

Az eljárások költsége

Ha egy polgár bírósághoz kíván fordulni vagy egy bírósági ítéletet szeretne végrehajtatni, az adott tagállamban felmerülő eljárási költségekre vonatkozó információknak rendelkezésére kell állnia.

A polgári és kereskedelmi perek költségeit a nemzeti jogszabályok határozzák meg, e költségek uniós szintű harmonizálására nem került sor. Így a költségek tagállamonként eltérően alakulnak.

Az egyes tagállamokban felmerülő eljárási költségekre vonatkozó részletes tájékoztatás, valamint az Európai Bizottság megbízásából készített esettanulmányok megtekintéséhez kérjük, válasszon a jobb oldalon szereplő zászlók közül.

Ha Ön nem rendelkezik a peres eljárás költségeinek fedezéséhez szükséges forrásokkal, igényelhet [költségmentességet](#).

További információkat találhat a csatolt tanulmányban (csak angol és francia nyelven áll rendelkezésre), amelynek célja, hogy azonosítsa a polgári peres eljárások során felmerülő költségek forrásait az egyes tagállamokban, az alábbi módszerek segítségével:

- az azonosított költségforrások által képviselt arány meghatározása a polgári peres eljárás összes költségén belül,
- a peres feleknél a különböző tagállamokban felmerülő költségek összehasonlítása,
- az egyes költségforrások és -összegek terén mutatkozó eltérések azonosítása,
- annak meghatározása, hogy a peres eljárások költségeinek átláthatósága és a költségforrások és -összegek terén mutatkozó különbségek korlátozása hogyan segítheti elő az igazságszolgáltatáshoz való nagyobb mértékű hozzáférést,
- ajánlások tétele esetleges uniós szintű intézkedésekre, adott esetben minimumkövetelmények megállapításával, a polgári igazságszolgáltatás költségei átláthatóságának javítása útján az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében,
- általában véve – ahol helyénvaló és releváns – az igazságszolgáltatás költségei és a polgárok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférése közötti összefüggések azonosítása, valamint
- a határon átnyúló jogvitákhoz kapcsolódó sajátos problémák azonosítása.

A tanulmány pillanatfelvételt nyújt az Európai Unióban egy adott időpontban – 2007 decemberében – fennálló helyzetről.

Kapcsolódó dokumentumok

Tanulmány a polgári peres eljárások költségeinek átláthatóságáról az Európai Unióban – angol nyelvű változat

Tanulmány a polgári peres eljárások költségeinek átláthatóságáról az Európai Unióban – francia nyelvű változat

1. melléklet: A nyilvános kérdőív eredményei

Nemzeti jelentés - Belgium

[Nemzeti jelentés - Bulgária](#)

[Nemzeti jelentés - Cseh Köztársaság](#)

[Nemzeti jelentés - Dánia](#)

[Nemzeti jelentés - Németország](#)

[Nemzeti jelentés - Észtország](#)

[Nemzeti jelentés - Írország](#)

[Nemzeti jelentés - Görögország](#)

[Nemzeti jelentés - Spanyolország](#)

[Nemzeti jelentés - Franciaország](#)

[Nemzeti jelentés - Olaszország](#)

[Nemzeti jelentés - Ciprus](#)

[Nemzeti jelentés - Lettország](#)

[Nemzeti jelentés - Litvánia](#)

[Nemzeti jelentés - Luxemburg](#)

[Nemzeti jelentés - Magyarország](#)

[Nemzeti jelentés - Málta](#)

[Nemzeti jelentés - Hollandia](#)

[Nemzeti jelentés - Ausztria](#)

[Nemzeti jelentés - Lengyelország](#)

[Nemzeti jelentés - Portugália](#)

[Nemzeti jelentés - Románia](#)

[Nemzeti jelentés - Szlovénia](#)

[Nemzeti jelentés - Szlovákia](#)

[Nemzeti jelentés - Finnország](#)

[Nemzeti jelentés - Svédország](#)

[Nemzeti jelentés - Egyesült Királyság](#)

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 18/01/2019

Az eljárások költsége - Belgium

Ezen az oldalon tájékoztatást talál a Belgiumban jellemző bírósági költségekről.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó rendelkezések

Bírósági végrehajtók

Polgári ügyek

A bírósági végrehajtók polgári és kereskedelmi ügyek során történő eljárásának díjazását egy 1976. november 30-i királyi rendelet szabályozza. A 2009-es díjszabás a Moniteur belge 2008. december 31-i számában jelent meg.

A vonatkozó szövegek és a díjszabások a következő honlapokon tekinthetők meg: [Belgiumi Bírósági Végrehajtók Országos Kamarája](#) („Tarifs et taux d'intérêt” – Díjak és kulcsok, majd „Toutes affaires” – Minden ügy menüpont) vagy [Belgium igazságszolgáltató hatalmi ágának portálja](#) („Législation” – Jogszabályok menüpont).

Büntetőügyek

A bírósági végrehajtók büntetőügyek során történő eljárásának díjazását egy 1950. december 28-i királyi rendelet és egy 2009. január 22-i miniszteri körlevél szabályozza. A 2009-es díjszabás a Moniteur belge 2009. január 12-i számában jelent meg.

A vonatkozó szövegek és a díjszabások a következő honlapokon tekinthetők meg: [Belgiumi Bírósági Végrehajtók Országos Kamarája](#) („Tarifs et taux d'intérêt” – Díjak és kulcsok, majd „Affaires pénales” – Büntetőügyek menüpont) vagy [Belgium igazságszolgáltató hatalmi ágának portálja](#) („Législation” – Jogszabályok” menüpont).

Ügyvédek

Az ügyvédi díjazás **nincs szabályozva**. Az ügyvéd szabadon határozza meg díjazását, amelyet az ügyfelével meg is vitathat, ugyanakkor a megállapított díjazásnak az ésszerű mérsékletesség határain belül kell maradnia. Az ügyvédi kamara ellenőrizheti, hogy az ügyvédek ne lépjék túl e határokat.

Többféle módszer lehetséges a díjazás kiszámítására: óradíj alkalmazása, szolgáltatásonkénti díjazás, az ügy értéke szerinti díjazás (a pertárgyérték bizonyos százaléka) stb. A belga bírósági szabályzat 446. cikke tiltja a kizárólagosan a jogvita eredményétől függő díjazásról szóló megállapodásokat. Az ügyvéd köteles előzetesen tájékoztatni ügyfelét az által alkalmazott díjszámítási módszerről. Belgiumban az ügyvédi díj után nem kell HÉA-t fizetni.

Állandó bírósági költségek

Állandó költségek a polgárjogi ügyek során

A jogalanyok állandó költségei a polgárjogi ügyek során

Belgiumban a bírósági költségek állandóak. **A költségek az ügyet kezelő bírósági joghatóság és a per szakasza** (első fok vagy fellebbvitel) **szerint változnak**.

A bírósági eljárás költségének elnevezése „**perköltség**”, amelyről a bírósági szabályzat 1017. és azt követő cikkei rendelkeznek. A 1018. cikk részletesen felsorolja a perköltség elemeit. A perköltség a következőket foglalja magában:

- különféle illetékek: irodai és bejegyzési illeték. Az irodai illeték magában foglalja a nyilvántartásba vételi, fogalmazási és postázási illetékeket, amelyekről részleteiben a bejegyzési-, jelzalog- és bírósági irodai illetékek törvénykönyvének 268. és azt követő cikkei rendelkeznek.
- a bírósági ténykedéshez kapcsolódó költségek, munkadíjak és fizetések,
- ítélet feladásának költsége,
- vizsgálati intézkedések költségei, többek között a tanúk íteménye és a szakértők díjazása. A tanúkra vonatkozóan az 1972. július 27-i királyi rendelet határozza meg az ítemény és a költségtérítés mértékét.

- a bírók, a bírósági titkárok és a felek utazási és tartózkodási költségei, amennyiben utazásukat a bíró rendeli el, valamint a ténykedési költségek, amennyiben ezekre kizárólag a per miatt került sor,
- a 1022. cikkben előírt eljárási költségtérítés,
- a 1734. cikk értelmében kijelölt közvetítő díjazása és költségei.

A 1019. cikk leszögezi, hogy a perköltségek részét képező **bejegyzés illeték** a következő elemeket foglalja magában:

- állandó általános díj,
- állandó különleges díjak és
- az elítélésről, vagy összegek és ingó javak felszámolásáról vagy sorrendiségének megállapításáról szóló ítéletek illetékei.

Bizonyos esetekben, **ha az eljárás felperese vagy egyéb eljáró fél nem belgiumi illetőségű, és a alperes belga illetőségű**, felmentést előíró nemzetközi egyezmény és különleges körülmények hiányában ez utóbbi fél kérelmezheti, hogy a felperes vagy az egyéb eljáró fél **biztosítékot** szolgáltatson a perből származó károk megfizetésére. E rendelkezést a bírósági szabályzat 851. cikke tartalmazza.

Mindezekon kívül adott esetben tekintettel kell lenni a bírósági végrehajtói, az ügyvédi (lásd fentebb), a tolmács és fordítói (lásd alább) költségekre is.

Mikor kell a polgárjogi eljárás során a résztvevő félnek megfizetnie az állandó költségeket?

Bizonyos költségeket a kereset benyújtása előtt kell megfizetni. Ilyen költség a **bírósági irodai illeték**, amelyet a bejegyzéskor kell kiegyenlíteni.

Az eljárás során felmerülő költségeket általában az eljárás közben kell megfizetni.

Bizonyos költségekre **tartalékot** kell képezni. Így például a szakértők díjazását a vizsgálatot kérelmező fél által képzett tartalék fedezi. Ehhez hasonlóan a 953. cikkely azt írja elő, hogy a tanú meghallgatását kérő félnek a meghallgatás előtt a bírósági irodai titkárnál el kell helyeznie az illemtény és a költségtérítés (utazás, stb.) összegének megfelelő tartalékot.

Előfordul, hogy a bírósági költségeket az ügyvéd megelőlegezi, majd költség- és díjjegyzékében feltünteti azokat.

Állandó költségek a büntetőjogi ügyek során

Minden fél által megfizetendő állandó költségek a büntetőeljárás során

A büntetőeljárások során megfizetendő állandó költségek kérdését az 1950. december 28-i királyi rendelet 91. és azt követő cikkei szabályozzák.

Mikor kell a büntetőeljárás során a résztvevő félnek megfizetnie az állandó költségeket?

A büntetőeljárások során megfizetendő állandó költségek kérdését az 1950. december 28-i királyi rendelet 91. és azt követő cikkei szabályozzák.

Eljárási költségek alkotmányjogi ügyek esetén

A jogalanyok állandó költségei alkotmányjogi ügyek során

Az alkotmányjogi ügyek során a feleket terhelő egyedüli a költség az ajánlott levél **feladási költsége**.

Milyen előzetes tájékoztatást várhatunk a jogi képviselőnkől (ügyvédünkől)?

A felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatás

A szakma etikai szabályai ügyfeleikkel szemben tájékoztatási és tanácsadási kötelezettséget írnak elő az ügyvédek számára. Ebből kifolyólag az ügyvédnek **tájékoztatnia kell ügyfelét jogairól és kötelességeiről**.

Az ügyvédnek többek között ismertetnie kell ügyfelével **díjazásának kiszámítási módszerét**.

Bírósági költségekre vonatkozó információforrások

Hol található információkat a Belgiumban alkalmazott bírósági költségekről?

Ebben a témakörben a következő honlapokon áll rendelkezésünkre információ: [Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat](#), [Bírói Testület Modernizációs Bizottsága](#) („Info juridique” – Jogi információ menüsor) vagy a különböző jogi szakmák internetes honlapjain.

A vonatkozó tájékoztatást megtalálhatjuk a jogszabályok szövegeiben, illetve felvilágosításért a bírósági iroda titkárához és ügyvédünkhöz is fordulhatunk.

Milyen nyelveken található információkat a Belgiumban alkalmazott bírósági költségekről?

Ezen információk flamand és francia nyelveken állnak rendelkezésre.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre vonatkozó információk a következő honlapokon állnak rendelkezésre: [Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat](#) („publications” – publikációk menüsor) valamint [Szövetségi Közvetítési Bizottság](#).

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

Bírósági költségekre vonatkozó internetes honlap

Lásd feljebb.

Hol található az eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Ügyvéd tud felvilágosítást adni az eljárás hosszára vonatkozó becslés felállításával. Az időtartam függ **az indítandó eljárás típusától** és a **Bíróságtól**, amely előtt az eljárást le kívánjuk folytatni.

Hol található egy eljárás átlagos összesített költségére vonatkozó információkat?

Ügyvéd tud felvilágosítást adni az eljárás költségére vonatkozó becslés felállításával. A költség mértéke függ **az indítandó eljárás típusától** és a **Bíróságtól**, amely előtt az eljárást le kívánjuk folytatni.

Hozzáadottérték-adó (HÉA)

Hol található információkat erről a témáról? Milyen kulcsokat kell alkalmazni?

A költségekről közzétett információknál a megadott költségek nem tartalmazzák a HÉA-t. Az alkalmazandó HÉA-kulcs 21 %.

Jogi segítség

Milyen jövedelemhatárokkal vehető igénybe a jogi segítség polgári ügyekben?

A belga bírósági szabályzat 508/1. és azt követői cikkei rendelkeznek e kérdésben.

Az első szintű jogi segítség mindenki számára ingyenes. Előzetes jogi tanácsadásról van szó, a következő tartalommal:

- gyakorlati információk,
- jogi tájékoztatás,
- előzetes jogi szakvélemény vagy szakosodott szervezet felé való irányítás.

Ezt az előzetes tanácsadást jogi szakemberek szolgáltatják és a jövedelemszinttől függetlenül **teljesen ingyenes**.

A második szintű jogi segítség teljes vagy részleges fedezetet biztosít az ügyvédi szolgáltatásra azok számára, akiknek jövedelme nem tenné lehetővé, hogy ügyükben ügyvéd közreműködését vegyék igénybe. Ebben az esetben egy ügyvéd tanácsot ad és biztosítja a segítségben részesülő védelmét. Egy 2003. december 18-i királyi rendelet határozza meg a második szintű jogi segítség és a hatósági jogsegély teljes vagy részleges ingyenességének feltételeit.

Szociális helyzetük alapján a következők **részesülhetnek teljesen ingyenesen** jogi segítségben:

- minden egyedülálló személy, akinek nettó havi jövedelme 944 EUR-nál alacsonyabb,
- minden, eltartott személyről gondoskodó egyedülálló személy, akinek nettó havi jövedelme 1 213 EUR-nál (+ 163,47 EUR eltartott személyenként) alacsonyabb,
- minden (házastársként vagy élettársként) közös háztartásban élő személy, ahol a háztartás nettó havi jövedelme 1 213 EUR-nál (+ 163,47 EUR eltartott személyenként) alacsonyabb,
- minden szociális beilleszkedési segélyben vagy szociális segélyben részesülő személy,

- minden idősök garantált jövedelmében (GRAPA) részesülő személy,
- minden integrációs járadékban nem részesülő, rokkantak jövedelempótló járadékában részesülő személy,
- minden családi pótlékban részesülő eltartott gyermeket nevelő személy;
- minden szociális bérlakásban lakó, aki Flandriában és a Brüsszel fővárosi régióban az alap bérleti díj felét, illetve aki a Vallon Régióban a minimális bérleti díjat fizeti,
- minden kiskorú,
- minden külföldi, aki tartózkodási engedély iránti kérelmet, illetve közigazgatási vagy bírósági jogorvoslatot kíván benyújtani a külföldiek belépéséről, tartózkodásáról, letelepedéséről és kitoloncolásáról szóló törvények alkalmazásával hozott határozat ellen,
- minden menedékkérő, minden menekült jogállást bejelentő vagy annak elismerését kérelmező személy, és minden olyan személy, aki lakóhelyét elhagyni kényszerülő személy jogállást kérelmez,
- kollektív adósságrendezési eljárásban résztvevő vagy olyan személy, aki kollektív adósságrendezés iránti kérelmet kíván benyújtani.

Elégtelen jövedelem vélelmezése miatt ingyenes jogi segítségben a következő személyek részesülhetnek (a vélelem megdönthető):

- minden fogvatartott személy vagy a gyorsított eljárásról szóló törvény által érintett gyanúsított, akiről ellenkező bizonyíték hiányában feltételezhető, hogy nem rendelkezik elégséges jövedelemmel,
- minden szellemi fogyatékkal élő személy, aki érintett a szellemi fogyatékkal élők személyiségvédelméről szóló, 1990. június 26-i törvény által előírt intézkedés által, és akiről ellenkező bizonyíték hiányában feltételezhető, hogy nem rendelkezik elégséges jövedelemmel,
- a gyorsított eljárásról szóló törvény által érintett terhelt.

A közreműködés **részlegesen ingyenes** (ebben az esetben az ügyvéd mérsékelt díjazást kérhet szolgáltatásainak fedezésére) a következő személyek számára:

- minden egyedülálló személy, akinek nettó havi jövedelme 944 EUR és 1 213 EUR között van,
- minden, eltartott személyről gondoskodó egyedülálló személy, akinek nettó havi jövedelme 1 213 EUR és 1 480 EUR (+ 163,47 EUR eltartott személyenként) között van,
- minden, házastársával vagy más személlyel együtt lakó, vele egy háztartást alkotó személy, ahol a háztartás nettó havi jövedelme 1 213 EUR és 1 480 EUR (+ 163,47 EUR eltartott személyenként) között van.

A fentiekben megjelölt összegek minden évben a fogyasztói árindex változásának megfelelően módosulnak.

A hatósági jogsegély a bírósági költségekre vonatkozik. Ha az ügyfél nem tudja fedezni a bírósági költségeket, saját maga vagy ügyvéd közbenjárásával a hatósági jogsegélynyújtó irodához fordulhat. Ezáltal, fizetése képtelensége mértékétől függően, teljesen vagy részlegesen mentesülhet a bírósági végrehajtói, szakértői stb. költségek megfizetése alól. Ezt a kérdést a bírósági szabályzat 664. és azt követő cikkei szabályozzák.

Milyen feltételekkel vehető igénybe a hatósági jogsegély büntetőper vádlottjaként, bűncselekmény áldozataként vagy bűncselekmény vádlottjaként?

A hatósági jogsegély igénybevételének feltételei büntetőper vádlottjaként, bűncselekmény áldozataként vagy bűncselekmény vádlottjaként megegyeznek a fentiekben bemutatott feltételekkel.

Vannak-e költségmentes eljárások?

Igen, például a kollektív adósságrendezés vagy perben félként való szereplés érdekében indított eljárás költségmentes.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél bírósági költségeit?

Polgári és kereskedelmi ügyek

A 1017. és azt követő cikkek értelmében a **perköltséget** alkotó kiadásokat (bírósági végrehajtói, szakértői, bírósági stb. költségek) elviekben a **per elvesztő fél viseli** az ítéli kihirdetése után.

A pernyertes fél ügyvédi költségein belül egy átalányösszeg is a pereszes fél által viselendő perköltség részét képezi. Ezen összeg elnevezése „**eljárási költségtérítés**”, és egy olyan átalányösszeget jelent, amely egy az ügyben érintett összegektől

függően megállapított díjszabás-táblázat segítségével számítható ki. Az eljárási költségtérítés nem feltétlenül fedezi a teljes ügyvédi költséget. Összegét egy 2007. október 26-i királyi rendelet határozza meg. A rendelet minimum és maximum összegeket ír elő, és a bíró határozza meg a költségtérítés összegét e sávon belül.

Bizonyos esetekben lehetséges, hogy a bíróság nem a pervesztes felet kötelezi a perköltség megfizetésére, hanem másként oldja meg ezt a kérdést (költségek megosztása stb.).

Büntetőügyek

Amennyiben a vádlott és a polgári jogi felelősséggel tartozó személyek ellen ítélet születik, az eljárás költségeit, valamint az eljárási költségtérítést (a pernyertes fél ügyvédi költségein belül egy átalányösszeg – lásd fent a polgári és kereskedelmi ügyeknél) elméletileg nekik kell viselniük. Ellenben ha a vádlott és a polgári jogifelelősséggel tartozó személyek ellen nem születik ítélet, és a pert a magánvádló fél veszíti el, utóbbit kötelezni lehet vagy kötelezni kell az eljárás költségeinek teljes vagy részleges megfizetésére az állam és a vádlott számára, valamint az eljárási költségtérítés megfizetésére. Bizonyos esetekben az eljárási költségeket az állam viseli. E szabályokat a **büntetőeljárás törvénykönyv** tartalmazza.

Szakértői díjak

Polgárjogi és kereskedelmi ügyek

A szakértők díjazását törvényi előírás **nem szabályozza**, a szakértők szabadon határozzák meg díjazásuk összegét. A bíró saját belátása szerint ellenőrzi e szakértői díjakat (a felek és a szakértő közötti egyet nem értés esetén közbeléphet), de nincs olyan törvényszöveg, amely megszabja a szakértői díjak összegét. Ezt a kérdést a bírósági szabályzat 987. és azt követő cikkelyei valamint az 1933. május 24-i királyi rendelet szabályozza.

A 2003. november 14-i királyi rendelet azonban meghatározza a munkaügyi bíróságok által **orvosi szakvélemény** felállítására kijelölt szakértők díjazását a következő esetekben:

- fogyatékkal élők támogatásaira vonatkozó jogviták,
- alkalmazott dolgozók és független dolgozók családi juttatásaira vonatkozó jogviták,
- munkanélküliségi biztosításra vonatkozó jogviták,
- kötelező egészségbiztosításra vonatkozó jogviták.

Büntetőjogi ügyek

A szakértők büntetőjogi ügyek során történő eljárásának díjazását az 1950. december 28-i Királyi Rendelet és a 2009. január 22-i miniszteri körlevél **szabályozza**. A 2009-es díjszabás a Moniteur belge 2009. január 12-i számában jelent meg.

A jogszabályok szövegei a következő honlapokon tekinthetők meg: [Bírói Testület Modernizációs Bizottsága](#) („infos juridiques” – jogi információk, - „professionnels” – szakemberek, - „tarifs” – díjszabás, „frais de justice” – bírósági költségek menüsorok) valamint [Belgium igazságszolgáltató hatalmi ágának portálja](#) („Législation” – törvényhozás menüsor).

Fordítók és tolmácsok díja

Előfordul, hogy az eljárás folyamán fordítóhoz vagy tolmácshoz kell fordulnunk. Erre akkor van szükség, ha a bemutatott dokumentumok nem az eljárás során használt nyelven íródtak, vagy ha egy tanú más nyelven fejezi ki magát. Akkor is ez az eset áll fenn, ha az egyik fél az eljárás nyelvétől eltérő nyelvet beszél, és nem érti az eljárás nyelvét, vagy ha a bíró nem érti a fél által használt nyelvet. Az alkalmazandó szabályokat **a nyelvek bírósági használatáról szóló, 1935. június 15-i törvény** tartalmazza.

Büntetőjogi ügyek

A tolmácsok és fordítók büntetőjogi ügyek során történő eljárásának díjazását az 1950. december 28-i Királyi Rendelet és a 2009. január 22-i miniszteri körlevél **szabályozza**. A 2009-es díjszabás a Moniteur belge 2009. január 12-i számában jelent meg.

A jogszabályok szövegei a következő honlapokon tekinthetők meg: [Bírói Testület Modernizációs Bizottsága](#) (jogi információk, - szakemberek, - díjszabás, – bírósági költségek menüsorok) valamint [Belgium igazságszolgáltató hatalmi ágának portálja](#) („Législation” – törvényhozás menüsor).

Kapcsolódó linkek

[Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat](#)

[Bírói Testület Modernizációs Bizottsága](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Bulgária

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [bg](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Ez az oldal a bolgár igazságszolgáltatás költségeiről közöl információkat.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

A **bolgár ügyvédi törvény** (legutolsó módosítása: SG 69/2008.08.05.) értelmében:

A **36. cikk** kimondja:

1. Az ügyvédeknek joguk van munkájukért díjazásban részesülni.
2. A díjazás összegét az ügyvéd és ügyfele közötti szerződésben kell megállapítani. A szerződésben szereplő összegnek méltányosnak és indokoltnak kell lennie, és nem lehet kevesebb, mint a vállalt munka típusára előírányzott összeg (a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács specifikus végrehajtási rendelete).
3. Szerződés hiányában az ügyvéd vagy ügyfele kérésére az Ügyvédi Tanács állapítja meg a díjazás összegét (a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács specifikus végrehajtási rendelete).
4. A díjazást abszolút formában és/vagy az eljárás eredményétől függően a bíróság által megítélt összeg százalékában kell meghatározni. Ez alól kivételt képeznek a büntetőügyek és az olyan polgári ügyek, melyek nem anyagi érdeket érintenek.

A **38. cikk** kimondja:

1. Az ügyvédek jogi segítséget és együttműködést nyújthatnak az alábbiak részére:
 - tartásdíjra jogosult személyek;
 - pénzügyi nehézségekkel küzdő személyek;
 - szülők, barátok és más ügyvédek.
1. Olyan esetben, amikor az eljárásban ellenérdekű felet a költségek megfizetésére kötelezik, az ügyvéd díjazásra jogosult. A bíróság olyan összegben határozza meg a díjazás mértékét, mely a (specifikus végrehajtási rendelet 36. cikkének (3) bekezdésében) előírányzottnál nem alacsonyabb, és a másik felet annak megfizetésére kötelezi.

A díjazást (díjat) a Legfelsőbb Ügyvédi Tanács 2004. évi 1. specifikus végrehajtási rendelete szabályozza. A minimumdíjak az alábbiak:

1. Tanácsadásért, tájékoztatásért, iratok és szerződések előkészítéséért:
 1. fix díjak – körülbelül 10 EUR-tól 300 EUR-ig;
 2. az ügyhöz kötődő anyagi érdek szerinti fix díj (köülbelül 75 EUR-tól 350 EUR-ig) + az anyagi érdek százaléka (0,1-től 1%-ig).
 1. A polgári és közigazgatási eljárásokban eljárási fokonként:
 3. fix díjak (köülbelül 50 EUR-tól 250 EUR-ig);
 4. az ügyhöz kötődő anyagi érdek szerinti fix díj (köülbelül 50 EUR-tól 325 EUR-ig) + az anyagi érdek százaléka (2-től 6%-ig).
 1. A **bírósági határozatok érvényesítésére** irányuló eljárások esetében
 5. a 2. szakaszban meghatározott díjak fele.
 1. Büntető- és szabálysértési eljárások esetén eljárási fokonként csak fix díjak:
 6. a tárgyalást megelőző szakaszban körülbelül 150 EUR;
 7. a tárgyalási szakaszban körülbelül 150–900 EUR, az állítólagos bűncselekmény súlyától függően;
 8. szabálysértési ügyekben 75 EUR.
 1. A **különleges jogszabályok** (gyermekvédelem, családjogi törvény, családon belüli erőszak, kiadatás és európai elfogatóparancs stb.) **hatálya alá tartozó eljárások** díjai:
 9. csak fix díjak (köülbelül 75 EUR-tól 125 EUR-ig).

Végrehajtók

A végrehajtói tevékenységeket Bulgáriában 2006 óta **önálló végrehajtók** és **állami tisztviselők** látják el. Mindkettőjükre **jogszabályban rögzített díjszabás** vonatkozik.

1. Az **állami tisztviselők** díjait szabályozzák (a 2008. évi **polgári eljárásjogi törvény** értelmében a bíróságok által begyűjtött állami díjakra vonatkozó díjszabás II. szakaszában).
2. Az **önálló végrehajtók** díjait szabályozzák (az önálló végrehajtókról szóló törvény 78. cikkében, valamint az önálló végrehajtókról szóló törvényben a végrehajtási díjakra és költségekre vonatkozó díjszabásban).

A két díjszabásban meghatározott díjak megegyeznek.

Az önálló végrehajtók a rendes díjon felül annak további 50 százalékát kéri el a nem munkanapokon, illetve az ünnepnapokon történő iratküldésért, az idézések postán történő kiküldéséért, valamint másolatok készítéséért a panaszokról, értesítésekről és írásos dokumentumokról.

Fix költségek

A polgári eljárások fix költségei

A polgári eljárások peres feleinek fix költségei

A polgári eljárások díjait (a 2008. évi **polgári eljárásjogi törvény** értelmében a bíróságok által begyűjtött állami díjakra vonatkozó díjszabás I. szakaszában) az alábbiak szerint határozzák meg: A díjak összege a következő:

- polgári kereset esetében a követelt összeg 4 százaléka, de legalább 25 EUR;
- erkölcsi károkozásra vonatkozó keresetnél legfeljebb 40 EUR, de legalább 15 EUR;
- válási ügyekben (a kölcsönös egyetértéssel rendezett ügyeket is beleértve) a mindkét félre eső rész hároméves összegének 2 százaléka (a házastársi tulajdon és a tartásdíj megosztásáról rendelkező megállapodás értelmében);
- végrehajtási végzésnél az anyagi érdek 2 százaléka, de legalább 12,5 EUR;
- örökbecsű ügyek esetében 12,5 EUR;
- a keresetben követelt tulajdon biztosításáért 20 EUR;
- bizonyíték biztosításáért 10 EUR;

- fizetésektelenségi ügyekben egyszemélyes gazdasági társaság esetében 25 EUR, cég esetében 125 EUR.

A polgári eljárásban a fix költségek megfizetésére szolgáló szakasz

A díjakat az eljárások megkezdése vagy a szükséges lépések megtétele előtt kell befizetni (a polgári eljárásjogi törvény 76. cikke).

A büntetőeljárások fix költségei

A büntetőeljárások peres feleinek fix költségei

A büntetőeljárásokkal kapcsolatos költségek és díjazások fedezését a **büntetőeljárás törvény** szabályozza:

187. cikk: A költségek fedezése

1. A büntetőeljárások költségeit az adott intézmény költségvetésében meghatározott összegből kell fedezni, a törvényben meghatározott esetek kivételével.
2. Magánvádas büntetőügyekben a magánvádlónak előzetesen letétbe kell helyeznie a költségek összegét. Amennyiben az összeget nem helyezi letétbe, hét nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy ezt megtegye.
3. Magánvádas ügyekben a vádlott által kezdeményezett bizonyítási eljárás költségeit a bíróság költségvetéséből kell fedezni.

A büntetőeljárások fix költségeit a bíróságok, az ügyészségek, a nyomozóhivatalok és az Igazságügyi Minisztérium által begyűjtött állami díjakról szóló, legutóbb 2005-ben módosított törvény 1. sz. díjszabása az alábbiak szerint határozza meg:

- magánjellegű büntetőeljárást eredményező panaszok esetében – 6 EUR;
- magánjellegű büntetőeljárásban magánkeresetek esetében – 2,5 EUR;
- rehabilitációra irányuló kérelmek esetében, amikor az ügyet nem zárják le – 3 EUR.

A büntetőeljárásban a fix költségek megfizetésére szolgáló szakasz

A fenti költségeket a magánvádló előzetesen letétbe helyezi (a büntetőeljárás törvénynek megfelelően). Amennyiben az összegeket nem helyezi letétbe, hét nap áll rendelkezésére arra, hogy ezt megtegye.

Az alkotmányos eljárások fix költségei

Az alkotmányos eljárások peres feleinek fix költségei

A bolgár jogrendszerben nincs alkotmányos eljárás.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédi törvény 40. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy az ügyvédek kötelesek pontos tájékoztatást nyújtani ügyfeleik számára jogaikról és kötelezettségeikről. Az ügyfelek részére a jogi eljárások során előreláthatóan felmerülő költségekről nyújtandó tájékoztatást kifejezett kötelezettségként nem írják elő. Azonban az ügyvédek etikai kódexe nem kifejezetten ugyan, de tartalmazza ezt a kötelezettséget.

A költségekre vonatkozó információk

Bulgáriában hol található információk a költségekre vonatkozóan?

Egy ügyet a bíróság elé vinni kívánó természetes vagy jogi személy nem talál olyan nyilvános információt, amely elmagyarázná, hogy ez mennyibe kerülne, mivel nincs olyan hivatalos vagy nem hivatalos internetes oldal vagy más közszolgálati szerv, amely erre vonatkozóan összefoglaló információt nyújtana. Így az ügyfelek főként ügyvédjüktől várják, hogy a költségekről tájékoztassa őket.

Mindazonáltal az állampolgárok az alábbi internetes oldalakon megtalálhatják a jogi eljárások díjairól és költségeiről szóló jogszabályokat, és maguk is kiszámolhatják az összegeket. Ezek: a [nemzeti jogszabályok](#), a [Legfelsőbb Ügyvédi Tanács](#) honlapja, a [Legfelsőbb Igazságügyi Tanács](#) honlapja, valamint a [Nemzeti Költségmentességi Hivatal](#) honlapja, melyek mindegyike jelenleg csak bolgár nyelven elérhető.

Milyen nyelven kaphatok tájékoztatást a bulgáriai költségekről?

A fenti internetes oldalak mindegyike jelenleg csak bolgár nyelven érhető el.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

Erről a bolgár [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján találhat információkat.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A [Legfelsőbb Igazságügyi Tanács](#) honlapján éves és féléves jelentéseket találhat a valamennyi szinten folytatott bírósági tevékenységekről. A honlap információkat tartalmaz az elmúlt 3 hónapban, 6 hónapban, 1 évben, 2 évben vagy még régebben lezárt ügyek számáról. A Legfelsőbb Igazságügyi Tanács statisztikai osztálya elemzéssel és információkkal szolgál a polgári, büntetőjogi és közigazgatási ügyekben folytatott bírósági eljárások átlagos hosszáról.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Erről szóló hivatalos, nyilvános információ nem áll rendelkezésre.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan kaphatok erről tájékoztatást? Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

A költségek tartalmazzák a héát (a fenti díjszabások és rendelkezések értelmében).

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén érvényes jövedelemküszöb

A költségmentességről szóló törvény értelmében a polgári és büntetőjogi ügyekre ugyanazon feltételek érvényesek (lásd alább):

22. cikk:

- Költségmentességet (a 21. cikk 1. és 2. pontja értelmében) olyan személyek kaphatnak, akik megfelelnek a havonta folyósított szociális segélyre vonatkozó jogosultság feltételeinek (a szociális segélyről szóló törvény alkalmazására vonatkozó rendelkezésekben meghatározott eljárásnak megfelelően), valamint azok, akiket szociális szolgáltatásokat nyújtó szakosodott intézményekben helyeztek el.
- Költségmentességet (a 21. cikk 1. és 2. pontja értelmében) kell biztosítani az olyan nevelőcsaládok, családok, illetve barátok és rokonok részére, akiknél gyermeket helyeztek el (a [gyermek védelméről szóló törvényben](#) meghatározott eljárásoknak megfelelően).
- A gyermek elhelyezéséről szóló határozatot adott esetben a szociális segéllyel foglalkozó igazgatóság igazgatójának vagy bírósági határozatnak kell igazolnia. Azoknak, akik nem igényelték a (a szociális segélyről szóló törvény alkalmazására vonatkozó rendelkezésekben meghatározott eljárás értelmében) nekik járó havi szociális segélyt, a szociális segéllyel foglalkozó igazgatóság igazgatója által kiállított igazolást kell benyújtaniuk a Nemzeti Költségmentességi Hivatalhoz, melyben az igazgató elismeri, hogy az érintett személy megfelel a havonta folyósított szociális segélyre vonatkozó jogosultság feltételeinek.

Polgári és közigazgatási ügyekben további feltételeket is teljesíteni kell.

23. cikk:

1. Polgári és közigazgatási ügyekben abban az esetben adnak költségmentességet – a releváns illetékes hatóságok által benyújtott bizonyítékok alapján –, amikor a bíróság megállapítja, hogy a fél nem tudja kifizetni az ügyvédi segítséget. Ennek eldöntéséhez a bíróság az alábbiakat veszi figyelembe:
 - a személy vagy a család jövedelme;
 - nyilatkozattal igazolt vagyoni helyzet;
 - családi állapot;
 - egészségügyi állapot;
 - foglalkoztatási állapot;
 - életkor;
 - egyéb ellenőrzött körülmények.

A vádlottak esetében a büntetőjogi igazságszolgáltatás terén érvényes jövedelemküszöb

A büntetőügyek esetében megállapított feltételeken (a költségmentességről szóló törvény fentebb leírt 22. cikke) felül az alábbi kritériumok érvényesek:

23. cikk:

1. A (21. cikk 3. pontjában említett) költségmentességi rendszer olyan ügyekre érvényes, melyekben kötelezően biztosítandó a védelem, illetve a jogi tanácsadó általi képviselet.
2. A költségmentességi rendszernek továbbá olyan ügyekre is ki kell terjednie, melyekben egy gyanúsított, vádlott, megvádolt személy, alperes, illetve büntető-, polgári vagy közigazgatási ügy részes fele nem tudja kifizetni az ügyvédi segítséget, kíván ilyen segítséggel élni, és az igazságszolgáltatás érdeke ezt megkívánja.
3. Büntetőügyekben ezt az értékelést az illetékes hatóság az ügyvédi segítséget kifizetni nem tudó személy/vádlott vagyoni helyzete alapján végzi.

A sértettek esetében a büntetőjogi igazságszolgáltatás terén érvényes jövedelemküszöb

Az érvényes küszöb megegyezik a büntetőeljárásokban érintett egyéb felek esetében alkalmazott küszöbvel (ld. fentebb).

A költségmentesség sértettek részére történő megadásának egyéb feltételei

A bűncselekmények sértettjeire vonatkozóan a törvényben nincsenek külön feltételek. A büntetőügyek esetében a költségmentességre vonatkozó általános szabályok érvényesek (a költségmentességről szóló törvény 22. és 23. cikke).

A költségmentesség vádlottak részére történő megadásának egyéb feltételei

A vádlottakra vonatkozóan a törvényben nincsenek külön feltételek. A büntetőügyek esetében a költségmentességre vonatkozó általános szabályok érvényesek (a költségmentességről szóló törvény 22. és 23. cikke).

Költségmentes bírósági eljárások

83. cikk: A díjak és költségek alóli mentesség

1. A perek kezeléséhez kötődő díjakat és költségeket nem kell letétbe helyezni(e):
 1. a felpereseknek – munkavállalóknak, alkalmazottaknak, illetve munkajogi viszonyból eredő csoportos követelések résztvevőinek;
 2. a felperesek javára tartási követelések esetében;
 3. ügyészi keresetek esetében;
 4. a felpereseknek – bűncselekményből eredő károkozásra vonatkozó olyan kártérítési követelések esetén, melyekkel kapcsolatban jogerős ítélet létezik;
 5. olyan fél kijelölt különleges képviselőjének, melynek lakcíme ismeretlen.
 1. A természetes személyeknek nem kell letétbe helyezniük a díjakat és költségeket olyan eljárások esetében, melyekben a bíróság elismeri, hogy nem rendelkeznek a megfizetésükhöz szükséges **elégős forrásokkal**. A mentességi kérelemben a bíróság az alábbiakat veszi figyelembe:
 6. a személynek és családjának a jövedelme;
 7. nyilatkozattal igazolt vagyoni helyzet;
 8. családi állapot;
 9. egészségügyi állapot;
 10. foglalkoztatási állapot;
 11. életkor;
 12. egyéb releváns körülmények.
 1. Az 1. és 2. pontban foglalt esetekben az eljárás költségeit a bíróság költségvetésében szereplő összegből kell fedezni.

84. cikk: Mentesség különleges esetekben

Az alábbiak mentesülnek az állami díj megfizetése alól, az eljárási költségek megfizetése alól azonban nem:

1. az állam és az állami intézmények, kivéve az állami magántulajdonhoz kötődő ügyeket, illetve a privát állami követelésekre és jogosultságokra vonatkozó követeléseket (mód. – SG 50/08, 2008.03.01-i hatállyal; az Alkotmánybíróság 2008/3. ügyben hozott határozatával – SG 63/08 – módosítva);
2. a bolgár Vöröskereszt;
3. önkormányzatok, kivéve a privát önkormányzati követelésekkel és tulajdonjogi követelésekkel kapcsolatos követeléseket – önkormányzati magántulajdon.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

Polgári ügyek

78. cikk: Költségfizetési kötelezettség megállapítása

1. A felperes által fizetett díjakat (ideértve az eljárási költségeket, valamint az egy ügyvédnek – ha a felperesnek volt ügyvédje – járó díjazást) az alperesnek a követelés megítélt összegével arányban kell megfizetnie.
2. Amennyiben az alperes nem adott okot a perre, **a felperes számára** kell költségfizetési kötelezettséget megállapítani.
3. Az **alperesnek** ahhoz is joga van, hogy **a követelés megtagadott részével arányos költségek** megfizetését igényelje.
4. Az **alperes** továbbá **a per megszüntetése esetén** jogosult **költségeinek megtérítésére**.
5. Amennyiben a fél által fizetett ügyvédi díj összege az ügy tényleges jogi és tárgyi nehézségéhez képest **aránytalanul magas**, a bíróság a másik fél kérésére alacsonyabb díjat állapíthat meg, amely azonban nem lehet kevesebb az ügyvédi törvény 36. cikke szerinti minimális összegnél.
6. Ha az ügyben olyan személy javára döntenek, aki mentesül az állami díjak vagy eljárási költségek megfizetése alól, a **beperelet személyt** terheli valamennyi díj és költség megfizetésének kötelezettsége. Ezen összegek a bíróságot illetik meg.
7. Ha egy **költségmentességben részesülő személy** keresetének helyt adnak, a megbízott ügyvédnek járó díjat a Nemzeti Költségmentességi Hivatal javára kell odaítélni, a követelés elismert részének arányában. Elmarasztaló határozat esetén a költségmentességben részesülő személynek a követelés megtagadott részével arányos költségfizetési kötelezettsége keletkezik.
8. Az **ügyvédi díjazást** olyan jogi személyek és egyéni vállalkozók javára is megítélik, amelyek védelmét valamely alkalmazottjuk, például jogtanácsosuk látta el.
9. Ha az ügy megállapodással zárul, **a letétbe helyezett állami díj felét** vissza kell téríteni a felperesnek. Az eljárás és a megállapodás költségeit eltérő megállapodás hiányában továbbra is meg kell fizetni.
10. **Harmadik részt vevő személy*** számára nem állapítanak meg költségfizetési kötelezettséget, azonban ki kell fizetnie az általa indított eljárások költségeit.
11. Ha a peres eljárás **ügyész** részvételével zajlik, a **költségfizetési kötelezettséget** az állam számára kell megállapítani, illetve a költségeket az államnak kell megfizetnie.

*A harmadik részt vevő személy a polgári peres eljárásban részt vevő külön fél, aki a polgári eljárásjogi törvényben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.

Büntetőügyek

Büntetőeljárás törvény – Költségek és díjak

187. cikk: A költségek fedezése

1. A büntetőeljárások költségeit **az adott intézmény költségvetésében meghatározott összegből** kell fedezni, a törvényben meghatározott esetek kivételével.
2. **Magánvádas büntetőügyekben** a költségek összegét **a magánvádlónak előzetesen letétbe kell helyeznie. Amennyiben az összeget nem helyezi letétbe**, hét nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy ezt megtegye.
3. **Magánvádas ügyekben** a vádlott által kezdeményezett bizonyítási eljárás költségeit **a bíróság költségvetéséből** kell fedezni.

188. cikk: Költségek megállapítása

1. A költségek összegét a bíróságnak vagy a tárgyalást megelőző eljárás során eljáró szervnek kell megállapítania.
2. A tanúk – dolgozók vagy alkalmazottak – díjazását a bíróságnak kell megállapítani

189. cikk: Döntés a költségekről

1. Ítéletének vagy végzésének meghozatalakor a bíróságnak döntenie kell a költségek viseléséről.
2. **A tárgyalást megelőző eljárás során végzett fordítás költségeit** az adott szervnek, a bírósági eljárás során felmerülő fordítási költségeket pedig a bíróságnak kell viselnie.
3. Ha a vádlottat **bűnösnek találják**, a bíróság kötelezi **a per költségeinek megfizetésére, beleértve a hivatalból kijelölt védőügyvéd díját és egyéb költségeit**. Ez magában foglalja a **magánvádlónak és képviselőjének** a költségeit is, amennyiben azok ezt kérték. Több elítélt személy esetén a bíróság **felosztja** közöttük a költségeket.
4. Ha a vádlottat **valamely vádpontban nem találják bűnösnek**, a bíróság a vádlottat **csak az azon vádpontokkal kapcsolatban felmerült költségek megfizetésére kötelezi, amelyekben bűnösnek találták**.

190. cikk: Költségfizetési kötelezettség megállapítása

1. Ha a vádlottat **felmentik vagy a büntetőeljárást megszüntetik**, közvadas ügyekben valamennyi költséget **az állam**, magánvadas ügyekben pedig **a magánvádló** viseli.
2. Az elsőfokú bíróságnak a költségviselési kötelezettséget megállapító **végrehajtási végzést** kell kibocsátania.

Szakértői díjak

A polgári eljárásjogi törvény általános szabályt határoz meg a polgári eljárások tekintetében a szakértői díjakról:

75. cikk: A költségek megállapítása

”...a szakértői díjakat a bíróság állapítja meg, figyelembe véve az elvégzett munkát és a felmerült költségeket.”

A Legfelsőbb Igazságügyi Tanács által kibocsátott, a szakértők nyilvántartásáról, képzéséről és díjazásáról szóló 2008/1. rendeletet kell alkalmazni a polgári, a büntető- és a közigazgatási ügyekre. Ennek 29. cikke értelmében a szakértői díjakat a szakmai hatóságoknak kell meghatározniuk, az alábbiak alapján:

1. a feladat összetettsége;
2. a szakértő szakértelme és képzettsége;
3. a feladat elvégzésére fordított idő;
4. a munka mennyisége;
5. a szükséges kiadások, például anyagok, fogyóeszközök, szerszámok, berendezések stb. költsége;
6. az elvégzett munkát befolyásoló egyéb körülmények – pl. határidők betartása, munkaidőn kívül és nemzeti ünnepnapokon végzett munka stb.

Fordítók és tolmácsok díja

Polgári ügyek

A szakértőkre vonatkozó szabályok a fordítókra is alkalmazandók – lásd fent.

Büntetőügyek

Büntetőeljárás törvény: 189. cikk (2) bekezdés

A tárgyalást megelőző eljárás során végzett fordítás költségeit az adott szervnek, a bírósági eljárás során felmerülő fordítási költségeket pedig a bíróságnak kell viselnie.

Kapcsolódó dokumentumok

[Bulgária jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Ezen az oldalon a Cseh Köztárságban alkalmazott igazságszolgáltatási költségekről található tájékoztatás.

A jogi hivatások képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Az ügyvédi hivatásnak csak egy formája létezik a Cseh Köztársaságban.

Az [Igazságügyi Minisztérium 1996. június 4-ei 177/1996 Sb. számú rendelete](#) foglalkozik a jogi szolgáltatásokért az ügyvédek részére fizetendő díjakkal és fizetésekkel (az ügyvédi díjak). A rendelet angol nyelven a Cseh Ügyvédi Kamara honlapján érhető el.

Az érintett felek személyesen is megállapodhatnak az ügyvédi díjakról.

A legtöbb polgári jogi ügyben (ideértve a családi és a kereskedelmi ügyeket is) a jogi képviselet nem kötelező.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásokban

A jogi eljárások rögzített költségei a polgári eljárásokban

A bírósági illetékekről szóló 549/1991 Coll. számú törvény (angol nyelvű változat nem áll rendelkezésre) szabályozza a polgári eljárásokkal kapcsolatban fizetendő költségeket. A költségek az eljárás típusa szerint változnak. Bizonyos esetekben rögzített díjakat alkalmaznak; más esetekben a fizetendő díjat százalékos alapon számítják ki.

A költségeket minden esetben cseh valutában (CZK) kell megfizetni, amelyek banki átutalással is eljuttathatók az állam (vagy a bíróság) számlájára. 5000 CZK összeghatárig a költségek illetékbélyeg (*kollek*) formájában is megfizethetők, az illetékbélyegeket a postahivatalokban és más helyeken vásárolhatók meg.

A bíróságnak tájékoztatnia kell a keresetet benyújtó személyt az általa fizetendő konkrét összeg nagyságáról.

A polgári eljárás szakasza, amelyben a rögzített költséget meg kell fizetni

A költségeket az értesítés keltétől számított három napon belül, az első tárgyalás előtt kell megfizetni.

Rögzített költségek a büntetőeljárásokban

A jogi eljárások rögzített költségei a büntetőeljárásokban

A büntetőjogi eljárások mindig hivatalból indulnak (az államügyészség kezdeményezésére), és az alperes csak a jogi képviselet költségeit fizeti.

A büntetőeljárás szakasza, amelyben a rögzített költséget meg kell fizetni

A büntetőeljárások esetében nincsenek bírósági illetékek.

Rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásokban

A jogi eljárások rögzített költségei az alkotmányjogi eljárásokban

A Cseh Köztársaság **Alkotmánybírósága** elé vitt ügyek esetében **nincsenek rögzített bírósági illetékek**, de az ügyvéd általi képviselet kötelező.

Az alkotmányjogi eljárás szakasza, amelyben a rögzített költséget meg kell fizetni

Nincsenek rögzített bírósági illetékek.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A jogi képviselők nem kötelesek előzetes tájékoztatást adni.

A felek jogai és kötelezettségei egyeztethetők az ügyvéd és az ügyvéd ügyfele között.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található költségekre vonatkozó információkat a Cseh Köztársaságban?

Minden konkrét ügyben célszerű ügyvéddel konzultálni. Ha egy eljárás megkezdődött, a bíróság feladata a fizetendő bírósági illeték összegéről történő tájékoztatás.

Milyen nyelven található költségekre vonatkozó információkat a Cseh Köztársaságban?

Mivel a Cseh Köztársaság egyetlen hivatalos nyelve a cseh, nincs jogi kötelezettség a más nyelveken történő tájékoztatásra. Így a tájékoztatás minősége a tájékoztatást adó személy hajlandóságától és jártasságától függ.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre vonatkozó információk a [Cseh Köztársaság Közvetítői Szövetségének \(AMČR\)](#) honlapján található.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

Nincs költségekre vonatkozó információkat tartalmazó hivatalos internetes honlap.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Különböző statisztikák állnak rendelkezésre az **Igazságügyi Minisztérium** honlapján, de sok függ a konkrét esettől. Egyes jogszabályok csak a bíróság különleges határozataival kapcsolatban írnak elő határidőket (például előzetes döntés).

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

A fizetendő költségek az egyes ügyek körülményeitől függenek, ezért nem lehet előre ilyen információkat adni.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan adnak erről tájékoztatást?

A bírósági illetékek héamentesek, összegük pedig behatárolt. Az ügyvédi díj nem tartalmazza a héát. Egyes héaköteles ügyvédi irodák azonban 19%-os héát számítanak a díjhoz.

Melyek az alkalmazható adókulcsok?

Lásd a héával kapcsolatos fenti pontot.

Költségmentesség

Alkalmazható jövedelmi küszöb a polgári igazságszolgáltatás területén

Nincs meghatározott jövedelmi küszöb. Kérésre azonban a bírák minden helyzetet egyedileg vizsgálhatnak. A bírósági illeték megfizetése alól részleges vagy teljes mentesség is adható, ha a felperes által indított per nem ésszerűtlen. A bíróság jogtanácsost jelölhet ki a felperes mellé, ha a jogi képviselet kötelező.

Ingyenes jogi segítséget nyújtanak az arra szakosodott nem kormányzati szervezetek (a tárgytól függően), illetve a Cseh Ügyvédi Kamara. Különös esetekben a **Cseh Ügyvédi Kamara** ügyvédet jelölhet ki ingyenes jogi szolgáltatás nyújtására. A költségmentességre való jogosultságnál nem csak az adott személy jövedelmét, hanem háztartásának általános pénzügyi helyzetét is figyelembe veszik.

Alkalmazható jövedelmi küszöb a büntetőjogi igazságszolgáltatás területén, az alperes esetében

Nincs meghatározott jövedelmi szint. A bíróságok minden olyan esetben ügyvédet jelölnek ki az alperes mellé, amikor a jogi képviselet kötelező, és az alperesnek nincs saját ügyvédje.

Alkalmazható jövedelmi küszöb a büntetőjogi igazságszolgáltatás területén, az áldozatok esetében

Csak bizonyos nem kormányzati szervezetek nyújtanak ingyenes jogi segítséget az áldozatoknak. Az áldozatok csak néhány speciális esetben felel a büntetőjogi eljárásoknak. Más esetekben kötelesek pert indítani (a polgári igazságszolgáltatás területén a költségmentességre alkalmazható, fent jelzett jövedelmi küszöb érvényesül itt is).

Az áldozatok költségmentességének egyéb feltételei

Az áldozatok kártérítést kérhetnek az **Igazságügyi Minisztériumtól** (a 209/1997 Coll. számú törvény alapján).

Az alperesek költségmentességének egyéb feltételei

A büntetőjogi igazságszolgáltatás területén az alperesek esetében a költségmentességre alkalmazható, fent jelzett jövedelmi küszöb érvényesül itt is.

Díjmentes bírósági eljárások

Az **Alkotmánybíróság** elé vitt keresetek díjmentesek. Bizonyos (a bírósági illetékekről szóló 549/1991 Coll. számú törvény 11. cikkében meghatározott) eljárási módok esetében sem rónak ki bírósági illetéket, például ha a felperes kiskorú, illetve bizonyos más esetekben (például ha az állam vagy valamely állami szerv az eljárás egyik résztvevő fele; ha külföldi menedéket kér, vagy más olyan ügyekben, amelyekben ún. „gyengébb helyzetű” felek vesznek részt).

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Ezt minden egyes esetben a bíró dönti el (végleges döntésében); a bíró elrendelheti, hogy a pereszes fél fizesse meg az összes költséget vagy annak egy részét. Ez azonban nem alkalmazható a válási ügyekben. A költségekre vonatkozó határozatok kiterjedhetnek az ügyvédi költségekre is.

Szakértői díjak

A bíróság fizeti az általa kijelölt szakértők díjait. A pereskedő felek csak akkor kötelesek a szakértői díjakat megfizetni, ha ők maguk kérik egy szakértő szolgáltatását. Egyes különös esetekben a bíróság dönthet úgy is, hogy a pereszes félnek kell a szakértői díjat megfizetnie.

Fordítók és tolmácsok díja

A bíróság feladata a bírósági eljárások során alkalmazott fordítók vagy tolmácsok díjainak megfizetése. Ha az érintett fél külföldi, és nem érti a cseh nyelvet, akkor jogában áll, hogy anyanyelvén szólaljon meg a bíróság előtt.

Kapcsolódó dokumentumok

[A Cseh Köztársaság jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Dánia

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [da](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Ez az oldal a dániai bírósági költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakemberek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

A jogi szakemberek díjazására alapvetően nem vonatkoznak jogszabályok. A felsőbbíróság (*landsret*) azonban iránymutatást adott egyes díjak mértékére vonatkozóan, amely a nyilvánosság számára hozzáférhető. Az ügyvédi díjakkal kapcsolatosan az Ügyvédi Fegyelmi Tanácsnál ([☞ Advokatnævnet](#)) bárki élhet panasszal.

Rögzített bírósági költségek

Rögzített bírósági költségek a polgári eljárásban

A feleket terhelő rögzített bírósági költségek a polgári eljárásban

A dán jog úgy rendelkezik, hogy a kereset benyújtásakor a felperesnek illetéket kell fizetnie. Az illeték kiindulási összege 500 DKK. Az 50 000 DKK-nál magasabb perértékű ügyekben az illeték 750 DKK, továbbá az 50 000 DKK feletti összeg 1,2 %-a.

Az 50 000 DKK feletti perértékű ügyekben a tárgyalásért emellett további illeték is fizetendő. Ez az illeték megegyezik a kereset benyújtásakor fizetendő összeggel. Ezért a felperesnek 750 DKK-t, továbbá a követelés 50 000 DKK feletti összege 1,2 %-ának megfelelő összeget kell fizetnie a tárgyalásért is.

A bírósági illeték felső határa mindkét illetéktípus (vagyis a kereset benyújtásakor fizetendő illeték és a tárgyalásért fizetendő illeték) vonatkozásában egyaránt 75 000 DKK. Egyes (pl. hatósági jogkör gyakorlásával kapcsolatos) ügyekben a felső határ azonban csak 2 000 DKK.

Egyes polgári ügyekben – ideértve a családjogi ügyeket is – nem kell bírósági illetéket fizetni.

A polgári eljárás mely szakaszában kell a feleknek rögzített költségeket fizetniük?

Mint azt fentebb jeleztük, a kereset benyújtásakor kell a felperesnek illetéket fizetnie.

A tárgyalási illetéket a tárgyalás kitűzött időpontjáig, legkorábban azonban a tárgyalás előtt három hónappal kell megfizetni.

Rögzített bírósági költségek a büntetőeljárásban

A feleket terhelő rögzített bírósági költségek a büntetőeljárásban

A büntetőügyek rendszerint illetékmentesek. Néhány büntetőügy azonban **magánvádas**, mely esetben a polgári ügyek bírósági illetékeire vonatkozó szabályok irányadók.

Rögzített bírósági költségek az alkotmányjogi eljárásban

A feleket terhelő rögzített bírósági költségek az alkotmányjogi eljárásban

Az alkotmányjogi ügyek polgári és büntetőügyek is lehetnek. Dániában nem vonatkoznak külön szabályok az alkotmányjogi eljárásra.

A jogi képviselő által a bírósági költségek tárgyában nyújtandó tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A Dán Ügyvédi Kamara és Jogászegylet magatartási szabályzatának (*Advokatsamfundets advokatetiske regler*) 16.8. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Az ügyvédnek az ügyfél jogvitájával kapcsolatosan mindenkor a legköltséghatékonyabb megoldás elérésére kell törekednie, az ügyfél kívánságait és utasításait figyelembe véve.”

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának dániai jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségekre vonatkozó információk a Dán Ügyvédi Kamara és Jogászegylet ([☞ Advokatsamfundet](#)) és a dán bíróságok ([☞ Danmarks Domstole](#)) honlapján állnak rendelkezésre.

Milyen nyelven érhetőek el a költségek megállapításának dániai jogalapjaira vonatkozó információk?

A bírósági illetékek jogalapjaira vonatkozó információk dán és angol nyelven érhetőek el.

Hol található közvetítésre vonatkozó információkat?

A **közvetítésre** (*retsmægling*) vonatkozó információk a dán bíróságok weboldalán érhetőek el: [☞ Danmarks Domstole](#).

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldalak

A Dán Bírósági Hivatal weboldala ([☞ Domstolsstyrelsen](#)) általános tájékoztatást nyújt a **dán igazságszolgáltatási rendszerről**, és elérhetőségi adatokat is tartalmaz.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A különböző típusú eljárások átlagos időtartamára vonatkozó információk a dán bíróságok weboldalán ([☞ Danmarks Domstole](#)) érhetőek el.

Hozzáadottérték-adó

Hol található erre vonatkozó információkat?

A közzétett adatok rendszerint tartalmazzák a héát.

Költségmentesség

Jogosultsági jövedelemhatár a polgári igazságszolgáltatás területén

A költségmentességre való jogosultság jövedelemhatárát évente egyszer kiigazítják. 2013-ban a következő jövedelemhatárok érvényesültek:

- Egyedülálló személy: 294 000 DKK
- Házasságban vagy azzal egyenértékű kapcsolatban élő kérelmező: 374 000 DKK
- Ehhez gyermekenként hozzáadott további összeg: 51 000 DKK.

A jogi segítségnyújtással foglalkozó intézményeknél (*advokatvagten* és *retshjælpen*) alapvető szóbeli jogi tanácsadásra mindenki ingyenesen jogosult, jövedelmi viszonytól függetlenül.

Terheltekre vonatkozó jogosultsági jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

A terhelt jogi képviselőhöz való joga nem a terhelt jövedelmétől, hanem az ügy jellegétől függ. Ha a terhelt bűnösségét megállapítják, a védőügyvéd díját általában – jövedelmi viszonyaitól függetlenül – a terheltnek kell megfizetnie.

Sértettekre vonatkozó jogosultsági jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

A sértett jogi képviselőhöz való joga nem a sértett jövedelmétől, hanem az ügy jellegétől függ. Az **igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény** 741. szakaszának a) pontja értelmében a sértettek elsősorban az erőszakos és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetén jogosultak jogi képviselőre. Ilyen esetben az ügyvédi díjat az állam fizeti.

A sértettek számára biztosítandó költségmentesség egyéb feltételei

Lásd a sértettekre a büntető igazságszolgáltatás területén vonatkozó jogosultsági jövedelemhatár tekintetében adott fenti választ.

A terheltek számára biztosítandó költségmentesség egyéb feltételei

Lásd a terheltekre a büntető igazságszolgáltatás területén vonatkozó jogosultsági jövedelemhatár tekintetében adott fenti választ.

Vannak olyan bírósági eljárások, amelyek ingyenesek?

Mint azt fentebb említettük (lásd a polgári eljárásban a feleket terhelő rögzített költségek tekintetében adott választ), egyes polgári eljárások teljesen illetékmentesek. Az eljárás során azonban egyéb költségek (pl. ügyvédi díjak) merülhetnek fel.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Az **igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény** (*retsplejeloven*) 30. fejezete tartalmazza a polgári ügyekben a költségek megtérítésére vonatkozó szabályokat.

Főszabály szerint a pernyertes fél költségeit a pereszes félnek kell megfizetnie. Bizonyos körülmények fennállása esetén azonban a bíróság dönthet úgy, hogy a pereszes felet teljes mértékben vagy részben mentesíti a pernyertes fél költségeinek viselése alól.

A feleket csak a jóhiszemű pervitel érdekében felmerült költségek viselésére lehet kötelezni.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat a felperesnek kell megfizetnie, ha ő kérte a szakértői véleményt egy adott kérdéssel kapcsolatban.

Az ügy befejezésekor a bíróság dönt arról, hogy az alperesnek kell-e viselnie a szakértő díját. Ez az ügy kimenetelétől függ.

Fordítók és tolmácsok díja

Polgári ügyekben főszabály szerint a peres feleknek kell viselniük a tolmácsolás díját.

Büntetőügyekben a tolmácsolás díját az állam viseli.

Vonatkozó dokumentumok

Dánia jelentése a bírósági költségek átláthatóságáról: [Danmarks rapport om undersøgelsen af åbenheden om sagsomkostninger](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/10/2014

Az eljárások költsége - Németország

Ez az oldal a németországi bírósági eljárási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Németországban egyetlen kategória létezik az ügyvédek megjelölésére.

Németországban az ügyvédi díjak megállapítása az ügyvédek díjazásáról szóló törvény [Rechtsanwaltsvergütungsgesetz] (RVG) rendelkezéseinek megfelelően vagy az ügyvéd és a megbízó megállapodása szerint történik. A díjazásra vonatkozó megállapodások főszabály szerint mindig lehetséges alternatívát jelentenek a jogszabályban előírt díjakhoz képest. Figyelemmel kell lenni azonban a szövetségi ügyvédi rendtartás [Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO)] 49b. §-ának rendelkezéseire és az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 3a-4b. §-ára. Ha az ügyvéd bíróságon képviseli ügyfelét, a megállapodott díj a törvényben meghatározottnál csak magasabb lehet, alacsonyabb nem.

Az RVG-hez csatolt (az RVG 1. mellékletét képező) **díjtáblázat** az egyes tevékenységekre vonatkozóan **rögzített díjakat** vagy **díjsávokat** ír elő. A díj összege rendszerint a **pertárgy értékétől** függ. A pertárgyértéken alapuló díjsávok a fizetendő díj legalacsonyabb és legmagasabb összegét jelölik ki. A pertárgyértéken alapuló díjak összegét a díjtáblázat (az RVG 2. melléklete) tartalmazza. Az előírt díjsávon belüli megfelelő díjat minden esetben méltányosan kell meghatározni, figyelemmel az összes körülményre, különösen az ügyvéd által végzett munka mennyiségére és nehézségére, az ügy jelentőségére, valamint az ügyfél jövedelmi és vagyoni viszonyaira. Ha az ügyvéd különösen nagy felelősségi kockázatot vállal, díjának megállapításakor ez is figyelembe vehető. A díjsávokat egyebek mellett büntető- és társadalombiztosítási ügyekben alkalmazzák.

Végrehajtók

A bírósági végrehajtók csak a **bírósági végrehajtók költségeiről szóló törvényben** [Gerichtsvollzieherkostengesetz] (GvKostG)] meghatározott költségeket számíthatják fel. A végrehajtó minden egyes tevékenységéért **meghatározott díjat** kap.

Költségek

Költségek a polgári eljárásban

Költségek a polgári perben

A bíróság részére rendszerint a **követelés összegéhez** igazodó **eljárási illeték** fizetendő; ezt **polgári ügyekben a bírósági eljárás költségeiről szóló törvény** [Gerichtskostengesetz] (GKG) és a **családjogi ügyekben fizetendő bírósági eljárás költségeiről szóló törvény** [Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen] (FamGKG) határozza meg. A díjak összegét a költségjegyzék (a vonatkozó törvény 1. melléklete) tartalmazza. A pertárgyértéken alapuló díjak mértékét a díjtáblázat (a vonatkozó törvény 2. melléklete) tartalmazza. Az eljárás illeték általános polgári ügyekben és családjogi, így különösen tartási ügyekben **3%**, házassági ügyekben pedig **2%**. A gyermekekkel kapcsolatos – köztük a szülői felügyeletet és láthatást érintő – perekben az illeték **0,5%**. A pertárgyérték meghatározása a következőképpen történik:

- **Házassági ügyekben** a pertárgy értékét mérlegelés alapján határozzák meg, figyelemmel a konkrét ügy összes körülményére, különösen az ügy terjedelmére és jelentőségére, valamint a házastársak jövedelmi és vagyoni viszonyaira. A jövedelmi viszonyok tekintetében a két házastárs nettó jövedelmének háromszorosát kell figyelembe venni. A bíróságok rendszerint a nettó jövedelem háromszorosában határozzák meg a pertárgy értékét.
- **Családjogi ügyekben** az érték főszabály szerint a követelés összegéhez igazodik. **Tartási ügyekben** az érték alapja a jövőben teljesítendő tartásdíj összege, de legfeljebb egy évi tartásdíj; a kérelem benyújtásáig felmerült hátralékot figyelembe veszik a számításokor.
- A **gyermekekkel kapcsolatos** – köztük a szülői felügyeletet és láthatást érintő – **perekben** a pertárgy értéke 3000 euró.

A bíróság előtti ügyvédi képviseletért járó díjazásra vonatkozó megállapodás hiányában **értékalapú díjazás** jár. Ez az érték általában a bírósági illeték meghatározásához használt pertárgyértékhez igazodik. Az ügyvédek díjazásáról szóló törvény az egyes eljárástípusok szerint részletesen meghatározza az alkalmazandó díjak körét és mértékét. A pertárgyértéken alapuló díjak összegét a díjtáblázat (az RVG 2. melléklete) tartalmazza. Az elsőfokú polgári eljárásban az ügyvéd rendszerint **1,3-es szorzójú eljárás díjat** és **1,2-es szorzójú tárgyalási díjat** kap. Ha a felek első fokon **egyezséget** kötnek, akkor az ügyvéd külön **egyezségi díj**ban részesül, amelynek szorzója 1.

A polgári eljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Az **általános polgári ügyekben, tartási és házassági ügyekben** a bírósági illetéket a **kereset vagy a kérelem benyújtásával egyidejűleg** kell megfizetni. **Családjogi perekben** az illeték az eljárás **végén** fizetendő. Eltérő megállapodás hiányában az ügyvédi díjat a megbízás teljesítése után kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Költségek a büntetőeljárásban

Költségek a büntetőeljárásban érintett felek számára

Büntetőügyekben a bíróság csak az **elítélést** követően rendeli el az eljárás költség viselését. A díj összegét a kiszabott büntetés mértéke szerint határozzák meg, összege **120 és 900 euró** között változhat. Díjazásra vonatkozó megállapodás hiányában az ügyvéd (a vádlott védőjeként és a magánvádló képviselőjeként is) meghatározott tevékenységek után, összeghatárok keretei között részesül díjazásban. A vonatkozó összeghatárokat minden esetben törvény írja elő.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Az eljárási díjat az **elftéelést követően** kell megfizetni. Eltéer megállapodás hiányában az ügyvédi díjat a megbízás teljesítése után kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Költségek az alkotmánybírószági eljárásban

Költségek az alkotmánybírószági eljárás résztvevői számára

A visszaélészerűen benyújtott kérelmek kivételével a szövetségi alkotmánybírószág (Bundesverfassungsgericht) előtti eljárás **költségmentes** (a szövetségi alkotmánybírószágról szóló törvény [Bundesverfassungsgerichtsgesetz] 34. §-a). Jogi képviselőre, különösen ügyvédre csak szóbeli tárgyalás esetén van szükség a szövetségi alkotmánybírószág előtt (a szövetségi alkotmánybírószágról szóló törvény 22. §-a).

Az alkotmánybírószági eljárás mely szakaszában kell a költségeket megfizetni?

Eltéer megállapodás hiányában az ügyvédi díjat **a megbízás teljesítése után** kell megfizetni. Az ügyvéd azonban a törvény alapján előleget kérhet.

Az ügyvéd / jogi tanácsadó tájékoztatási kötelezettsége

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd köteles az ügyfelet **teljes körű tájékoztatással** és **tanácsadással** ellátni, és köteles a kívánt cél elérésének legbiztonságosabb és legkevésbé kockázatos módját javasolni ügyfelének. Az ügyvédnek fel kell hívnia a figyelmet az ügygel kapcsolatos **valamennyi kockázatra** annak érdekében, hogy az ügyfél a helyzet teljes ismeretében tudjon döntést hozni. Az ügyvéd által nyújtandó tájékoztatás mértéke attól függ, hogy az ügyvéd meglátása szerint az ügyfélnek mely információkra van szüksége. Az ügyvéd **köteles az ügyfél kérdéseire teljes körű és a valóságnak megfelelő választ adni**. Keresetindítás előtt az ügyvéd köteles tájékoztatni ügyfelét a per kilátásairól és kockázatairól. Ebben a költségkockázattal és a peryertességgel kapcsolatos kilátások is beletartoznak.

Az ügyvédet bizonyos esetekben **különleges tájékoztatási kötelezettség terheli**:

- Ha az ügyvédi díj a **pertárgyértéken** alapul, az ügyvéd köteles erre a megbízás elfogadása előtt felhívni a figyelmet (a szövetségi ügyvédi rendtartás 49b. §-ának (5) bekezdése).
- Ha **az ügyvéd díjazására vonatkozó megállapodás** születik, akkor az ügyvéd köteles felhívni a figyelmet arra, hogy a költségek megítélése esetén csak a törvényes díjakat fogják megtéríteni (az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 3a. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata).
- Ha az ügyvéd és az ügyfél közötti megállapodás értelmében az ügyvéd **sikerdíjat** kap, az ügyvéd köteles felhívni az ügyfél figyelmét arra, hogy e megállapodás nem érinti az ügyfél által esetlegesen fizetendő egyéb költségeket (az ügyvédek díjazásáról szóló törvény 4a. §-a (3) bekezdésének második mondata).
- Mielőtt az ügyvéd abban állapodna meg ügyfelével, hogy **munkaügyi bíróság** előtt képviseli őt, köteles felhívni az ügyfél figyelmét arra, hogy az ügyvédi díj megtérítésére nem kerülhet sor (a munkaügyi bíróságokról szóló törvény [Arbeitsgerichtsgesetz] 12a. §-a (1) bekezdésének második mondata).

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információk a költségekre vonatkozó németországi jogszabályokról?

A vonatkozó jogszabályok szövege beszerezhető könyvesboltokban, legfrissebb változatuk pedig ingyenesen letölthető az internetről.

Mely nyelveken kapható tájékoztatás a költségekre vonatkozó németországi jogszabályokról?

Német nyelven.

Hol található további információk az eljárási költségekről?

Az eljárási költségekre vonatkozó, interneten elérhető információk

A [jogszabályok legújabb változatai](#) elérhetők a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium weboldalán. A költségekre vonatkozó különböző jogszabályok a vonatkozó rövidítés (GKG, FamGKG, GvKostG és RVG) beírása után letölthetők.

Hol található információk az egyes eljárások átlagos hosszáról?

A Szövetségi Statisztikai Hivatal [Statistisches Bundesamt] összeállítja az igazságszolgáltatásra vonatkozó **statisztikai közlemények éves sorozatát**. A **10. sorozat 2.1. alsorozata** például **egész Németországra vonatkozóan** tartalmaz **a polgári eljárások időtartamával** kapcsolatos adatokat, a tartományok és a tartományi fellebbviteli bíróságok (Oberlandesgerichte) körzeteire lebontva. Külön adatokat tartalmaz a helyi bíróságokra (Amtsgerichte), a tartományi bíróságokra (Landgerichte), valamint a tartományi fellebbviteli bíróságokra vonatkozóan, továbbá az első- és másodfokú eljárások tekintetében. A sorozat a különféle ügytípusokban lefolytatott egyes eljárások időtartamára vonatkozó statisztikát nem tartalmaz.

Hol található információk az egyes eljárástípusok átlagos összesített költségeiről?

Vásárolhatók olyan könyvek, amelyek bemutatják **a polgári eljárások átlagos költségkockázatát**.

Hozzáadottérték-adó

Hol kaphatok tájékoztatást a hozzáadottérték-adóról? Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

A bíróságok és a bírósági végrehajtók nem alanyai a hozzáadottérték-adónak. Az ügyvédeknek **19%-os forgalmi adót kell alkalmazniuk**, amit az ügyvédi díj nem tartalmaz. Az adót külön költségként számítják fel.

Költségkedvezmények

A polgári ügyekben alkalmazandó jövedelemhatár

Kérelem alapján perköltségkedvezményben részesül mindenki, aki személyi vagy vagyoni viszonyaira tekintettel az eljárás költségeit nem, vagy csak részben, vagy csak részletekben tudja megfizetni. A szándékolt pervitelnek vagy védekezésnek ésszerű esélyt kell kínálnia a sikerre, és nem gyakorolható rosszhiszeműen. A felek – ésszerű mértékben – a saját forrásait is kötelesek igénybe venni. A félnek jövedelmi viszonyaitól függően a költségkedvezmények keretében biztosítható (visszafizetési kötelezettség nélküli) **teljes költségmentesség** vagy **részletfizetés**. A Szövetségi Igazságügyi Minisztérium „Jogi tanácsadás és költségkedvezmények” [Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe] című kiadványa példákkal együtt tartalmazza a leggyakoribb kérdésekre adott válaszokat.

A büntetőügyekben a terheltekre vonatkozó jövedelemhatár

A gyanúsítottakra vagy vádlottakra **nem vonatkoznak** jövedelemhatárok. Az ő költségmentességük egyéb feltételektől függ.

A büntetőügyekben a sértettekre vonatkozó jövedelemhatár

A költségmentesség engedélyezése a **jövedelem** függvénye. Ezek rugalmasak, és az ügy várható költségei, valamint a kérelmező szociális helyzete (tartási kötelezettségek, lakhatási költségek) alapján kerülnek meghatározásra. A költségkedvezmények körében **részletfizetés** is engedélyezhető.

A sértetteknek járó költségkedvezmények egyéb feltételei

Egyes súlyos bűncselekmények sértettjei pénzügyi viszonyaiktól függetlenül ingyenes jogi tanácsadó kirendelését kérelmezhetik.

A terhelteknek járó költségkedvezmények egyéb feltételei

A gyanúsítottaknak/vádlottaknak járó költségkedvezmények megadása (a bíróság által kijelölt védő kirendelése) nem a jövedelemtől, hanem meghatározott jogi **feltételektől** függ. Ezek elsősorban a bűncselekmény súlyosságával és bizonyos jogkövetkezmények (például a foglalkozástól eltiltás, pszichiátriai vagy neurológiai kényszergyógykezelés) valószínűségével függnek össze, továbbá azzal, hogy a vádlott őrizetben vagy előzetes letartóztatásban van-e, hogy a korábbi védőt kizárták-e az eljárásból, hogy a ténybeli és jogi helyzet mennyire összetett, és hogy a terhelt maga képtelen-e a védekezésre.

Költségmentesség

A szociális bíróságokról szóló törvény (SGG) 183. §-a értelmében a szociális bíróságok előtti eljárásban **költségmentességet** élveznek **az ellátásra jogosult személyek** (vagyis a biztosítottak, az ellátásban – köztük az özvegyi ellátásban – részesülő személyek, fogyatékossgal élő személyek és örökösök, feltéve, hogy e minőségükben, felperesként vagy alperesként alanyai a bírósági eljárásnak). A **183. § hatálya alá** nem tartozó felpereseknek és alpereseknek **az SGG 184. §-a** értelmében minden büntetőügyben **díjat** kell fizetniük (**150 euró** a szociális bíróságok [Sozialgerichte] eljárásaiban, **225 euró** a tartományi szociális bíróságok [Landessozialgerichte] eljárásaiban és **300 euró** a szövetségi szociális bíróság [Bundessozialgericht] eljárásaiban). **Az SGG 197a. §-a** e különös szabályoktól való eltéréstől rendelkezik. Eszerint a szociális bíróságok eljárásaira is a bírósági eljárási költségekről szóló törvény alapján általában fizetendő költségek vonatkoznak, ha sem a felperes, sem az alperes nem tartozik **az SGG 183. §-ában** említett személyek közé.

A **büntetőeljárásokra** az alábbiak vonatkoznak: ha a vádlottat felmentik, ha az ügy nem kerül bíróság elé, vagy ha az eljárást megszüntetik, az állami kiadásokat és a terhelt/vádlott szükséges kiadásait az állam viseli.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

A pervesztes fél annyiban köteles megtéríteni a pernyertes fél költségeit, amennyiben azok szükségesek voltak a per megfelelő viteléhez vagy a jogi képviselőhöz. Ide tartoznak a pernyertes fél **törvényes költségei** és **ügyvédi kiadásai**, az **utazási költségek**, valamint a bíróság előtti megjelenésből eredő **jövedelemkiesés**.

Szakértői díjak

A **bíróság által kirendelt** szakértők **óradíj** alapján számított, az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvényben (JVEG) meghatározott díjazásban részesülnek, amelyet az eljárásban részes felek kötelesek megfizetni.

A valamely fél által a **per** előkészítése érdekében **önként** felkért szakértő költségei **nem tartoznak** azon **eljárási költségek közé**, amelyek megtérítéséről az ítélet rendelkezik. E költségek megtérítését ezért **külön** kell **igényelni**. Ha a fél a per során felvilágosítás céljából kér fel szakértőt, a költségek megtérítése attól függ, hogy ez a konkrét esetben szükséges volt-e. A bíróság által a szakértői bizonyítás érdekében kirendelt szakértő költségeit a pervesztes fél viseli, részleges pernyertesség esetén pedig mindkét fél pernyertességének, illetve pervesztességének arányában viseli a költségek rá eső hányadát.

Fordítók és tolmácsok díja

A **bíróság által kirendelt** tolmácsok és fordítók az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvény [Justizvergütungs- und –entschädigungsgesetz] (JVEG) szerinti díjazásban részesülnek. Ezt az eljárásban részes feleknek kell megfizetniük. A tolmácsok díjazása **óradíj** alapján történik; a fordítók **soronkénti díjat** kapnak.

A **büntetőeljárásban** a terhelt vagy az érdekelt felek tolmácsolási és fordítási költségeit – amennyiben ezek a védekezéshez vagy az eljárási jogok gyakorlásához szükségesek – az állam viseli.

Kapcsolódó linkek

- [☞ Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#)
- [☞ A német ügyvédi egyesület közvetítői munkaközössége](#)
- [☞ Szövetségi Családjogi Közvetítő Munkaközösség](#)
- [☞ Szövetségi Közvetítő Egyesület](#)
- [☞ Szövetségi Gazdasági és Munkaügyi Közvetítő Egyesület](#)
- [☞ CfM](#)
- [☞ Kereskedelmi bankok ombudsmanja](#)
- [☞ Lakossági bankok ombudsmanja](#)
- [☞ A német központi bank egyeztető testülete](#)
- [☞ A német szövetkezeti bankcsoport ombudsmanja](#)
- [☞ Magán-lakástakarékpénztárak ombudsmanja](#)
- [☞ Tartományi lakás-takarékpénztárak ombudsmanja](#)
- [☞ Internetes kereskedelemmel kapcsolatos viták online békéltető szolgálata](#)
- [☞ Az orvosi kamarák tanácsadó és békéltető testületei](#)
- [☞ Mobilitás békéltető testülete](#)
- [☞ Turizmus békéltető testülete](#)
- [☞ Észak-Rajna-Vesztfália helyi közlekedési békéltető testülete](#)
- [☞ Egészségügyi és ápolási magánbiztosítások ombudsmanja](#)
- [☞ Német temetkezési vállalkozások szövetségének békéltető testülete](#)

[Szövetségi hálózati ügynökség békéltető testülete](#)

[A német ingatlanszövetség ingatlanügyi ombudsmanja](#)

[A kereskedelmi és iparkamara mellett működő békéltető testületek](#)

[Díjazási és közbeszerzési egyeztető bizottság](#)

[Német gépjármű-kereskedelem központi egyesülete](#)

[A jogszabályok legújabb változatai](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Észtország

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [et](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal tájékoztatást nyújt az észtországi igazságszolgáltatási költségekről.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Jogi tanácsadók

A jogi tanácsadók díjazására Észtországban nincs szabályozás.

Jogászok

A jogászok díjazására Észtországban nincs szabályozás.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosok díjazására Észtországban nincs szabályozás.

Végrehajtók

A végrehajtók díjazását Észtországban a [végrehajtókról szóló törvény](#) szabályozza. A végrehajtó díja az eljárás megindításáért járó díjból, az eljárásért járó alapidőből és a végrehajtási cselekményekért járó kiegészítő díjból áll. A végrehajtó szakmai szolgáltatás nyújtásáért is jogosult díjat felszámítani.

Ügyvédek

Az ügyvédi díjakra Észtországban nincs szabályozás, azokat az ügyféllel kötött megállapodásban határozzák meg. Az ügyvédi irodát vezető személy vagy az ügyvéd tesz árajánlatot az ügyfélnek, és elmagyarázza, hogyan állt elő az adott összeg. Az ügyfél megtéríti az ügyvédnél vagy az ügyvédi irodát vezető személynél a jogi szolgáltatások nyújtása során felmerült költségeket.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásban

A peres felek rögzített költségei a polgári eljárásban

A polgári eljárásban részt vevő peres feleknek az alábbi rögzített költségei merülnek fel:

- illeték;
- a határozat megsemmisítése esetére fizetendő biztosíték;
- biztosíték mulasztási ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó kérelem esetére;
- biztosíték az eljárás újraindítása vagy valamely határidő újrakezdése esetére;
- az eljárási iratokat kézbesítő végrehajtók költségei;
- idézéseknek és értesítéseknek az *Ametlikud Teadaanded* (Hivatalos Közlemények) című hivatalos kiadványban vagy valamely újságban való közzétételének költsége;
- a szakértők, tolmácsok és fordítók díja;
- az ügy tárgyalásának egyéb költségei és bíróságon kívüli költségek.

A polgári eljárás mely szakaszában kell rögzített költséget fizetni?

Az elindítandó eljárást vagy végrehajtandó eljárási cselekményeket kérő fél köteles megelőlegezni az alábbi költségeket:

- illeték;
- a határozat megsemmisítése esetére fizetendő biztosíték;
- biztosíték mulasztási ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó kérelem esetére;
- biztosíték az eljárás újraindítása vagy valamely határidő újrakezdése esetére;
- az eljárási iratokat továbbító végrehajtók költségei;
- idézéseknek és értesítéseknek az *Ametlikud Teadaanded* (Hivatalos Közlemények) című hivatalos lapban vagy valamely újságban való közzétételének költsége;
- az ügy felülvizsgálatának költségei a bíróság által meghatározott mértékben.

A bíróság eltérő rendelkezése hiányában a szakértők, tolmácsok és fordítók díját annak az eljárásban részt vevő félnek kell előlegeznie, aki a költséget keletkeztető beadványt benyújtotta.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

A felek rögzített költségei a büntetőeljárásban

A felek rögzített költségeit a büntetőeljárásban a [büntetőeljárásról szóló törvénykönyv](#) határozza meg; azok lehetnek eljárási költségek, egyedi költségek és további költségek.

Eljárási költségek:

- a választott védőnek vagy képviselőnek fizetett ésszerű díjazás és az eljárásban részt vevő félnek a büntetőeljárással összefüggésben felmerült egyéb szükséges költségei;
- a sértetteknek, a tanúknak, a szakértőknek és a képesített személyeknek a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 178. szakasza alapján fizetendő összegek, kivéve a törvénykönyv 176. szakasza (1) bekezdésének 1) albekezdésében említett költségeket;
- igazságügyi szakértői intézetnél vagy más kormányzati szervnél vagy jogi személynél a szakértői vizsgálat lefolytatásával vagy az alkoholos/kábítószeres befolyásoltság megállapításával összefüggésben felmerült költségek;
- a kirendelt védő díjazása, valamint indokolt és megfelelő mértékű kiadásai;
- a bünyügyi akta anyagairól készült másolatok védőnél felmerült költsége a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 224. szakaszának (1) bekezdése alapján;
- a bizonyítékok tárolásával, megküldésével és megsemmisítésével kapcsolatos költségek;
- a lefoglalt vagyontárgy tárolásával, szállításával és megsemmisítésével kapcsolatos költségek;
- a polgári jogi igény érvényesítésének eredményeként előállt költségek;

- a büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet alapján fizetendő kártérítés;
- egyéb költségek, amelyek a büntetőeljárást lefolytató szervnél ezen eljárás lefolytatásával összefüggésben merülnek fel, kivéve a büntetőeljárásról szóló törvénykönyvvel összhangban egyedi vagy további költségek tekintett költségeket.

Amennyiben az eljárásban részt vevő valamely fél több védővel vagy képviselővel rendelkezik, a számukra fizetendő díjazást annyiban számítják be az eljárási költségek közé, amennyiben nem haladják meg a szokásosan egy védőnek vagy képviselőnek fizetett díjazás ésszerű szintjét.

Amennyiben a gyanúsított vagy vádlott maga látja el saját védelmét, a védelem szükséges költségeit belefoglalják az eljárási költségekbe. Azokat a rendkívüli költségek, amelyek nem merültek volna fel védő megbízása esetén, nem számítják bele az eljárási költségekbe.

Az eljárásban részt vevő feleken kívüli személyeknél szakértői elemzések lefolytatása keretében felmerült költségeket az igazságügyi vizsgálatról szóló törvényben meghatározott feltételek és szabályok szerint térítik meg.

Egyedi költségek egy bírósági tárgyalás elnapolásához kapcsolódó költségek, ha az eljárásban részt vevő egyik fél nem jelenik meg, valamint a kötelező megjelenés költségei.

További költségek:

- az eljárásban részt nem vevő félnek valamely bizonyítékhoz kapcsolódó tényekre vonatkozó információkért fizetett díj;
- egy gyanúsított vagy a vádlott fogva tartásának költségei;
- a tolmácsoknak és fordítóknak a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 178. szakaszával összhangban fizetett összegek;
- a büntetőeljárásban az állam által a szabadságtól való jogellenes megfosztással a személyeknek okozott kárért járó kártalanításról szóló törvény értelmében fizetett összegek;
- az állami vagy helyi önkormányzati szerveknél a büntetőeljárással összefüggésben felmerült azon költségek, amelyeket a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 175. szakasza (1) bekezdésének 1) vagy 10) albekezdése nem említ;
- a tanúk képviselőjének a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 67¹. szakaszával összhangban fizetett összegek.

A büntetőeljárás mely szakaszában fizetendőek a feleket terhelő rögzített költségek?

- Felmentés esetében az eljárási költségeket az állam megtéríti. Büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet esetén az eljárási költségeket az elítélt téríti meg. Részleges felmentés esetén a költségeket az állam abban a mértékben téríti meg, amilyen mértékben a vádlottat felmentették. Az eljárási költségek megtérítésének kötelezettsége akkor merül fel, amikor a jogerős határozat hatályossá válik.
- A polgári jogi igény elutasítása esetén a **polgári jogi igény érvényesítéséhez kapcsolódó eljárási költségeket** a sértett téríti meg. Ha a polgári jogi igénynek teljes mértékben helyt adnak, a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatban felmerült eljárási költségeket az elítélt vagy a vádlott fizeti meg. Ha a polgári jogi igénynek csak részben adnak helyt, akkor a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatban felmerült eljárási költségeket a bíróság az eset összes körülményét mérlegelve megosztja a sértett és az elítélt/vádlott között. Ha elutasítják a polgári jogi igény vizsgálatát, akkor a polgári jogi igény érvényesítéséhez kapcsolódó eljárási költségeket az állam téríti meg.

Rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásban

A felek rögzített költségei az alkotmányjogi eljárásban

Észtországban egyének nem nyújthatnak be alkotmányossági felülvizsgálat iránti kérelmet. A felülvizsgálat költségeit az állami költségvetés fedezi. A bírósági eljárásban részt vevő szakértők költségeit az állami költségvetés fedezi, ugyanolyan feltételek mellett, mint amelyek mellett a polgári eljárásokban részt vevő szakértők díját is fizetik.

Az alkotmányjogi eljárás mely szakaszában fizetendőek a feleket terhelő rögzített költségek?

Az alkotmányjogi eljárásban a feleknek nem keletkezik rögzített költsége.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédeknek tájékoztatniuk kell az ügyfeleiket a jogi szolgáltatáshoz kapcsolódó tevékenységek teljes köréről, valamint az összes felmerülő költségről. Az ügyvédi irodát vezető személy vagy az ügyvéd tesz árajánlatot az ügyfélnek, és elmagyarázza, hogyan állt elő az adott összeg.

Az eljárásokban való részvétel költségei

A pernyertes fél által viselt költségek

A pernyertes fél abban a mértékben viseli a jogi képviselő vagy jogi tanácsadó díjazásával kapcsolatban felmerülő költségeket, amilyen mértékben a bíróság úgy ítéli meg, hogy a költségek ésszerűek, és azokat nem szükségszerűen kell a pervesztes félnek viselnie.

A pervesztes fél által viselt költségek

Az eljárási költségek megállapításáról szóló határozat szerint a pervesztes félnek meg kell térítenie a pernyertes fél által viselt eljárási költségeket, beleértve:

- az illetéket;
- a biztosítékot;
- a tanúk, szakértők, tolmácsok és fordítók díját; és az eljárásban félként nem részes személy által végzett szakértői elemzés azon költségeit, amelyeket igazságügyi szakértői vizsgálatokról szóló törvény értelmében meg kell téríteni;
- az okirati és tárgyi bizonyítékok beszerzésével kapcsolatos költségeket;
- a szemle költségeit, beleértve a bíróság szükséges útiköltségét is;
- az eljárási iratok kézbesítésének, továbbításának és kiállításának költségeit;
- idézéseknek és értesítéseknek az Ametlikud Teadaanded című hivatalos lapban vagy valamely újságban való közzétételének költségét;
- a polgári jogi kereset értékének megállapításához kapcsolódó költségeket;
- az eljárásban részt vevő felek képviselőivel és tanácsadóival kapcsolatos költségeket;
- az eljárásban részt vevő felek által az eljárással kapcsolatban viselt utazási, postai, kommunikációs, szállással kapcsolatos és más hasonló kiadásokat;
- az eljárás résztvevőinek kieső keresetét vagy más állandó jövedelmét;
- a tárgyalás előtti eljárás törvényben meghatározott költségeit, kivéve, ha a keresetet a tárgyalás előtti eljárás befejezését követő hat hónap elteltével nyújtották be;
- a végrehajtónak az igényérvényesítéssel kapcsolatos díját és az igényérvényesítésről szóló határozat végrehajtásával kapcsolatos költségeit;
- a végrehajtó által az eljárási iratok kézbesítéséért felszámított díjat;
- a költségmentesség iránti kérelem elbírálásának költségeit
- a gyorsított fizetési meghagyásos eljárás költségeit;
- a békéltetési eljárásban való részvétel költségeit, ha a bíróság a polgári eljárásról szóló 4. szakaszának (4) bekezdése alapján kötelezte a feleket az abban való részvételre, illetve, ha az eljárás kötelező, a békéltetésről szóló törvény 1. szakaszának (4) bekezdése szerinti, tárgyalást megelőző békéltetési eljárás költségeit.

Ha az eljárási költségek megosztásáról szóló bírósági határozat szerint az eljárásban részes egyik fél köteles viselni a másik félnél a jogi képviselőhöz vagy tanácsadóhoz kapcsolódóan felmerült költségeket, akkor a bíróság által megállapítandó költségek összegének indokoltnak kell lennie, és az összeg nem haladhatja meg a szükséges mértéket. Több képviselő megbízása esetén az ehhez kapcsolódó költségeket csak akkor térítik meg, ha azok az ügy összetettsége vagy a képviselők személyében bekövetkezett szükséges változások következtében merülnek fel.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának észtországi jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségek megállapításának jogalapját a következők képezik:

- a polgári eljárási törvénykönyv;

- a végrehajtókról szóló törvény;
- az illetékekről szóló törvény;
- a polgári eljárási törvénykönyv alapján kibocsátott jogi eszközök.

Milyen nyelveken kaphatok információt a költségek megállapításának észtországi jogalapjairól?

A költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információk észti nyelven érhetők el.

A költségekre és megállapításuk jogalapjaira vonatkozó információkat meghatározó észti jogszabályok angol nyelvű fordításai elérhetők a [Riigi Teataja \(Állami Közlöny\) weboldalon](#).

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

Az **Igazságügyi Minisztérium** felelős a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló [2008/52/EK irányelv átültetéséért](#). A közvetítéssel kapcsolatos általános kérdéseket a minisztérium e-mail címére lehet küldeni: info@jus.t.ee.

A polgári ügyekben való békéltetési eljárásokat a békéltetésről szóló törvény szabályozza, amely meghatározza a közvetítők jogait és kötelezettségeit, továbbá iránymutatást nyújt a közvetítő segítségével megkötött megállapodások végrehajtására és érvényesítésére vonatkozóan. A törvény szerint az alábbi személyek jogosultak békéltetési eljárást lefolytatni:

- természetes személyek, akiket az eljárás felei az eljárás lefolytatásának feladatával bíztak meg;
- ügyvédek;
- közjegyzők;
- a törvényben meghatározott esetben, állami vagy helyi önkormányzati békéltető testület.

A közigazgatási ügyekben való békéltetési eljárásokat a közigazgatási bírósági eljárási törvénykönyv, büntető- és szabálysértési ügyekben pedig a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv szabályozza.

Ami a közvetítés családjogi ügyekben való igénybevételét illeti, a Szociális Minisztérium támogatja a családi közvetítők tevékenységének fejlesztését. A [Közvetítők Észti Szövetségének](#) honlapja észti és angol nyelven is tartalmaz információkat. Hasonlóképpen, az [Észti Gyermekekjóléti Unió](#) – a gyermekek jogait támogató nonprofit egyesület – is tanácsot ad a különköltözni vagy válni kívánó szülőknek, és arra ösztönzi őket, hogy gyermekeik érdekeinek védelme érdekében békéltető szolgáltatásokat vegyenek igénybe. Az egyesület képzéseket is szervez a családi közvetítés területén.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekről szóló internetes oldal

A bírósági eljárásokhoz kapcsolódó költségek és az érintett összegek a bírósági ügy hosszától és jellegétől függenek. A bírósági eljárásokhoz kapcsolódó költségekre vonatkozóan az elsődleges információforrások a bírósági eljárásokat szabályozó törvénykönyvek és az állami díjakról szóló törvény. Az **Igazságügyi Minisztérium** adja ki és kezeli a [Riigi Teatajat](#) (az Állami Közlönyt), amely hozzáférést biztosít:

- a **törvényekhez** és rendeletekhez;
- a köztársasági elnök **rendeleteihez**;
- a **Legfelsőbb Bíróság határozataihoz** és a nemzetközi szerződésekhez;
- a **helyi önkormányzati rendeletekhez**.

A *Riigi Teataja* tartalmazza a törvények, kormányrendeletek és -utasítások, miniszteri rendeletek, az Eesti Pank (az észti központi bank) elnöke rendeleteinek és a Nemzeti Választási Bizottság rendeleteinek, a parlament határozatainak, a települési és városi képviselőtestületek rendeleteinek, és a települési és városi önkormányzatok rendeleteinek hivatalos, egységes szerkezetbe foglalt változatait. A *Riigi Teataja*ban megjelent jogszabályok és más dokumentumok 1990-től érhetők el.

A Legfelsőbb Bíróság [honlapján](#) a polgári jogi eljárásokkal kapcsolatos költségek megállapításának gyakorlatára vonatkozó elemzést tettek közzé.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Az elsőfokú és másodfokú bíróságokon lefolytatott eljárásokra vonatkozó, 1996-tól rendelkezésre álló statisztikai adatok elérhetők a bíróságok [honlapján](#).

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

- Az egyes eljárásokért fizetendő **illeték** mértékét az [illetékekről szóló törvény](#) határozza meg.
- A **végrehajtói díjat** a [végrehajtókról szóló törvény](#) állapítja meg.
- Az egyes eljárások átlagos összesített költségeiről nem állnak rendelkezésre statisztikai adatok.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan kaphatok tájékoztatást?

A végrehajtói díjakat 20%-os mértékű **héa** is terheli. Az eljárási költségeket terhelő héa visszaigényléséhez a nyilatkozattevőnek igazolnia kell, hogy nincs héaalanyként nyilvántartásba véve, vagy hogy bármilyen más okból nem képes a héa visszaigénylésére.

Mi az alkalmazandó adókulcs?

2009. július 1-jétől Észtországban 20%-os héa alkalmazandó.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén alkalmazandó jövedelemkülönb

Költségmentességre akkor van lehetőség, ha a jogi szolgáltatások költségei meghaladják a kérelmezőnek a kérelem benyújtását megelőző négy hónap átlagos havi jövedelme alapján számított átlagos havi jövedelmének a kétszeresét.

Az adókat és a kötelező biztosítási díjakat, valamint a tartási kötelezettség teljesítéséhez szükséges összegeket és az ésszerű háztartási és közlekedési kiadásokat levonják a kiszámított összegből.

A sértettek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

Az állam a polgári eljárási törvénykönyvnek megfelelően eljárási támogatást biztosíthat. Az állam által biztosított költségmentesség típusait, és az ilyen jellegű költségmentességben részesülés feltételeit és szabályait az [állami költségmentességről szóló törvény](#) szabályozza.

Költségmentesség azon természetes személy számára biztosítható, aki a kérelmének benyújtásakor Észtországban vagy az Európai Unió más tagállamában lakóhellyel vagy állampolgársággal rendelkezik. A személyek lakóhelyét a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet 59. cikke alapján határozzák meg. Más természetes személyek számára kizárólag akkor biztosítható költségmentesség, ha ez a joguk nemzetközi megállapodásból származik.

Az állam nem biztosít költségmentességet, ha:

- a kérelmező maga képes a saját jogainak védelmére;
- a kérelmező nem rendelkezik azzal a joggal, amelynek védelme érdekében költségmentességet kér;
- a kérelmező a meglévő – és minden nagyobb nehézség nélkül értékesíthető – vagyonából fedezni tudná a jogi szolgáltatások költségeit;
- a jogi szolgáltatások költségei várhatóan nem haladják meg a kérelmezőnek a kérelem benyújtását megelőző négy hónap átlagos havi jövedelme alapján, az adózási és kötelező biztosítási kifizetések, a tartásra vonatkozó jogi kötelezettségek teljesítésének költségei, valamint a lakhatással és a közlekedéssel kapcsolatos ésszerű költségek levonásával számított átlagos havi jövedelmének a kétszeresét;
- a körülmények alapján egyértelmű, hogy a kérelmezőnek csekély esélye van jogainak megvédésére;
- a kérelmet azért fogalmazták meg, hogy nem anyagi károkra vonatkozó kártérítési igényt nyújtsanak be, valamint nem valósul meg kényszerítő közérdek az ügyben;
- a jogvita a kérelmező gazdasági tevékenységével kapcsolatos, és nem érinti a kérelmezőnek az adott gazdasági tevékenységhez nem kapcsolódó jogait;
- a kérelmet egy védjegy, szabadalom, használati minta, integrált áramkör topográfia vagy más típusú szellemi tulajdon védelme érdekében nyújtják be, kivéve a szerzői jogi törvényből eredő jogokat;

- a kérelmező érdeke nyilvánvalóan egy olyan személy érdekével azonos, aki nem jogosult költségmentességre; ebben az esetben fennáll a kockázata annak, hogy a költségmentesség arra nem jogosult személyre történő átruházására kerülhetne sor;
- a kérelmet a kérelmezőre átruházott jog védelme érdekében nyújtották be, és megalapozottan feltételezhető, hogy a jogot állami költségmentesség megszerzése érdekében ruházták át a kérelmezőre;
- a jogi szolgáltatások nyújtását garantálja a kérelmező által kötött, jogi kiadásokra szóló biztosítási szerződés, vagy kötelező biztosítás alapján fedezik azt;
- a kérelmezőnél az ügy eredményeképp jelentkező potenciális előny ésszerűtlenül kicsi az állam által viselendő várható költségekhez képest ahhoz, hogy költségmentességet biztosítsanak.

Az Észti Ügyvédi Kamara [weboldalán](#) további tájékoztatást találhat az állami költségmentességről.

A gyanúsítottaknak és vádlottaknak nyújtott költségmentesség egyéb feltételei

A gyanúsítottaknak vagy vádlottaknak nyújtott költségmentesség engedélyezéséhez kapcsolódó feltételek ugyanazok, mint a sértettek esetében.

Illetékmentes bírósági eljárások

Az illetékekről szóló törvény meghatározza azokat a körülményeket, amelyek mellett lehetséges az illetékfizetés alóli mentesség. Bírósági ügyekben a következő cselekmények illetékmentesek:

- olyan fellebbezés vagy panasz vizsgálata, amelynek célja díjazás vagy bérezés követelése, munkaszerződés megszüntetése semmisségének megállapítása, munkaviszony visszaállítása vagy elbocsátás alapjára vonatkozó megfogalmazás megváltoztatása;
- tartási igényt tartalmazó fellebbezés vizsgálata, valamint gyermekekre vonatkozó tartási igény esetén gyorsított fizetési meghagyásos eljárás iránti kérelem vizsgálata;
- büntetőjogi felelősséget megállapító jogellenes ítélet, jogellenes büntetőeljárás, jogellenes előzetes letartóztatás és a szabadság egyéb indokolatlan megvonása miatti kártérítési igény vizsgálata, valamint szabálysértés miatti büntetés jogellenes kiszabása által okozott vagyoni kár megtérítésére irányuló igény vizsgálata;
- büntetőügyre vonatkozó bírósági iratok első kibocsátása;
- eljárás lefolytatása egy személy zárt intézményben való elhelyezése érdekében;
- jogellenes elnyomással összefüggésben elkobzott vagy elhagyott tárgyak visszaszolgáltatására irányuló igény és kártérítési igény vizsgálata;
- nyugdíjra jogosító szolgálati idő hosszának igazolását érintő ügy vizsgálata;
- tiltakozás vizsgálata közigazgatási ügyben;
- a közjegyzői díjak megfizetése alóli mentesség iránti kérelem vizsgálata, és kifogás benyújtása az ilyen ügyben hozott bírósági végzés ellen;
- költségmentesség iránti igény vizsgálata, és kifogás benyújtása az ilyen ügyben hozott bírósági végzés ellen;
- a fő kereső testi sérülése, más rendellenessége vagy halála által okozott kárhoz kapcsolódó fellebbezés vagy panasz vizsgálata;
- a közigazgatási ügy eljárási iratairól legfeljebb öt oldalas másolat készítése.

A következők illetékmentesek:

- kiskorú által benyújtott kifogás egy bírósági végzés ellen olyan ügyben, amelyben a kiskorút a törvény értelmében független fellebbezési jog illeti meg;
- nyugdíjat vagy támogatást kérelmező személy által indított olyan ügy, amely a nyugdíj vagy támogatás helytelen kifizetését vagy kifizetésének elmaradását érinti;
- természetes személy által egy választási bizottság határozata ellen benyújtott panasz;
- gyámsági intézmény által a szülői felügyelet megvonása vagy kiskorú részére gyám kinevezése érdekében benyújtott kérelem, vagy bármilyen más kérelem, amelyet olyan gyermek érdekében nyújtanak be, akiért az intézmény felelős;

- csődeljárás adóhatóságok általi megindítása vagy fizetéseképtelenségi eljáráshoz kapcsolódó más kérelem benyújtása, valamint az adó mértékének megállapítását célzó ügyekben benyújtott kérelmek;
- megyei önkormányzat által a földreformról szóló törvényből eredő szabályoknak megfelelően benyújtott fellebbezés, amelynek célja, hogy az állam javára létesített jelzáloghoz kapcsolódó ügyben a jelzálog-hitelező teljesítse kötelezettségeit;
- végrehajtó által a bírósághoz benyújtott, egy végrehajtási eljárásnak a végrehajtási eljárási törvénykönyv alapján való lefolytatásához kapcsolódó kérvény, valamint a polgári eljárásjogi törvénykönyv 599. szakasza szerinti végrehajtási eljáráshoz kapcsolódó bírósági végzés elleni kifogás.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Az ügyben eljáró bíróság a határozatában vagy az eljárást lezáró végzésében meghatározza, hogy az eljárási költségek hogyan oszlanak meg a felek között. A bíróságnak meg kell jelölnie, hogy melyik félnek milyen eljárási költségeket vagy – adott esetben – az eljárási költségek milyen hányadát kell viselnie. Ha egy magasabb szintű bíróság megváltoztatja az ítéletet, vagy az ügy ismételt tárgyalásra utalása nélkül hoz új ítéletet, a bíróságnak szükség esetén ennek megfelelően módosítania kell az eljárási költségek megosztását is.

A bírósági eljárásban részt vevő fél jogosult az ügyben ítéletet hozó **elsőfokú bíróságtól** azt kérni, hogy a költségek bírói ítéletben előírt arányos megosztása alapján határozza meg a pénzben kifejezett eljárási költséget. Ezt a költségek megosztásáról szóló határozat hatálybalépésétől számított 30 napon belül teheti meg. A kérelemhez mellékelni kell a költségeket igazoló dokumentumokat, amelyek az eljárási költségek felsorolását is megadják. A bíróság határidőt tűzhet ki, amelyen belül az eljárásban részes feleknek további információkat kell adniuk a megtérítendő költségekről, vagy kötelezheti a feleket a költségeket igazoló dokumentumok benyújtására. Az eljárási költségek meghatározására irányuló kérelmet a bíróság az eljárási költségek felsorolásával és az igazoló dokumentumokkal együtt haladéktalanul továbbítja az ellenérdekű félnek.

Az **ellenérdekű fél** a kérelem kézbesítését követően kifogásokat nyújthat be. A válaszadásra rendelkezésre álló idő nem lehet hét napnál rövidebb. A költségmentesség megadása nem zárja ki vagy korlátozza a költségmentességet élvező fél azon kötelezettségét, amely szerint bírósági ítélet alapján köteles megtéríteni az ellenérdekű félénél felmerült költségeket. Az eljárási költségeket akkor is teljes egészében a pereszes fél viseli, ha mentesül az eljárási költségek megfizetésének kötelezettsége alól, vagy azok megfizetésére költségmentességben részesült.

Ha egy ügy lezárul, a bíróság elrendeli, hogy az alperes fizesse meg az állam számára az eljárási költségek azon részét, amelynek megfizetése alól a felperes mentesült, vagy amelyek tekintetében részletfizetést engedélyeztek a felperes számára. Ez az összeg arányban áll az ügy elbírált részével.

Szakértői díjak

A bíróság eltérő rendelkezése hiányában az eljáráshoz kapcsolódó elengedhetetlen költségeket a bíróság által elrendelt mértékben annak a félnek kell megfizetnie, aki a költségeket keletkeztető kérelmet benyújtotta. Ha mindkét fél nyújt be kérelmet, vagy ha a bíróság rendel ki szakértőt, a költségeket egyenlő arányban osztják meg a felek között.

A szakértőket kötelezettségük teljesítése alapján díjazzzák. Az óradíjakat kormányrendeletben megállapított minimális és maximális óradíj között lehet meghatározni. A szakértőnek a szakértői elemzésért járó díj a minimális óradíj 10–40-szerese. A kifizetendő óradíj megállapításánál a bíróság a következőket veszi figyelembe:

- a szakértő képzettsége;
- a munka összetettsége;
- a szükséges eszközök használata miatt elkerülhetetlenül felmerülő költségek;
- a megkövetelt feladat szakértő általi elvégzésének valamennyi különleges körülménye.

A szakvélemény elkészítéséhez és összeállításához kapcsolódó költségeket – beleértve a támogató személyzet és a vizsgálathoz felhasznált anyagok és eszközök költségeit, valamint a bírósági eljárás következtében felmerült bármely szükséges kiadást, mindenekelőtt a szállás- és ellátási költségeket – szintén meg kell téríteni.

A szakértőnek fizetendő díj és a megtérítendő szakértői kiadások összegét ugyanaz a bíróság állapítja meg határozatában, amely a szakértőt kirendelte.

A szakértőket kizárólag **költségigény** alapján díjazzzák. Ha a szakértő teljesítette a feladatát, a bíróság attól függetlenül megfizeti a neki járó díjat, hogy az eljárásban részt vevő felek megelőlegezték-e a költségeket, vagy hogy a bíróság elrendelte-e a költségek felek általi megtérítését.

Az állami törvényszéki intézet által végzett szakértői vizsgálat lefolytatásával összefüggő szakértői díjak és kiadások részét képezik az eljárási költségeknek, és a pervesztes fél az eljárási költségek megtérítésével azonos módon megfizeti azokat.

Fordítók és tolmácsok díja

A bírósági eljárásban részt vevő nem bírósági tolmácsoknak a tolmácsolásért óradíjat fizetnek, amely a legkisebb nemzeti óradíj 2–40-szerese lehet. A fordítók díját lefordított oldalanként számítják ki, és az legfeljebb a legkisebb óradíj 20-szorosa lehet.

A tolmácsok vagy fordítók díját, valamint a megtérítendő költségeket ugyanaz a bíróság állapítja meg határozatában, amely a tolmácsot vagy fordítót kirendelte.

A fizetendő óradíj megállapításakor a bíróság figyelembe veszi a tolmács vagy fordító képzettségét, a munka összetettségét, a felmerült feltétlenül szükséges költségeket, valamint azokat a különleges körülményeket, amelyek között a tolmácsolást vagy fordítást teljesíteni kellett.

A tolmácsokat és a fordítókat kizárólag **költségigény** alapján díjazják. A bíróság attól függetlenül megfizeti a tolmácsnak vagy fordítónak járó díjat, hogy az eljárásban részt vevő felek megelőlegezték-e a költségeket, vagy hogy a bíróság elrendelte-e a költségek felek általi megtérítését.

A tolmácsok és fordítók díja az eljárási költség részét képezi, és a pervesztes fél az eljárási költségek megtérítésével azonos módon megfizeti azt a pernyertes félnek.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 08/08/2018

Az eljárások költsége - Írország

Ez az oldal a bírósági eljárások Írországi költségeiről nyújt tájékoztatást.

A jogi hivatás képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Jogtanácsosok (solicitor)

A jogtanácsosoknak fizetendő díjak alapja aszerint csoportosítható, hogy peres ügyről (*contentious business*) (egy jogvitával kapcsolatos tanácsadás és képviselet bíróság, közigazgatási döntőbíróság [*tribunal*] vagy választottbíró előtt) vagy nem peres ügyről (*non-contentious business*) van-e szó. Peres ügyben való eljárás esetében a költségek tovább oszthatók a jogtanácsos (*solicitor*) és ügyfél viszonylatában felmerült költségekre (a fél által az őt képviselő jogtanácsos részére fizetendő költségek), valamint a felek viszonylatában felmerült költségekre (az eljárás egyik fele részére megítélt és a másik fél által megfizetendő költségek).

Peres ügyek esetében

Főbb elsődleges jogi aktusok*

- Az ügyvédekről és jogtanácsosokról szóló, 1849. évi törvény (*Attorneys' and Solicitors' Act*);
- Az ügyvédekről és jogtanácsosokról szóló, 1870. évi törvény (*Attorneys' and Solicitors' Act*);
- A jogtanácsosokról szóló, 1994. (módosító) törvény (*Solicitors' [Amendment] Act*) 68. szakasza;

- A bíróságról szóló, 1924. évi törvény (*Courts of Justice Act*) 94. szakasza;
- A bíróságról szóló, 1936. évi törvény (*Courts of Justice Act*) 78. szakasza;
- A bíróságokról szóló (kiegészítő rendelkezések), 1961. évi törvény (*Courts [Supplemental Provisions] Act*) nyolcadik mellékletének 8. pontja;
- A bíróságokról szóló 1981. évi törvény (*Courts Act*) 17. szakasza;
- A bíróságokról szóló, 1991. évi törvény (*Courts Act*) 14. szakasza;
- A jogtanácsosokról szóló, 1994. évi (módosító) törvény (*Solicitors' [Amendment] Act*) 68. szakasza;
- A bíróságokról és bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény (*Courts and Court Officers Act*) 27. és 46. szakasza.

Főbb másodlagos jogi aktusok*

- A Legfelsőbb Bíróságok Eljárási Szabályzata (*Rules of the Superior Courts*) 22. szakaszának 4., 6. cikke, 14. cikke (3) bekezdése; 27. szakaszának 1A. cikke, 99. szakasza és W. melléklete;
- A Körzeti Bírósági Eljárási Szabályzat (*Circuit Court Rules*) 15. szakaszának 14., 15., és 21. cikke és 66. szakasza;
- A Kerületi Bírósági Eljárási Szabályzat (*District Court Rules*) 51. és 52. szakasza és E. melléklete.

Ítélezési gyakorlat

- Az érintett jogszabályokat értelmező bírósági határozatok.

Nem peres ügyek esetében

Főbb elsődleges jogi aktusok*

A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1881. évi törvény (*Solicitors' Remuneration Act*)

Főbb másodlagos jogi aktusok*:

- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1884. évi általános rendelet (*Solicitors' Remuneration General Order*);
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1960. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1964. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1970. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1972. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1978. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1982. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1984. évi általános rendelet;
- A jogtanácsosok díjazásáról szóló, 1986. évi általános rendelet;
- Az 1972. évi ingatlan-nyilvántartási eljárási szabályzat (*Land Registration Rules*) 210. és 239. cikke.

Ítélezési gyakorlat

- Az érintett jogszabályokat értelmező bírósági határozatok.

* A jogszabályokra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy e hivatkozások a törvényekre, a rendeletekre és a szabályzatokra azok módosított formájában utalnak. Az 1922 után elfogadott jogszabályokat az [online ír Törvénytár](#) honlapján és [a Parlament \(Oireachtas\) Házai](#) honlapján lehet elérni.

Ügyvédek (lawyer)

„Ügyvédek” alatt az ír jogrendszerben az ügyvédek két csoportját kell együttesen érteni, mégpedig a jogtanácsosokat (*solicitor*) és a tárgyalóügyvédeket (*barrister*).

Tárgyalóügyvédek (barrister)

A tárgyalóügyvédek díját úgy kell tekinteni, hogy e díjat számukra az a jogtanácsos folyósítja, aki számára ezen összeget átutalták, ezért ez a díj a jogtanácsos általi kifizetésnek minősül, és rá a jogtanácsosok díjazására vonatkozó jogszabályok, valamint a jogtanácsosok díjazásának engedélyezésére vonatkozó bírósági határozatok irányadóak: lásd különösen a

bíróságokról és bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény 27. szakaszát, valamint a Kelly kontra Breen [1978] I.L.R.M. 63; az Ír Állam (Gallagher Shatter & Co.) kontra de Valera [1991] 2 I.R. 198; a Superquinn kontra Bray U.D.C. (No. 2) [2001] 1 I.R. 459 ügyeket.

Végrehajtók

A bíróság végrehajtható határozatának végrehajtására vonatkozóan a rendőrkapitány (*sheriff*), a bírósági végrehajtó (*court messenger*) és a végrehajtó (*bailiff*) díját a rendőrkapitányok díjáról és költségeiről szóló, 2005. évi rendelet (*Sheriff's Fees and Expenses Order*) szabályozza, amely a végrehajtható határozat iránti kérelem benyújtásának díjára, a végrehajtói díjra, az útiköltségekre, valamint a lefoglalt áruk vagy használatok elszállítására, tárolására/megőrzésére vonatkozó költségekre nézve tartalmaz rendelkezéseket.

Ügyvédek (advocate)

Az ír jogrendszer az angolul *advocate*-nek nevezett ügyvédi kategóriát nem ismeri.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári peres eljárásokban

Polgári perek feleit terhelő rögzített költségek

A 27. szakasz 1A. cikkének (3) bekezdésében és 9. cikkében foglalt költségelemek (azon fél által megfizetendő költségek, aki azt követően nyújtott be kérelmet, hogy a másik fél már keresetet nyújtott be mulasztási ítélet meghozatala iránt az adott kérelem benyújtásának elmaradásával összefüggésben), valamint a Legfelsőbb Bíróságok Eljárási Szabályzatának W. mellékletében és a Körzeti Bírósági Eljárási Szabályzat (*District Court Rules*) E. mellékletében foglalt költségelemek kivételével a költségelemek általában szabadon meghatározhatók.

A megfizetendő költségek köre a Legfelsőbb Bíróság és a Felsőbíróság, valamint a Körzeti Bíróság és a Kerületi Bíróság illetékekre vonatkozó rendeleteiben rögzített bírósági illetékekre is kiterjed.

A [bírósági illetékek mértékére](#) vonatkozóan itt tájékozódhat részletesebben.

A polgári peres eljárás melyik szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A 27. szakasz 1A. cikkének (3) bekezdésében és 9. cikkében foglalt esetben (azon fél által fizetendő költségek, aki azt követően nyújtott be egy kérelmet, hogy a másik fél már keresetet nyújtott be mulasztási ítélet meghozatala iránt az adott kérelem benyújtásának elmaradásával összefüggésben) a költségeket az érintett kérelem tekintetében benyújtott mulasztási ítélet iránti kérelem bíróság általi elintézését követően kell megfizetni.

A Legfelsőbb Bíróságok Eljárási Szabályzatának W. mellékletében jelölt költségelemek megtérítését követelheti:

- a jogtanácsos az ügyféltől a költségeket tartalmazó számla ellenében a számla kézhezvételét követően egy hónapon belül, amennyiben az ügyfél ez idő alatt nem kezdeményezte a költségek megállapítását (az ügyvédekről és jogtanácsosokról szóló, 1849. évi törvény 2. szakasza). Az ügyfélnek egyébként a számla kézhezvételét követően minden esetben tizenkét hónap áll rendelkezésére, hogy kezdeményezze a költségek megállapítását, és hogy az meg is történjen. A tizenkét hónap elteltét követően vagy a számla összegének kifizetését követően a bíróság, amennyiben az ügy egyedi körülményei úgy kívánják és amennyiben az erre vonatkozó kérelmet a kifizetést követő tizenkét hónapon belül benyújtották, rendelkezhet úgy, hogy a számlát a költségek megállapítása céljából be kell nyújtani;
- az a fél, akinek a javára a bíróság a költségek másik fél általi megfizetését ítélte meg, a költségeket megállapító igazolás alapján vagy a felek közötti, a költségek megfizetésére vonatkozó megállapodásnak megfelelően.

A Körzeti Bírósági Eljárási Szabályzat E. mellékletében jelölt költségelemeket:

- amennyiben anélkül hoznak ítéletet, hogy az alperes védekezést terjesztett volna elő, az ítéletben marasztalt fél fizeti meg,
- egyéb költségek esetében a bíróság által erre vonatkozó határozata alapján az a fél fizeti meg, akit a bíróság a költségek megtérítésére kötelezett.

Rögzített költségek büntetőeljárásokban

A büntetőeljárás feleit terhelő rögzített költségek

A büntetőeljárásokban nincsenek rögzített költségek. Büntetőeljárásokban bírósági illetékek nem kerülnek kiszabásra.

A kerületi bíróság egyszerűsített büntetőeljárásokban elrendelheti a költségeknek – a legfőbb ügyész, illetve a vádhatóságot képviselő rendőrtiszt kivételével – az egyik fél általi megfizetését. A Körzeti Bíróság és a Központi Büntető Bíróság (amelyek vádemelés esetében hatáskörrel rendelkeznek az ügyekben eljárni) szabad mérlegelési jogkörben határozhatnak a költségek megfizetéséről:

- felmentő ítélet esetében (a bíróság költségekről rendelkező határozatával szemben ilyen esetben a Büntető Fellebbviteli Bírósághoz [*Court of Criminal Appeal*] lehet fellebbezést benyújtani);
- amennyiben a vádirat szükségtelen elemeket tartalmaz vagy indokolatlanul hosszú, illetve ha tartalmilag hibás;
- amennyiben a tárgyalást a vádirat módosítása miatt elhalasztják vagy
- amennyiben az egyik vádpont tekintetében külön tárgyalást kell tartani.

Rögzített költségek alkotmányos eljárásokban

Az alkotmányos eljárások feleit terhelő rögzített költségek

Alkotmányos eljárásokban a Felsőbíróságnak, valamint a Legfelsőbb Bíróságnak van hatásköre eljárni. Az ilyen eljárásokban a költségekre és az illetékekre nézve nincs külön szabályozás. Az ilyen eljárásokban megengedett rögzített költségek a Legfelsőbb Bíróságok Eljárási Szabályzatának W. mellékletében felsorolt rögzített költségek. A fizetendő illetékeket a Legfelsőbb Bíróság és a Felsőbíróság (illetékekre vonatkozó) rendelete állapítja meg.

A [bíróági illetékek mértékére](#) vonatkozóan itt tájékozódhat részletesebben.

Az alkotmányos eljárás mely szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A bírósági illetékeket általában az érintett dokumentum benyújtásakor kell megfizetni.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A jogtanácsosokról szóló, 1994. évi (módosító) törvény 68. cikke értelmében:

1. „68.(1) A jogtanácsos az ügyfél számára jogi szolgáltatás nyújtására vonatkozó megbízás elfogadásakor vagy ezt követően a lehető leghamarabb köteles az ügyfelet írásban részletesen tájékoztatni:
 1. a tényleges díjakról vagy
 2. amennyiben az adott körülmények között a tényleges díjak részleteiről tájékoztatást adni nem lehetséges vagy nem megoldható, a (lehetőség szerinti legpontosabb) megbecsülhető díjakról vagy
 3. amennyiben az adott körülmények között a tényleges vagy becsült díjak részleteiről tájékoztatást adni nem lehetséges vagy nem megoldható, a jogtanácsos vagy irodája által a kérdéses típusú jogi szolgáltatás nyújtásáért kért díjak számításának alapjáról, amennyiben az ilyen jogi szolgáltatások peres ügyek vitelére is kiterjednek, továbbá írásban azokról a körülményekről, amelyek alapot adhatnak arra, hogy az ügyfél a másik fél vagy felek költségeit megfizesse, valamint adott esetben azokról a körülményekről, amelyek fennállása esetén a jogtanácsos által az ügyfélnek nyújtott szolgáltatások díját nem fedezi az az esetleges összeg, amelyet peres ügyben a másik fél vagy felek (vagy a felek biztosítója) az ügyfél részére meg kell, hogy térítsenek.
2. A jogtanácsos (nem kizárólag pénztartozás vagy meghatározott pénzösszeg megfizetésére irányuló eljárással kapcsolatos) peres ügyek esetében nem vállalhatja ügyfele képviselését azon az alapon, hogy az ügyfél által fizetendő díjat az ügyfél részére esetlegesen megfizetésre kerülő kártérítés vagy egyéb pénzösszeg adott százalékában vagy arányában határozza meg; az olyan díjak, amelyeket e bekezdés megsértésével határoztak meg, nem kényszeríthetők ki az ügyféllel szemben az ilyen díjak megfizetése iránt indított eljárásban.
3. A jogtanácsos díjának egy részét vagy egészét nem állapíthatja meg az ügyfele számára egy általa képviselt peres ügy következtében megítélt kártérítés vagy más pénz összegéből történő levonás vagy arányosítás útján.
4. E cikk (3) bekezdése nem zárja ki, hogy a jogtanácsos és ügyfele bármikor megállapodjanak arról, hogy a jogtanácsos vagy irodája által az ügyfél érdekében képviselt peres ügy következtében az ügyfél számára megfizetendő kártérítés vagy más pénz összegéből egy összeget a jogtanácsos díj címén megkapjon.
5. A (4) bekezdés értelmében létrejött megállapodás a jogtanácsos ügyfelével szemben csak akkor kényszeríthető ki, amennyiben írásba foglalták és amennyiben tartalmaz egy (lehetőség szerint kifejezetten pontos) becslést arra nézve, hogy

amennyiben az ügyfél az ilyen peres ügy következtében kártérítéshez vagy más pénzösszeghez jut, a jogtanácsos meglátása szerint, a jogtanácsos díja vonatkozásában ésszerűen mekkora összeg fedezhető a másik fél vagy felek (vagy az ilyen fél vagy felek biztosítója) által.

6. A jogtanácsosnak – az erről rendelkező egyéb jogszabályi előírások sérelme nélkül – az ügyfél számára az általa az ügyfél érdekében képviselt peres ügy lezárultát követő lehető legrövidebb időn belül megküldendő számlán fel kell tüntetnie
 1. az adott peres ügy kapcsán az ügyfélnek nyújtott jogi szolgáltatások összefoglalását;
 2. az adott peres ügy következtében az ügyfél által megkapott kártérítés vagy más pénzösszeg teljes összegét, valamint
 3. az arra a díjra vagy annak egy részére vonatkozó részleteket, amelyet az ügyfél a jogtanácsos részére egy másik fél vagy felek (vagy az ilyen fél vagy felek biztosítója) általi kifizetésből térített meg;
 4. ezen felül pedig a költségeket tartalmazó számlán külön fel kell tüntetni az egyes összegeket az ezekkel a jogi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban felmerült vagy felmerülő illetékek, költségek, kifizetések és kiadások tekintetében.
7. E cikk senkit nem foszt meg azon törvény által biztosított jogának a gyakorlásától, hogy felhívja a jogtanácsost a költségeket tartalmazó számlának a költségek megállapítása végett való benyújtására, függetlenül attól, hogy a költségek a felek egymás közötti viszonylatában vagy a jogtanácsos és ügyfele viszonylatában merültek fel, valamint nem korlátozza senkinek, sem pedig a Jogászegyletnek az e törvény 9. cikke alapján fennálló jogait.
8. Amennyiben a jogtanácsos az ügyfél részére a jogi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos költségek számláját kiállította, és az ügyfél az ezen a számlán szereplő összeget (vagy annak egy részét) vitatja, a jogtanácsosnak
 1. meg kell tennie minden szükséges lépést ahhoz, hogy az ügy az ügyféllel való megállapodás útján rendezhető legyen, valamint
 2. írásban tájékoztatnia kell az ügyfelet

i) az ügyfél azon jogáról, hogy felhívja a jogtanácsost a költségeket tartalmazó számlának vagy annak egy részének a Felsőbíróóság díjmegállapító titkárához (*Taxing Master of the High Court*) a költségek jogtanácsos és saját ügyfelek közötti viszonylat alapul vételével történő megállapítása érdekében, valamint

ii) az ügyfél jogáról, hogy e törvény 9. cikke értelmében panaszt tegyen a Jogászegyletnél arról, hogy olyan költségeket tartalmazó számlát állítottak ki részére, amelyet túlzónak tart.

1. E cikk alkalmazásában a „díjak” az illetékeket, költségeket, kifizetéseket és kiadásokat foglalják magukban.
2. E cikk rendelkezéseit az ügyvédekről és jogtanácsosokról szóló, 1849. évi (ír) törvény, valamint az ügyvédekről és jogtanácsosokról szóló, 1871. évi törvény rendelkezéseinek sérelme nélkül kell alkalmazni.”

Az Írországi Tárgyalóügyvédi Kamara Általános Tanácsa (*General Council of the Bar*) Magatartási Kódexe 12. cikkének (6) bekezdése értelmében:

„12 (6) A tárgyalóügyvéd az ügyfél számára jogi szolgáltatás nyújtására vonatkozó megbízás elfogadásakor vagy ezt követően a lehető leghamarabb – erre irányuló kérelem esetén – köteles az ügyben eljáró jogtanácsost vagy a Közvetlen Szakmai Kapcsolattartási Rendszer (*Direct Professional Access Scheme*) szerinti kapcsolattartás esetén, az ügyfelet írásban részletesen tájékoztatni:

1. a tényleges díjakról vagy
2. amennyiben az adott körülmények között a tényleges díjak részleteiről nem lehetséges vagy nem megoldható tájékoztatást adni, egy (lehetőség szerint kifejezetten pontos) becslést a díjakról vagy
3. amennyiben a tényleges vagy becsült díjakról az adott körülmények között nem lehetséges vagy nem megoldható tájékoztatást adni, a díjak megállapításának alapjáról.

Ezeknek az adatoknak a formátumát a tárgyalóügyvéd szabadon határozhatja meg.”

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozóan információt Írországból?

Információt a [Díjmegállapító Titkár Hivatala](#) honlapján található, letölthető szakirodalommal együtt.

Milyen nyelveken juthatok információhoz a költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozóan Írországból?

A költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információk Írországból angolul érhetők el.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

- A bíróság előtti különválásról és a családjogi reformról szóló, 1989. évi törvény (*Judicial Separation and Family Law Reform Act*) 7. cikkének (1) bekezdése értelmében bírói különválás iránti kérelemnek a bírósághoz történő benyújtása esetében a bíróságnak meg kell fontolnia az érintett élettársak/házaspárok békítésének lehetőségét, és ezért az eljárást bármennyi időre elnapolhatja, hogy biztosítsa az élettársaknak/házaspároknak, hogy amennyiben mindketten így kívánják, fontolják meg harmadik személy segítségével a békülés lehetőségét. A 7. cikk (3) bekezdése értelmében a bíróság elnapolhatja az eljárást, hogy lehetővé tegye a feleknek, hogy amennyiben mindketten így kívánják, harmadik személy segítségével vagy anélkül – a lehetséges mértékben – megállapodásra jussanak a különválás feltételeiről.
- A családjogról (a házasság felbontásáról) szóló, 1996. évi törvény (*Family Law (Divorce) Act*) 8. cikkének (1) és (3) bekezdése hasonló rendelkezéseket tartalmaz a házasság felbontása iránti eljárásokban.
- A polgári jogi felelősségről és a bíróságokról szóló, 2004. évi törvény (*Civil Liability and Courts Act*) 15. és 16. cikke lehetővé teszi a közvetítői eljárás igénybevételét személyi sérülésekkel kapcsolatos jogviták esetében.
- A 63A. szakasz 6. cikke (1) bekezdésének (xiii) pontja, valamint a 63B. szakasz 6. cikke (1) bekezdésének (xiii) pontja lehetővé teszi a kereskedelmi ügyek jegyzékének (*Commercial List*) bíróját, valamint a Felsőbíróság előtt versenyjogi eljárásokban eljáró bíró számára, hogy az egyik fél kérelmére vagy hivatalból elnapolja az eljárást vagy az abban érintett valamely kérdés tárgyalását egy huszonnyolc napot meg nem haladó, a bíró által ahhoz kellően hosszú időnek tartott időszakra, hogy lehetővé tegye a felek számára annak megfontolását, hogy az ügyet vagy az abban érintett valamely kérdést közvetítés, békítés vagy választott bíróság útján rendezzék, és amennyiben a felek így döntenek, meghosszabbíthatja ezt a határidőt, hogy felek meg tudjanak felelni a bíróság szabályzatának vagy rendeleteinek.

A közvetítésre vonatkozóan további tájékoztatást a [Családvédelmi Hatóság](#) honlapján találhat.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkra nézve honlap áll rendelkezésre.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

További információkat a [Bírósági Szolgálat éves jelentéseiben](#) találhat.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan lehet ehhez az információhoz hozzájutni? Melyek az alkalmazandó százalék-arányok?

Tájékoztatást az [Ír Adó- és Vámhivatal](#) honlapján találhat.

Költségmentesség

Alkalmazandó jövedelemhatár a polgári igazságszolgáltatásban

A hozzátartozóknak nyújtott, meghatározott összegű juttatások, lakhatási költségek, adók és társadalombiztosítási járulékok kifizetése utáni rendelkezésre álló jövedelem határa polgári ügyekben 18 000 EUR.

További információt az [Igazságügyi, Esélyegyenlőségi és Jogreformügyi Minisztérium](#) és a [Költségmentességi Tanács](#) honlapján találhat.

Vádlottak esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

Az Igazságügyi, Esélyegyenlőségi és Jogreformügyi Minisztérium által működtetett [Büntető Költségmentességi Rendszer](#) (*Criminal Legal Aid Scheme*) értelmében – bizonyos körülmények fennállása esetén – az elegendő anyagi eszközökkel nem rendelkező személyek védelmének biztosítására büntetőeljárásokban költségmentesség nyújtható. Jövedelemhatár nincs. A vádlottat a bíróságnak, amely előtt megjelenik, tájékoztatnia kell a vádlott költségmentességhez való jogáról. A költségmentesség keretében a költségmentességet igénylő személynek a védekezés vagy fellebbezés előkészítése és előadása során joga van jogtanácsos, illetve bizonyos esetekben két jogtanácsos szolgáltatásainak igénybevételére. A költségmentességet a bírói karon keresztül a bíróságok nyújtják. Költségmentesség iránti igényt a bírósághoz a) személyesen; b) a kérelmező jogi képviselője útján vagy c) a bíróság hivatalvezetőjének címzett levélben lehet előterjeszteni.

A költségmentességet igénylő személynek meg kell győznie a bíróságot arról, hogy anyagi eszközei nem elegendőek ahhoz, hogy költségeit maga viselje. Az erről való döntés teljes mértékben a bíróság szabad mérlegelési jogkörébe tartozik és nem vonatkoznak rá pénzügyi jogosultsági iránymutatások. A bíróságnak arról is meg kell győződnie, hogy a „bűncselekmény

súlyossága” vagy „különös körülmények” miatt az igazságszolgáltatás érdeke szempontjából fontos-e, hogy a költségmentességet igénylő személy költségmentességben részesüljön. Ugyanakkor, amennyiben az elkövetett bűncselekmény emberölés vagy az ügy a Büntető Fellebbviteli Bíróság határozatával szemben a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott fellebbezést érint, a költségmentességet pusztán az anyagi eszközök elégtelensége alapján is megítélik.

A költségmentességet igénylő személy részére a bíróság előírhatja, hogy anyagi eszközeiről tegyen nyilatkozatot. Ha a kérelmező a költségmentesség megítélés céljából tudatosan hamis nyilatkozatot tesz vagy jelentős tény elhallgat, bűncselekményt követ el. Az ilyen bűncselekmény pénzbüntetés, szabadságvesztés vagy mindkettő együttes kiszabásával büntethető.

Áldozatok esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

A rendelkezésre álló jövedelem tekintetében nem érvényesül jövedelemhatár nemi erőszak olyan áldozatai esetében, akik olyan büntető ügyekben fordulnak a Költségmentességi Tanácshoz költségmentességért, amelyekben a védelem ki fog térni az áldozat korábbi nemi életére.

A költségmentesség áldozatok részére történő megítélésének egyéb feltételei

Egyes, nemi erőszakkal kapcsolatos bűncselekmények áldozatai számára a költségmentességet automatikusan biztosítják. A többi áldozatnak ugyanazoknak a feltételeknek kell megfelelniük, mint bárki másnak.

A költségmentesség vádlottak részére történő megítélésének egyéb feltételei

Nincsenek egyéb feltételek, a kiskorúakra pedig nem érvényesülnek külön szabályok.

Költségmentes bírósági eljárások

Bizonyos esetekben – ideértve családjogi, esetenként pedig kiskorúakat érintő eljárásokat is – a bírósági illetékek megfizetése alól mentesülni lehet. A tájékoztatásért, a bírósági szolgálat honlapján található illetékrendeletekben található részletes információk azokra az esetekre vonatkozóan, amelyekben nem kell bírósági illetéket fizetni.

További részleteket a Bírósági Szolgálat honlapján találhat, az [illetékekről szóló rendeleteket és a mentességeket](#) ismertető részben.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

A költségekről való rendelkezés a bíróságok szabad mérlegelési jogkörébe tartozik. E jogkört a bíróságok ítélkezési gyakorlatából fakadó, fokozatosan rögzült szabályokkal és elvekkel összhangban kell gyakorolni. A főszabály például az, hogy a költségek osztják az ügy sorsát, vagyis a pervesztes fél fizeti a pernyertes fél költségeit. Ez alól lehetnek az ügy körülményeitől függően kivételek. Előfordulhat például, hogy a pernyertes fél valamennyi költségének megtérítését nem ítéli meg a bíróság, amennyiben az a bíróság álláspontja szerint késleltette vagy szükségtelenül elhúzta az eljárást, vagy amennyiben a per megnyerése ellenére az ügy egyes részkérdései tekintetében veszített. Bizonyos esetekben – például alkotmányos kérdéseket felvető vagy közérdek szempontjából jelentős ügyekben – a pervesztes fél költségeit vagy azoknak egy részét megtéríthetik.

Szakértői díjak

A Tanács a polgári ügyekben nyújtott költségmentesség vonatkozásában díjszabást állapít meg, amelyet a szakértők különböző kategóriái esetében alkalmaz. Ezen felül, a Tanács külön díj alkalmazásáról is szabadon dönthet, amennyiben az ügy különös jellemzői bizonyos vagy speciális szaktudással rendelkező szakértő igénybevetését teszik szükségessé. Ilyen esetekben a díjat a szakértővel eseti alapon kell megtárgyalni az érintett munkára, a szükséges szaktudás szintjére, valamint arra az értékre tekintettel, amelyet az ügy a költségmentességben részesülő személy számára képvisel.

Olyan büntető ügyekben, amelyekben költségmentességi igazolást adtak, a Büntető Költségmentességi Rendszer a védelmet ellátó jogtanácsos eljárása során felmerült megfelelő és ésszerű kiadásokra terjed ki, ideértve a szakértők díját is.

Fordítók és tolmácsok díja

Polgári jogvitákban a fordítók és tolmácsok díjáról a fordítónak/tolmácsnak és az érintett jogvita felének általában az első foku eljárásban kell megállapodnia. Amennyiben ugyanakkor a felek költségeit a bíróság határozata értelmében egy másik félnek kell megfizetnie, a fordítónak/tolmácsnak fizetendő díjakat a (a jogi költségeket felmérő) díjmegállapító titkárnak kell megállapítania (felmérnie).

Polgári ügyekben nyújtott költségmentesség esetében a Tanács pályázati felhívást tesz közzé, és a megfelelő fordítót/tolmácsot a pályázaton kiválasztott szervezetek közül választja ki.

Olyan büntető ügyekben, amelyekben költségmentességi igazolást adtak, a Büntető Költségmentességi Rendszer a védelmet ellátó jogtanácsos eljárása során felmerült megfelelő és ésszerű kiadásokra terjed ki, ideértve a fordítók és tolmácsok díját is.

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságára vonatkozó tanulmány Írországra vonatkozó jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 21/11/2018

Az eljárások költsége - Görögország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [el](#).

Ez az oldal a görög igazságszolgáltatási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására irányadó keretszabályok

Ügyvédek

A ügyvédi díjakra vonatkozó általános rendelkezéseket a 2011. évi 3919. törvény által módosított 1954. évi 3026. törvényerejű rendelet 91-180. cikke tartalmazza. Az ügyvédek ennek megfelelően szabadon állapodhatnak meg írásban ügyfeleikkel a díjaikról, a törvény sem legalacsonyabb, sem legmagasabb díjat nem határoz meg.

Írásos megegyezés hiányában a (perértéken alapuló) perköltség, a perben való képviseletért és a jogsegélyért felszámítható ügyvédi díj stb. törvényben megállapított díjrendszer alapján kerül kiszámításra.

Barristerek, jogi tanácsadók és solicitorok

E jogi szakmák képviselői a díjazás tekintetében nem különböznek az ügyvédektől.

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók díjait külön jogszabály írja elő. A díjak azonban megállapodás alapján a feladat bonyolultságától függően növelhetők is. Az 1995. évi 2318. törvény 50. cikke értelmében a bírósági végrehajtók díjait közös pénzügyminiszteri és igazságügyminiszteri határozat szabályozza. A jelenleg hatályos határozat a 2008. évi 2/54638 sz. határozat (a B 1916. sz. határozattal módosított B 1716. sz. határozat).

Közjegyzők

A közjegyzők díjait külön jogszabály, a 2000. évi 2830. törvény 40. cikke határozza meg.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári jogi eljárásban

A polgári peres felek rögzített költségei

Családjogi perekben az ügyvédi díjakra a fenti szabályok vonatkoznak.

Pénzben kifejezhető értékű pereknél (például **kereskedelmi jogviták** esetében) az ügyvédi díjakra a fenti szabályok vonatkoznak.

Magánokiratok vagy közokiratok szerkesztéséért az ügyvédek a fent említett megállapodás szerinti díjat számíthatják fel.

A polgári eljárás mely szakaszában kell rögzített költséget fizetni?

Az ügyvédek megállapodnak ügyfeleikkel az ügyvédi díj megfizetésének időpontjában; ez rendszerint az eljárás különböző szakaszaiban, több részletben történik.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

A büntetőeljárásban érintett felek rögzített költségei

A jogász szakemberek díjaira az előzőekben bemutatott szabályozás alkalmazandó.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell rögzített költséget fizetni?

A jogász szakemberek díjaira az előzőekben bemutatott szabályozás alkalmazandó.

Rögzített költségek a közigazgatási eljárásban

A közigazgatási eljárásban érintett felek rögzített költségei

A jogász szakemberek díjaira közigazgatási jogviták esetén is az előzőekben bemutatott szabályozás alkalmazandó.

A közigazgatási eljárás mely szakaszában kell rögzített költséget fizetni?

A jogász szakemberek díjaira a polgári jogi eljárásokra vonatkozó szabályozással azonos szabályok alkalmazandók.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédi etikai kódex az ügyvédekre különleges kötelezettségeket ró abban a tekintetben, hogy ügyfeleik viszonylatában miként kell feladatukat ellátniuk. E kötelezettségek bármiféle megszegése fegyelmi vétségnek minősül. A kódex a kötelezettségek között nem említi meg kifejezetten a díjakat.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának görögországi jogalapjaira vonatkozó további információt?

Az ügyvédi díjakra vonatkozó információk az ügyvédekről szóló törvénykönyvben található, vagy az ügyvédi kamaráktól szerezhetők be.

A közjegyzői díjakkal kapcsolatos információk az Igazságügyi Minisztérium Közjegyzői Főosztályától (*Τμήμα Συμβολαιογράφων*) vagy a közjog hatálya alá tartozó közjegyzői kamaráktól (*Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι*) szerezhetők be.

Mely nyelveken kaphatók tájékoztatást a költségek megállapításának görögországi jogalapjairól?

A költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információk csak görög nyelven érhetők el.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információt?

Lásd a görögországi közvetítésre vonatkozó külön tájékoztatást.

Hol található a költségekre vonatkozó további információt?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó elérhető honlap

Nincs ilyen tájékoztató honlap.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Görögország vonatkozásában nincs ilyen információ.

Hol található egy konkrét eljárás átlagos összköltségére vonatkozó információkat?

A görögországi eljárások átlagos összköltségére vonatkozóan nincs információ.

Hozzáadottérték-adó

Miként kaphatok erre vonatkozó tájékoztatást?

Az ügyvédi díjakat hozzáadottérték-adó terheli. Az ezzel összefüggő tájékoztatás a Pénzügyminisztérium Adóügyi Főosztályától (*Τμήμα Φορολογίας*) és az ügyvédi kamarától szerezhető be.

Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

23%.

Költségmentesség

A polgári jogi ügyekben alkalmazandó jövedelmi küszöbérték

A **polgári eljárásról szóló törvénykönyv** 194. cikkének megfelelően költségmentesség nyújtható azon személyeknek, akik bizonyítják, hogy a jogi eljárások költségeit saját vagy családjuk megélhetésének veszélyeztetése nélkül nem képesek megfizetni.

Viszonosság esetén költségmentesség nyújtható továbbá külföldi állampolgároknak, valamint hontalan személyeknek.

A 2004. évi 3226. törvény értelmében polgári eljárásokban költségmentesség adható alacsony jövedelmű személyeknek, amennyiben a család éves jövedelme nem haladja meg az országos kollektív szerződésben rögzített éves minimálbér kétharmadát.

A költségmentesség az eljárási költségekre, a közjegyzői és bírósági végrehajtói díjakra, valamint az ügyvédi díjakra terjed ki (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 199. cikke).

Büntetőügyekben a terheltre vonatkozó jövedelmi küszöbérték

A **büntetőeljárásról szóló törvénykönyv** 340. cikkének rendelkezése szerint abban az esetben, ha a terheltnek nincs jogi képviselője, számára a helyi ügyvédi kamara névjegyzékéből védőt kell kirendelni.

A 2004. évi 3226. törvény értelmében büntetőeljárásban a fent írt költségmentesség nyújtható alacsony jövedelmű személyeknek.

Büntetőügyekben a sértettre vonatkozó jövedelmi küszöbérték

A bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/80/EK tanácsi irányelvet a görög jogba a 2009. évi 3811. törvény ültette át.

Az áldozatoknak járó költségmentesség egyéb feltételei

A költségmentes jogi szolgáltatásokat nyújtó ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók díjának megtérítéséről miniszteri határozat rendelkezik (2004. évi 3226. törvény 14. cikk).

A költségmentesség büntetőügyekben védő kirendelésére is kiterjed.

A költségmentesség polgári ügyekben a perköltségek megfizetése alóli részleges vagy teljes mentességet foglalja magában.

Az alpereseknek nyújtott költségmentesség egyéb feltételei

Nincs

Költségmentes peres eljárások

Nincs

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

A bíróság határozatának meghozatalát követően a pernyertes fél oldalán felmerült eljárási költségek és kiadások – a pernyertes mértékétől függően – általában a pereszes felet terhelik. A bíróságnak végrehajthatóvá kell tennie a határozat költségviselésről rendelkező részét is. A kiadásokat és költségeket a fenti szabályok alapján kell kiszámolni, figyelembe véve különösen a jogász szakemberek díjaira vonatkozó előírásokat és a polgári perben felmerülő esetleges rögzített költségeket is. Az ily módon számított összeg rendszerint a tényleges költségek alatt marad.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat a szakértők maguk határozzák meg, ezeket kérelmük esetén a bíróság belefoglalja az általa megítélt eljárási költségekbe.

Fordítási és tolmácsolási díjak

A fordítási és tolmácsolási díjakat a fordítók és tolmácsok maguk határozzák meg, ezeket kérelmük esetén a bíróság belefoglalja az általa megítélt eljárási költségekbe.

Kapcsolódó linkek

[☞ Athéni Ügyvédi Kamara](#)

[☞ Pireuszi Ügyvédi Kamara](#)

[☞ Szaloniki Közjegyzői Kamara](#)

[☞ Görög Közjegyzői Kamara](#)

[☞ Szaloniki Ügyvédi Kamara](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[Görög országjelentés a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányhoz](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2018

Az eljárások költsége - Spanyolország

Ez az oldal a spanyolországi bírósági eljárások költségeiről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Spanyolországban csak egyféle ügyvédi kategória létezik: az ügyvédek (*abogados*) kamarai tagságuk létrejöttét követően bármilyen típusú eljárásban és bármely bíróság előtt közreműködhetnek.

Az ügyvédek a szakmai kamarák által közzétett iránymutatások alapján állapítják meg tiszteletdíjukat. Az ügyvédi költségek megállapítása tekintetében e szabályokat bizonyos általános szempontok – az eset bonyolultsága, arányosság stb.– alapján állapítják meg, amelyekhez a számla kiállításakor minden ügyvéd tartja magát.

A szabályok ugyanakkor mindig különbséget tesznek aszerint, hogy milyen bíróság előtt zajlik a per.

Rögzített költségek

A polgári eljárás rögzített költségei

A polgári eljárásban részt vevő peres felek rögzített költségei

A polgári perrendtartás (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 241.1.1. cikke a költségmegállapítás egyik tételeként külön utal az ügyvédek tiszteletdíjára azokban az esetekben, amelyekben közreműködésük előírt.

A polgári perrendtartás előírja, hogy az ügyvédeknek tiszteletdíjaikat szakmai szervezetük szabályaival összhangban kell megállapítaniuk.

Az a polgári eljárási szakasz, amelyben a peres feleknek rögzített költségeket kell fizetniük:

Az ügyvédi tiszteletdíj mindenkor az ügyfelet terheli. Az összeg nagyságrendje kezdettől fogva ismert, azonban az ügyvédi költség pontos összege csak a per végén derül ki. Az ügyvéd akár különjárás – fedezetnyújtás (*provisión de fondos*, az eljárás ideje alatt) vagy az elszámolások hitelesítése (*jura de cuentas*, az eljárás végét követően) – jogcímén követelhet fizetést ügyfelétől.

A gyakorlatban általában az történik, hogy az ügyfél a per indulásakor előleget fizet, majd megvárják a bíróság költségek fizetésére vonatkozó érdemi állásfoglalását. Amennyiben a tiszteletdíj a másik felet terheli, az ügyvéd és az ügyész a bíróság elé terjesztik költségeiket, amelyeket – jóváhagyásuk után – a másik félre terhelnek.

A 10/2012. sz. törvény hatálybalépése óta bírósági illetéket kötelező fizetni.

Mi a bírósági eljárási illeték?

A bírósági eljárási illeték egy nemzeti adó, amelyet a természetes személyeknek és a jogi személyeknek is meg kell fizetniük bizonyos esetekben, amikor bírósághoz fordulnak és igénybe veszik az igazságszolgáltatási rendszer szolgáltatásait. Jogilag a Pénzügyi és Közigazgatási Minisztérium felel az adó kezeléséért. A bírósági eljárási illeték megfizetésének követelményét 2003. április 1-jén vezették be, és jelenleg a 2013. február 22-i 3/2013. sz. királyi törvényerejű rendelettel módosított, az igazságszolgáltatással, valamint a Nemzeti Toxikológiai és Igazságügyi Szakértői Intézet eljárásával kapcsolatos meghatározott díjak szabályozásáról szóló, 2012. november 20-i 10/2012. sz. törvény az irányadó rá nézve.

Mikor kötelező bírósági eljárási illetéket fizetni? (adóztatandó tényállás)

A 10/2012. sz. törvény 1. cikke értelmében a polgári, közigazgatási (*contencioso-administrativo*) és munkaügyi perekben az igazságszolgáltatás igénybevételéért fizetendő illeték olyan nemzeti adó, amelyet egész Spanyolországban egységesen szabnak ki a törvényben meghatározott körülmények fennállása esetén az autonóm közösségek által a vonatkozó pénzügyi hatáskörük gyakorlása során kiszabott egyéb illetékek és adók sérelme nélkül. Ezek nem vethetők ki ugyanarra az adóztatandó tényállásra.

A 2. cikk értelmében a fizetendő illeték vonatkozásában adóztatandó tényállás az igazságszolgáltatás alábbi eljárási lépésekből következő igénybevétele:

- Keresetlevél benyújtása bármilyen típusú deklaratív jellegű eljárásban, illetve polgári ügyekben a bíróságon kívül végrehajtható okiratok végrehajtására irányuló eljárásban, ellenkérelem benyújtása és fizetési meghagyásos és európai fizetési meghagyásos eljárást elindító keresetlevél benyújtása.
- Csodeljárás során a kötelező fizetésektelenségi és kiegészítő kérelmek benyújtása.
- Közigazgatási hatósági ügyekben eljárás indítása.
- Polgári eljárások során eljárási szabálytalanságra irányuló rendkívüli jogorvoslati kérelem benyújtása.
- Polgári és közigazgatási hatósági ügyekben jogorvoslati kérelem (*apelación* vagy *casación*) benyújtása.
- Munkaügyekben jogorvoslati kérelem (*suplicación* vagy *casación*) benyújtása.
- Bírósági határozatok megtámadása.

Kinek kell bírósági illetéket fizetnie?

A 3. cikk kimondja, hogy bármely személy, aki az igazságszolgáltatáshoz fordul, és így előidézzi az adóztatandó tényállást, bírósági eljárási illetéket köteles fizetni.

Az előző bekezdés alkalmazásában egyszeri adóztatandó tényállás akkor áll fenn, ha az adóztatandó tényállást előidéző eljárási lépést megindító keresetlevél több fő keresetet lefed, amelyek nem ugyanabból az eszközből származnak. Ebben az esetben az illeték mértéke az egyes közös keresetek után fizetendő összegek összeadásával számolható ki.

Az illetéket a jogi képviselő (*procurador*) vagy az ügyvéd (*abogado*) fizeti meg az adófizetésre köteles személy nevében, különösen akkor, ha ez utóbbi nem rendelkezik spanyolországi lakhellyel. A spanyolországi lakhellyel nem rendelkező személyeknek nem szükséges adóazonosító számot kérniük az adó bevallásához. Sem a jogi képviselőnek, sem az ügyvédnek nem keletkezik adófizetési kötelezettsége az illeték megfizetése után.

Kivételek:

- Az alábbi cselekménykategóriák kivételt képeznek:
 - A polgári perrendtartás IV. könyvének I. címében foglalt, a cselekvőképességgel, leszármazással, házassággal és kiskorúakkal kapcsolatos ügyekhez kapcsolódó keresetlevelek és későbbi jogorvoslati kérelmek benyújtása. A polgári perrendtartás IV. könyve I. címének IV. fejezetében foglalt eljárások – amelyeket nem a két fél közös hozzájárulásával vagy nem az egyik fél által és a másik fél beleegyezésével indították – illetékkötelesek még akkor is, ha kiskorúak is részt vesznek az eljárásban (kivéve, ha a kért intézkedések kizárólag kiskorúakat érintenek).
 - A kifejezetten az alapvető jogokat és egyetemes szabadságjogokat védő eljárásokhoz kapcsolódó keresetlevelek és későbbi jogorvoslati kérelmek, továbbá a választások lebonyolítását támadó jogorvoslati kérelmek benyújtása.
 - Az adós által benyújtott, önkéntes fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtása.
 - A köztisztviselők által a törvényben rögzített jogaik védelme érdekében benyújtott, közigazgatási-peres eljárás megindítása iránti kérelem benyújtása.
 - Fizetési meghagyásos eljárást elindító keresetlevél benyújtása és deklaratív jellegű ítélet iránti kérelem 2 000 EUR-t meg nem haladó kártérítés követelése tárgyában. Ez a kivétel nem alkalmazható akkor, ha a fent említett eljárások iránti kérelmek alapja a polgári perrendtartás 517. cikke értelmében egy bíróságon kívül végrehajtható okirat (2000. január 7-i 1/2000. sz. törvény).
 - A közigazgatási hatóság válaszában hiányára vagy cselekvésének elmaradására irányuló közigazgatási-peres eljárás megindítása iránti kérelem benyújtása.
 - A választottbíróságok által hozott választottbírósági ítéletek végrehajtása iránti kérelem benyújtása.
 - Olyan kérelmek benyújtása, amelyeket a kereskedelmi bíróság engedélyével a felszámoló nyújt be a csődvagyon védelme érdekében.
 - A vagyon bírósági úton történő felosztása iránti eljárások, kivéve azokat az eseteket, amikor kifogást emelnek, vagy vitatják egyes eszközök bevonását vagy figyelmen kívül hagyását. Az illetéket a meghallgatásra és a vitatott összegre, illetve a vagyonmegosztás másik fél általi megtámadásából eredő összegre kell megfizetni. Amennyiben mindkét fél kifogást emel, mindkét fél köteles megfizetni az illeték rá vonatkozó részét.
- Az alábbi személykategóriák kivételt képeznek:
 - A költségmentességet élvező személyek, akik igazolni tudják, hogy megfelelnek a törvényben foglalt követelményeknek.
 - A Főügyészség.
 - A központi kormányzat és az autonóm közösségi kormányzatok, a helyi hatóságok és a hatáskörük alá tartozó valamennyi hivatalos szerv.
 - A spanyol parlament és az autonóm közösségek törvényhozó gyűlései.

Végül munkajogi ügyekben a dolgozók (alkalmazottak vagy önfoglalkoztatók) mentesülnek a jogorvoslati kérelmek benyújtásáért fizetendő illeték 60%-a alól. Közigazgatási peres ügyekben a törvényben rögzített jogaikat védő köztisztviselők mentesülnek a jogorvoslati kérelmek benyújtásáért fizetendő illeték 60%-a alól.

A büntetőeljárások rögzített költségei

Büntetőeljárásban részt vevő peres felek rögzített költségei

A kérdést a büntetőeljárásról szóló törvény szabályozza.

Minden olyan személy, akit bármiféle eljárásban bűncselekmény vádlottja, a vádemelés, letartóztatás, más védelmi intézkedések foganatosításának, illetve az eljárás indításának pillanatától kezdve gyakorolhatja a védelemhez való jogát, melynek érdekében e jogáról tájékoztatást kap.

E jog gyakorlása során az érdekelt személyek képviselőjét az ügyész (*procurador*), a védelmet az ügyvéd (*abogado*) látja el: őket hivatalból kell kijelölni akkor, ha azt a személyek kérik, de nem neveznek meg senkit név szerint, illetve ha ennek megtételére jogilag alkalmatlanok.

Amennyiben a részt vevő peres felek nem élveznek költségmentességet, a jogvita valamennyi résztvevőjének kötelezettsége a képviselőtük, illetve védelmüket ellátó jogi képviselők illetve ügyvédek, és a bíróság számára keresetükkel kapcsolatos

szakvéleményt készítő szakértők tiszteletdíját, valamint a megjelenő tanúk költségtérítéseit – amennyiben a szakértők és a tanúk vallomástételkor költségtérítést kértek és a bíró, illetve a bíróság azt megítéli – megfizetni.

Amennyiben a bíróság ítélete erre nem kötelezi őket, sem a jogvita alatt, sem annak vége után nem kötelesek a többi eljárási díjat megfizetni.

A jogvitában résztvevők által kijelölt ügyész – amennyiben képviselőtüket elfogadta – köteles az ügyfelek által a védelem ellátására igénybe vett ügyvédek tiszteletdíját kifizetni.

Ügyvédet vagy ügyészt a költségmentességre jogosult személyek is választhatnak maguknak. Ebben az esetben azonban – akárcsak az erre nem jogosultaknak – maguknak kell azok tiszteletdíját kifizetni, azzal a különbséggel, hogy a szabadon választott szakemberek a költségmentességről szóló törvény (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*) 27. cikkében meghatározott feltételek fennállása esetén lemondanak a tiszteletdíjról.

Az a büntetőeljárás szakasz, amelyben a peres feleknek rögzített költségeket kell fizetniük

Az eljárás végén készített, az ügyvédi költségeket tartalmazó számlákat mindig az ügyfél fizeti. Hivatalból történő kirendelés esetén nem szükséges előleget fizetni, mivel az eljárás ebben az esetben általában költségmentes.

Figyelmet érdemel, hogy gyakori a hivatalból történő kirendelés. Így ha az ügyfél költségmentességben részesül, nem kell kifizetnie az ügyvédi költségeket, mivel azokat az állam átvállalja, kivéve, ha az ügyfél anyagi körülményei három éven belül javulnak (a leggyakoribb azonban az, hogy semmit nem fizet).

A jogi képviselő által nyújtandó tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A felet képviselő ügyész (*procurador*) köteles az ügyfelet az eljárásban történtekről tájékoztatni.

Az ügyfél felszólítására az ügyvéd és az ügyész egyaránt köteles az ügyfelet tájékoztatni.

Költségek

Hol található a spanyolországi költségekre vonatkozó információkat?

Nincs olyan weboldal, amely kifejezetten a spanyolországi bírósági eljárások költségeiről nyújtana információt. Vannak azonban olyan weboldalak – mint például az ügyvédi kamarák weblapjai –, amelyeken tagjaik díjszabásairól lehet olvasni.

Milyen nyelven kaphatok tájékoztatást a spanyolországi költségekről?

A tájékoztatás nyelve általában a kasztíliai spanyol. Emellett az autonóm közösségek hivatalos nyelvein is található információ.

Ezenfelül egyes oldalak angol nyelvű információkat is közölnek.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

Lásd „A közvetítés a tagállamokban – Spanyolország” és „Közvetítőt keres – Spanyolország” vonatkozó információit.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan szolgáltatják ezeket az információkat?

Ezek az információk a spanyol adóhivatal (*Agencia Tributaria*) [weblapján](#) olvashatók.

Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

Ezek az információk a spanyol adóhivatal (*Agencia Tributaria*) [weblapján](#) olvashatók.

Költségmentesség

Mit jelent a költségmentesség?

A spanyol Alkotmány 119. cikkének továbbfejlesztéseként bevezetett eljárás, amelynek révén azok számára, akik igazolhatóan nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel – főként az ügyvédi és bírósági ügyvédi tiszteletdíjaknak, a szakértői vizsgálatok költségeinek, az óvadékok összegének stb. elengedése – különböző támogatásokat biztosítanak.

A költségmentesség általában az alábbi támogatásokat jelenti:

- díjmentes segítségnyújtás és tájékoztatás az eljárás megindítása előtt;
- a letartóztatott vagy fogva tartott személynek nyújtott ügyvédi segítség;
- díjmentes ügyvédi, illetve ügyészi védelem, illetve képviselet a bírósági eljárásban;
- a hivatalos újságokban a büntetőper során kötelezően közzéteendő hirdetések, rendeletek díjmentes megjelentetése;
- Fellebbezés benyújtása esetén letétfizetési kötelezettség alóli felmentés;
- díjmentes szakértői segítség a per ideje alatt;
- másolatok, igazolások, közjegyzői okiratok és jegyzőkönyvek díjmentes elkészítése;
- bizonyos közjegyzői tevékenységek díjának 80%-os csökkentése.
- bizonyos ingatlan- és cégnyilvántartási tevékenységek díjának 80%-os csökkentése.

A költségmentességről szóló törvénynek a 2002/8/EK irányelv átültetését megvalósító 2005. július 18-i 16/2005. sz. törvény általi reformjából következően és kizárólag a határokon átnyúló viták esetében a fentiek az alábbiakkal egészülnek ki:

1. Tolmácsolás.
2. Iratok fordítása.
3. Útiköltség, ha személyes megjelenésre van szükség.
4. Amennyiben a felek egyenlőségének biztosítása érdekében a bíróság így rendelkezik, ügyvédi védelem és ügyészi képviselet még akkor is, ha az nem lenne kötelező.

Ki igényelheti a költségmentességet?

Költségmentességre általában azok a polgárok tarthatnak igényt, akik valamilyen bírósági eljárásban vesznek részt, vagy bírósági eljárást szeretnének indítani, de nem rendelkeznek a pereskedéshez szükséges pénzügyi eszközökkel.

Természetes személyek pénzeszközei akkor tekinthetők elégtelennek, ha az évente, családonként megállapított eszközeik és bevételeik igazoltan nem haladják meg a kérelem benyújtásakor érvényes állami jövedelemmutató (IPREM) értékének kétszeresét.

Jogi személyek esetében a költségmentességi jogosultság akkor állapítható meg, ha éves társasági adóalapjuk nem éri el az IPREM háromszorosát.

Minden esetben figyelembe veszik a kérelmező tényleges pénzügyi teherbíró képességének egyéb külső jeleit is.

A fenti jövedelmi küszöbök kivételes esetekben a természetes személyek fogyatékosága és/vagy más családi körülményektől függően túlléphetők. (Jelenleg a 2009. évi általános államháztartási törvény [LPGÉ] huszonnyolcadik kiegészítő rendelkezésével összhangban a 2009. évi IPREM évi 7 381,33 euró).

Ez azt jelenti, hogy költségmentességre az alábbiak tarthatnak igényt:

1. Azok a spanyol állampolgárok, az Európai Unió többi tagállamának állampolgárai és spanyolországi lakóhellyel rendelkező külföldiek, akik igazolják, hogy nem rendelkeznek a pereskedéshez szükséges pénzeszközökkel.
2. A szociális biztonsági rendszer vezető szervei és szolgáltatásai.
3. A következő jogi személyek, amennyiben igazolják, hogy nem rendelkeznek a pereskedéshez szükséges pénzeszközökkel:

Közhasznú társaságok.

A vonatkozó közigazgatási nyilvántartásba bejegyzett alapítványok.

1. Munkaügyi eljárásokban: a szociális biztonsági rendszer munkavállalói és kedvezményezettjei.
2. Büntetőeljárásokban: minden polgárt – így a külföldieket is – megilleti a díjmentes ügyvédi védelem és a képviselethez való jog, amennyiben igazolják, hogy nem rendelkeznek a pereskedéshez szükséges pénzeszközökkel.
3. A közigazgatási ügyekben: a menedékkérelemmel vagy a külföldiekről szóló törvénnyel kapcsolatos eljárásokban (ideértve az előzetes közigazgatási-peres eljárásokat) a külföldi állampolgárokat – még akkor is, ha hivatalos lakóhelyük nem spanyol területen található – megilleti a díjmentes ügyvédi segítségnyújtás, a védelem és a képviselet joga, amennyiben igazolják, hogy nem rendelkeznek a pereskedéshez szükséges pénzeszközökkel.

Kiegészítő információk

A költségmentességi kérelem feltételei

Természetes személyek esetében:

Ha évente, családonként megállapított forrásaik és bevételeik igazoltan nem haladják meg a kérelem benyújtásakor érvényes állami jövedelemmutató (IPREM) értékének kétszeresét.

Ha a pénzeszközök meghaladják az IPREM kétszeresét, de nem haladják meg annak négyszeresét, és a költségmentességi bizottság – figyelemmel a kérelmező családi körülményeire, a kérelmező által eltartott családtagok vagy gyermekek számára, egészségi állapotára, esetleges fogyatékoságára, pénzügyi kötelezettségeire, az eljárásindítással kapcsolatos költségekre, vagy más körülményekre, illetve minden olyan esetben, ha a kérelmező különleges kategóriába tartozó nagycsalád feje – úgy dönt, hogy a költségmentességet kivételesen alapon engedélyezi.

Ha saját jogai és érdekei védelmében pereskedik.

Jogi személyek esetében:

Ha azok közhasznú társaságok vagy a vonatkozó közigazgatási nyilvántartásba bejegyzett alapítványok.

Éves társasági adóalapjuk nem érheti el az IPREM háromszorosát.

A nemi erőszak elleni teljes védelemre irányuló intézkedésekről szóló, 2004. december 28-i 1/2004. sz. organikus törvény (*Ley Orgánica 1/2004 de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*) hatályba lépésével elismerték, hogy az említett erőszak áldozataivá vált nők jogosultak az azonnali, és az ítélet teljes körű végrehajtásáig tartó teljes ügyvédi segítség igénybevételére a költségmentesség külön kérelmezése nélkül – nemcsak a bírósági eljárások mindegyikében, hanem valamennyi olyan közigazgatási eljárásban is (ideértve a rendőrségi eljárásokat is), amelyeket alapvetően a nemi erőszak miatt indítottak. Ez azt jelenti, hogy a költségmentes igazságszolgáltatás foganatosítása nem akadályozhatja a hatékony védelemhez és jogorvoslathoz való jogot, amelyet az áldozatnak akkor is meg kell adni, ha nincs folyamatban költségmentességre irányuló kérelme. A költségmentesség viszont csak akkor marad érvényben, ha az érdekelt a bírósági eljárásban vagy *a posteriori* hitelt érdemlően igazolja, hogy fennállnak a jogosultság elismeréséhez szükséges azon körülmények, amelyeket a költségmentességről szóló általános jogszabály, vagyis az 1/2004. sz. organikus törvény hatodik záró rendelkezése által e tekintetben módosított költségmentességi törvény és annak végrehajtási rendelete ír elő.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél az eljárás költségeit?

A polgári igazságszolgáltatás területén a perköltségek viseléséről a polgári perrendtartás 394–398. cikke rendelkezik.

Az ítéletre irányuló eljárásokban az elsőfokú eljárás költségeit a pereszes fél viseli, kivéve, ha az ügy mind ténybeli mind jogbeli szempontból komoly tisztázandó kétségeket támaszt.

Részleges pernyertesség esetében a felek fedezik saját követeléseik költségeit, a közös eljárások költségeit pedig fele-fele arányban fizetik, kivéve, ha az egyik felet gondatlan pereskedés miatt a költségek megtérítésére kötelezik.

A költségek viselésére ítélt pereszes félnek a díjszabások által nem kötött ügyvédek és más szakértők költségeire a perben részt vevő minden fél után átalányt kell fizetnie, amelynek teljes összege nem haladhatja meg az eljárás teljes költségének egyharmadát. E célból az értékhez nem kötött követelések összege 18 000 EUR-ra értékelendő, kivéve, ha az ügy bonyolultsága miatt a bíróság másképp rendelkezik.

Az előző bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók abban az esetben, ha a bíróság kimondja a peres fél gondatlan eljárását és kötelezi a költségek megfizetésére.

Ha a költségek megfizetésére ítélt felet költségmentesség illeti meg, csak a szemben álló fél védelmének kiadásait kell a költségmentességi törvény által kifejezetten megjelölt esetekben megtérítenie.

Azokban az eljárásokban, amelyekben a vádhatóság félként részt vesz, az semmilyen esetben sem kötelezhető a költségek viselésére.

Szakértői díjak

Az eljárásban részt vevő szakértőket igazságügyi szakértőknek nevezik. Az igazságügyi szakértők nyilvántartása minden elsőfokú bíróságon megtalálható.

A polgári perrendtartás 241. szakasza (1) bekezdésének 4. pontja rendelkezik arról, hogy a költségek megállapításakor az „igazságügyi szakértők költségeit és az eljárásban résztvevő személyek kiadásait” külön tételként kell figyelembe venni. A

kérdéses rendelkezés azon személyek költségeire vonatkozik, akik az eljárásban félként nem vesznek részt, de valamely szolgáltatás nyújtása céljából személyes megjelenésükre szükség van.

A polgári perrendtartás 243. cikke előírja, hogy bármely eljárás vagy kereset vonatkozásában a költségeket az eljárást vagy a fellebbezést lefolytató bírósági ügyintéző állapítja meg. Költségként nem veszik figyelembe a használhatatlan, felesleges, illetve törvény által nem engedélyezett okmányokat és iratokat, valamint azokat az ügyvédi költségeket sem, amelyeket nem részleteztek, vagy amelyek olyan díjakról szólnak, amelyeket a per során merültek fel.

Amennyiben a kérelmezett összegek meghaladják a pertárgy értékének egyharmadát, és a díjfizetésre kötelezett peres fél gondatlansága nem nyert megállapítást, a bírósági ügyintéző csökkenti a díjszabások által nem kötött ügyvédek és más szakértők költségeit.

A költségelszámolásba azon eljárási cselekmények költségei sem számítanak bele, amelyek a főeljárás költségeinek viseléséről szóló határozat értelmében a pernyertes felet terhelik.

Fordítók és tolmácsok díja

Spanyolországban a hites fordítások és tolmácsolások díja nincs megszabva. A hites tolmácsok szabadon állapítják meg a munkájukért kért tiszteletdíjat, azonban az általuk alkalmazott díjszabást jelenteniük kell a tolmácsirodának és az illetékes tartományi kormányhivatalnak. Ezt minden év januárjában kell megtenniük.

Kapcsolódó hivatkozások

[📄 Spanyolország Adóhatóságának Állami Ügynöksége/héa](#)

Kapcsolódó mellékletek

[Spanyolország jelentése a költségek átláthatóságáról készített tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Franciaország

Ebben a szakaszban a Franciaországban alkalmazandó eljárási költségek áttekintését találja meg.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó rendelkezések

A díjtételek **állandó díjakból** és (gyakran a jogvita összegének százalékában kifejezett) **változó díjakból** állnak.

Különbséget kell tenni a következők között:

- az **igazságszolgáltatási segéd személyzet** (ügyvédek, jogi képviselők), akiknek a javadalmazása csak részben történik díjszabás alapján. A díjazásról túlnyomórészt szabadon állapotnak meg az ügyféllel;
- a **közhivatalnokok vagy igazságügyi közhivatalnokok**, akik javadalmazása a francia kormány rendeletalkotó hatásköre keretében kerül megállapításra.

Másodfokú bíróság előtt eljáró jogi képviselők (avoué)

A fellebbviteli bíróságok mellett működő jogi képviselők (avoué), az igazságszolgáltatási segédszemélyzet, illetve az ügyvédek díjazását az 1980. július 30-i 80-608. sz. rendelet állapítja meg.

A jogalanyokat első fokon képviselő ügyvédek bíróság előtti eljárásának díját közigazgatási végrehajtási rendeletek rögzítik (az 1972. augusztus 25-i 72-784. sz. rendelet és az 1975. augusztus 21-i 75-785. sz. rendelet).

Végrehajtók

A végrehajtók idézésért, valamint a keresetlevelek és bírósági határozatok kézbesítéséért járó díjazásáról az 1996. december 12-i 96-1080. sz. rendelet rendelkezik.

Az állandó bírósági költségek

Állandó költségek a polgári eljárásban

A polgári eljárás peres feleinek állandó költségei

Polgári ügyekben vannak a peres eljárás lefolytatásához jogilag elengedhetetlen költségek, amelyek összege – vagy rendeleti úton, vagy bírói határozat értelmében – díjszabás tárgyát képezi. Ezek a költségek **perköltségnek** minősülnek.

A következőket foglalják magukban:

1. a bíróságok titkárságai vagy az adóhatóságok által beszedett illetékek, adók, díjak vagy illetmények. Az ilyen illetékek és adók nem gyakoriak, az 1977. december 30-i 77-1468. sz. törvény ugyanis bevezette a polgári és a közigazgatási bíróságok előtti eljárások ingyenességének elvét;
2. az okiratok fordítási költségei, ha azt a törvény vagy nemzetközi kötelezettségvállalás szükségessé teszi;
3. a tanúk költségtérítése;
4. a technikai szakemberek javadalmazása;
5. a díjként felszámított költségek (a végrehajtók, a másodfokú bíróságok előtt eljáró jogi képviselők (avoué), az ügyvédek díja);
6. a közhivatalnokok vagy igazságügyi közhivatalnokok illetménye;
7. az ügyvédek javadalmazása, amennyiben az szabályozott, beleértve a szóbeli előterjesztés díjait is;
8. valamely okirat külföldre történő kézbesítése miatt felmerült költségek;
9. a bíróságok kérésére – a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet keretében – külföldön végrehajtott pervezető intézkedések által szükségessé tett tolmácsolási és fordítási költségek;
10. a családjogi, valamint a nagykorúak és a kiskorúak jogvédelme területén elrendelt szociális vizsgálatok;
11. a bíró által a kiskorú meghallgatására kijelölt személy javadalmazása.

A polgári eljárás azon szakasza, amelyben állandó költségeket kell fizetni

A polgári eljárás költségei a felek által egy-egy eljárás előtt vagy során **fizetett vagy fizetendő valamennyi összeget** tartalmazzák.

Ilyenek például az eljárás megindítása előtt a **jogászok**, technikai szakemberek **tanácsadási költségei**, az **utazási költségek**.

Az eljárás során ezek a költségek vonatkozhatnak az igazságszolgáltatási segédszemélyzetnek, az igazságügyi közhivatalnokoknak **fizetett eljárási költségekre**, az állam által **beszedett illetékekre** és a **tanácsadási díjakra**.

Az eljárást követően ez vonatkozhat a határozat **végrehajtási költségeire**.

Alkotmányjogi bírósági költségek

Az alkotmányjogi eljárás peres feleinek állandó költségei

A jelenlegi francia eljárásjog szerint, mivel az **Alkotmánytanács egyéni megkereséséről** nincs rendelkezés, e kérdés megválaszolása nem indokolt.

Milyen előzetes tájékoztatást várhatok a jogi képviselőmtől (ügyvédemtől)?

A felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatás

Az igazságszolgáltatási segédszemélyzet **szakmai etikája** magában foglalja, hogy releváns információkat kell szolgáltatniuk ügyfelek számára a jogaikról és kötelezettségeikről.

A bírósági költségekre vonatkozó információforrások

Hol található a franciaországi bírósági költségekre vonatkozó információkat?

Az [Francia Igazságügyi Minisztérium](#) és a [különböző szakmák](#) honlapjain.

Milyen nyelveken található a franciaországi bírósági költségekre vonatkozó információkat?

Az információk franciául állnak rendelkezésre.

Hol található a költségekre vonatkozó egyéb információkat?

Nincs olyan internetes honlap, amely közzétenné az eljárási költségeket.

Hozzáadottérték-adó (HÉA)

Hol található ezzel kapcsolatos információkat? Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

A **díjtételeket nettó értékben** adják meg. Az alkalmazandó HÉA-kulcs mindig **19,6%**, a **költségmentesség kedvezményezettjeinek** nyújtott szolgáltatások kivételével (**5,5%**).

Költségmentesség

Melyek a polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelmi küszöbök a költségmentesség megszerzéséhez?

A költségmentesség **nem tesz különbséget** a jogvita tárgya – azaz aszerint, hogy **polgári vagy büntetőügyről** van-e szó – és természete szerint. A költségmentesség megítélésénél vagy elutasításánál kizárólag **a kérelmező jövedelmére** összpontosít.

Így minden **francia állampolgárságú természetes személy** és **az Európai Unió tagállamainak állampolgárai**, valamint azok **a nonprofit jogi személyek**, amelyek bíróság előtt kívánják jogaikat érvényesíteni és nem rendelkeznek elegendő forrással, igényt tarthatnak a költségmentességre.

Hasonlóképpen, azok **a külföldi állampolgárságú személyek, akik szokásosan és jogszerűen Franciaországban tartózkodnak, polgári ügyekben** jogosultak a költségmentesség jelentette kedvezményre. Ez a jogszerű tartózkodásra vonatkozó feltétel azonban büntetőügyben nem követelmény. Nem érvényesíthető kiskorúakkal szemben sem, függetlenül attól, hogy milyen eljárásban (polgári, közigazgatási vagy büntetőeljárásban) érintettek.

A figyelembe vett jövedelem **a költségmentességet kérelmező személy legutóbbi naptári évben szerzett havi átlagjövedelme**, valamint adott esetben **a szokásosan a vele egy háztartásban élő személyek jövedelme**. Ez utóbbi esetben a költségmentességre való jogosultság felső határa a családi kiadásokra vonatkozó korrigáló tényezővel emelkedik.

A bizonyos **szociális segélyekben** (a Nemzeti Szolidaritási Alap kiegészítő támogatásában, minimálbérben) részesülő személyeknek azonban nem kell igazolniuk elégtelen jövedelmüket.

Ezenkívül a különböző **szociális jellegű támogatásokat** nem számítják bele a jövedelmekbe (családi ellátások, szociális ellátások, lakhatási támogatás).

A költségmentesség a jövedelmektől függően **teljes vagy részleges** lehet. A jogosultsághoz szükséges **felső jövedelemhatárokat** évente aktualizálja a pénzügyi törvény. 2009-re a 2008-ban szerzett jövedelmek havi átlagának egyedülálló személy esetében:

- legfeljebb **911 eurónak** kell lennie a teljes költségmentességhez;
- **912 és 1367 EUR** közöttinek kell lennie a részleges költségmentességhez.

Ezek a **felső határok** a kérelmezővel egy háztartásban élő első két eltartott személy mindegyike (gyermek, házastárs, élettárs, polgári együttélési szerződés szerinti partner, felmenő ági rokon stb.) után **164 euróval**, a harmadik eltartott személytől kezdődően pedig **104 euróval** emelkednek.

Léteznek-e más feltételek a költségmentesség sértettként történő megszerzésére?

A peres fél minőségét (például sértett vagy vádlott) elvileg nem veszik figyelembe. A költségmentesség megítélésakor, illetve elutasításakor nem kezelik eltérően a sértetteket, a vádlottakat, a felpereseket, illetve az alpereseket.

Az igazságszolgáltatás irányának meghatározásáról és programozásáról szóló, 2002. szeptember 9-i törvény azonban javította a személyek élete vagy épsége ellen irányuló, annak legsúlyosabb szándékos megsértését jelentő bűncselekmények (a büntető törvénykönyv 221-1–221-5., 222-1–222-6., 222-8., 222-10., 222-14. (1. és 2. bekezdés), 222-23–222-26., 421-1. (1. bekezdés) és 421-3. cikkében (1–4. bekezdés) előírt és szankcionált bűncselekmények) áldozatainak, valamint az áldozatok jogán jogosultak – a személyi sérelmekből eredő károk megtérítése iránti polgári kereset indítása érdekében – igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek feltételeit, azáltal, hogy a költségmentességben való részesüléshez mentesítette őket jövedelmük igazolása alól. Ez a rendelkezés többek között a 15 év alatti kiskorú vagy a különösen veszélyeztetett személyek ellen elkövetett, halált vagy tartós fogyatékosságot okozó nemi erőszak vagy rendszeres erőszak áldozataira alkalmazandó.

A jövedelemre vonatkozó feltételtől egyébként – a költségmentesség kérelmezőjének minőségétől függetlenül (felperes/alperes, áldozat/vádlott) – **kivételesen el lehet térni** minden olyan alkalommal, amikor úgy tűnik, hogy annak helyzete a jogvita tárgya vagy a peres eljárás előrelátható kiadásai tekintetében különös figyelmet érdemel.

Ez a rendelkezés különösen a bűncselekmény elkövetési körülményeire való tekintettel alkalmazható a bűncselekmény áldozatára.

Léteznek-e egyéb feltételek, amelyek mellett vádlottként megszerezhető a költségmentesség?

Elvben **nincs olyan különleges feltétel**, amely az eljárás alpereseinek biztosított költségmentesség feltételeit szabályozná.

Jogorvoslati lehetőség (fellebbezés, kifogásolás, felülvizsgálati kérelem) igénybevétele esetén azonban a jogorvoslattal élő alperesek helyzete javul, ha már részesültek költségmentességben.

Ezek a személyek ugyanis a saját védelmük érdekében szükségképpen megőrzik a költségmentességre való jogosultságukat.

Azonban emlékeztetni kell arra az eljárás felperesére és alperesére egyaránt alkalmazandó általános szabályra, amely szerint a költségmentességet nem ítélik meg, ha az általa fedezett költségeket jogvédelmi biztosítási szerződés vagy azzal egyenértékű védelmi rendszer keretében állják.

Vannak-e költségmentes eljárások ?

A **kis értékű jogvitákkal foglalkozó bíróság (jurisdiction de proximité)** és a **kerületi bíróság (tribunal d'instance – TI)** előtt a felek nem kötelesek ügyvédet megbízni. Amennyiben a kereset összege 4 000 euró alatti, ezekhez a bíróságokhoz egyszerűsített módon lehet fordulni, amely mentesíti a feleket a végrehajtó igénybevétele alól.

A szülői felügyelet gyakorlásával kapcsolatos intézkedések **felülvizsgálatára irányuló kérelmek**, valamint az örökbefogadási kérelmek, ha a gyermeket 15 éves kora előtt fogadták be, a házasság felbontása utáni intézkedések, a tartásdíj-fizetési kötelezettségekre vonatkozó kérelmek ügyvéd nélkül, egyszerű keresetlevél útján elvégezhetők.

Mint a polgári bíróságok előtti valamennyi eljárás esetében, ezek a bíróságok nem szednek be perindítási, illetve határozatkiadási költségeket.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Polgári ügyekben az eljárást lezáró bármely ítéletnek vagy határozatnak rendelkeznie kell az eljárás keretében felmerült költségteheréről.

A perköltségek (díjként felszámított költségek – lásd fentebb) elvileg a pereszes felet terhelik. A bíró azonban indokolással ellátott határozat útján azt részben vagy teljes egészében egy másik félre terhelheti.

Az egyik fél azonban kérheti azt is, hogy a vele ellenérdekű fél teljes egészében vagy részben viselje az általa okozott és **a perköltségben nem szereplő** költségeket. Ilyen például az ügyvédje tiszteletdíja és szóbeli előterjesztésének díja, a végrehajtók költségei és tényállásfelvétele, valamint utazási költségei. Ebben az esetben a bíró a perköltség megfizetésére kötelezett felet vagy ennek hiányában a pereszes felet arra ítéli, hogy fizesse meg a másik félnek azt az összeget, amelyet a felmerült és a perköltségben nem szereplő költségként határoz meg. Figyelembe veszi a méltányosságot vagy a fizetésre ítélt fél gazdasági helyzetét. Ugyanezen megfontolásokból levezetett indokok miatt – hivatalból is – kimondhatja, hogy ennek az ítéletnek nincs helye.

Szakértői díjak

Polgári ügyekben a bíró által kijelölt szakértők javadalmazását **bírószági határozat** állapítja meg.

Ha a bíró valamely feladatot szakértőre bíz, megállapít egy, a szakértő javadalmazására érvényesítendő céltartalékot. A céltartalék az előrelátható végleges javadalmazásához a lehető legközelebb áll. Meghatározza azt a felet vagy azokat a feleket, akinek vagy akiknek letétbe kell helyeznie vagy helyezniük a céltartalékot a bíróság hivatalánál.

Amint megtörtént a **szakértői jelentés** letétbe helyezése, a bíró – többek között a teljesített kérelmekről, a megadott határidők betartásától és a szolgáltatott munka minőségétől függően – megállapítja a szakértő javadalmazását. Engedélyt ad a szakértőnek arra, hogy a hivatalnál letétbe helyezett összegekből a neki járó összeget felvegye, és adott esetben kiegészítő összegek folyósítását rendeli el a szakértőnek, feltüntetve az azokat viselő felet vagy feleket.

Az eljárást lezáró ítélet vagy határozat rendelkezik a **szakértőnek járó javadalmazás költségterhérről**. Elvi szinten ez a **pervesztes felet** terheli, kivéve, ha a bíró – indokolással ellátott határozat útján – azt teljes egészében vagy részben egy másik félre terheli.

A nem a bíró által kijelölt szakértők díjáról ugyanakkor **a szakértő és az ügyfele szabadon állapodnak meg**. Ez a díj nem szerepel a perköltségek között. A felek kérhetik a bírótól, hogy a pervesztes felet vagy ennek hiányában a perköltségek megfizetésére kötelezett felet kötelezze arra, hogy az így felmerült díj címén egy adott összeget fizessen a részére. A bíró a méltányosság vagy a fizetésre ítélt fél gazdasági helyzetének figyelembevételével hoz határozatot.

Fordítók és tolmácsok díja

Ezek a költségek a **pervesztes felet** terhelik, kivéve, ha a bíró – indokolással ellátott határozat útján – azokat teljes egészében vagy részben egy másik félre terheli.

Kapcsolódó dokumentumok

[Franciaország jelentése a költségek átláthatóságára vonatkozó tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Ciprus

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

A Ciprusi Köztársaságban nincs különbség az ügyvédek különböző kategóriái (barrister, solicitor) között. Az ügyvédi nyilvántartásba bejegyzett valamennyi ügyvédnek egyenlő joga van a nemzeti bíróságok előtti megjelenéshez és általában a jogi hivatás gyakorlásához. Ez attól függetlenül így van, hogy egy ügyvéd külföldön solicitor vagy barrister címet visel-e. Valamennyi gyakorló jogászra az „ügyvéd” megjelölés használatos.

Ügyvédek (Δικηγόροι)

A jogi szolgáltatások díjai a Legfelsőbb Bíróság (Ανώτατο Δικαστήριο) által jóváhagyott bírósági költségjegyzék alapján kerülnek meghatározásra.

A bíróságon kívüli szolgáltatásokért egyes jegyzékek minimális díjat írnak elő.

Az ügyvéd az ügyféllel mindkét esetben megállapodhat magasabb díjban.

Bírósági ügyek esetében ezt hivatalosan be kell jelenteni.

A végrehajtóknak Cipruson két kategóriája van:

1. Magánvégrehajtók, akik bírósági iratokat kézbesítenek.
2. Bírósági végrehajtók, akik a bírósági ítéletek (pl. az ingóságok lefoglalását és értékesítését elrendelő határozatok) végrehajtására irányuló eljárások lefolytatásával megbízott köztisztviselők.

A magánvégrehajtók iratkézbesítési díját a kézbesítési cím távolsága alapján számítják ki.

A bírósági végrehajtók köztisztviselők, akik havi illetményt kapnak. A végrehajtási intézkedést kérelmező feleknek az eljárási szabályokban meghatározott illetéket kell megfizetniük, amelynek összege a végrehajtási intézkedés fajtájától és a behajtani kívánt összegtől függ.

Meghatározott díjak

Meghatározott díjak a polgári eljárásban

A peres felek által fizetendő meghatározott díjak a polgári perben

A bírósági eljárás illetéke a per tárgya vagy az eljárás egyéb jellemzője alapján kerül meghatározásra, és azt a kérelem benyújtásakor kell megfizetni. A bírósági eljárás illetékének összege nem rögzített; az az ügy kimenetelétől függ és egy jóváhagyott jegyzék alapján számítják ki.

A polgári eljárás mely szakaszában kell meghatározott díjat fizetni?

A bírósági eljárás illetékét a kérelem benyújtásakor kell megfizetni.

Meghatározott díjak a büntetőeljárásban

Meghatározott díjak a büntetőeljárásban

A vádlottat elítélése esetén kötelezni lehet az eljárási költségek megfizetésére. Ezt szabadságvesztés kiszabása esetén főszabály szerint mellőzni kell, mely esetben a költségeket az állam fedezi, miként a vádlott felmentése esetében is.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell meghatározott díjat fizetni?

Az eljárás megindításakor illeték formájában megfizetett összeggel csökkentett költségeket az eljárás végén kell megfizetni.

Meghatározott díjak az alkotmánybírósági eljárásban

Meghatározott díjak az alkotmánybírósági eljárás résztvevői számára

A költségeket a vonatkozó jegyzék alapján számítják.

Az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában kell meghatározott díjat fizetni?

A díjat az eljárás végén kell megfizetni, a bírósági költségek kivételével, amelyeket a kérelem benyújtásakor fizetnek meg.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédek ügyfelekkel szembeni kötelezettségeit a 2002. évi ügyvédi magatartási kódex (Οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 2002) (Köztársasági Hivatalos Közlöny, 2002.05.17., 237. sz., C(1) melléklet; 237/2002. sz. rendelet) sorolja fel.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának ciprusi jogalapjaira vonatkozó további információkat?

A költségek megállapításának legfontosabb jogalapjai megtalálhatók a [Legfelsőbb Bíróság](#) honlapján.

Az információk görög nyelven érhetők el.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap:

A [Legfelsőbb Bíróság](#) honlapja.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A Ciprusi Köztársaság bíróságainak munkájára vonatkozó statisztikák megtalálhatók a [Legfelsőbb Bíróság](#) honlapján, görög és [angol](#) nyelven.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan kaphatok tájékoztatást?

Az ügyvédi díjakat 15%-os HÉA terheli, amennyiben a szolgáltatást nyújtó ügyvéd HÉA-körbe tartozik.

Mi az alkalmazandó adókulcs?

Az HÉA-kulcs 15%.

Költségmentesség

A polgári eljárásban irányadó jövedelemhatár

A polgári eljárásban nincs költségmentesség.

A büntetőeljárásban a terheltekre irányadó jövedelemhatár

A büntetőeljárásban a terheltek költségmentességre jogosultak, ha jövedelmük nem elégséges az ügyvédi szolgáltatások fedezéséhez, és a költségmentesség engedélyezése a bíróság megítélése szerint az igazságszolgáltatás érdekeit szolgálja. Nincs előre meghatározott jövedelemhatár. A bíróság az összes bizonyíték alapján megvizsgálja a kérelmet; e bizonyítékok közé tartozik a Szociális Jóléti Szolgáltatások Osztálya (Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας) által a terhelt jövedelmi viszonyairól és szükségleteiről készített jelentés.

A büntetőeljárásban a sértettekre irányadó jövedelemhatár

A büntetőeljárást főszabály szerint nem a bűncselekmény sértette, hanem az állam kezdeményezi, és a költségeket is az állam fedezi. Ezért a sértettek nem élveznek költségmentességet.

A sértetteknek nyújtandó költségmentesség további előfeltételei

A büntetőeljárást főszabály szerint nem a bűncselekmény sértette, hanem az állam kezdeményezi, és a költségeket is az állam fedezi. Ezért a sértettek nem élveznek költségmentességet.

A terhelteknek nyújtandó költségmentesség további előfeltételei

A vonatkozó jogszabályok értelmében akkor van lehetőség költségmentességre, ha a vádlott terhére rótt bűncselekmény legalább 12 hónap szabadságvesztéssel büntetendő. Azonban a szóban forgó rendelkezést alkotmányellenesnek nyilvánították, következésképpen vélemezni kell, hogy a költségmentesség lehetősége minden esetben adott.

Milyen esetekben viseli a peresztes fél a pernyertes fél költségeit?

Főszabály szerint a peresztes fél viseli a másik fél költségeit, jóllehet a költségek kérdése a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, amely másként is rendelkezhet.

Kapcsolódó linkek

[Bírósági díjak és költségek](#)

[Statisztikai adatok \(görögül\)](#)

[Statisztikai adatok \(angolul\)](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmányra vonatkozó ciprusi jelentés](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az eljárások költsége - Lettország

Ez az oldal a lettországi igazságszolgáltatási költségekről ad tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

1. Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*zvērīnāti tiesu izpildītāji*) díjait [törvényi díjszabás](#) alapján állapítják meg. A törvényi díjszabástól eltérő díjban megállapodni tilos.

2. Ügyvédek

A költségmentesség esetét kivéve Lettországban az **ügyvédek** (*zvērīnāti advokāti*) által nyújtott szolgáltatásoknak nincs rögzített díja; az ügyvéd az ügyféllel állapodik meg a díjban.

Az [ügyvédi törvény](#) (*Advokatūras likums*) 57. §-a értelmében az ügyvéd írásbeli megállapodást köt az ügyféllel az ügy ellátásáról és a kapcsolódó díjakról.

Írásbeli megállapodás hiányában vita esetén az ügyvédi díjként felszámítható összeg a költségmentességről szóló jogszabályokban megjelölt összeg kétszeresében, az egyéb költségek pedig az e jogszabályokban meghatározott keretek között állapíthatók meg.

Az [ügyvédi törvény](#) 12. §-a kimondja, hogy jogszabályban meghatározott esetekben az ügyvédi díjat és egyéb kapcsolódó költségeket az állam viseli. A költségmentességre vonatkozó jogszabály (a [költségmentességről szóló törvény](#) [*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*] és a [büntetőeljárásról szóló törvény](#) [*Kriminālprocesa likums*]) meghatározza azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén – polgári, közigazgatási és büntetőügyekben – költségmentesség biztosítható; ilyenkor a biztosított segítségnyújtás költségeit az állam viseli.

A költségmentes szolgáltatásokat nyújtó személyek, illetve szervezetek költségeit és kiadásait az állam [a költségmentesség alkalmazási körére, a fizetendő összegekre, a kapcsolódó költségekre és ezek megfizetésének eljárására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2009. december 22-i 1493. sz. kormányrendelet](#) szerint téríti meg. A rendelet rögzített díjazást (konkrét összeget vagy óradíjat) állapít meg, amelyet az állam az előírt eljárásnak megfelelően fizet meg a költségmentes szolgáltatást nyújtó személyek, illetve szervezetek részére. Lásd még az alábbi kérdésekre adott válaszokat.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári eljárásban

Polgári perek felelit terhelő rögzített költségek

A peres feleket terhelő rögzített költségek közé tartoznak az illetékek, a kancelláriai díj, valamint az ügy megvizsgálásához kapcsolódó költségek.

A polgári eljárásnak az a szakasza, amelyben rögzített költségeket kell megfizetni

A bírósági kérelemhez a jogszabályban meghatározott eljárások szerint csatolni kell az illetékek és egyéb bírósági költségek megfizetését igazoló dokumentumokat.

A bíróság munkájának díját (az illetéket) és a kancelláriai díjat az Államkincstárhoz kell befizetni, a következők szerint:

- Címzett: Államkincstár (*Valsts kase*)
- Címzett adószáma: 90000050138
- Címzett számlaszáma: LV55TREL1060190911200
- Címzett bankja: Államkincstár (*Valsts kase*)
- Banki azonosító (BIC): TRELLV22
- Közlemény: itt kell megadni az ügy azonosító adatait.

Az ügy elbírálásáért fizetendő díjakat előzetesen kell megfizetni.

A tanúknak és szakértőknek (a vizsgálatok elvégzéséért vagy a tanúk helyszíni kihallgatásáért) fizetendő összegeket, a bírósági idézések kézbesítésével kapcsolatos költségeket, valamint a sajtóhirdetmények közzétételének és a követelés biztosításának költségeit a kérelmező fél fizeti meg, az ügy elbírálása előtt.

Az ügy elbírálása előtt a kérelmező fél fizeti meg a következő költségeket:

- tanúknak és szakértőknek fizetendő összegek;
- helyszíni tanúkihallgatásból vagy helyszíni vizsgálat lefolytatásából eredő költségek;
- bírósági idézések kibocsátásának és kézbesítésének költségei;
- az alperes felkutatásával kapcsolatos költségek;
- sajtóhirdetmények közzétételének költségei;
- követelés biztosításának költségei.

Az ügynek valamely kerületi vagy városi bíróság (*rajona (pilsētas) tiesa*), vagy regionális bíróság (*apgabaltiesa*) általi elbírálásával kapcsolatos összegeket a Bírósági Hivatal számlájára kell befizetni:

- Címzett: Bírósági Hivatal (*Tiesu administrācija*)
- Címzett számlaszáma: LV51TREL2190458019000
- Címzett adószáma: 90001672316
- Címzett bankja: Államkincstár (*Valsts kase*)
- Banki azonosító (BIC): TRELLV22
- A fizetéskor feltüntetendő egyéb információk: **21499** (a fizetési kategóriát jelölő kód) és az ügy azonosításához szükséges egyéb információk, például az ügyszám, az alperes neve, valamint annak megjelölése, hogy az alperes természetes vagy jogi személy-e.

Rögzített költségek büntetőeljárásban

A büntetőeljárás feleit terhelő rögzített költségek

A büntetőeljárásban a terhelt nem fizet bírósági díjat. A [büntetőeljárásról szóló törvény](#) (*Kriminālprocesa likums*) nem határoz meg büntetőeljárásban fizetendő díjakat. A törvény átmeneti rendelkezéseinek (8) bekezdése előírja, hogy a törvény hatálybalépése előtt lefolytatott büntetőeljáráshoz kapcsolódó polgári jogi igények a továbbiakban kártérítési igényként kezelendők. Ha a felperes nem a sértett vagy az alperes nem a vádlott, akkor a polgári jogi igényt a továbbiakban a [polgári eljárásról szóló törvény](#) (*Civilprocesa likums*) alapján kell elbírálni. Erről a feleket az eljárás vezetője (*procesa virzītājs*) tájékoztatja, a törvény hatálybalépése után egy hónappal.

A büntetőeljárásnak az a szakasza, amelyben rögzített költségeket kell megfizetni

Lásd a büntetőeljárás feleit terhelő rögzített költségekre vonatkozó, fenti kérdésre adott választ.

Rögzített költségek alkotmányossági eljárásban

Alkotmányossági eljárás feleit terhelő rögzített költségek

Az alkotmányossági eljárás egyetlen szakaszában sem kell díjat fizetni.

Az alkotmányossági eljárásnak az a szakasza, amelyben rögzített költségeket kell megfizetni

Az alkotmányossági eljárás egyetlen szakaszában sem kell díjat fizetni.

A jogi képviselők által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A [lett ügyvédek etikai kódexének](#) (*Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodekss*) 2.2. cikke értelmében az ügyvédeknek szakértő módon és nyíltan közölniük kell ügyfelükkel az ügygel kapcsolatos véleményüket, és megfelelő jogi segítséget kell nyújtaniuk. A kódex 3.1. cikke továbbá kimondja, hogy az ügyvédek nem dolgozhatnak olyan ügyeken, amelyekre szakértelmük nem terjed ki vagy amelyek tekintetében nem képesek feladataikat megfelelően ellátni. Ezért az ügyvédnek az ügyre vonatkozó megbízás elfogadása előtt meg kell ismernie az ügy konkrét körülményeit, és véleményt kell adnia arról. Az ügyvédekkel szemben az [lett ügyvédi törvény](#) is megállapít kötelezettségeket; így például minden törvényes eszközt és módszert fel kell használniuk a jogi segítséget kérő személy védelme, valamint jogainak és törvényes érdekeinek képviselése során.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információkat a költségek megállapításának lettországi jogalapjairól?

A költségek megállapításának törvényekben és kormányrendeletekben szereplő jogalapjairól az interneten, valamint a bíróságokon beszerezhető tájékoztató kiadványokban található információk.

Milyen nyelveken található információkat a költségek megállapításának lettországi jogalapjairól?

A kereset benyújtásakor fizetendő költségek megállapításának jogalapjairól (konkrét összegek feltüntetése nélkül) az EU valamennyi hivatalos nyelvén található információ a [lett polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat](#) weboldalán (lásd a „Bírósághoz fordulás” című részt).

Hol található információkat a közvetítésre (mediációra) vonatkozóan?

A közvetítésről a [Mediācija.lv](#) weboldalon található információk.

Hol található további információkat a költségekről?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldal

A költségekre vonatkozó információk elérhetők a [lett bírósági portálon](#).

Az [Igazságügyi Minisztérium](#) is rendelkezik hivatalos weboldallal. Itt egyebek mellett megtalálhatók a bíróságokra, a bírósági eljárásokra, valamint a közigazgatási és egyéb bíróságok határozataira vonatkozó információk.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Az eljárások hosszával kapcsolatos információkat a bíróságok munkájára vonatkozó statisztikai jelentések tartalmazzák, amelyek a [Bírósági Információs Rendszer](#) (*Tiesu informācijas sistēma*) weboldalán érhetők el.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

A meghatározott eljárások átlagos összesített költségeire vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan adják meg ezt az információt?

Az illetékek és a bírósági díjak héamentesek.

Mi az alkalmazandó adókulcs?

Az illetékek és a bírósági díjak héamentesek.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelemhatár

A [költségmentességről szóló törvény](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*) szerint az állam **költségmentességet** biztosít azoknak a **személyeknek**,

- akiket a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően rászorulóknak vagy nehéz anyagi helyzetben lévőknek minősítettek;
- akik váratlanul olyan pénzügyi vagy egyéb helyzetbe kerültek, amely megakadályozza őket jogaik gyakorlásában (pl. természeti csapások, vis maior vagy rajtuk kívül álló egyéb körülmények miatt),
- akiknek minden bevétele az állami vagy helyi hatóságoktól származik.

Ha az egyéni helyzetre, az anyagi körülményekre vagy a jövedelem szintjére tekintettel valamely személy nem képes saját jogi védelméről gondoskodni, **költségmentességben** részesülnek azok a **személyek** is, akik:

- Lettország nemzetközi kötelezettségei alapján a Lett Köztársaság részéről költségmentességre jogosultak;
- határokon átnyúló jogviták esetében az Európai Unió valamelyik tagállamában rendelkeznek lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel.

Költségmentesség a **közigazgatási ügyekben** is igénybe vehető (menekültügyi határozatok elleni fellebbezések, megtámadott hazatelepítési végzések tárgyában hozott határozatok, valamint kiutasítási végzések felülvizsgálata tárgyában hozott határozatok esetében).

A költségmentesség iránti kérelmeket a [Költségmentességi Hivatal](#) (*Juridiskās palīdzības administrācija*) bírálja el, amely döntést hoz a költségmentesség biztosításáról vagy megtagadásáról, és döntéséről értesíti a kérelem előterjesztőjét.

Terheltek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

A [költségmentességről szóló törvény](#) 17–19. §-a értelmében a büntetőeljárásban védelemre jogosult személyek a bírósági ítélet jogerőre emelkedése előtt bármikor igényelhetnek költségmentességet. Büntetőeljárásban a költségmentesség a konzultációra, az eljárási dokumentumok megszüvegezésére, valamint a pert megelőző és a bíróság előtti képviseletre terjed ki. Bizonyos, a [büntetőeljárásról szóló törvényben](#) meghatározott körülmények között az állam ügyvédet rendel ki a terhelt képviseletére.

A [büntetőeljárásról szóló törvény](#) 20. §-a értelmében mindenkinek, aki bűncselekmény gyanúsítottja vagy vádlottja, joga van védelemhez, azaz joga van tudni, milyen bűncselekménnyel gyanúsítják vagy vádolják, és joga van megválasztani védelme ellátásának módját. Az ilyen személyek e jogukat gyakorolhatják saját nevükben eljárva, illetve választásuk szerinti személy meghatalmazása útján is. A képviseletüket ellátó személy ügyvéd is lehet. A törvény meghatároz bizonyos eseteket, amikor kötelező az ügyvédi képviselet. Amennyiben a vádlott anyagi helyzete nem teszi lehetővé ügyvéd megbízását és nem tud megállapodni más jogással az ügy ellátásáról, az állam biztosítja az illető képviseletét, elrendeli a védelem költségeinek állami forrásból történő megtérítését, és meghatározza, hogy adott esetben az összeg mekkora részét kell a vádlottnak viselnie.

A [büntetőeljárásról szóló törvény](#) 80. §-a értelmében az ügyvéddel a vádlott, vagy az ő nevében más személy köthet megállapodást. Az eljárás vezetője (*procesa virzītājs*) nem köthet ilyen megállapodást és nem bízhat meg ügyvédet, hanem a szükséges információkat a terhelt rendelkezésére kell bocsátania, és lehetőséget kell neki biztosítania arra, hogy felvegye a kapcsolatot egy ügyvéddel. Ha a vádlott nem kötött megállapodást olyan ügyben, ahol az ügyvédi képviselet kötelező, vagy a vádlott egyébként képviseletet igényel, az eljárás vezetője felkéri a rangidős jogászt egy védőügyvéd kijelölésére. A rangidős jogász az eljárás vezetője által előterjesztett kérelem beérkezésétől számított három napon belül köteles az eljárás vezetőjével közölni az eljáró ügyvéd nevét.

A [büntetőeljárásról szóló törvény](#) egyes eljárási lépésekre vonatkozó 81. §-a ezenfelül kimondja, hogy amennyiben a védelemről nem születik megállapodás, vagy a megbízott védőügyvéd képtelen az eljárás szakaszaiban való részvételre, az eljárás vezetőjének – az ügyeletes védőknek a rangidős jogász által az adott bíróság illetékességi területére vonatkozóan összeállított névjegyzékből – ki kell jelölnie egy védőügyvédet az egyes eljárási szakaszok vonatkozásában (minden olyan vizsgálat tekintetében, amelyben a vádlott érintett).

Ezenkívül a [büntetőeljárásról szóló törvény](#) 84. §-ának (2) bekezdése szerint amennyiben az adott személy nem kötött megállapodást a védelmére vonatkozóan, a költségmentes szolgáltatást nyújtó ügyvéd díjának és költségeinek összegét és megfizetési módját a kormány állapítja meg (lásd [a költségmentesség alkalmazási körére, a fizetendő összegekre, a kapcsolódó költségekre és ezek megfizetésének eljárására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2009. december 22-i 1493. sz. kormányrendeletet](#)).

Sértettek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

Büntetőeljárásokban a sértettnek költségmentesség, vagyis ügyvédi képviselet biztosítható a [büntetőeljárásról szóló törvényben](#) megállapított eljárás szerint, az ott meghatározott esetekben.

Emellett a [büntetőeljárásról szóló törvény](#) 104. cikkének (5) bekezdése értelmében a büntetőeljárás vezetője a következő esetekben ügyvédet rendelhet ki a kiskorú képviseletére:

- ha a kiskorú jogainak és érdekeinek védelme akadályozott, vagy egyébként nem biztosított,
- ha a kiskorúval egy háztartásban él és a felügyeletét ellátó valamely családtagjának (anya, apa vagy gyám, nagyszülő, felnőtt testvér) képviselője, vagy a gyermekek jogait védő intézmény képviselője, vagy bármely, a gyermekek jogainak védelmével foglalkozó nem kormányzati szervezet képviselője erre vonatkozó indokolt kérelmet terjeszt elő.

Kivételes körülmények között, ha a rászoruló vagy nehéz anyagi helyzetben lévő sértett jogainak és érdekeinek védelme a büntetőeljárás során egyébként nem lehetséges, az eljárás vezetője dönthet úgy, hogy ügyvédet rendel ki e személy képviseletére. Ilyen esetekben az ügyvédi díjak mértékéről és annak megfizetési módjáról a kormány rendelkezik (lásd [a költségmentesség alkalmazási körére, a fizetendő összegekre, a kapcsolódó költségekre és ezek megfizetésének eljárására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2009. december 22-i 1493. sz. kormányrendeletet](#)).

Ilyenkor az állam költségmentességet biztosít a sértettként elismert személy számára (segítség az eljárási dokumentumok megszövegezésében, valamint képviselet a pert megelőző eljárásban és a bíróság előtt).

A sértettek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

Lásd a büntető igazságszolgáltatás területén a sértettek esetében alkalmazandó jövedelemhatárra vonatkozó fenti információkat.

A terheltek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

Lásd a büntető igazságszolgáltatás területén a terheltek esetében alkalmazandó jövedelemhatárra vonatkozó fenti információkat.

Költségmentes bírósági eljárások

A következő személyek mentességet élveznek a bírósági költségek állam részére történő megfizetése alól:

- felperesek – a munkavállalók által benyújtott, munkabér megfizetésére irányuló keresetek és egyéb, munkaviszonyból eredő vagy azzal kapcsolatos keresetek esetében;
- felperesek – vállalkozási szerződésből eredő keresetek esetében, ha a felperes szabadságvesztés-büntetését tölti;
- felperesek – olyan személyi sérülésekből eredő keresetek esetében, amelyek testi fogyatékosságot, egyéb egészségkárosodást vagy halált okoztak;
- felperesek – gyermek- vagy szülői tartásdíj megfizetésére irányuló keresetek esetében, valamint az apaság megtámadására irányuló keresetek esetében, ha a keresetet gyermektartásdíj megfizetésére irányuló keresettel együtt terjesztik elő;
- kérelmezők – gyermek- vagy szülői tartásdíj megfizetésére kötelező külföldi határozat elismerésével, vagy elismerésével és végrehajtásával kapcsolatos ügyekben;
- felperesek – bűncselekménnyel okozott vagyoni és nem vagyoni kár megtérítésére irányuló keresetek esetében;
- ügyészek, állami vagy helyi hatóságok, és olyan személyek, akik jogosultak más személyek jogainak és jogilag védett érdekeinek védelme érdekében bíróság előtt eljárni;
- kérelmezők – egy személyt cselekvőképtelenné nyilvánító, illetve részére gondnokot kirendelő határozattal kapcsolatos ügyekben;
- kérelmezők – adott személy kicsapongó vagy tékozló életvitele, illetve túlzott mértékű alkohol- vagy kábítószer-fogyasztása miatt e személy gondnokság alá helyezése ügyében;
- alperesek – bíróság által gyermek vagy szülő részére megítélt tartásdíj, valamint azon tartásdíj csökkentésével kapcsolatos ügyekben, amelyet a bíróság testi fogyatékosságot, egyéb egészségkárosodást vagy halált okozó személyi sérülésekből eredő kereset alapján ítélt meg;
- kérelmezők – ha a szülő gyermekét jogellenesen vitte külföldre vagy tartja magánál;
- csődbiztosok – a fizetésektől elismert természetes vagy jogi személyek érdekében benyújtott keresetek, valamint a [fizetésektől elismert személyekről szóló törvény \(Maksātnespējas likums\) 51. §-ának](#) (3) bekezdésében meghatározott körülmények fennállása esetén jogi személyek fizetésektől elismertének megállapítása iránt benyújtott kérelmek esetében;
- pernyertes hitelezők – az állami bevételek behajtását érintő végrehajtási ügyekben;
- pernyertes hitelezők – olyan okirat alapján zajló végrehajtási ügyekben, amely lehetővé teszi a követelésnek egy megkeresett tagállamban történő végrehajtását;
- az adóhatóság – a jogi személyek fizetésektől elismerté nyilvánítására irányuló kérelmek esetében;

- az Állampolgársági és Migrációs Ügyek Hivatala (*Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde*) – a lett állampolgárságtól való megfosztás eseteiben;
- az Állami Társadalombiztosítási Ügynökség (*Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra*) – olyan ügyekben, amelyek tárgya társadalombiztosítási szolgáltatásokkal kapcsolatos állami költségvetési összegek behajtása, vagy állami szociális ellátások vagy társadalombiztosítási szolgáltatások túlfizetése, vagy közúti balesetekkel kapcsolatos állami szociális ellátások megfizetése.

A felek egyéb, jogszabályban meghatározott esetekben is **mentesülhetnek a bírósági költségek állam részére történő megfizetése alól**. A bíróság vagy a bíró a természetes személy pénzügyi helyzetének mérlegelése után részben vagy egészben mentesítheti az illetőt a bírósági költségek állam részére történő megfizetése alól, haladékat adhat azok megfizetésére, vagy részletfizetést rendelhet el.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

Az a fél, aki számára kedvező ítélet született, valamennyi általa megfizetett bírósági költség megtérítését követelheti a másik féltől. Amennyiben a keresetnek csak részben adtak helyt, a költségek megtérítése olyan arányban követelhető, amilyen arányban a bíróság a keresetnek helyt adott. Az alperes részére megtérítendő költségek mértéke a keresetnek a perben elutasított részével arányos. Mulasztási ítélet esetében nem térítik meg a perújításra, illetve az ügy újbóli elbírálására irányuló kérelmek illetékeit.

Ha a bíróság a felperes keresetének teljes mértékben vagy részben helyt ad, az alperest a jogszabályban előírt mértékben kötelezi a kereset benyújtása következtében felmerült felperesi költségek (például ügyvédi díjak), valamint a bírósági megjelenéssel vagy a bizonyítékok összegyűjtésével kapcsolatos felperesi költségek megtérítésére. A kereset elutasítása esetén a bíróság kötelezi a felperest a keresettel szembeni védekezéssel kapcsolatos alperesi költségek megtérítésére.

Szakértői díjak

A szakértői költségeket az ügyben történő ítélethozatalt megelőzően annak a félnek kell megfizetnie, aki a szakértő kirendelését kérte. A bírósági költségek megfizetése alól mentesülő félnek nem kell megfizetnie a szakértői költségeket. Ilyen esetben a szakértői díjakat a Bírósági Hivatal fizeti (az igazságügyi orvosszakértők kivételével).

Fordítók és tolmácsok díja

Ha az ügyben részes felek nem beszélnek az eljárás nyelvét — és nem jogi személyek képviseletében járnak el —, a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy e személyek megismerhessék az ügy iratait, és tolmács segítségével részt vehessenek az eljárásban.

Kapcsolódó mellékletek

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmányhoz tartozó lettországi jelentés](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Litvánia

Ez az oldal a litvániai bírósági költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselői díjazásának szabályozása

1. Jogtanácsosok

Litvániában ilyen szakma nincs.

2. Ügyvédek

Litvániában az ügyvédi díjazást nem szabályozzák. A díjazás az ügy összetettségétől és a ráfordított forrásoktól függ. A díjazás azonban nem haladhatja meg az **igazságügyi miniszter és a Litván Ügyvédi Kamara Tanácsa (Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas) elnöke** által jóváhagyott ajánlásokban meghatározott maximális összeget.

3. Tárgyalóügyvédek

Litvániában ilyen szakma nincs.

4. Bírósági végrehajtók

A végrehajtók csak akkor jutnak szerephez, ha az adós az ítéletnek nem tesz eleget, és számára végrehajtható okiratot kell kézbesíteni. A végrehajtási költségek összegét, azok megfizetését és elengedését **a bírósági végrehajtásról szóló utasításokban** szabályozzák. Valamennyi végrehajtási költség megfizetése az ítéleti hitelezőt terheli. A végrehajtás díját az adóstól kell behajtani az ítélet végrehajtása közben vagy azt követően.

A díj nagysága függ a szükséges végrehajtási cselekmények fajtájától és azok számától. Néhány esetben a költség 60 LTL/óra, máskor a végrehajtás alatt álló eszköz értékének meghatározott százalékában van megállapítva.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásban

A peres feleket terhelő rögzített költségek a polgári eljárásban

A **polgári eljárás** perköltségét az illeték és más költségek alkotják: képviselet, bírósági iratok kézbesítése, szakértői díjak, tanúdíjak, végrehajtás stb. Az illetéket egyes esetekben a polgári perrendtartás határozza meg, összege pedig rögzített. A perköltségeket a **polgári perrendtartás (Civilinio proceso kodeksas)** VIII. szakasza határozza meg.

A polgári eljárás mely szakaszában fizetendőek a peres feleket terhelő rögzített költségek?

Az illetéket rendszerint a keresetlevél bíróságra történő benyújtása előtt kell leróni.

Rögzített költségek büntetőeljárársban

Az eljárásban részt vevő feleket terhelő rögzített költségek a büntetőeljárársban

A büntetőeljárársban nincsenek az eljárásban részt vevő feleket terhelő rögzített költségek.

Rögzített költségek alkotmányjogi eljárásban

Az eljárásban részt vevő feleket terhelő rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásban

Az alkotmányjogi eljárások ingyenesek, de a lakosság azokat nem veheti igénybe.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

Jogsabály ilyen közvetlen kötelezettséget nem ír elő.

A pernyertes fél által viselendő költségek

A polgári eljárás költségeit a polgári perrendtartás VIII. szakasza határozza meg.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információkat Litvániában?

Erről bővebb tájékoztatást a költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Litvániáról szóló jelentése című (csatolt) anyag nyújt.

Milyen nyelven érhetőek el a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információk Litvániában?

Az információk angol nyelven érhetőek el.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

Bővebb információk a következő internetes oldalon találhatóak: [☞ bírósági közvetítési eljárás.](#)

Költségmentesség

A költségmentesség megadásának feltételei

A litván jogszabályok szerint kétféle, államilag garantált költségmentesség létezik:

1. Az **„elsődleges költségmentesség”** (*pirminė teisinė pagalba*) az államilag garantált költségmentességről szóló törvénynek megfelelően nyújtott költségmentességet, jogi tanácsadást, illetve (az eljárási iratok kivételével) az állami és önkormányzati szervezetek benyújtandó iratok szerkesztését takarja. A költségmentesség magában foglalja a jogvita bíróságon kívüli rendezésére vonatkozó tanácsadást, a jogviták békés rendezésére vonatkozó intézkedéseket és az egyezségi megállapodások elkészítését is.
2. A **„másodlagos költségmentesség”** (*antrinė teisinė pagalba*) magában foglalja az okiratok elkészítését, a bírósági védelmet és képviselést. Része a végrehajtási eljárás, illetve a jogvita előzetes, bíróságon kívüli szakaszában ellátott képviselést – amennyiben ezt az eljárást jogszabály vagy bírósági határozat írja elő. A költségmentesség fedezi a polgári eljárásban felmerült perköltségeket, a közigazgatási eljárásban felmerült költségeket, valamint a büntetőeljárásban érvényesített polgári jogi igények tárgyalásának költségeit.

A Litván Köztársaság valamennyi állampolgára, az Európai Unió más tagállamainak valamennyi állampolgára, a Litvániában jogszerűen tartózkodó más természetes személyek és a Litvánia által aláírt nemzetközi szerződésekben meghatározott más személyek **jövedelmüktől függetlenül jogosultak az elsődleges költségmentességre.**

A Litván Köztársaság valamennyi állampolgára, az Európai Unió más tagállamainak valamennyi állampolgára, a Litvániában jogszerűen tartózkodó más természetes személyek kérhetik a másodlagos költségmentesség megadását. A másodlagos költségmentesség megadásának feltétele, hogy az illetőnek **ne legyen** a kormány által az államilag garantált költségmentességről szóló törvényben meghatározott **mértéket meghaladó vagyona és éves jövedelme.**

A szegénység fennállásának értékeléséhez általános küszöbértéken alapuló rendszert alkalmaznak (azaz megállapítják azt a plafonértéket, amely alatt a kérelmező szegénynek minősül).

Költségmentességre jogosultság

A kormányzat kétféle alkalmazandó **vagyoni és jövedelmi szintet** határozott meg. A kérelmezők vagyoni és jövedelmi helyzete nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott első vagy második szintet. Emellett a kérelmezők (utolsó tizenkét havi) éves nettó jövedelme nem haladhatja meg a litván jogban meghatározott első vagy második szintet.

A másodlagos költségmentességre való jog megállapításakor nem kizárólag a szegénység szempontját alkalmazzák.

Első szintű költségmentességi jogosultságot állapítanak meg, ha az illető éves jövedelme legfeljebb 8 000 LTL (2 318,8 EUR) és eltartott személyenként 3 000 LTL (869,6 EUR). **Második szintű** költségmentességi jogosultságot állapítanak meg, ha az illető éves jövedelme legfeljebb 12 000 LTL (3 478,2 EUR) és eltartott személyenként 4 400 LTL (1 275,3 EUR). A szegénység értékelésekor nem veszik figyelembe a kérelmező eltartottak irányában fennálló kötelezettségeit.

Az illető vagyoni és jövedelmi helyzetét figyelembe vevő másodlagos költségmentességet az állam az alábbi mértékben garantálja és viseli:

1. 100 százalékban – ha az illető vagyoni és jövedelmi helyzete alapján az első szintbe tartozik
2. 50 százalékban – ha az illető vagyoni és jövedelmi helyzete alapján a második szintbe tartozik

A törvény 12. cikkében meghatározott személyeknek (lásd lentebb) nyújtott másodlagos költségmentesség költségét az államnak 100 százalékban garantálnia és viselnie kell. Ezt az illető vagyoni és jövedelmi helyzetétől függetlenül kifizetik. Kivételt képeznek ez alól az ingatlanukkal és jövedelmükkel szabadon rendelkezők (a törvény 12. cikkének 6. pontja). Őket a második szintre sorolják be. Ebben az esetben az állam a másodlagos költségmentesség költségei 50%-ának megfizetését garantálja és fedezi.

Egyes csoportokba tartozó személyek a kormány által megállapított **vagyoni és jövedelmi viszonyoktól függetlenül** jogosultak másodlagos költségmentességre (az államilag garantált költségmentességről szóló törvény 12. cikke értelmében):

1. Büntetőeljárásban (a büntető perrendtartás 51. cikke értelmében) és más jogszabályban meghatározott olyan ügyekben érintettek, amelyekben védőügyvéd tényleges jelenléte kötelező

2. A bűncselekményből származó károkat érvényesítő sértettek, ideértve a bűncselekmény elbírálásának keretében érvényesített polgári jogi (kártérítési) igény tárgyalását is
3. A litván jog szerint az alacsony jövedelmű családok (egyedülállók) szociális támogatásában részesülők
4. Gondozóintézmények lakói
5. Az igazoltan súlyos fogyatékkal élők; az elismerten munkaképtelen emberek; a nyugdíjkorhatárt elérték, és azok, akikről valamely jelentős speciális szükséglet fennállását megállapították. Ide tartoznak a gyámok (nevelőszülők), amennyiben az államilag garantált költségmentesség a gyámolt (nevelt gyermek) érdekeinek képviselőjéhez és védelméhez szükséges
6. Azok, akik igazolják, hogy vagyonuk és anyagi forrásaik felett objektív ok miatt nem jogosultak rendelkezni, és ennek következtében a szabad felhasználású vagyonuk és éves jövedelmük nem haladja meg a költségmentességről szóló törvényben a vagyon és az éves jövedelem tekintetében meghatározott szinteket
7. A súlyos mentális betegségben szenvedők, a kényszergyógykezelésükkel és kötelező intézeti tartózkodásukkal kapcsolatos kérdéseknek a mentális egészségügyről szóló törvény szerinti elbírálásakor. Ide tartoznak a gyámok (nevelőszülők), amennyiben az államilag garantált költségmentesség a gyámolt (nevelt gyermek) érdekeinek képviselőjéhez szükséges
8. Az adós a végrehajtási eljárásban, ha a végrehajtást az adós utolsó lakóhelyén foganatosítják
9. Kiskorú szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermekelhelyezés kérdésének tárgyalásakor
10. Kiskorú, ha törvényben meghatározott, védett jogai vagy érdekei képviselőjében önállóan fordul bírósághoz. Jogszabályban meghatározott eljárásnak megfelelően házasságot kötő személyek, illetve olyan személyek, akik cselekvőképességének a hiányát a bíróság megállapította
11. A cselekvőképtelenség megállapításával kapcsolatos eljárásban azok, akiknek cselekvőképtelenségét megállapították
12. Születés anyakönyvezésével azonos kapcsolatos eljárás résztvevői
13. A Litván Köztársaság által aláírt más nemzetközi szerződésekben előírt ügyekben érintett személyek.

Szakértői díjak

A bíróság a szakértőknek a bíróságon töltött napok vonatkozásában a keresetkiesést (munkahelyükön vagy szokásos foglalkozásukban) megtéríti. A szakértők részére megfizetik a vizsgálatok elvégzésének díját, és megtérítik a bíróságon való megjelenéssel kapcsolatos költségeiket, az utazási és szállásköltségeiket és napidíjukat. A szakértő kirendelését kérő félnek előre be kell fizetnie a bíróság által meghatározott összegű **perköltség-biztosítékot**. Ha mindkét fél szakértő kirendelése iránti kérelmet nyújt be, a perköltség-biztosítékot a két félnek egyenlő arányban kell megfizetnie. A perköltség-biztosítékot a bíróság elkülönített számlájára kell befizetni.

A litván **polgári törvénykönyvben** (*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas*) vagy más jogszabályokban előírt esetekben **a bíróság tanúk** (*liudytojai*) meghallgatásáról vagy **szakértő** (*ekspertai*) kirendeléséről **saját hatáskörben is dönthet, ilyen esetben a költségeket az állami költségvetésből kell fizetni**. Ennek része lehet vizsgálat vagy helyszíni szemle elvégzésének elrendelése.

A perköltség-biztosíték összegének meghatározásakor a jövőben felmerülő költségek nagyságrendjét kell figyelembe venni: A bíróság a szakértői díjat a szakértő munkájának elvégeztével fizeti ki. A bíróságnak számla alapján meg kell fizetnie a szakértői intézmények által elvégzett vizsgálatok díját. Ezek a kifizetések a bíróság elkülönített letéti számlájáról történnek. Perköltség-biztosíték beszedésének hiányában a szakértőknek és a szakértői intézményeknek kifizetett díjakat a bíróság elkülönített számlájának terhére kell kifizetni, **és azokat a pervesztes fél, illetve a pervesztesség arányában a felek viselik**. E költségek maximumát az **Igazságügyi Minisztérium** állapítja meg.

Fordítók és tolmácsok díja

A bíróság a fordítóknak a bíróságon töltött napok vonatkozásában megtéríti a keresetkiesést (munkahelyükről vagy szokásos foglalkozásukból való távollét miatt). A fordítók részére megfizetik a fordítási munka díját, és megtérítik a bíróságon való megjelenéssel kapcsolatos költségeiket, az utazási és szállásköltségeiket és napidíjukat. Annak a félnek, aki a bíróságra idegen nyelvre történő fordításra szoruló iratot nyújt be, a bíróság által megállapított összegű perköltség-biztosítékot kell fizetnie.

A bíróság a fordítókat az e célra elkülönített állami költségvetési előirányzatok terhére fizeti, a felek által benyújtott, fordítást igénylő iratok fordítására kifizetett összegek kivételével. A tárgyalás során felmerült fordítási és tolmácsolási költségeket az **állami költségvetésből kell fedezni**. Ezen kiadások maximális összegét az Igazságügyi Minisztérium állapítja meg.

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Litvániáról szóló jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/06/2019

Az eljárások költsége - Luxemburg

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fr](#).

Ezen az oldalon a Luxemburgi Nagyhercegség igazságszolgáltatási költségeiről adunk tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*huissiers de justice*) munkadíját nagyhercegi rendelet szabályozza, a **bírósági végrehajtók díjazásáról** szóló 1991. január 24-i módosított nagyhercegi rendelet. Ezzel kapcsolatos további információkat a [Luxemburgi Nagyhercegség Bírósági Végrehajtói Kamarájának](#) honlapján talál.

Ügyvédek

Az ügyvédi hivatásról szóló 1991. augusztusi 10-i módosított törvény 38. cikkének értelmében **az ügyvéd (*avocat*) saját maga határozza meg munkadíjának az összegét, és számítja ki a szakmai tevékenységével összefüggő költségeit.** Munkadíját az ügyvéd az ügy különböző paramétereinek, mint például az ügy fontosságának, nehézségi fokának, az elért eredménynek, valamint az ügyfél vagyoni helyzetének függvényében állapítja meg. Amennyiben a megállapított összeg meghaladná az ésszerű határt, az **Ügyvédi Kamara vezetősége** (*Conseil de l'Ordre*) ezt a szóban forgó ügy különböző paramétereinek vizsgálatát követően lecsökkenti. Ezzel kapcsolatos további információkat [Luxembourgji Ügyvédi Kamara](#) honlapján talál.

Rögzített összegű igazságszolgáltatási költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásokban

Ha valaki egy jogvitát polgári bíróság elé visz, számára rögzített költségként csak a bírósági végrehajtói és az ügyvédi költségek merülnek fel. A fél számára elvben **nem merülnek fel polgári bírósági költségek.** Az ítélethozatalt követően viszont a pernyertes fél kérelme nyomán felmerülhetnek az ítélet végrehajtásával összefüggő költségek.

A büntetőeljárások igazságszolgáltatási költségei

A büntetőeljárásban érintett valamennyi fél által viselt rögzített költségek

Egy büntetőügyben hozott bírósági határozatról kiadmány készítésének költsége oldalanként 0,25 eurócent. **Más költség nem merül fel,** a büntetőügy iratairól való másolatkészítés költségeinek kivételével, amelyért a másolatot kérő ügyvéd számára főszabály szerint másolt oldalanként ugyanennyi díj kerül kiszámlázásra.

A feleknek az eljárás melyik szakaszában kell megfizetniük a rögzített költségeket?

A büntetőeljárás törvénykönyv (Code d'instruction criminelle, CIC) 59. cikke szerint „A büntetőeljárást megindító magánvádlónak (vagyis annak, aki feljelentést tesz), amennyiben nem részesült jogi segítségnyújtásban, a bíróság hivatalánál letétbe kell helyeznie az **eljárás költségei** fedezéséhez feltételezhetően szükséges összeget.”

A **vizsgálóbíró** (*judge d'instruction*) határozatban rögzíti a feljelentés megtételét. A bíró a magánvádló anyagi helyzetének függvényében és a feljelentés be nem fogadásának terhe mellett **meghatározza a letét összegét**, valamint a **letét megfizetésének a határidejét**. Az elegendő anyagi forrással nem rendelkező magánvádlót azonban mentesítheti a letét alól.”

Ez az eljárás azonban csak a vizsgálóbíróhoz magánvádló által benyújtott feljelentésekre vonatkozik. Az ügyészséghez benyújtott panaszok és feljelentések, valamint az érdemben ítélező bíróság előtt időközben történő magánjogi igény támasztása (amikor a per alatt, a tárgyalás során tesz valaki feljelentést) **nem járnak bírósági költséggel**.

Az alkotmányjogi eljárások igazságszolgáltatási költségei

Alkotmánybírói eljárás esetében **nincsenek külön rögzített költségek**.

Milyen előzetes tájékoztatást kell a jogi képviselőnek (ügyvéd) nyújtania?

A felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatás

A Luxemburgi Ügyvédi Kamara 2005. március 16-i módosított belső szabályzata alapelveinek értelmében a jogi képviselők (ügyvédek) a keresetindítást mérlegelő feleknek **kötelesek előzetes tájékoztatást nyújtani**. Ennek a tájékoztatásnak lehetővé kell tennie a felek számára jogaik és kötelezettségeik megértését, valamint annak megértését, hogy mekkora az esélyük a per megnyerésére, valamint hogy a per milyen költségekkel járhat, ideértve a peresztés esetét is.

Az igazságszolgáltatási költségekre vonatkozó információforrások

Hol található információk a luxemburgi igazságszolgáltatási költségekre vonatkozóan?

- Elsősorban az idézett jogszabályi és internetes forrásokban;
- a Főügyészség (*Parquet général*) mellett működő jogi információs és ügyfélszolgálatnál;
- a Főügyészségen a nők jogairól szervezett ingyenes külön tanácsadások alkalmával.

Milyen nyelveken állnak rendelkezésre a luxemburgi igazságszolgáltatási költségekre vonatkozó információk?

- A jogszabályok franciául;
- az egyéb jellegű tájékoztatások angolul, németül, franciául és luxemburgi nyelven, ideértve a fent említett ügyfélszolgálatok és szervek által nyújtott szóbeli tájékoztatást is.

Hol található információk a közvetítésre vonatkozóan?

Közvetítéssel összefüggő információk a [Közvetítés és hiteles közvetítők luxemburgi egyesülete](#) (ALMA Asbl), a [Luxemburgi Ügyvédi Kamara Közvetítési Központja](#) (CMBL), valamint az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján található.

Jogi segítségnyújtás

Milyen jövedelemhatárig jogosult valaki jogi segítségnyújtásra polgári perben, valamint büntetőper vádlottjaként?

Milyen esetekben és milyen feltételekkel lehet jogi segítségnyújtást kérelmezni?

A Luxemburgi Nagyhercegségben azon természetes személyek, akik nem rendelkeznek elegendő anyagi forrással, érdekeik védelmében jogi segítségnyújtásra (assistance judiciaire) jogosultak, feltéve, hogy vagy luxemburgi állampolgárok, vagy az országban letelepedési engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárok, vagy az Európai Unió egyik tagállamának állampolgárai, vagy pedig egy nemzetközi szerződés értelmében a luxemburgi állampolgárokkal a jogi segítségnyújtás tekintetében azonos elbírálás alá eső külföldi állampolgárok.

Ezen túlmenően **a határokon átnyúló ügyekben** minden polgári és kereskedelmi eljárásban jogi segítségnyújtásra jogosultak a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról szóló 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelvben meghatározott azon külföldi állampolgárok, akiknek állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye az Európai Unió egy másik tagállamában van, Dániát kivéve.

Ezen túlmenően a fent említett 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelvnek megfelelően polgári vagy büntetőjogi ügyekben jogi segítségnyújtás nyújtható az első bekezdésben írt minden olyan személynek, akinek az állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Luxemburgban található annak érdekében, hogy jogi tanácsért egy luxemburgi ügyvédhez fordulhasson, ideértve **az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtandó jogi segítségnyújtási kérelem** anyagának összeállítását is, egészen addig, amíg az említett jogi segítségnyújtási kérelem az adott tagállamban befogadásra nem kerül.

A jogi segítségnyújtás kedvezményében részesülhet minden más, elegendő anyagi forrással nem rendelkező **külföldi állampolgár is a külföldiek menedéjogával, az ország területére történő belépésével, az ország területén való tartózkodásával, az ott történő letelepedésével, valamint az onnan való kiutasításával összefüggő eljárásokban.** Amennyiben ezen külföldi állampolgárok számára más jogszabályi rendelkezések jogot biztosítanak ahhoz, hogy az Ügyvédi Kamara elnöke (*Bâtonnier*) számukra ügyvédet jelöljön ki, az ügyvéd munkadíjára korlátozódnak jogi segítségnyújtásban részesülnek, amihez csak igazolniuk kell, hogy nem rendelkeznek elegendő anyagi forrással.

A jogi segítségnyújtást kérelmező természetes személyek anyagi forrásainak elégtelen volta a garantált minimumjövedelemhez való jog létrehozásáról szóló 1999. április 29-i módosított törvény 19. cikke (1) bekezdésével, valamint 20. cikkével összhangban a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek teljes bruttó jövedelme és vagyoni helyzete függvényében, valamint az említett törvény 5. cikke (1), (2), (3), (4) és (6) bekezdésében írt összeghatárok figyelembevételével **mérlegelendő.** A kérelmezővel egy háztartásban élő személyek jövedelmét azonban nem veszik figyelembe, ha az adott eljárásban a szokásosan egy háztartásban élő házastársak vagy személyek ellenérdekű felek, vagy ha a jogvita tárgya tekintetében e személyek között olyan érdekellentét van, amely szükségessé teszi a jövedelemforrások külön elbírálását.

Ha a kérelmező bírósági eljárásban részt vevő **kiskorú,** a szülei vagy a vele egy háztartásban élő személyek anyagi helyzetétől függetlenül jogi segítségnyújtásban részesül az állam azon jogának sérelme nélkül, hogy az elegendő anyagi forrással rendelkező apjától vagy anyjától az állam követelhesse a kiskorúnak nyújtott jogi segítségre fordított kiadások megtérítését.

Olyan személyek is részesülhetnek jogi segítségnyújtásban, akiket anyagi helyzetük ebből kizárna, abban az esetben, ha a kérelmező szociális, családi vagy anyagi helyzetével összefüggő alapos indokok indokolják a kedvezmény megadását.

Hogyan történik a jogi segítségnyújtás?

A jogi segítségnyújtást nagyhercegi rendelet határozza meg.

Jogi segítségnyújtásban részesülhet a felperes vagy az alperes **bírósági és bíróságon kívüli, peres és nem peres eljárásban.**

A jogi segítségnyújtás a rendes vagy a közigazgatási bíróságok előtti **minden cselekményre** kiterjed.

Az érintett eljárás folyamán is kérhető a támogatás; megadása esetén lehet visszaható hatálya a kereset beadásának napjától, vagy az Ügyvédi Kamara elnöke által meghatározandó bármely időponttól.

Nyújtható biztosítási intézkedésekhez, valamint bírósági ítéletek vagy bármely más **végrehajtható közokirat** végrehajtási eljárásában.

Nem nyújtható azonban gépjármű tulajdonosának, birtoklójának vagy vezetőjének a járművel kapcsolatos jogvitákra, sem kereskedőnek, vállalkozónak, kisiparosnak vagy szellemi szabadfoglalkozásúnak vállalkozási vagy szakmai tevékenységével összefüggő jogvita esetén, kivéve a kellően megindokolt megszorultság eseteit, sem pedig általánosságban a jogi segítségnyújtást kérelmezőnek felróható spekulatív tevékenységből eredő jogvita esetére.

Mindazonáltal a fent említett 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelv hatálya alá tartozó **határokon átnyúló jogviták** esetében az Ügyvédi Kamara elnöke az előző bekezdésben írt esetekben helyt adhat a jogi segítségnyújtás iránti kérelemnek.

Büntetőügyekben a jogi segítségnyújtás nem terjed ki az elítéltek terhére megítélt költségekre és pénzbüntetésekre.

Polgári ügyekben a jogi segítségnyújtás nem terjed ki sem az eljárási költségekre tekintettel a bíró által a pernyertes fél javára megállapított átalányösszegre (*indemnités de procédure*), sem a visszaélészerű és a zaklatást megvalósító pereskedés esetén fizetendő összegre.

Nem részesülhet jogi segítségnyújtásban az, akinek a keresete nyilvánvalóan nem befogadható, alaptalan, jogosulatlan, vagy tárgya okán a felmerülő költségekhez viszonyítva aránytalan.

Nem kerülhet sor jogi segítségnyújtásra akkor sem, ha a kérelmezőnek jogában áll, hogy egy harmadik személlyel a jogi segítségnyújtás által fedezendő költségeket bármilyen jogcímen megtéríttesse.

A jogi segítségnyújtás kedvezményezettjének jogában áll ügyvéd vagy minden olyan igazságügyi közhivatalnok segítségét igénybe venni, akinek a közreműködését az ügy, az eljárás vagy a végrehajtás megköveteli.

A jogi segítségnyújtásról szóló döntés

A **jogi segítség nyújtásáról** a kérelmező tartózkodási helye szerinti kerület **ügyvédi kamarájának elnöke** vagy az általa e célból kirendelt kamarai vezetőségi tag dönt. Tartózkodási hely hiányában a Luxembourgi Ügyvédi Kamara elnöke vagy az általa e célból kirendelt kamarai vezetőségi tag az illetékes.

Az elegendő anyagi forrással nem rendelkező személyek az elnökhöz meghallgatás alkalmával vagy írásban fordulhatnak.

Ha egy rendőrség által fogva tartott személy azt állítja, hogy jogosult jogi segítségnyújtásra, és ezt kérvényezi, a fogva tartása alatt őt segítő ügyvéd átteszi a kérelmet a kamarai elnökhöz.

Ha a vizsgálóbíró védőt rendel ki olyan vádlottnak, aki azt állítja, hogy jogosult jogi segítségnyújtásra, és ezt kérvényezi, a vizsgálóbíró átteszi a kérelmet a kamarai elnökhöz.

A kamarai elnök megvizsgálja a kérelmező jövedelmi viszonyait, és ha ezeket elégtelennek találja, helyt ad a kérelmező jogi segítségnyújtás iránti kérelmének, kirendeli a kérelmező által szabadon választott ügyvédet, vagy választás hiányában, illetve amikor a kamarai elnök a választást nem megfelelőnek ítéli meg, a kérelmező mellé kirendeli a saját maga által kijelölt ügyvédet. Az ügyvéd akadályoztatás vagy érdeellentét fennállása kivételével köteles elfogadni az így kapott megbízatást.

Sürgős esetekben a kamarai elnök formai követelmények nélkül dönt ideiglenes jogi segítségnyújtásról, amely az általa meghatározott cselekményekre terjed ki.

Kiskorú jogi segítségnyújtás iránti kérelme

Ha a kamarai elnök olyan **kiskorú** jogi segítségnyújtás iránti kérelmének ad helyt, akinek a szülei olyan anyagi forrásokkal rendelkeznek, melyek miatt a kiskorú nem tartozna bele elegendő anyagi forrással nem rendelkező személyek kategóriájába, a kiskorú jogi segítségnyújtás iránti kérelmének elfogadásáról szóló határozatot közlik a szülőkkel annak megjelölésével, hogy az államnak jogában áll az egyetemlegesen felelős szülőktől követelni a kiskorúnak nyújtott jogi segítség jogcímén az állam által kifizetett összegek megtérítését.

A kamarai elnök határozatának hivatalos kézbesítésétől számított tíz napon belül mindegyik fent említett szülő fellebbezhet a jogerős határozatot hozó Fegyelmi és Igazgatási Tanácshoz. A Fegyelmi és Igazgatási Tanács a jogorvoslat iránti kérelem benyújtásától számított negyven napon belül dönt.

A kamarai elnök megküldi az igazságügyi miniszternek a kiskorú jogi segítségnyújtás iránti kérelme elfogadásáról szóló jogerős határozat egy példányát.

Az állam által a kiskorúnak jogi segítségnyújtás címén kifizetett pénzüsszegeknek az elegendő anyagi forrással rendelkező szülőkkel szembeni behajtása az igazságügyi miniszter által felkért Földhivatal feladata.

A jogi segítségnyújtás visszavonásának feltételei

A kamarai elnök még az eljárás után vagy a jogi segítségnyújtás részét képező cselekmények teljesítését követően is visszavonja a kérelmező jogosultságát akkor, ha a kedvezményezett e kedvezményre **valótlan nyilatkozatok** vagy **okmányok** segítségével tett szert. A kamarai elnök visszavonhatja a kedvezményt akkor is, ha az eljárás folyamán, az eljárási cselekmények végrehajtása során vagy ezek eredményeképpen **a kedvezményezett olyan anyagi forrásokra tesz szert**, hogy ha ezek a jogi segítségnyújtás iránti kérelem előterjesztésének időpontjában megletek volna, a kérelemnek nem adtak volna helyt. A kedvezményezettnek vagy kirendelt ügyvédnek minden ilyen jellegű változást jelentenie kell a kamarai elnök felé.

A visszavonás eredményeképpen a kedvezményezettől azonnali hatállyal követelhető mindazon költség, illeték, munkadíj, költségtérítés, járandóság, illetmény, letéti összeg és előleg, melyből már részesült.

A visszavonásról szóló kamarai elnöki határozatot azonnal az igazságügyi miniszter tudomására hozzák. Az állam által kifizetett összegeknek a kedvezményezettől történő behajtása a Földhivatal feladata.

Jogorvoslat a jogi segítségnyújtás visszavonásával szemben

A költségmentesség kedvezményének elutasításáról vagy visszavonásáról szóló kamarai elnöki határozat ellen a Fegyelmi és Igazgatási Tanácsnál jogorvoslat iránti **kérelmet** lehet előterjeszteni. A jogorvoslat iránti kérelmet a kamarai elnök határozatának hivatalos kézbesítésétől számított **tíz napos határidőn belül**, a Fegyelmi és Igazgatási Tanács elnökéhez címzett ajánlott levélben kell előterjeszteni. A kérelmező szóbeli indoklását a Fegyelmi és Igazgatási Tanács vagy ennek egyik, e célból kirendelt tagja hallgatja meg.

A Fegyelmi és Igazgatási Tanács határozatát a Fellebbviteli Fegyelmi és Igazgatási Tanácsnál lehet **megfellebbezni**. Az általános rendelkezésektől eltérően a fellebbezés benyújtására tizenöt napos **határidő** áll rendelkezésre.

A közjegyzőket és bírósági végrehajtókat a megkeresett bíróság hivatalból rendeli ki a jogi segítségnyújtásban részesülő személyek részére. Megkeresett bíróság hiányában a közjegyzőket a Közjegyzői Kamara elnöke (*Président de la Chambre des Notaires*), a bírósági végrehajtókat pedig a Bírósági Végrehajtói Kamara elnöke (*Président de la Chambre des Huissiers de Justice*) rendeli ki hivatalból.

Nagyhercegi rendelet határozza meg a jogi segítségnyújtás módját; a jogi segítségnyújtás által fedezett költségeket, a jogi segítségnyújtás címén az állam által kifizetett összegek behajtásának feltételeit és módját, valamint azt, hogy az ügyvéd, aki a jogi segítségnyújtásban részesíti az elegendő anyagi forrással nem rendelkező személyeket, az állam terhére milyen feltételekkel részesül díjazásban – a munkadíjra vonatkozó esetleges jogának sérelme nélkül – abban az esetben, ha az érintett személyek anyagi helyzete akár a per következményeként, akár más okból rendeződik.

Minden közhivatal köteles segítséget nyújtani mind a jogi segítségnyújtás iránti kérelem benyújtásához szükséges dokumentumok összeállításához, mind pedig ezek ellenőrzéséhez, aminek során szakmai vagy hivatali titokra hivatkozni nem lehet.

Bűncselekmény áldozata milyen jövedelemhatárig igényelhet jogi segítségnyújtást?

A jogi segítségnyújtást kérelmező természetes személyek anyagi forrásainak elégtelen volta a garantált minimumjövedelemhez való jog létrehozásáról szóló 1999. április 29-i módosított törvény 19. cikke (1) bekezdésével, valamint 20. cikkével összhangban **a kérelmező és a vele egy háztartásban élő személyek teljes bruttó jövedelme és vagyoni helyzete** függvényében, valamint az említett törvény 5. cikke (1), (2), (3), (4) és (6) bekezdésében írt összeghatárok figyelembevételével mérlegelendő. A kérelmezővel egy háztartásban élő személyek jövedelmét azonban nem veszik figyelembe, ha az adott eljárásban a szokásosan egy háztartásban élő házastársak vagy személyek ellenérdekű felek, vagy ha a jogvita tárgya tekintetében e személyek között olyan érdekellentét van, amely szükségessé teszi a jövedelemforrások külön elbírálását.

Van-e más feltétel ahhoz, hogy az áldozat jogi segítséget kapjon?

Nem, nincs más feltétel ahhoz, hogy áldozatként valaki jogi segítséget kapjon.

Van-e más feltétel ahhoz, hogy a terhelt költségmentességben részesüljön?

Nem, nincs más feltétel ahhoz, hogy terheltként valaki jogi segítséget kapjon.

Vannak-e költségmentes eljárások?

Nem, nincsen más költségmentes eljárás.

A pervesztes félnek mikor kell megfizetnie a pernyertes fél bírósági költségeit?

Polgári ügyekben

A pervesztes félnek kell viselnie a költségeket, ám a bíróság külön és indokolt határozatban dönt arról, hogy a költségek egészét vagy egy részét valamely más félnek kell viselnie.

Ha nem tűnik méltányosnak, hogy az egyik fél fizessen az érdekkörében felmerült, díjakkal nem fedezett költségeikért, a bíró belátása szerint kötelezheti a másik felet fizetésre.

E szabályokat az új polgári eljárásjogi kódex és az ügyvédi díjakról szóló 1974. március 21-i nagyhercegi rendelet tartalmazza.

Büntető ügyekben

A bíróság a költségek – ideértve az ügyész részéről felmerült költségeket is – viselésére kötelezi azt a terheltet és a bűncselekményért a polgári jog alapján felelősséget viselőket vagy a büntetőeljáráshoz polgári jogi keresettel csatlakozó felet, aki vagy akik ellen határoz. Amennyiben a büntetőeljárást magánfél magánvádban kezdeményezte és elveszti a pert, viseli az eljárás valamennyi költségét. Amennyiben a magánfél csak csatlakozott az ügyészi vádemeléshez, csak a részvétele miatt felmerült költségeket viseli.

Ha nem tűnik méltányosnak, hogy az egyik fél fizessen a miatta felmerült olyan költségeikért, melyeket nem fedez díj, a bíró belátása szerint kötelezheti a másik felet fizetésre.

E szabályokat az új polgári eljárásjogi kódex és az ügyvédi díjakról szóló 1974. március 21-i nagyhercegi rendelet tartalmazza.

Szakértői díjak

Minden fél fizeti a saját szakértőinek a díját.

A fordítók és tolmácsok díjazása

Minden fél fizeti a saját fordítóinak vagy tolmácsainak a díját.

Kapcsolódó dokumentumok

[Luxemburg jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 19/02/2014

Az eljárások költsége - Magyarország

Ez az oldal a magyarországi igazságszolgáltatási költségekről ad tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

1. Végrehajtók

A végrehajtó díjának összege a kiállított végrehajtható okirat céljától függ (pénzkövetelés behajtása vagy meghatározott cselekmény végrehajtása). Ha a végrehajtás pénzkövetelés behajtására irányul, akkor a végrehajtó díja a behajtandó pénzkövetelés összegével arányos. Ha a végrehajtás nagyobb követelésre vonatkozik, akkor a végrehajtó magasabb díjban részesül. Ha a feladat egy meghatározott cselekmény végrehajtása, akkor a díj az intézkedés időtartamától függ.

2. Ügyvédek

A magyar „ügyvéd” szó az angol „attorney”, „advocate”, „solicitor”, „lawyer” és „barrister” szavak megfelelője. Az ügyvédi díj általában a fél és az ügyvéd közötti megállapodás tárgyát képezi. Ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, a bíróság a képviselő ellátásával felmerült munkadíj összegét a jogszabályba foglaltaknak megfelelően állapítja meg. A fél és ügyvédje közötti megállapodás alapján az ügyvédnek járó költséget nem feltétlenül teljes egészében tudja a fél pernyertessége esetén a pereszes féllel szemben érvényesíteni. A perben eljáró bíróság ugyanis mérsékelheti az általa túlzottnak ítélt perköltségigényen belül a jogi képviselő díját. Azaz ilyen esetben az ügyvédi díjról a bíróság dönt a jogszabályban meghatározottak alapján. A bíróság által meghatározott ügyvédi díj mértéke a pertárgy értékéhez igazodik. A felek kérhetik a bíróságtól a jogszabályban meghatározott díj alkalmazását, ha nem akarják, hogy a megállapodás nyilvánosságra kerüljön.

Jogszabályban meghatározott költségek

Jogszabályban meghatározott költségek (illetékek) a polgári eljárásokban

A peres felek jogszabályban meghatározott költségei a polgári eljárásokban

A polgári peres eljárásban az illeték alapja – ha törvény másként nem rendelkezik – az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke, jogorvoslati eljárásban pedig a vitássá tett követelés vagy követelésrész értéke.

Ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, az illeték számításának alapja járásbíróóság előtt a peres eljárásban 350 000 forint, nemperes eljárásban 200 000 forint. A törvényszék előtt első fokon indult peres eljárásban 600 000 forint, nemperes eljárásban 350 000 forint. Fellebbezési eljárásban peres eljárás esetén 300 000 forint, nemperes eljárásban 170 000 forint. Az ítéletábla előtt fellebbezési eljárásban, peres eljárás esetén 600 000 forint, nemperes eljárásban 300 000 forint. A Kúria előtt fellebbezési eljárásban 500 000 forint, felülvizsgálati eljárásban 700 000 forint.

Elsőfokú ügyekben a fentiekben meghatározott illetékalap után az illeték mértéke peres eljárásban 6 százalék (legalább 15 000 forint és legfeljebb 1500 000 forint). Elsőfokú nemperes eljárásban az illeték az illetékalap után 3 százalék (legalább 5000 forint és legfeljebb 250 000 forint), illetve egyes, a törvényben nevesített nemperes eljárásokban ettől eltérően alakul az illeték mértéke, pl. bírósági meghagyás elleni ellentmondás esetén 3 %, de legalább 5000 forint, legfeljebb 750 000 forint.

A törvény a fentiekben kívül tételes illetékről is rendelkezik:

- **Házassági bontóperek:** 30 000 forint
- **Munkaügyi perek (ha a pertárgy értéke nem állapítható meg):** 10 000 forint
- **Közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárások,** kivéve a versenyjogi és az adóügyi, közbeszerzési, elektronikus hírközléssel kapcsolatos eljárásokat: 30 000 forint
- **Közigazgatási nemperes eljárások:** 10000 forint
- **Általános meghatalmazás:** 18 000 forint
- **Fizetéseképtelenségi eljárások:** felszámolás 80 000 forint; csődeljárás 50 000 forint
- Jogi személyiséggel nem rendelkező **gazdálkodó szervezetek** esetében: felszámolás 30 000 forint; csődeljárás 30 000 forint
- **Választottbíróisági ítélet vagy egyezség érvénytelenítése iránti eljárás:** az illetéket a választottbíróisági határozatban megállapított vagy fiktív perérték alapján, kell meghatározni.
- **Fellebbezés:** 8 százalék (minimum 15 000 forint, maximum 2500 000 forint)
- **Perújítás:** az illetéket újra meg kell fizetni
- **Felülvizsgálati kérelem:** 10 százalék ítéletek esetében (minimum 50 000 forint, maximum 3 500 000 forint); végzések esetében az ítéleteknél alkalmazandó illeték fele (minimum 20 000 forint, maximum 1 250 000 forint).

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztéséért a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére - a MOKK rendszere üzemeltetési költségeinek, valamint a közjegyzők munkadíjának és költségeinek fedezése érdekében - törvényben megállapított díjat (a továbbiakban: eljárási díj) kell fizetni. Az eljárási díj alapja a pénzkövetelésnek az eljárás megindításakor fennálló, járulékok nélkül számított értéke (díjalap); a díjalapba a pénzkövetelés után járó, és azzal együtt érvényesített kamatkövetelés akkor sem számítandó be, ha e kamatköveteléssel egyidejűleg a kamatkövetelés után járó újabb kamatkövetelést is érvényesít a jogosult. Az önállóan érvényesített kamat- és egyéb járulékkövetelés a díjalapba beszámít.

A díjalap után az eljárási díj mértéke: a) - ha a lentiekből más nem következik - az alapeljárásban 3%, de legalább 5000 forint és legfeljebb pedig 300 000 forint; b) a részletekben való teljesítés, fizetésre halasztás iránt kezdeményezett eljárásban 1%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 15 000 forint; c) a kiszabott pénzbírság megfizetésére halasztás vagy részletfizetés engedélyezése iránt kezdeményezett eljárásban 1%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 15 000 forint.

A polgári eljárás azon szakasza, amelyben a jogszabályban meghatározott költséget meg kell fizetni

A polgári eljárások esetében a **bírósági illetékek** megfizetésének kötelezettsége a kereset benyújtásakor keletkezik. Az eljárási illetéket ezért perindításkor kell leróni. Ha a fél nem fizeti meg az említett illetéket, vagy a törvényben meghatározottnál kevesebbet fizet, akkor a kérelem benyújtásakor a bíróságnak fel kell hívnia a felet a fennmaradó bírósági díjak megfizetésére. A bíróságnak tájékoztatnia kell a felet arról is, hogy a kérelmet elutasítják, ha a bírósági illetékeket nem fizetik be teljes egészében.

Az ügyvédi díj kifizetésére a fél és az ügyvéd közötti megállapodás alapján kerül sor. A végrehajtó díjának egy részét előre, a végrehajtási eljárás elején kell megfizetni.

Jogszabályban meghatározott költségek (illetékek) a büntetőeljárásokban

A felek jogszabályban meghatározott költségei a büntetőeljárásokban

A kizárólag magánvád alapján folyó eljárások (magánvádás eljárások) esetén:

- a feljelentés illetéke: 10 000 forint
- a fellebbezés illetéke: 10 000 forint

- a felülvizsgálati indítvány vagy perújítási eljárás illetéke: 15 000 forint.

Ha a büntetőeljárás során polgári jogi igényt érvényesítenek, akkor csak az igény bejelentéséért és a fellebbezésért kell illetéket fizetni. Ezt az illetéket - a polgári peres eljárásra vonatkozó illetékszabályok szerint - a büntető eljárás illetékén felül kell megfizetni.

A büntetőeljárás azon szakasza, amelyben a jogszabályban meghatározott költséget meg kell fizetni

Az eljárások elején a kezdeményező iraton kell megfizetni.

Jogszabályban meghatározott költségek az alkotmányos eljárásokban

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 54. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes, az indítványozó az alkotmánybírói eljárás során felmerült költségeit maga viseli.

Előfordulhat azonban, hogy az indítvány előterjesztésekor rosszhiszeműen eljáró kérelmezőnek meg kell fizetnie a költségeket, illetve az ilyen kérelmező 20 000 forinttól 500 000 forintig terjedő eljárási bírsággal is sújtható.

A jogi képviselők által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Hivatásuk gyakorlásával – jogszabályban rögzített eszközökkel és módon – az ügyvédek segítik az ügyfeleiket jogaik érvényesítésében és kötelezettségeik teljesítésében. A jogtanácsosok elősegítik az általuk képviselt szervezetek jogainak érvényesítését is.

Ez a kötelezettség kiterjed a jogokra és a kötelezettségekre, a siker esélyeire és az eljárás előre látható költségeire vonatkozó szükséges tájékoztatás megadására is.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának magyarországi jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségek megállapításának jogalapjaival kapcsolatos információk az Európai Igazságügyi Hálózat honlapján található:

- [EIH Polgári igazságszolgáltatás - Jogsegély](#)
- [EIH Polgári igazságszolgáltatás - Bírósághoz fordulás](#)

A [Budapesti Ügyvédi Kamara honlapja](#) is tartalmaz információkat az ügyvédi díjakról.

Milyen nyelven található a költségek megállapításának magyarországi jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségek megállapításának jogalapjaival kapcsolatos információk az **Európai Igazságügyi Hálózat** honlapján található. Itt a témával kapcsolatos információk az Európai Unió összes hivatalos nyelvén megtalálhatók.

A Budapesti Ügyvédi Kamara honlapja csak magyar nyelven tartalmazza a költségekre vonatkozó információkat.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítéssel kapcsolatos információk az alábbi honlapokon található:

- [EIH Polgári igazságszolgáltatás - közvetítés](#)
- [Közvetítők magyarországi adatbázisa](#)
- [Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal](#)

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

A költségekkel kapcsolatos további információk a [Budapesti Ügyvédi Kamara honlapján](#) található.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Az eljárások hosszával kapcsolatos információk a [Magyarország Bíróságai](#) honlapján található.

További linkek:

A statisztikai táblázatokkal kapcsolatos információk csak magyar nyelven állnak rendelkezésre.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan adnak erről tájékoztatást?

A fent említett ügyvédi költségek nettó költségek, amelyekhez hozzá kell adni az ÁFA (HÉA)-t.

Melyek az alkalmazható adókulcsok?

Magyarországon az általános ÁFA (HÉA) -kulcs 2009. július 1-jéig az adóalap 20 százaléka volt, azt követően 25 százalékra, majd 27 százalékra emelkedett.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelmi küszöb

Két minimumküszöb létezik:

1. Azt a természetes személy peres felet (ideértve a beavatkozót is), aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett - kérelmére - részleges vagy teljes költségmentesség illeti meg. A költségmentesség az alábbi kedvezményeket jelenti: illetékmentesség; mentesség az eljárás során felmerülő költségek (tanú- és szakértői díj, ügygondnoki és tolmácsi díj, pártfogó ügyvéd díja, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.) előlegezése és - ha e törvény másként nem rendelkezik - megfizetése alól; mentesség a perköltség-biztosíték letétele alól; pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezése iránti igény, ha azt törvény lehetővé teszi. Ha a fél jövedelme (munkabére, nyugdíja, egyéb rendszeres pénzbeli juttatása) nem haladja meg a munkaviszony alapján megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28500 Ft), vagyona pedig - a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakon felül - nincs, részére költségmentességet kell engedélyezni. Költségmentességben kell részesíteni - jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül - azt a felet is, aki aktív korúak ellátására jogosult, vagy aktív korúak ellátására jogosult, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerinti közeli hozzátartozójával él közös háztartásban. Kivételesen költségmentességet lehet engedélyezni akkor is, ha a fenti feltételek nem állnak fenn, de a bíróság a fél egyéb körülményeinek figyelembevételével megállapítja, hogy a fél létfenntartása veszélyeztetett. (A bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 6. § (1) bek.)
2. A peren kívüli állami jogi segítségnyújtás keretében a jogi segítő a fél számára jogi tanácsot ad vagy beadványt, egyéb iratot készít, valamint erre vonatkozó meghatalmazás alapján betekint ügyének irataiba, amelynek jogszabályban meghatározott mértékű munkadíját és költségeit az állam a fél helyett a jogi segítő részére megfizeti vagy megelőlegezi. A peres eljárás során az állam a jogi segítségnyújtás keretében a törvényben meghatározott polgári peres és nemperes eljárásokban (a továbbiakban együtt: per) a felperes, az alperes, a beavatkozó (perbehívott), a kérelmező és a kérelmezett fél részére a pártfogó ügyvédi képviselőt biztosítja és annak költségét a fél helyett megelőlegezi vagy viseli. A jogi szolgáltatás díját a fél helyett az állam előlegezi, ha a fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a tárgyévet megelőző második év - a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett - nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének (2013-ban kb. 231 000) 43%-át, azaz 99 330 forintot., és vagyona nincs. (A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény [a továbbiakban: Jst.] 11. és 6. §).

A jogsegéllyel kapcsolatos kifizetések előre is teljesíthetők.

A büntető igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelmi küszöb, a terhelt esetében

A büntetőeljárásokban a gyanúsított vagy a vádlott a polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelem küszöbök szerint kaphat **ingyenes jogi képviselőt**.

A büntető igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelmi küszöb, az áldozatok esetében

Ha a támogatás iránti kérelmet előterjesztő félről a külön eljárásban megállapították azt, hogy bűncselekmény áldozata és jogosult az áldozatsegítési szolgáltatások igénybevételére, a fél helyett a jogi szolgáltatás díját az állam viseli, ha a rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a tárgyévet megelőző második év - a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett - nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének (2013-ban kb. 231 000) 86%-át azaz 198 660 forintot. (Jst. 9/A. §)

Az áldozatoknak nyújtott jogi segítség magában foglalja a jogi képviselőt is.

Az áldozatok költségmentességének egyéb feltételei

A meghatározott jövedelemküszöb mellett az áldozatnak két további feltételt kell teljesítenie:

- feljelentést/panaszt kell tennie;

- az áldozatok segítéséért felelős hatóságtól igazolást kell beszereznie. Az igazolásnak tartalmaznia kell bizonyos feltételek teljesülését (hogy az áldozat a törvényben előírt határidőn belül a megfelelő hatósághoz fordult).

Az alperesek költségmentességének egyéb feltételei

Az alperesek költségmentességének nincsenek más feltételei.

Költségmentes bírósági eljárások

Illetékmentes vagy mérsékelt az illeték a polgári ügyekben:

- az illeték a peres eljárás illetékének 10%-a, ha a bíróság az eljárást megindító beadványt idézés kibocsátása nélkül, hivatalból elutasítja;
- a költségmentesség vagy az illetékfeljegyzési jog (amikor a fél helyett az állam előlegezi meg a költségeket) tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati eljárás;
- a bontóperben a házasság vonatkozásában indított viszontkereset;
- a holtak nyilvánítással és a halál tényének megállapításával kapcsolatos eljárás, ha az eltűnés vagy a halál háborús esemény vagy természeti katasztrófa folytán következett be;
- az alapítvány, a közalapítvány, a társadalmi szervezet, a köztestület, az európai területi együttműködési csoportosulás, továbbá a Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárás, valamint az európai területi együttműködési csoportosulásban történő részvétel jóváhagyására irányuló eljárás;
- a megszűnt cég törlése iránti kérelem, ideértve az egyszerűsített végelszámolásban – a végelszámoló személyének bejelentésével együtt – előterjesztett törlés iránti kérelmet;
- a határozat kijavítása, illetve kiegészítése iránti kérelem;
- a választói névjegyzékkel kapcsolatos eljárás;
- a jogtanácsosi névjegyzékbe vételt követően a változások bejelentésével kapcsolatos eljárás;
- az áttételt elrendelő végzés elleni fellebbezés;
- a kárpótlási ügyekben hozott közigazgatási döntés bíróság általi felülvizsgálata;
- a helyi önkormányzat adósságrendezi eljárása;
- az önálló bírósági végrehajtónak az általa lefolytatott bírósági végrehajtási eljárással összefüggésben kezdeményezett eljárása, a belföldi végrehajthatóság megállapítása iránti eljárás a 1215/2012/EU Rendelet, a 2201/2003/EK tanácsi rendelet és a 4/2009/EK tanácsi rendelet alapján;
- az eredményes alkotmányjogi panasz alapján induló eljárás;
- a személyes adatok védelmével, illetve a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per;
- a jogi segítségnyújtás engedélyezése tárgyában hozott közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata;
- a külön törvényben meghatározott hozzátartozók közötti erőszak miatt az ideiglenes megelőző távoltartó határozat bírói felülvizsgálatára, valamint a megelőző távoltartás elrendelésére irányuló nemperes eljárások;
- az áldozatsegítés tárgyában hozott közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata.

Illetékmentes a büntető ügyekben:

- a kizárólag magánvád alapján folyó eljárásban a terhelt és a védő fellebbezése, perújítási kérelme és felülvizsgálat iránti indítványa;
- a kizárólag magánvád alapján folyó eljárás, ha az eljárást a személyes meghallgatás megkezdése előtt a bíróság megszünteti, illetve ha az eljárás megszüntetésére kegyelem folytán kerül sor;
- a kegyelmi, valamint a bírósági mentesítés iránti kérelem, ha azt az elítelt vagy a védő nyújtotta be;
- a személyes költségmentesség engedélyezése iránti eljárás;
- a terhelt, a védő és a fiatalok törvényes képviselője részére iratok másolatának egyszeri kiadása;

A tárgyi illetékmentesség mellett személyes illetékmentesség is adható.

Személyes illetékmentességben részesülnek többek között az egyesületek, a köztestületek, az egyházak, az egyházak szövetsége, az egyházi intézmények, az alapítványok, a közalapítványok, a közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságok, az Észak-Atlanti Szerződés Szervezete, az Európai Közösségek, valamint azok intézményei és szervei, hivatalai, elkülönült alapjai.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

Végső határozatában a bíróság azt írja elő, hogy a pervesztes félnek 30 napon belül kell megfizetnie a pernyertes félnél felmerült költségeket. A pervesztes fél közvetlenül a pernyertes félnek fizeti meg a költségeket, de ha ezt elmulasztja, akkor vele szemben végrehajtási eljárás indítható.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat általában a pervesztes fél fizeti meg, de ha (különös esetekben) az állam feladata a költségek megfizetése, akkor a szakértői költségeket is az állam viseli. Ha az állam megelőlegezi a költségeket, akkor azok a szakértői díjakat is tartalmazzák. A szakértő költségként számíthatja fel a szakvélemény elkészítésével kapcsolatban felmerült, szükséges és igazolt kiadásait. Az igazságügyi szakértő, az igazságügyi szakértői intézmény és a szaktanácsadó részére a számlával nem igazolható, de szükségszerűen felmerülő költségeinek (posta, telefon, irodaszer stb.) fedezésére költségátalányt kell megállapítani. A költségátalány a szakértő munkadíjának 35%-a, de legfeljebb 100 000 forint.

A szakértőt kérelmére várható költségének 50 %-ig terjedő összegű, de legfeljebb 150 000 forint költséglelőleg illeti meg.

Fordítók és tolmácsok díja

A fordítók és a tolmácsok díját általában a pervesztes fél fizeti meg, de ha (különös esetekben) az állam feladata a költségek megfizetése, akkor a szakértői költségeket is az állam viseli. Ha az állam megelőlegezi a költségeket, akkor a költségek ezeket a díjakat is tartalmazzák.

Kapcsolódó linkek

[A Budapesti Ügyvédi Kamara honlapja](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[Magyarország jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról \(533 Kb\)](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/06/2019

Az eljárások költsége - Málta

Ez az oldal a máltai igazságszolgáltatási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi hivatások képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

A jogi hivatások képviselőinek díjazását a máltai jogszabályok gyűjteményének 12. fejezetében található **Szervezeti és Polgári Eljárásjogi Törvénykönyv (COCP)** E. díjszabása rögzíti.

Ügyvédek

Az ügyvédek díjazását a Szervezeti és Polgári Eljárásjogi Törvénykönyvhöz csatolt A. melléklet E. díjszabása szabályozza (a máltai jogszabályok gyűjteményének 12. fejezete). Az ügyvédekre emellett az ügyvédi etikai és magatartási kódex vonatkozik, amikor az ügyvéd egymaga vagy az ügyfelével megállapodásban meghatározza a díjazását. Az etikai kódex szerint a díjazás összege akkor tekinthető indokoltnak, ha az összhangban áll bizonyos tényezőkkel, többek között a ráfordított idővel, a feladat újdonságával és bonyolultságával, a vállalt felelősséggel, a határidőkkel, a szakmai kapcsolat jellegével és hosszával, a tapasztalattal, az ügyvéd elismertségével és alkalmasságával, továbbá a másik féltől behajtható költségekkel.

Rögzített költségek

A polgári eljárásban fizetendő, rögzített költségek

A peres felek rögzített költségei a polgári eljárásban

A peres felek rögzített költségei az eset jellegétől és attól függően eltérhetnek, hogy az ügynek van-e pénzbeli értéke.

A polgári eljárás mely szakaszában kell rögzített költségeket fizetni?

Az iktatási és a nyilvántartásba vételi díjakat a bírósági eljárás megindításakor kell megfizetni.

A bírósági eljárás végén készül el a költségekről szóló, adókat is tartalmazó számla. Ha a kiszámított nyilvántartási díjak meghaladják az ügy indításakor befizetett összeget, akkor ki kell számítani a különbözetet, amelynek megtérítését kérelmezni kell az eljárást kezdeményező féltől.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

A peres felek rögzített költségei a büntetőeljárásban

A büntetőeljárásban nem számítanak fel költségeket.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a feleknek rögzített költségeket fizetniük?

A büntetőeljárásban nem határoznak a magánfelek költségeiről. Az eljárás végén azonban a bíróság kötelezheti a vádlottat a vád részéről felmerült összes szakértői költség megfizetésére.

Rögzített költségek az alkotmányos eljárásokban

A peres felek rögzített költségei az alkotmányos eljárásokban

Alkotmányos ügyekben első fokon az alábbi díjak érvényesek:

Kérelem benyújtása	58,53 EUR
Nyilvántartási díj	58,23 EUR
Iratok kézbesítése (értesítésenként)	6,99 EUR

A jogi szakmák képviselői díjának számlázása az ügy lezárásakor történik, és összege legalább 46,49 EUR, legfeljebb pedig 698,81 EUR lehet. Az ügyben adott esetben felmerülő egyéb költségek a következők: 46,59 EUR minden egyes benyújtott kisebb kérelem után, 9,32 EUR minden egyes idézés után, 23,29 EUR minden egyes eskü alatt tett nyilatkozat után, 4,66 EUR az iratok másolatáért és 186,35 EUR az írásbeli beadványokért.

Az alkotmányos eljárás mely szakaszában kell a feleknek rögzített költségeket fizetniük?

A költségeket az eljárás indításakor kell megfizetni.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédek kötelesek ügyfeleikkel az Igazságszolgáltatási Bizottság által összeállított etikai kódex alapján eljárni. A kódex az ügyvédek számára számos kötelezettséget ír elő az ügyfeleikkel szemben. A fent említett kötelezettségek azonban a kódexben nem jelennek meg.

A pernyertes fél által viselendő költségek

A pernyertes fél általában visszakapja az általa kifizetett összes bírósági költséget, amennyiben az ítélet a pervesztes felet kötelezi a költségek megfizetésére.

A pervesztes fél által viselendő költségek

A pervesztes fél viseli a per költségeit, továbbá a pernyertes fél költségeit.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a Máltán fizetendő költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információkat?

A COCP (a máltai jogszabályok gyűjteményének 12. fejezete) A–L. díjszabása tartalmazza a bírósági eljárásokban felmerülő valamennyi különféle költséget és díjat. Ezek az [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#) honlapján hozzáférhetők.

Milyen nyelveken található a Máltán fizetendő költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információkat?

Minden jogszabály máltai és angol nyelven is elérhető, mivel Máltán mindkét nyelv hivatalos.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre vonatkozó információk a [Máltai Választottbíráskodási Központ](#) honlapján érhetők el.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldal

Az [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#) weboldalának [jogi szolgáltatásokkal foglalkozó szakasza](#) az alábbiakat tartalmazza:

- valamennyi elsődleges és másodlagos nemzeti **jogforrás**
- **közzétett joganyag**, ideértve a törvényeket, törvénytervezeteket, jogi közleményeket és önkormányzati rendeleteket.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A különféle eljárások hosszára vonatkozóan nem áll rendelkezésre külön információ. A [bíróságok](#) honlapján azonban egyéb adatok mellett havi bontásban található információk és statisztikák az elindított, a bíróságok által tárgyalta és eldöntött ügyekről.

Az oldalon évente kétszer **az ügyek időtartamáról elemzést is** közölnek, megjelölve az összes polgári bíróságon és törvényszéken ítélező valamennyi bíró és törvényszéki bíró által tárgyalta ügyek időtartamát.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Lásd a fentieket.

Hozzáadottérték-adó

Milyen formában áll rendelkezésre ez az információ?

Minden bejegyzési költség mentes a héa alól. 18 százalékos héát kell azonban fizetni a díjszabásokban megjelölt és a döntőbírák, a felek jogi képviselői és a bíróság által kirendelt más szakértők részére fizetendő díjak után.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén irányadó jövedelemhatár

Bár bizonyos fajta eljárások esetén vannak kivételek, egy személy általában akkor jogosult költségmentességre, ha:

- nem rendelkezik semmiféle olyan vagyontárggyal, amelynek nettó értéke eléri vagy meghaladja a 6 988,22 EUR-t, ide nem értve a kérelmező és a családja számára indokoltnak és szükségesnek ítélt mindennapi háztartási használati tárgyakat;
- éves jövedelme nem magasabb, mint a tizennyolc éves és annál idősebb személyek részére megállapított országos minimálbér.

A büntető igazságszolgáltatás terén a terhelt esetében megállapított jövedelemhatár

A jog nem ír elő egyedi határértéket. Mindazonáltal büntetőügyekben a terhelt költségmentességre jogosult, ha ezt kérelmezi, vagy ha nem volt képes ügyvédet fogadni.

A büntető igazságszolgáltatás terén a sértettek esetében megállapított jövedelemhatár

A jog nem ír elő egyedi jövedelemhatárt. Az Igazságügyi Egység azonban (függetlenül attól, hogy a sértett fogadott-e magánúton ügyvédet) jogszabály alapján köteles megadni minden szükséges segítséget és támogatást bármely bűncselekmény sértettjének, végső soron azzal a céllal, hogy a sértett megfelelő kártalanításban részesüljön.

A sértetteket megillető költségmentesség megadásának egyéb feltételei

A bűncselekmények sértettjeit megillető költségmentesség megadása nincs további feltételhez kötve. Az állítólagos sértettek azonban kötelesek minden kért, és birtokukban levő információt közölni, és kötelesek teljes körűen együttműködni az **Igazságügyi Egységgel** és a **Főügyész Hivattal**.

A terhelteket megillető költségmentesség megadásának egyéb feltételei

A terhelteket megillető költségmentesség megadása nincs további feltételhez kötve. A jog szerint azonban a **költségmentesség alapján eljáró ügyvéd** a segítségnyújtást bármely olyan indokkal megtagadhatja, amelyet a bíróság első látásra (*prima facie*) indokoltnak tart. A jog azonban még ilyen körülmények között is megköveteli a bíróságtól, hogy a vádlott képviselőjét az általa kirendelt ügyvéd útján biztosítsa.

Költségmentes bírósági eljárások

Miután egy fél költségmentességben részesült, számára minden bírósági eljárás költségmentessé válik.

Milyen esetekben viseli a peresztes fél a pernyertes fél költségeit?

Az eljárás költségeinek megosztására és a felek általi viselésére vonatkozó döntés meghozatala a bíróság kizárólagos joga. E gyakorlat tekintetében nincsenek szabályok.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat a COCP (a máltai jogszabályok gyűjteményének 12. fejezete) G. és K. díjszabásai szabályozzák.

Fordítók és tolmácsok díja

A **máltai jogszabályok gyűjteménye** 12. fejezetének B díjszabása szerint a jogszabály vagy a bíróság által előírt minden fordítás esetén:

- a regisztrációs díj 34,94 EUR.

A tolmácsok részére fizetendő díj óránként 11,65 és 58,23 EUR között alakul, a hivatalvezető döntésének megfelelően.

A fordítók részére fizetendő díj dokumentumonként 11,65 és 58,23 EUR között alakul, szintén a hivatalvezető döntésének megfelelően.

Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#)

[Máltai Választottbíráskodási Központ](#)

[Jogi szolgáltatások szakasza](#)

[Bíróságok](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Máltáról szóló jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/06/2019

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [nl](#).

Ez az oldal a hollandiai bírósági eljárási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó szabályok

A támogatott jogi segítségnyújtást ellátó személyeknek fizetendő díjak kivételével Hollandiában a díjak nem szabályozottak.

Rögzített költségek

Polgári eljárás peres feleinek rögzített költségei

A polgári eljárási díjakról szóló törvény (WTBZ; Wet tarieven in burgerlijke zaken) kiköti, hogy a polgári eljárásban érintett felek kötelesek nyilvántartási díjat fizetni.

Büntetőeljárás feleinek rögzített költségei

A holland büntetőjog értelmében a büntetőeljárásban érintett feleket rögzített költségek nem terhelik.

Alkotmányjogi eljárásban érintett felek rögzített költségei

A holland jog nem szabályozza az alkotmányjogi kérdések bíróság elé utalását.

Az a polgári eljárási szakasz, amelyben a peres feleknek rögzített költségeket kell fizetniük

Polgári eljárásokban rögzített díjat kell fizetnie minden felperesnek, amikor az adott ügy bíróság elé kerül, valamint minden alperesnek, aki megjelent a bíróság előtt. Az egyes bíróságok rögzített díjat számítanak fel a 14. cikk (3) bekezdésében említettől eltérő kereset, kérelem vagy ellenkérelem benyújtása esetén. E díj megfizetésének elmulasztása vagy késedelmes megfizetése az alapeljárásban nem jár következményekkel.

Az a büntetőeljárási szakasz, amelyben a feleknek rögzített költségeket kell fizetniük

A polgári eljárás kapcsán elmondottak irányadók.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Ezt a területet a jog nem szabályozza. Jogok és kötelezettségek azonban levezethetők **az ügyvédek 1992-es magatartási kódexéből** (további információkért lásd a [Holland Ügyvédi Kamara](#) weboldalát) és **az Európai Unió ügyvédeinek etikai kódexéből**. Lásd például az **ügyvédek magatartási kódexének** 26. cikkét, amely előírja, hogy az ügyvéd egy ügy elvállalásakor köteles megbeszélni ügyfelével a megbízás pénzügyi kihatásait, továbbá részletes tájékoztatást adni a számlázás módjáról és gyakoriságáról. Az Európai Unió ügyvédeinek etikai kódexe 3.7.1. cikkében azt is megállapítja, hogy az ügyvéd minden körülmények között köteles törekedni az ügyfél vitájának legköltséghatékonyabb rendezésére, és az eljárás megfelelő szakaszában javasolnia kell az ügyfélnek az egyezsége törekvést és/vagy alternatív vitarendezési módokat.

A pernyertes felet terhelő költségek

Polgári ügyekben a pernyertes félre nézve az alábbi költségek merülhetnek fel:

- jogi segítségnyújtás (például ügyvédi díjak),

- tanúk vagy szakértők díjazása vagy ellentételezése,
- utazási és szállásköltségek, valamint
- egyéb jogi és nem jogi kiadások.

A pervesztes felet terhelő költségek

A pervesztes félnek ugyanolyan költségei merülhetnek fel, mint a pernyertes félnek, de a bíró akár a pernyertes fél költségének viselésére is kötelezheti.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a hollandiai eljárási költségekre vonatkozó információkat?

A WTBZ – más holland jogszabályokkal együtt – megtekinthető például a [holland kormány](#) weboldalán.

Milyen nyelveken tájékozódhatok a hollandiai eljárási költségekről?

Ezek az információk csak holland nyelven érhetők el.

Hol található információkat a választottbírósról / közvetítéssről?

Információk a [Holland Közvetítői Intézet \(NMI\)](#) weboldalán, valamint [a holland bíróságok és Hollandia Legfelsőbb Bírósága honlapján létrehozott, a bíróságok által kezdeményezett közvetítésről](#) szóló oldalon érhetők el.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldalak

A holland bíróságok és Hollandia Legfelsőbb Bírósága honlapján külön weboldal (*Kosten van een procedure – Eljárási költségek*) nyújt [további információkat az eljárási költségekről](#).

Hol található információkat az egyes eljárások átlagos hosszáról?

Az igazságszolgáltatási tanács (*Raad voor de rechtspraak*) éves jelentése tartalmaz adatokat az eljárások időtartamára vonatkozóan. A jelentés online elérhető a holland bíróságok [weboldalán](#).

Hozzáadottérték-adó

Hogyan közlik ezeket az információkat?

A költségekre vonatkozó információk közzététele esetén a számadatok az esetleges HÉA nélkül szerepelnek.

Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

Az árukra és a szolgáltatásokra alkalmazott általános HÉA-kulcs 21%.

Költségmentesség

Jövedelemhatár polgári ügyekben

Lásd a jogi segítségnyújtásról szóló törvény (WRB; *Wet op de rechtsbijstand*) 12. cikkének (1) bekezdését, összefüggésben a törvény 34. cikkével.

Büntetőügyekben a terheltekre vonatkozó jövedelemhatár

Ha a jogi képviselőt a bíróság jelöli ki, a jogi segítségnyújtás díjmentes (lásd a WRB 43. cikkét). Egyéb esetekben a **Költségmenteségi Tanács** kijelölhet jogi tanácsadót azoknak, akik a Büntető Törvénykönyv vagy a Büntetőeljárási Törvénykönyv értelmében jogi képviseletre jogosultak (lásd a WRB 44. cikkének (1) bekezdését). A WRB 35. cikke értelmében a jogi segítségnyújtásban részesülő fél jövedelme arányában köteles hozzájárulást fizetni.

Büntetőügyekben a sértettekre vonatkozó jövedelemhatár

A WRB 44. cikkének (5) bekezdése kimondja, hogy a szexuális bűncselekmények, illetve az erőszakos bűncselekmények sértettjét megillető jogi segítségnyújtás – a sértett fizetőképességétől függetlenül – díjmentes, ha az eljárást megindították, és a sértett **a bűncselekménnyel okozott károk megtérítését szolgáló alapról szóló törvény** 3. cikke értelmében kártérítésre jogosult.

Az alperesek költségmentességének egyéb feltételei

Büntetőügyben nem engedélyezhető költségmentesség, ha:

- valószínű, hogy a megsértett törvény alapján a terhelttel szemben jövedelméhez képest alacsony összegű bírságot szabnak ki. Lásd a WRB 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját.

A **költségmentességről és megítélésének feltételeiről szóló rendelet** 5. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy (a konzultáció esetét kivéve) büntetőügyben nem ítélt meg költségmentesség, ha az ügyet a körzeti bíróságnál alacsonyabb szintű bíróság tárgyalja. E cikk (2) bekezdése szerint kivételesen jogi tanácsadó jelölhető ki, ha azt a kérelmező fél jelentős érdeke indokolja, vagy ha azt az ügy konkrét tényállása vagy jogi összetettsége szükségessé teszi.

Költségmentes bírósági eljárások

Az alperesek nem kötelesek rögzített díjat fizetni a körzeti bíróságnál alacsonyabb szintű bíróságok és a bérleti ügyekkel foglalkozó bíróságok által tárgyalandó ügyekben.

Mikor viseli a peresztes fél a pernyertes fél költségeit?

Azt, hogy melyik fél viseli az eljárás költségeit, a bíróság **átalány alapján** (azaz nem a ténylegesen felmerült költségek alapján) határozza meg.

Szakértői díjak

A szakértői díjak mértéke változó. A megfelelő információk megtalálhatók [a büntetőeljárásban fizetendő díjakról szóló 2003. évi rendeletet módosító, 2012. augusztus 28-i rendeletben](#). A rendelet a büntetőeljárásban fizetendő díjakról szóló 2003. évi rendeletet módosította.

Fordítók és tolmácsok díja

A fordítási és tolmácsolási díjakat az **Igazságügyi Minisztérium** állapítja meg:

- A tolmácsok díja óránként 43,89 EUR. E díjon felül a bírósági tolmácsok az utazás és a várakozási idő ellentételezéseként egyszeri, 20,23 EUR összegű díjban részesülnek (rögzített díj). Az utazási költségtérítés mértéke 1,55 EUR/kilométer.
- A franciáról, németről és angolról, illetve a franciára, németre és angolra fordítás díja soronként 0,79 EUR. Más nyelvekre (célnyelvi) szavanként 0,14 EUR, keleti nyelvekre pedig karakterenként 0,28 EUR összegű díj alkalmazandó.

Linkek

[NMI Mediation](#)

[A holland bíróságok](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságára vonatkozó tanulmányról szóló holland jelentés](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 05/03/2013

Az eljárások költsége - Ausztria

Ebben a szakaszban a Ausztriában alkalmazandó eljárási költségek áttekintését találja meg.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

Ügyvédek

Az ügyvédi rendtartás (*Rechtsanwaltsordnung*) általános szabályként úgy rendelkezik, hogy az ügyvédi szolgáltatásokért fizetett díjakról az ügyfél és az ügyvéd alapvetően szabadon megállapodhat.

A díjazás órabéres vagy átalánydíjas lehet. Az átalánydíj független az elvégzett munka mértékétől és a ráfordított időtől. Ha nem született kifejezett megállapodás a megbízási díjról, vélelmezni kell, hogy a felek az ügyvédi díjszabásról szóló törvényben (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) vagy Az ügyvédi díjazás általános kritériumai (*Allgemeine Honorar-Kriterien für Rechtsanwälte*) című iránymutatásban meghatározott díjszabás alapján indokolt mértékű díjazásban állapodtak meg.

A Polgári Perrendtartás (*Zivilprozessordnung* — ZPO) és az ügyvédi díjszabásról szóló törvény értelmében polgári eljárásokban a bíróságnak meg kell határoznia a pereszes fél által a más félnek megtérítendő költséghányadot. Ezek a költségek a követelés értékén és a elvégzett tevékenység időtartamán és természetén alapulnak. Az ügyvédi díjszabásról szóló törvény az ügyfelekre csak akkor alkalmazandó, ha az ügyvéd és az ügyfél ebben állapodik meg.

Büntetőeljárásokban alapvetően minden személy (vádolt, magánvádló, polgári pótmagánvádló), aki ügyvédet bízott meg azzal, hogy az eljárjon az érdekében, köteles viselni a felmerülő költségeket. Akkor is ez a helyzet, ha hivatalból rendeltek ki védőt, hacsak nem teljesülnek a költségmentesség nyújtásának feltételei. A költségek az eljáró bíróság típusa és összetétele (pl. körzeti bíróság; tartományi bíróság egyesbíróval, ülnökbíróság, esküdtbíróság) függvényében rendszerint eltérőek.

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*Gerichtsvollzieher*) által végzett tevékenységekért járó díjazásról a végrehajtási illetékekről szóló törvény (*Vollzugsgebührengesetz*) rendelkezik. A főbb díjak közé tartozik a végrehajtási illeték (*Vollzugsgebühr*), amelyet a kérelmező hitelezőnek a végrehajtási kérelem benyújtásakor a bírósági illetékekről szóló törvényben (*Gerichtsgebührengesetz* — GGG) meghatározott átalányilletékkel (*Pauschalgebühr*) együtt kell megfizetnie.

A [végrehajtási illetékekről szóló törvény 2. cikke](#) alapján felszámított végrehajtási illeték a végrehajtási eljárás költségeinek részét képezi. A bíróság a hitelező kérésére kötelezheti az adóst ezen költségek megtérítésére.

A bírósági végrehajtó az általa beszedett pénzek után is díjazásra jogosult. Ez a behajtott pénzüsszegeből vonható le (a [végrehajtási illetékekről szóló törvény 11. cikke](#)).

Állandó költségek

A polgári eljárás állandó költségei

A felek állandó költségei a polgári eljárás során

A bíróság által nyújtott szolgáltatások igénybevételeért fizetendő bírósági illetékek átalányösszeget (*Pauschalgebühr* vagy *Festgebühr*) vagy a becslési alap meghatározott százalékát (*Hundertsatzgebühr* vagy *Tausendsatzgebühr*) jelentik. Az illetékek mértéke az ügy jellegétől és a pertárgy értékétől függ.

A polgári eljárás mely szakaszában kell megfizetni az állandó költséget?

Elsőfokú polgári eljárás esetén átalányilletéket kell fizetni az eljárást megindító kereset benyújtásakor. Az illetéket csak egyszer kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a kereset hány követelést tartalmaz vagy hány személyre vonatkozik; az illeték az egész elsőfokú eljárásra vonatkozik. Ha a kereseti kérelem az eljárás folyamán bővül, további illetékek merülhetnek fel. Ezeket a perirat benyújtásakor kell megfizetni.

Ha a kereseti kérelem a tárgyalás folyamán bővül, az illetéket a bővülés jegyzőkönyvbe vételekor kell megfizetni. Másod- vagy harmadfokú polgári eljárás esetén az illetéket a fellebbezés benyújtásakor kell megfizetni (a bírósági illetékekről szóló törvény, 2. cikkének (1) bekezdése). Ettől eltérően a nemperes eljárásban néha nem keresethez (*Klagegebühr*), hanem határozathoz kapcsolódó illetéket (*Entscheidungsgebühr*) kell fizetni.

A büntetőeljárás állandó költségei

A felek állandó költségei a büntetőeljárás során

A bírósági illetékekről szóló törvény 13. pontja szerint csak magánvádas eljárás esetében kell illetéket fizetni.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell megfizetni az állandó költségeket?

Az állandó költségeket az eljárás kezdetén kell megfizetni.

Az alkotmányjogi eljárás állandó költségei

A felek állandó költségei az alkotmányjogi eljárás során

Az Alkotmánybíróságról szóló törvény (*Verfassungsgerichtshofgesetz — VfGG*) 17a. cikkének (1) bekezdése alapján az illeték összege 220 EUR.

Az alkotmányjogi eljárás mely szakaszában kell megfizetni az állandó költségeket

Az állandó költségeket az eljárás kezdetén kell megfizetni.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd alapvetően köteles tájékoztatni ügyfelét a megbízási díj számítási módjáról, valamint arról, hogy az ügyfél milyen költségekre számíthat. Ezzel kapcsolatban az ügyvédi hivatás gyakorlásáról és az ügyvéd kötelezségeinek felügyeletéről szóló iránymutatások (*Richtlinien für die Ausübung des Rechtsanwaltsberufs und für die Überwachung der Pflichten des Rechtsanwalts — RL-BA*) 50. cikkének (2) bekezdése azt ajánlja, hogy egy új ügyre vonatkozó megbízás elfogadásakor az ügyvéd tájékoztassa az ügyfelet a megbízási díj számításának alapjáról, valamint az időközi fizetésre való jogosultságáról.

Ha nem átalánydíjazásban állapodtak meg, az ügyfél megfelelő időközönként időközi elszámolást kérhet, vagy kérheti a már teljesített szolgáltatások kimutatását, illetve (ha idő alapú díjazásban állapodtak meg), kérheti az ügygel kapcsolatban felhasznált idő kimutatását.

A díjszámítás kezdetét és gyakoriságát tehát az ügyvéd megbízásakor kell meghatározni.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található az ausztriai költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információkat?

A polgári peres eljárások (ideértve a kereskedelmi ügyeket is) költségeinek viselésére, illetve megtérítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések a polgári perrendtartás 40-55. cikkében található. A családi jogi ügyeket, különösen a házasság közös megegyezés alapján történő felbontását, a szülői felügyeleti joggal és láthatási joggal kapcsolatos vitákat, valamint a tartással kapcsolatos eljárásokat nemperes eljárások keretében bonyolítják. A nemperes eljárásokban eltérő szabályok vonatkoznak a költségekkel kapcsolatos kötelezettségekre. Az általános szabályokat a nemperes eljárásokról szóló törvény (*Außerstreitgesetz — AußStrG*) 78. cikke határozza meg. Az általános szabályok alól kivételt képeznek többek között a szülői felügyelettel és láthatással kapcsolatos vitákra vonatkozó eljárások és a kiskorúak tartásával kapcsolatos eljárások. A büntetőeljárások költségeivel kapcsolatos kötelezettségeket a büntető perrendtartás (*Strafprozessordnung — StPO*) 380-395. cikke határozza meg.

Az ügyvédekkel megillető díjakról az [!\[\]\(d3e32d099174a7c248ec1f564ee4f69c_img.jpg\) Osztrák Ügyvédi Kamara \(Österreichischer Rechtsanwaltskammertag\)](#) honlapján található internetes tájékoztató anyagban olvasható áttekintés. Általános információk a [!\[\]\(016eb73bb06245f3d4156a3a5b5af270_img.jpg\) HELP szolgáltatás állampolgároknak](#) honlapon is elérhetők a 'Leben in Österreich' >, Zivilrecht' > 'Zivilverfahren' [Élet Ausztriában > Polgári jog > Polgári eljárás] linkeken keresztül.

A bírósági illetékekre vonatkozó általános információk ingyenesen érhetők el a [!\[\]\(40770d9ed6ed4f1222ebf89a1396e8b2_img.jpg\) HELP szolgáltatás állampolgároknak](#) weboldalról. A törvényszövegek (a bírósági illetékekről szóló törvény és a díjszabás) pedig a Szövetségi Kancellária honlapján található [!\[\]\(519ce2edeb6db8709d9a451dff50bf34_img.jpg\) Jogi Információs Szolgálat \(Rechtsinformationssystem des Bundes — RIS\)](#) útján érhetők el ingyenesen.

Milyen nyelven juthatok információhoz az ausztriai költségek megállapításának jogalapjaival kapcsolatban?

Német nyelven.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítők névjegyzéke (amit az Igazságügyi Minisztérium tart fenn) [☞ egy külön weboldalon](#) érhető el a nagyközönség számára.

A büntetőeljárásokban megjelenő helyreállító igazságszolgáltatással kapcsolatban a vádlott és a sértett közötti közvetítésre vonatkozó tájékoztatás a [☞ NEUSTART](#) weboldalon található (angol nyelven is).

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A jogi költségekre vonatkozó online információk

Az osztrák igazságszolgáltatási rendszerre, a jogi költségekre és a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumra vonatkozó általános tájékoztatás található az [☞ osztrák igazságszolgáltatás](#) weboldalán és a [☞ HELP](#) szolgáltatás weboldalán, ahol általános, olvasóbarát információk vannak.

A [☞ Jogi Információs Rendszer](#) weboldal az alábbi törvények teljes szövegét tartalmazza:

- a bírósági illetékekről szóló törvény (*Gerichtsgebührengesetz* — GGG)
- a díjjogosultságról szóló törvény (*Gebührenanspruchsgesetz* — GebAG)
- az ügyvédi rendtartás (*Rechtsanwaltsordnung* — RAO)
- az ügyvédi díjszabásról szóló törvény (*Rechtsanwaltstarifgesetz* — RATG)

Az ügyvédi díjazás általános kritériumai (*Allgemeine Honorar-Kriterien für Rechtsanwälte* — AHK) című iránymutatás szövege elérhető az [☞ Osztrák Ügyvédi Kamara](#) portáljáról.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Kérjük, ez ügyben forduljon közvetlenül az osztrák Igazságügyi Minisztériumhoz.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Az eljárás egyes szakaszaiban fizetendő bírósági illetékeket előre megállapítják (a bírósági illetékekről szóló törvény). Ezek mértéke változhat, ha a pertárgy értéke csökken vagy nő.

A polgári eljárásokban a perveztes fél által a pernyertes félnek fizetendő költségeket (ügyvédi díjak, szakértői díjak, fordítási költségek) a bíróság határozza meg. A bíróság ezt az ügyvédi díjszabásról szóló törvény (ügyvédi díjak) és a díjjogosultságról szóló törvény (szakértői és tolmácdíjak) alapján rendeli el. Ezek a költségek nagyrészt a felmerült kiadások és az eltelt idő mértékén alapulnak. Ezért nem lehet előre pontos számadatot adni.

Az ügyfél által az ügyvédnek fizetett díj alapvetően a köztük szabadon létrejött megállapodáson alapul.

Hozzáadottérték-adó

Hol található a hozzáadottérték-adóra vonatkozó információkat? Melyek az alkalmazandó mértékek?

Az ügyvédi szolgáltatásokat hozzáadottérték-adó terheli. Ennek mértéke Ausztriában 20 %. Más költségekhez hasonlóan ezt külön meg kell fizetni az ügyvédnek, az ügyvédi díjszabásról szóló törvény 16. cikkében és az ügyvédi díjazás általános kritériumairól szóló iránymutatás 17. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően. Az ügyvédi díjszabásról szóló törvényben és az ügyvédi díjazás általános kritériumairól szóló iránymutatásban meghatározott díjszabások nem tartalmaznak hozzáadottérték-adót.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén alkalmazandó jövedelemküszöb

A költségmentességre jogosultság (*Verfahrenshilfe*) nem alapul jogszabályban meghatározott jövedelemküszöbön. A polgári eljárásokban (és a kereskedelmi ügyekben) a költségmentességet a polgári perrendtartás szabályozza. A polgári perrendtartás rendelkezéseit a nemperes eljárásokban értelemszerűen kell alkalmazni. A költségmentesség megadására vonatkozó határozatot az ügyet első fokon tárgyaló bíróság hozza meg.

Költségmentességet kell biztosítani annak a félnek (kizárólag magánszemélynek), akinek a jövedelme, pénzügyi körülményei és eltartási kötelezettségei olyanok, hogy képtelen a jogi eljárás költségeit a szerény életvitel fenntartásához szükséges pénzügyi források (*notwendiger Unterhalt*) veszélyeztetése nélkül finanszírozni. Ezenkívül az eljárás nem tűnhet nyilvánvalóan terhesnek,

illetve nem foszthat meg a siker reményétől. A bíróság minden esetben eldönti, hogy az alábbi mentességek közül melyiket adja meg.

Ausztriában a költségmentesség a következőket jelentheti:

- ideiglenes mentesség a bírósági illetékek, a tanúk, a szakértők és tolmácsok vagy fordítók díjainak, a szükséges közlemények költségének, a meghatalmazott költségének és a bíróság által kirendelt képviselőnél vagy ügyvédnél felmerült bármilyen kiadás megfizetése alól;
- ügyvédi képviselet.

Az eljárás befejezésétől számított három éven belül a költségmentességben részesülő felet fel lehet szólítani, hogy részben vagy egészben fizesse vissza a nyújtott mentességeket, amennyiben és amint olyan pénzügyi helyzetben kerül, hogy ez a visszafizetés nem veszélyeztetné pénzügyi forrásainak a szükséges szintjét.

A büntető igazságszolgáltatás terén a vádlottakra és a sértettekre vonatkozóan alkalmazandó jövedelemküszöb

Nincs rögzített pénzügyi küszöb annak meghatározására, hogy a vádlott vagy a sértett jogosult-e a költségmentességre. Az irányadó kritériumokat a létminimum szintje fölötti és a megfelelő megélhetési szint alatti megélhetés jelentik.

A létminimum szintjét rendszeresen újraértékelik, majd az aktuális mértéket közzéteszik az [osztrák igazságszolgáltatás](#) weboldalán.

A sértetteknek nyújtott költségmentességhez kapcsolódó feltételek

Amennyiben nincs jogosultság jogi segítségre (*Prozessbegleitung*) az osztrák büntető perrendtartás 66. cikkének (2) bekezdése szerint, a pótmagánvádló akkor jogosult költségmentességre, (*Verfahrenshilfe*) ha

- nem engedhet meg magának ügyvédi képviseletet anélkül, hogy ezzel ne veszélyeztetné pénzügyi forrásainak a szükséges szintjét (a pénzügyi források szükséges szintjére vonatkozó megjegyzéseket lásd fent), és
- az ügyvédi képviselet az igazságszolgáltatás érdekeit, és különösen a kereset megfelelő végrehajtását szolgálja, hogy a későbbi külön polgári eljárást el lehessen kerülni.

A vádlottaknak nyújtott költségmentességhez kapcsolódó feltételek

A pénzügyi feltételeken túl a költségmentességnek az igazságszolgáltatás és különösen a megfelelő védelem érdekét kell szolgálnia.

A védőügyvéd kirendelése az igazságszolgáltatás érdekét szolgálónak tekintendő

amikor a büntető perrendtartás 61. cikkének (1) bekezdése szerint a kötelező védelem (*notwendige Verteidigung*) esete áll fenn (lásd alább)

- ha a vádlott vak, siket, néma vagy egyéb módon fogyatékos, illetve nem ismeri kielégítően a bíróság által használt nyelvet;
- fellebbezési eljárásokban;
- bonyolult ténybeli és jogi körülmények esetén.

Kötelező védelem esetén a vádlottat védőügyvédnek kell képviselnie. A büntető perrendtartás 61. cikkének (1) bekezdésében részletes lista van azon esetekről, amikor kötelező a védelem:

- a vádlott előzetes letartóztatásának időtartamára;
- a kóros elmeállapotú bűnelkövetők intézményében történő fogva tartással járó eljárás során;
- a rehabilitációra szoruló szenvedélybeteg bűnelkövetők intézményében történő fogva tartással vagy a veszélyes visszaeső bűnelkövetők intézményében történő fogva tartással kapcsolatos bírósági eljárásban;
- ülnökökkel vagy esküdtekkel ülésező tartományi bíróság előtt folyó bírósági eljárásban;
- egyesbíróval ülésező tartományi bíróság előtt folyó bírósági eljárásban, ha a kiszabható büntetés meghaladja a háromévi szabadságvesztést, kivéve a büntető törvénykönyv 129. cikkének (1)-(3) bekezdése szerinti betöréses lopás és a büntető törvénykönyv 164. cikkének (4) bekezdése szerinti orgazdaság eseteit;
- az ülnökökkel vagy esküdtekkel ülésező bíróság ítélete elleni jogorvoslati eljárás során;
- a perújítás és nyilvános tárgyalás iránti kérelem benyújtásakor.

Ingyenes bírósági eljárás

Az erőszakos cselekmények, súlyos fenyegetések vagy szexuális bűncselekmények sértettjei, valamint a feltehetően bűncselekményben elhunyt személyek házastársai, élettársai, egyenes ágbeli fel- és lemenő hozzátartozói, testvérei, vagy egyéb hozzátartozói, akik bűncselekmény tanúi voltak, ingyenes pszichoszociális segítségre (*psychosoziale Prozessbegleitung*) vagy jogi segítségre (*juristische Prozessbegleitung*) jogosultak annak érdekében, hogy a büntetőeljárásban a sértetti jogokat képviselhessék. A pszichoszociális segítség a sértett felkészítését jelenti az eljárásra és az eljárás által kiváltott érzelmi teherre. A pszichoszociális vagy jogi segítséget az Igazságügyi Minisztériummal szerződött áldozatsegítő szervezetek nyújtják a büntető perrendtartás 66. cikkének (2) bekezdése szerint.

A nemperes eljárásokban nem kell illetéket fizetni a gyám (*Sachverwalter*) kijelöléséért, illetve a felügyeleti és láthatási joggal kapcsolatos eljárásokért. Nem kell további illetéket fizetni az intézményi elhelyezésről szóló törvény (*Unterbringungsgesetz*) vagy az otthonokban történő elhelyezésről szóló törvény (*Heimaufenthaltsgesetz*) alapján folyó eljárásokért. Költségmentesség adható az illetékek alóli ideiglenes mentesítés formájában alacsony jövedelem és szűkös vagyoni helyzet esetén. A nyújtott mentességek skálája a kérelemtől függ, és azokról csak a bíróság jogosult dönten.

Mikor köteles a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit viselni?

Peres eljárások

A polgári eljárások (beleértve a kereskedelmi ügyeket is) költségeit a polgári perrendtartás szabályozza. Ennek értelmében az eljárás kezdetén minden félnek meg kell fizetnie a felmerült költségeket, az eljárásban való részvétele arányában. Amikor dönt az ügyben, a bíróság a költségekről is rendelkezik. Az elv az, hogy a pernyertes fél mentesül a költségek alól. A pervesztes fél minden szempontból köteles megtéríteni a másik félnek az igazság kiderítése vagy a védelem érdekében felmerült összes díjat és költséget. Ha a felek részben nyerne, részben veszítenek, a költségeket egymással szemben beszámítják vagy arányosan megosztják.

A pernyertes fél mentesül a költségek alól elvétől való eltérés egyes esetekben a méltányosság alapján indokolható:

- viszonylag kicsi veszteség esetén, ha a kereset elutasított része nem okozott különösebb költséget;
- ha a követelés szintjét szakértő vagy a bíróság állapítja meg, valamint a költségek kölcsönös beszámítása esetén;
- ha az alperes viselkedése nem adott okot a keresetre, és az alperes az első adandó alkalommal elismerte a követelés jogosságát; és
- ha a per automatikus megszüntetéséért vagy érvénytelenné nyilvánításáért valamelyik fél felelős, akkor ez a fél kötelezhető az összes költség megfizetésére.

Nemperes eljárások

A családi jogi ügyeket (tartással, láthatási joggal és felügyelettel kapcsolatos eljárások, házasság közös megegyezés alapján történő felbontása) nemperes eljárások keretében folytatják le. A nemperes eljárások költségeire vonatkozó általános szabályokat a nemperes eljárásokról szóló törvény 78. cikke tartalmazza. Számos eljárásra vonatkozóan léteznek azonban kivételek. Itt is az az elv érvényesül, hogy a pernyertes fél mentesül a költségek alól, de méltányossági okok miatt más határozat is születhet a költségekről. A méltányossági okok itt sokkal kiterjedtebbek, mint polgári perrendtartás esetében. Ha nincs kártérítési igény, a készpénzes kiadásokat (pl. a szakértői díjakat) az ügyben való részvétel arányában kell megfizetni, ha pedig ez nem állapítható meg, egyenlően kell megosztani azokat.

Az egyes eljárástípusokkal (tartás, láthatási jog, felügyeleti jog, a házasság felbontása) kapcsolatos adatok:

- A házasság felbontására irányuló eljárásban meg kell különböztetni a házasság egyik fél kérelmére vagy közös megegyezéssel történő felbontását.

A házasság egyik fél kérelmére történő felbontására a polgári perrendtartás különös rendelkezései alkalmazandók. Ha egyik felet sem marasztalják el, a költségeket kölcsönösen beszámítják. Ha a házasság felbontásának oka a házastársi életközösség megszűnése (*Zerrüttung*), és a házasság felbontásáról szóló ítéletben az életközösség megszűnésével kapcsolatos felelősségről is határoznak, a vétkes fél fizeti meg a másik fél költségeit.

A családjogi eljárások két másik típusához hasonlóan a házasság közös megegyezéssel történő felbontására is nemperes eljárás keretében kerül sor. Ebben az esetben a házastársak két egymással megegyező tartalmú keresetet nyújtanak be a bíróságra, és mivel ellenkérelmet nem nyújtottak be, a költségekről nem kell határozni. Az eljárás során felmerülő költségeket a felek egymással egyenlően megosztva viselik.

- A felügyeleti és a láthatási jogra vonatkozó eljárások szintén nemperes eljárások. Egy mentességről szóló rendelkezés (a nemperes eljárásokról szóló törvény 107. cikkének (3) bekezdése) alapján a felügyeleti és láthatási jogra vonatkozó eljárásokban a költségekről nem határoznak.
- Egy további mentességről szóló rendelkezés (a nemperes eljárásokról szóló törvény 101. cikkének (2) bekezdése) alapján a még kiskorú gyermekek tartási követelésére vonatkozó eljárásokban a költségekről nem határoznak.

Büntetőeljárások

A büntetőeljárásokban elvileg mindenkinek, akit védőügyvéd vagy más képviselő képvisel, a saját költségét kell viselnie akkor is, ha az ügyvédet hivatalból rendelték ki (a büntető perrendtartás 393. cikkének (1) bekezdése).

Az alperest elítélő határozatban arról is kell rendelkezni, hogy az alperes köteles megfizetni a büntetőeljárás költségeit (a büntető perrendtartás 389. cikkének (1) bekezdése). A büntető perrendtartás 381. cikkének (1) bekezdése szerint az alábbi költségek lehetnek esedékesek:

- átalánydíj az eljárás alábbiakban nem részletezett költségei után, beleértve a nyomozás és az ügyész vagy a bíróság által elrendelt lépések költségeit is, amelynek felső határa a 381. cikk (3) bekezdése alapján a következők szerint alakul: esküdtekkel ülésező tartományi bíróság előtti eljárásban 500 és 10 000 EUR között; ülnökökkel ülésező tartományi bíróság előtti eljárásban 250 és 5 000 EUR között; egyesbíróval ülésező tartományi bíróság előtti eljárásban 150 és 3 000 EUR között; és körzeti bíróság előtti eljárásban 50 és 1 000 EUR között;
- szakértői díjak és általánosságban mindenféle fordítói díj;
- a hatóságok által adott tájékoztatás, jelentések vagy vélemények díja;
- a külföldről érkező vádlott vagy tanúk szállítási költségei;
- a lefoglalást elrendelő határozatból adódó költségek, valamint a folyószámlákra vonatkozó információk, a levelek lefoglalásának, a távközlési adatokkal kapcsolatos információk és a távközlési eszközök lehallgatásának költségei;
- az ítélet végrehajtásával kapcsolatos költségek, kivéve a fogva tartással kapcsolatos költségeket;
- az eljáráshoz kapcsolódó bírósági illetékek;
- a védőügyvéd vagy más képviselő költségei;
- a sértettnek nyújtott pszichoszociális vagy jogi segítség költségeire vonatkozó átalánydíj, legfeljebb 1 000 EUR.

A fenti harmadik, hetedik és kilencedik pontban említett költségek kivételével a költségeket a szövetségi hatóságok előlegezik. A kilencedik pont, 381. cikk (1) bekezdés (9) pont, szerinti átalánydíj megállapítása során a bíróság figyelembe veszi az adott személy gazdasági helyzetét. A tolmácsolási költségeket nem kell visszafizetni, ha azok amiatt merültek fel, mert a vádlott nem elégséges nyelvismeret vagy valamilyen fogyatékoság miatt nem tudott kommunikálni a bírósággal.

A büntető perrendtartás 391. cikkének (1) bekezdése szerint azonban a büntetőeljárás költségeit csak arra figyelemmel szabad behajtani, hogy az elítélt személy képes legyen a szerény életvitelhez szükséges körülményeket biztosítani, valamint hogy az ítéletben foglalt kártérítési kötelezettség teljesítése ne kerüljön veszélybe. Ha a vagyontalan terheltől a költségeket nem lehet beszedni, a bíróság azokat behajthatatlannak nyilváníthatja. Ha a bíróság úgy véli, hogy a jelenleg behajthatatlan költségek a jövőben behajthatóvá válnak, egy bizonyos idő múlva újra meg kell vizsgálni az adott személy gazdasági helyzetét. A költségek behajtására vonatkozó törvényes elévülési idő öt év, amely az eljárás végső határozatának meghozatalától kezdődik. Ha a bíróság úgy határoz, hogy az elítélt személynek kell viselnie az eljárás költségeit, de később kiderül, hogy az nem tud fizetni, a költségek behajtásáért felelős hatóságok meghosszabbíthatják a fizetési határidőt, részletfizetést engedélyezhetnek, vagy mérsékelhetik a költségeket.

Ha az elítélt személyt a büntető bíróság határozatában legalább részleges kártérítés fizetésére kötelezi a pótmagánvádló számára, akkor a pótmagánvádló büntetőeljárásai költségeit is meg kell térítenie.

A büntető perrendtartás 393a. cikke szerint a felmentett vádlott kérheti, hogy a szövetségi hatóságok járuljanak hozzá védőügyvédje költségeihez. A hozzájárulás magában foglalja a korábban ténylegesen felmerült készpénzkiadásokat és egy átalánydíjat a védőügyvéd költségei tekintetében. Az átalánydíj meghatározásakor figyelembe kell venni a védelem terjedelmét és összetettségét, valamint az ügyvéd szükséges és célszerű beavatkozásainak mértékét, és a felső határ a következőképpen alakul: 5 000 EUR esküdtekkel ülésező tartományi bíróság előtt folyó bírósági eljárásban, 2 500 EUR ülnökökkel ülésező tartományi bíróság előtt folyó bírósági eljárásban, 1 250 EUR egyesbíróval ülésező tartományi bíróság előtt folyó bírósági eljárásban, valamint 450 EUR körzeti bíróság előtt folyó bírósági eljárásban.

Ha a büntetőeljárás magánvádoló kezdeményezésére vagy pótmagánvádoló kérelmére indult a büntető perrendtartás 72.§-a alapján, ítélethozatalra azonban nem került sor, a magánvádoló vagy a pótmagánvádoló köteles a beavatkozásával okozott valamennyi költséget megtéríteni. Amennyiben az eljárás megszüntetéssel ér véget (*a büntető útról való elterelés*) (a büntető perrendtartás 198-209. cikke), a pótmagánvádoló nem köteles a költségek megfizetésére.

Szakértői díjak

A polgári peres eljárásokban (és a kereskedelmi ügyekben) a szakértői díjat az azt fizető félnek a perbeli sikere mértékének arányában térítik meg (a polgári perrendtartás 43. cikkének (1) bekezdése).

Amennyiben a házasság felbontására irányuló, az egyik fél kérelmére megindított eljárásban nem határoznak a gyermek feletti felügyelet kérdésében, a készpénzes kiadásokat kölcsönösen be kell számítani. Ha az egyik fél a költségek több mint felét megfizette, a költségek felét meghaladó részt a másik félnek vissza kell térítenie. Ha az egyik házasfelet elmarasztalják, a másik fél szakértői költségeit ez a fél fizeti meg.

A házasság kölcsönös megegyezéssel történő felbontására, a gyermek feletti felügyeleti jogra, a láthatásra és a még kiskorú gyermekek tartására vonatkozó eljárásokban minden, először az állam által finanszírozott szakértői díjat annak a félnek kell megfizetnie, aki miatt ezek a költségek felmerültek, illetve akinek az érdekében a hivatalos intézkedésre sor került. Amennyiben a költségek visszafizetésére több személy köteles, ezek felelőssége egyetemleges (a bírósági illetékekről szóló törvény (*Gerichtliche s Einbringungsgesetz* — GEG) 1. cikkének (5) bekezdése ugyanezen törvény 2. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben).

A szakértői díjak mértékére a díjjogosultságról szóló törvény vonatkozik, és ezek adott esetben lényegében a bíróság által kért jelentés tartalmától és terjedelmétől függenek.

Büntetőeljárásokban a szakértői díjak az eljárási költségek körébe tartoznak (a büntető perrendtartás 381. cikkének (1) bekezdése), és ezeket a büntető perrendtartás 389. cikkének (1) bekezdése szerint az elítélt személynek kell megfizetnie. A szakértői díjakat a bíróság vagy az ügyész határozza meg, és a szövetségi hatóságok fizetik.

Fordítók és tolmácsok díja

A fenti okfejtés a fordítók és tolmácsok díjazására is vonatkozik.

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány: Országjelentés: Ausztria](#)

Kapcsolódó linkek

[A bírósági illetékekről szóló törvény 32. cikke](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/06/2019

Az eljárások költsége - Lengyelország

Ez az oldal a lengyel igazságszolgáltatási költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakemberek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

Ügyvédek

Lengyelországban az egyes ügyek díjazásáról az ügyvéd (*adwokat*) és ügyfele állapodik meg, a jogszabályoknak megfelelően. A következő tényezőket lehet figyelembe venni:

- a jogi probléma összetettsége és terjedelme;
- a feladat megfelelő elvégzéséhez szükséges idő;
- az ügyvéd tapasztalata és szaktudása;
- időbeli korlátok;
- sürgősség;
- egyéb tényezők.

Az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendelet (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*) értelmében az ügyvédi megbízási díj megállapítása során figyelembe kell venni:

- az ügy típusát és összetettségét;
- a feladat elvégzéséhez szükséges munka mennyiségét.

Különleges esetekben, az ügyfél anyagi és családi helyzetétől függően, az ügyvéd a polgári eljárások jogi költségeiről szóló törvényben (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*) megállapított összegnél alacsonyabb díjazást is kérhet.

Általában a vesztes fél viseli a jogi eljárások költségét. Ugyanakkor a bíró által (az ügyvédi képviselőre tekintettel) megítélt összeg megállapítása során tiszteletben kell tartani az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendeletben meghatározott korlátot. Ennek érdekében (a 2. bekezdésnek megfelelően) a díj nem haladhatja meg a minimális összeg hatszorosát, sem a pertárgy értékét. A díj mértéke az ügy jellegétől és céljaitól, valamint az eljárás szakaszától is függ. A rendelet 2–5. fejezete sorolja fel az egyes típusú ügyekben alkalmazandó minimális díjakat.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosokra (*radcy prawni*) Lengyelországban az ügyvédek munkáját szabályozó rendelkezésekhez hasonló szabályok vonatkoznak.

Bírósági végrehajtók

A lengyel jog a végrehajtókról és a végrehajtási eljárásokról szóló törvényben (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) a végrehajtók (*komornicy*) díjazását is meghatározza.

Az általános szabályok a következők:

Pénzben meghatározható követelések esetében a végrehajtói díjat a követelés várható összegének százalékában számítják ki. Ha a végrehajtási eljárás tárgya pénzkövetelés, a hitelező által fizetendő díj nem haladhatja meg a követelés értékének 2 százalékát, ugyanakkor nem lehet kevesebb, mint a havi átlagjövedelem 3 százaléka, de ugyanezen jövedelem ötszörösénél sem lehet magasabb.

Követelések behajtásakor az adós a követelés 15 százalékának megfelelő díjat fizet a végrehajtónak. A díj ugyanakkor nem lehet alacsonyabb, mint a havi átlagjövedelem 10 százaléka, de ugyanezen jövedelem harmincszorosánál nem lehet magasabb.

Pénzben nem meghatározható követelések esetén, amikor a végrehajtás nem pénzbeli követelésekre irányul, a végrehajtó előre meghatározott díjazásban részesül.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári eljárásokban

A polgári eljárások jogi költségeiről szóló törvény az illetékeket és a perköltségeket szabályozza.

Az illeték a bíróságra benyújtott iratokért fizetendő összeg abban az esetben, ha a törvény illeték fizetését írja elő. Az illeték három fajtája ismeretes: változó, rögzített és alap illeték.

Az illeték összege az ügy típusának függvényében változik: polgári jog, családjog, kereskedelmi jog, egyéb. A költségek meghatározásánál a peres eljárás típusát is figyelembe veszik.

A perköltség a felek – a perbeli tanúk és szakértők – részvételével kapcsolatos költségeket jelenti. Az összeg nagysága a szükséges **idő- és munkaráfordítástól** függ. A perköltségek a tolmácsok és fordítók díjazását, utazási és szállásköltségeket, valamint a tanúknak a bírósági meghallgatás miatt kieső bevételeiért járó ellenértéket foglalhatják magukban. Egyéb figyelembe vett költségek: egyéb intézmények és személyek díjazása, bizonyítékvizsgálat, állatok és tárgyak szállítása és őrzése, letartóztatásban töltött idő, nyilatkozattétel.

Ezenfelül merülnek fel a **peres eljárás költségei**. Ez a jogi költségeket, az ügyvédnek vagy a jogtanácsosnak az ügyfele képviselete érdekében végzett, a bírósági tárgyalás előkészítésével és egyéb eljárásával kapcsolatos költségeket jelenti.

Az általános szabálynak megfelelően, ha a bíróság másképp nem rendeli el, a vesztes félnek kell megfizetnie a nyertes félnek az érdekei védelmében ésszerűen felmerült költségeit. Ugyanakkor a nyertes félnek várnia kell az ítélet meghozataláig, mielőtt költségeit megtérítenék. A költségeket a bíróság a peres eljárás utolsó szakaszában, közvetlenül az eljárást lezáró ítélet meghozatala előtt határozza meg.

A polgári eljárás szakasza, amelyben a rögzített költségeket meg kell fizetni

A befizetést valamely irat benyújtásakor kell teljesíteni – (a **polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény** 10. cikke)

Rögzített költségek a büntető eljárásokban

A felek rögzített költségei a büntető eljárásokban

A költségeket általában nem határozzák meg előre, hanem az ítélet meghozatalakor számítják ki. Az összeg a per hosszától, az ítélettől és a szakértői díjaktól függ. A költségeket csak a magánvádas büntetőperekben lehet előre meghatározni, amikor a kérelmet benyújtó személynek rögzített kezdeti összeget kell megfizetnie.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a rögzített költségeket megfizetni?

A büntetőeljárás feleinek a jogerős és a felekre nézve kötelező erejű ítélet meghozatala után kell megfizetniük a költségeket.

Alkotmányossági eljárások alapköltségei

A **lengyel polgári perrendtartás** (424. cikk) lehetővé teszi, hogy a másodfokon meghozott jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtsanak be. Ez abban az esetben lehetséges, ha az ítélet valamelyik félre nézve sérelmes és a határozatot/ítéletet nem lehetett vagy nem lehet módosítani vagy megváltoztatni (törvénybe ütköző ítélet kifogásolása).

Ilyen kérelmet akkor is be lehet nyújtani, ha a jogsértés a jogrend alapvető szabályainak megsértését, illetve az alkotmányos szabadságok vagy az emberi és polgári jogok megsértését jelenti, és az ítélet meghozatalára első fokon került sor. Ilyen esetekben a **polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény** kötelező illetéket állapít meg. Ez az alapilleték 30 zloty, amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik (14. cikk).

E szabály alól kivételeket is állapít meg a törvény, a következő eljárásokban az illeték az alábbiak szerint alakul:

- 40 zloty, ha az alkotmányossági kérelem hivatalból indított, tárgyalás nélküli eljárásra vonatkozik.
- 1 000 zloty, ha az alkotmányossági kérelem a Versenyügyi és Fogyasztóvédelmi Hivatal elnökének határozatára vonatkozik.
- 3 000 zloty, ha az alkotmányossági kérelem az Országos Műsorszolgáltatási Tanács elnökének határozatára vonatkozik.

Az illetékköteles alkotmányossági eljárások alapköltségei

Alkotmányossági eljárásban az alapilletéket az illetékköteles irat bírósághoz történő benyújtásakor kell megfizetni (a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény 10. cikke).

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A **jogszabályoknak** megfelelően a jogi képviselők nem felelősek az eljárás kimeneteléért. Azonban megfelelő gondossággal kötelesek eljárni, és minden szükséges intézkedést meg kell tenniük az ügy megfelelő képviselete érdekében. Ennek megfelelően a jogi képviselők mérlegelhetik, hogy mely információk szolgálhatják ügyfeleik érdekeit.

Bizonyos kötelezettségeket a szakmai magatartási kódex is előír. Mivel a magatartási kódexeket a szakmai szervezetek (kamarák) állítják össze, így ezek csupán deklaratív jellegűek. A szabályok megsértése esetén csak fegyelmi eljárás indítható.

Költségek

- Pertyertes fél által viselt költségek
- Pervesztes fél által viselt költségek.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információkat Lengyelországban a költségek jogalapjairól?

Információkat (beleértve a költségekre vonatkozó információkat is) a lengyel Igazságügyi Minisztérium hivatalos internetes oldalán talál. Általában a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek megfelelően bárki, aki jogi eljárásban érintett vagy tájékoztatást szeretne kapni a költségekről, könnyen megtalálja a vonatkozó szabályokat.

Azok, akik számára a törvény szövegének megértése nehézséget okoz, jogi képviselőjük (ügyvéd vagy jogtanácsos) segítségét kérhetik. Egyes ügyvédek és jogtanácsosok számos eljárásban képesek idegen nyelven is tájékoztatást vagy jogi segítséget nyújtani.

Milyen nyelven kaphatok tájékoztatást a lengyelországi költségek jogalapjairól?

Az információk kizárólag lengyelül érhetőek el.

Hol található információ a közvetítésről?

A lengyel polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv 183¹–183¹⁵. cikke tartalmaz információkat a közvetítésről. A közvetítők díjazását és megtérítendő kiadásait az **Igazságügyi miniszter** 2003. november 30-i rendelete szabályozza. Ugyanakkor a közvetítés költségei a bírósági eljárásban általában nem minősülnek költségnek (perköltségnek), kivéve, ha a közvetítést a bíróság rendelte el.

Hol található további információkat a költségekről?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldal

A [lengyel Igazságügyi Minisztérium](#) internetes oldala a **lengyel kormány** internetes oldalának része. Az oldal a **jogrendszer** és a lengyel polgári jog bemutatásán túl a jogi költségekről is tájékoztatást nyújt. Az oldalon található egy link, amely a polgári eljárások költségeinek leírásához vezet (csak lengyel nyelven).

Hol található információkat a különböző eljárások átlagos időtartamáról?

Igen nehéz előre megbecsülni az egyes jogi eljárások lefolytatásához szükséges időt, mivel azt az egyes ügyek jogi és ténybeli összetettsége határozza meg.

Hol található információkat egy adott eljárás összes költségének átlagos mértékéről?

A fentiekben leírtak ellenére meg lehet becsülni az egyes eljárások átlagos költségét. A jogi képviselet költsége az eljárás kezdetekor kerül meghatározásra. A költséget a jogi képviselő és az ügyfél megállapodása határozza meg. A hivatalból kirendelt jogi képviselő munkadíját a rendelet állapítja meg.

A bírósági eljárás költségeit is meg lehet becsülni. A költségeket a polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvény állapítja meg a pertárgy értékének és az ügy fajtájának (pl. kereskedelmi vita vagy válóper) függvényében. A feleknek az esetleges szakértői díjakat is figyelembe kell venniük.

Hozzáadottérték-adó

Hol található meg ez az információ?

A polgári eljárások bírósági költségeiről szóló törvényben meghatározott illetékek és díjak adómentesek, ezért nem hÉa-kötelesek. A jogi segítségnyújtás díja esetében egységes hÉa-kulcsot (23%) kell alkalmazni.

Milyen hÉa-kulcsot kell alkalmazni?

A hÉa-kulcs 23%-os. Az ügyvédek és jogtanácsosok által nyújtott szolgáltatásokat ugyanakkora adó terheli, mint más szolgáltatásokat. Az adó mértékét az általános forgalmi adóról szóló törvény határozza meg.

Költségmentesség

Jövedelemhatár polgári ügyekben

A költségmentességet kérő feleknek hivatalos kérelmet kell benyújtaniuk. Költségmentesség abban az esetben adható, ha igazolni tudják, hogy a költségek megfizetése saját vagy családjuk anyagi biztonságát veszélyeztetné.

A kérelmezőknek az alábbi adatokat tartalmazó nyilatkozatot kell benyújtaniuk: családi állapot, jövedelem, bevételi források és vagyon. Ha a fenti feltételeknek megfelelnek, a bíróság engedélyezi a költségmentességet, valamint ingyenes jogsegély keretében jogi képviselőt rendel ki (a peres eljárás kezdetén az **Államkincstár** állja a jogi képviselet költségét, az eljárás befejezését követően a vesztes fél, a nyertes fél kérésére, köteles a költségeket megtéríteni).

Jövedelemhatár büntetőügyekben

Nincs előre meghatározott jövedelemhatár. Az általános szabálynak megfelelően a kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy, tekintettel családjá anyagi helyzetére, a költségek megfizetése aránytalan terhet jelentene számára.

Sértettekre vonatkozó jövedelemhatár büntetőügyekben

Nincs előre meghatározott jövedelemhatár. Költségmentességet abban az esetben biztosítanak, ha a költségek megfizetése veszélyeztetné a sértett mint az eljárásban részt vevő fél családjának anyagi helyzetét.

A sértettek részére biztosított költségmentesség egyéb feltételei

Amint azt a fentiekben említettük, a sértettnek félként kell részt vennie az eljárásban. A sértett a jogszabályok erejénél fogva részt vesz a vizsgálati szakaszban. Az eljárás bírósági szakaszában úgynevezett „magánvádlóként” (franciául: *partie civile*) kell részt vennie.

Az alperesek részére nyújtott költségmentesség egyéb feltételei

Az alperesek részére nyújtott költségmentességnek nincs egyéb feltétele. Az alperesek részére biztosított költségmentességet ugyanakkor a más okok is indokolják. A költségmentesség biztosítása az alábbi esetekben kötelező:

- az alperes kiskorú;
- az alperes hallássérült, néma vagy látássérült;
- az alperes épelméjűségéhez ésszerű kétség fér;
- a bíróság azt a védekezést hátráltató körülmények okán szükségesnek ítéli;
- az eljárás kerületi bíróság mint elsőfokú bíróság előtt folyik, és a vádlottat súlyos bűncselekménnyel vádolják, vagy megfosztották személyi szabadságától;
- az eljárás a Legfelsőbb Bíróság előtt folyik.

Költségmentes bírósági eljárások

Közvédelem büntető eljárások esetén a költségeket az Államkincstár fizeti.

A fiatalokkal kapcsolatos ügyek költségmentesek.

A felpereseknek egyes esetekben (pl. fenntartási kötelezettség és tisztességtelen szerződéses kikötések) nem kell perköltséget fizetniük (a polgári eljárási költségekről szóló törvény 96. cikke).

Milyen esetben kell a vesztes félnek a nyertes fél költségeit megfizetnie?

Az általános szabály szerint a **vesztes félnek** meg kell fizetnie az eljárás lényeges költségeit, valamint meg kell térítenie a nyertes fél jogi képviseletével kapcsolatos költségeket. A megtérítendő költségeket a lengyel polgári eljárásokról szóló törvénykönyv (98–110. cikk) sorolja fel. A megtérítendő költségek közé tartozik elsősorban: a tárgyalások költsége, az utazási költség, a kiesett jövedelem és a jogi képviselő költségei.

Szakértői díjak

A bíróság állapítja meg a szakértői díj mértékét az ügy céljának, valamint a szakértő képesítése, a ráfordított idő és a munka terjedelme függvényében.

Tolmácsok és fordítók munkadíja

A munkadíj mértéke attól függően változik, hogy az állam vagy magánszemélyek rendelték-e meg a tolmácsolási vagy fordítási szolgáltatást.

A hiteles fordítók díjazásáról szóló rendelet (2005. január 25-i igazságügyi miniszteri rendelet – hivatalos lap, 2007/41. szám, 265. bekezdés) megállapítja a köztisztviselők által fizetendő javadalmazást. A rendelet az alábbi körülmények figyelembevételével állapítja meg a díjat: forrás- és célnyelv (ezt az indokolja, hogy általában könnyebb, ezért olcsóbb is, ha a fordító idegen nyelvről anyanyelvére fordít). Ezenkívül a terminológiai tényezőket és a specializáció fokát kell figyelembe venni.

A magánszektorban a munkadíjat a fordító vagy tolmács és ügyfele közötti megállapodás határozza meg.

Források:

- az ügyvédi szolgáltatások díjazásáról szóló, 2002. szeptember 28-i igazságügyi miniszteri rendelet – hivatalos lap, 2002/163. szám, 1348. bekezdés;
- a polgári eljárások költségeiről szóló törvény – hivatalos lap, 2005/167. szám, 1398. bekezdés;
- a hiteles fordítók díjazásáról szóló, 2005. január 25-i igazságügyi miniszteri rendelet – hivatalos lap, 2007/41. szám, 265. bekezdés.

Kapcsolódó dokumentumok

[Lengyelország jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/06/2019

Az eljárások költsége - Portugália

Ez az oldal a portugáliai bírósági eljárások költségeiről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakemberek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

1. Jogi tanácsadók

Portugáliában a végrehajtóként (*agentes de execução*) eljáró jogi tanácsadók (*solicitadores*) díjazását a 2009. március 30-i 331-B /2009. miniszteri rendelet (*Portaria*) 11–25. cikke szabályozza.

2. Jogtanácsosok

Portugáliában nem szabályozzák a jogtanácsosok (*consultores jurídicos*) díjazását.

3. Ügyvédek

Portugáliában nem szabályozzák az ügyvédek (*advogados*) díjazását.

4. Bírósági tisztviselők

A végrehajtási eljárásban a bírósági tisztviselők (*oficiais de justiça*) által végzett cselekményekért fizetendő díjakat az eljárási költségekről szóló – a 2008. február 26-i 34/2008. törvényerejű rendelettel (*Decreto-Lei*) jóváhagyott – rendelet 9.cikke és II. táblázata, valamint a 2009. március 30-i 331-B/2009. miniszteri rendelet 11–25. cikke szabályozza.

5. Kirendelt védők

A költségmentesség keretében nyújtott szolgáltatásokért fizetendő ügyvédi díjakat a 2004. november 10-i 1386/2004. miniszteri rendelet, valamint a 2008. február 29-i 210/2008. miniszteri rendelettel módosított, 2008. január 3-i 10/2008. miniszteri rendelet szabályozza.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásban

A peres felek rögzített költségei a polgári eljárásokban

A polgári eljárásokban a peres felek által fizetendő rögzített költségeket az eljárási költségekről szóló – a 2008. február 26-i 34/2008. törvényerejű rendelettel jóváhagyott – rendelet 5–7.cikke, valamint a rendelet mellékletében található I. és II. táblázat határozza meg.

A polgári peres eljárás mely szakaszában kell rögzített költségeket fizetni?

A bírósági illetéket főszabály szerint az eljárás megindításakor, valamint a bírósági tárgyalás kitűzésekor kell megfizetni. A szakértői és a végrehajtói díjakat főszabály szerint a szakértő, illetve a végrehajtó eljárásba történő bevonása előtt kell megfizetni.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

A felek rögzített költségei a büntetőeljárásban

A büntetőeljárásban a felek által fizetendő rögzített költségeket az eljárási költségekről szóló – a 2008. február 26-i 34/2008. törvényerejű rendelettel jóváhagyott – rendelet 8.cikke, valamint a rendelet mellékletében található III. táblázat határozza meg.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell rögzített költségeket fizetni?

Az adott személy eljárásbeli helyzetétől, valamint az általa betölteni kívánt szereptől függ, hogy a büntetőeljárás mely szakaszában kell megfizetni a rögzített költségeket. A bírósági díjakat kizárólag két esetben kell az adott cselekmény elvégzésével egyidejűleg megfizetni: a magánvádlóként történő elismerés iránti kérelem benyújtásakor, valamint a bűnügyi nyomozás magánvádló általi megindításakor. Minden egyéb esetben, vagyis minden olyan esetben, amelyben a terhelt érintett, és minden olyan egyéb helyzetben, amelyben a magánvádló érintett, a bírósági díjakat a büntetőeljárás adott szakaszának (nyomozás, ítélelhozatal vagy fellebbezés) végén kell megfizetni, a bíróság határozatának megfelelően.

Rögzített költségek az alkotmánybírósági eljárásban

A felek rögzített költségei az alkotmánybírósági eljárásban

Az alkotmánybírósági eljárásban a felek által fizetendő rögzített költségeket a 2008. június 2-i 91/2008. törvényerejű rendelettel módosított, 1998. október 7-i 303/98. törvényerejű rendelet 6–9. cikke határozza meg.

Az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában kell rögzített költségeket fizetni?

A rögzített költségeket csak az eljárás végén kell megfizetni.

A jogi képviselők által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A jogi képviselőknek erkölcsi és jogi kötelességük átfogó tájékoztatást nyújtani a felek jogairól és kötelezettségeiről, mivel ők jól ismerik a nyerési esélyeket és a felmerülő költségeket.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információ a költségek megállapításának portugáliai jogalapjairól?

A portugáliai jogi költségek rendszeréről a következő oldalon található további információk: <https://igfij.mj.pt/custas/Paginas/default.aspx>

Milyen nyelveken kaphatok tájékoztatást a költségek megállapításának portugáliai jogalapjairól?

A költségek megállapításának portugáliai jogalapjaira vonatkozó információk csak portugál nyelven érhetők el.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre, különösen pedig a polgári jogi, családjogi, munkajogi és büntetőügyekben igénybe vehető állami közvetítői rendszerekre vonatkozó információk a következő oldalon találhatóak: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica/mediacao-anexos/formularios-para-pedidos/>

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Az eljárások átlagos időtartamára vonatkozó információk a portugál igazságügyi statisztikákkal foglalkozó weboldalon találhatóak: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/estatisticas-da-justica>.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos költségeire vonatkozó információkat?

Ilyen információk nem állnak rendelkezésre, azokhoz csak a költségekre vonatkozó különböző díjszabások és táblázatok alapján lehet hozzájutni.

Hozzáadottérték-adó – hogyan lehet hozzájutni az ezzel kapcsolatos információkhoz?

A bírósági költségek után nem kell hozzáadottérték-adót fizetni. A jogi szakembereknek fizetendő díjak után kell hozzáadottérték-adót fizetni, ugyanakkor a jogszabályban szereplő, költségekre vonatkozó információk nem tartalmazzák a hozzáadottérték-adót.

Melyek az alkalmazandó adókulcsok?

Az alkalmazandó adókulcsról nem állnak rendelkezésre információk.

Költségmentesség

A polgári eljárásokban alkalmazott jövedelmi küszöbérték

A polgári eljárásban a költségmentesség szempontjából irányadó jövedelmi küszöbérték kiszámításának képletét a 2007. augusztus 28-i 47/2007. törvénnyel módosított, 2004. július 29-i 34/2004. törvény (*Lei*) melléklete tartalmazza.

A büntetőeljárásban a terheltekre vonatkozó jövedelmi küszöbérték

A büntetőeljárásban a költségmentesség szempontjából irányadó jövedelmi küszöbérték kiszámításának képletét a 2007. augusztus 28-i 47/2007. törvénnyel módosított, 2004. július 29-i 34/2004. törvény (*Lei*) melléklete tartalmazza.

A büntetőeljárásban a sértettekre vonatkozó jövedelmi küszöbérték

A büntetőeljárásban a sértettekre vonatkozóan nincs meghatározva a költségmentesség szempontjából irányadó jövedelmi küszöbérték.

A sértetteknek járó költségmentesség megadásának egyéb feltételei

A sértetteknek járó költségmentesség megadása további feltételekhez kötött. A sértettnek nem kell megfizetnie a jogi költségeket, ha az áldozatsegítő egyesület [*Associação de Apoio à Vítima*] képviseli.

A terhelteknek járó költségmentesség megadásának egyéb feltételei

A terhelteknek járó költségmentesség megadása további feltételekhez kötött. Ezek a terhelt vagyoni helyzetéhez igazodnak, kiszámításukra pedig a 2007. augusztus 28-i 47/2007. törvénnyel módosított, 2004. július 29-i 34/2004. törvény 39. cikkében meghatározott módszer irányadó.

Illetékmentes bírósági eljárások

Tárgyi vagy személyi költségmentesség alapján a bírósági eljárások az egyik vagy mindkét fél számára is ingyenesek lehetnek.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

A pernyertes fél főszabály szerint jogosult arra, hogy költségeit a pervesztes fél a bíró által meghatározott arányban – a jogerős határozat függvényében – megtérítse. A pernyertes félnek a költségek megtérítéséhez való joga megszűnik, ha a pervesztes fél költségmentességben részesül, és így minden bírósági költség megfizetése alól mentesül.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat rendszerint a félnek kell megfizetnie. Ha a fél költségmentességben részesül, a szakértői díjat az igazságügyi pénz- és eszkozgzaldalkodasi intezet [*Instituto de Gestao Financeira e Equipamentos da Justica - IGFEJ*] fizeti.

Forditok es tolmacsok dja

A forditok es tolmacsok djaat rendszerint az érintett félnek kell megfizetnie. Ha azonban a fél költségmentességben részesül, e díjakat az igazságügyi pénz- és eszkozgzaldalkodasi intezet [*Instituto de Gestao Financeira e Equipamentos da Justica - IGFEJ*] fizeti.

Fontos dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmányhoz kapcsolódó portugál jelentés](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 21/06/2019

Az eljárások költsége - Románia

Ezen az oldalon a román bírósági költségekről található információ.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi háttér

Ügyvédek

Általános információk

Az ügyvédi **munkadíjak eltérőek lehetnek**, és az adott ügy nehézségétől, nagyságrendjétől és időtartamától függően alakulnak. **A díjak nagyságáról** az ügyvéd és az ügyfele a jogszabályok és a szakma alapszabályának keretei között szabadon megállapodhat.

A fizetendő díjak nagysága az alábbiakon alapulhat:

- Óradíj, a teljesített munkaórák alapján;
- rögzített összeg;
- a pernyertességtől függő összeg: a rögzített összegben felül az ügyvéd további, rögzített vagy változó összeg megfizetését is kérheti pernyertesség esetén (Szigorúan tilos azonban az ügyvédi díjat kizárólag az ügy bírósági kimenetelére alapozni).
- Óradíj és rögzített összeg az elért eredménytől függetlenül.

A díjakat szinte lehetetlen megbecsülni, mivel ez az információ csak az adott ügynek egy ügyvéddel való ismertetését követően szerezhető meg, aki ezután az ügygel kapcsolatos összes szükséges és releváns szempont figyelembevételével – különösen a munkamennyiség, a pertárgyérték és a peres fél jellege alapján – megállapítja a fizetendő díjakat.

Bírósági végrehajtók

Általános információ

A díj mértéke attól függ, hogy a bíróság ítélete vagy a jogszabályon alapuló végrehajtási végzés értelmében megvalósított végrehajtási művelet során milyen tevékenységet fejtenek ki. A díjak listáját az **Igazságügyi Minisztérium**, állapítja meg a **Bírósági Végrehajtók Országos Szövetségével** együttműködésben. A bírósági végrehajtót az a fél fizeti, aki az adott eljárás végrehajtását kérte. A bírósági végrehajtók általában minden egyes végrehajtási cselekményért térítést kapnak.

A pénzüsszegekre vonatkozó követelések végrehajtása során a maximális díjak az alábbiak:

50 000 RON-nél nem magasabb összegre vonatkozó követelés esetén	A maximális díj a követelés értékének 10%-a (ha például a követelés értéke 40 000 RON, akkor a díj nem lehet több, mint 400 RON, vagy 100 EUR).
Az 50 000 RON-nél magasabb, de 80 000 RON-t meg nem haladó követelések esetén	A maximális díj meghatározott összege 5000 RON, kiegészítve a 50 000 RON-t meghaladó összegrész 3%-ával.
A 80 000 RON-nél magasabb, de 100 000 RON-t meg nem haladó követelések esetén	A maximális díj összege 5900 RON, kiegészítve a 80 000 RON-t meghaladó összegrész 2%-ával.
100 000 RON-t meghaladó követelések esetén	A maximális díj meghatározott összege 6300 RON, kiegészítve a 100 000 RON-t meghaladó összegrész 1%-ával.

A végrehajtási cselekmény típusa szerinti legalacsonyabb és legmagasabb díjakra vonatkozó részletes információk

Az ítélethezatalt megelőzően (a kérelem benyújtása előtt) felszámított díjak

Az eljárási iratokkal kapcsolatos értesítések és közlések	20 RON (5 EUR) és 400 RON (100 EUR) között.
Tényállás megállapítása és leltár felvétele (Polgári Eljárási Törvénykönyv 239. §)	Természetes személy adós esetében 100 RON (25 EUR) és 2 200 RON (550 EUR), jogi személy adós esetében pedig 100 RON (25 EUR) és 5200 RON (1300 EUR) között.
Végrehajtási lap	50 RON (12,5 EUR) és 350 RON (87,5 EUR) között.
Elkobzások	A tényleges érték 10%-a
Lefoglalás	Természetes személy adós esetében 100 RON (25 EUR) és 1 200 RON (300 EUR), jogi személy adós esetében pedig 100 RON (25 EUR) és 2200 RON (550 EUR) között.
A végrehajtási iratok megfogalmazásával kapcsolatos jogi tanácsadás	20 RON (5 EUR) és 200 RON (50 EUR) között.

Az eljárások alatt felszámított díjak

Zárolás	Az 1000 RON (250 EUR) alatti követelések esetén a minimális díj 60 RON (15 EURO). Az 1000 RON-t meghaladó követelések esetén a díj 60 RON, továbbá az 1000 RON feletti összegrész 2%-a.	50 000 RON-ig (12 500 EUR-ig) terjedő összegek esetében a díj legfeljebb a követelés 10%-a lehet; 50 001 RON és 80 000 RON (20 000 EUR) közötti összegek esetében a díj legfeljebb a követelés 3%-a; 80 001 RON és 100 000 RON (25 000 EUR) közötti összegek esetében a díj legfeljebb a követelés 2%-a; és a 100 000 RON-t meghaladó összegek esetében a díj legfeljebb a követelés 1%-a.
Váltó, ígérvény vagy csekk ki nem fizetése miatti felszólamlás	A minimális díj 150 RON (37,5 EUR)	Maximum 400 RON (100 EUR).
Bírósági zár alá vétel	A minimális díj 100 RON (25 EUR)	Maximum 1 200 RON (300 EUR) természetes személy adós esetében, jogi személy adós esetében pedig 2 200 RON (550 EUR).

Az eljárást követően felszámított díjak (miután a bíróság kihirdette az ítéletét)

Kiskorú feletti felügyeleti jog megállapítása vagy kiskorú lakóhelyének meghatározása	50 RON (körülbelül 12,5 EUR) és 1 000 RON (250 EUR) között.
A gyermekkel történő kapcsolattartás/a gyermek (kiskorú) láthatása	50 RON (körülbelül 12,5 EUR) és 500 RON (125 EUR) között.

Tartozásbehajtás esetén

Ingó vagyontárgy perlése /végrehajtása útján történő követelés érvényesítése	Minimális díjak 1000 RON-t (250 EUR) el nem érő követelés esetén 60 RON (15 EURO). Az 1000 RON-t meghaladó követelések esetén a díj 60 RON, továbbá az 1000 RON feletti összegrész 2%-a.	Maximális díjak Legfeljebb 10% az 50 000 RON (12 500 EUR) nagyságú összegek esetében; 3% az 50 001 és 80 000 RON (20 000 EUR) közötti összegek esetében; 2% az 80 001 és 100 000 RON (25 000 EUR) közötti összegek esetében; és 1% a 100 000 RON feletti összegek esetében.
Ingatlan vagyontárgy perlése /végrehajtása útján történő követelés érvényesítése	Minimális díjak 1000 RON-t (250 EUR) el nem érő követelés esetén 150 RON (37,5 EUR). Az 1000 RON-t meghaladó követelések esetén a díj 150 RON (37,5 EUR), továbbá az 1000 RON feletti összegrész 2%-a.	Maximális díjak Legfeljebb 10% az 50 000 RON-t (12 500 EUR-t) meg nem haladó összegek esetében; 3% az 50 001 és 80 000 RON (20 000 EUR) közötti összegek esetében; 2% az 80 001 és 100 000 RON (25 000 EUR) közötti összegek esetében; és 1% a 100 000 RON feletti összegek esetében.

Szakértők

Az igazságügyi technikai szakértők által felszámított díjak változóak. Az igazságügyi technikai szakvélemény díját az a szerv határozza meg, amelyik elrendelte a szakvélemény adását, figyelemmel a szakvélemény bonyolultságára, az elvégzéséhez szükséges munkára, illetve az igazságügyi technikai szakértő szakmai vagy tudományos fokozatára.

- Az igazságügyi technikai szakvélemény adását a bíróság, a bűnüldöző hatóság, vagy más szerv rendeli el, az ügyhöz kapcsolódó tények vagy körülmények tisztázása céljából, az Igazságügyi Minisztérium által felhatalmazott igazságügyi technikai szakértő kijelölésével;
- Az érdekelt fél jogosult azt kérelmezni, hogy a szakvélemény adásában a kijelölt igazságügyi technikai szakértő működjön együtt az adott fél tanácsadójaként eljáró igazságügyi technikai szakértővel vagy specialistával, akit a szóban forgó fél választ ki és fizeti a díjazását, amennyiben a szakvélemény adását elrendelő igazságszolgáltatási szerv ehhez hozzájárul. A kiválasztott igazságügyi technikai szakértő díjazását a fél és a szakértő állapítja meg közös megegyezéssel, a közöttük fennálló szerződéses kapcsolat alapján, és a díjat a szakértőt kiválasztó fél fizeti.

Rögzített költségek

A peres felek rögzített költségei a polgári eljárásokban

A bíróságon történő keresetindítás rögzített költségei: Perköltségek és az illetékbélyeg

A bíróságok elé vitt azon kereseteket, amelyekért bírósági költséget kell fizetni, bírósági illetékbélyeggel kell ellátni.

Perköltségek

A **perköltségek** körülbelül 0,5 EUR és 1500 EUR között mozoghatnak.

A **pénzben kifejezhető követelések** (pl. tartási perek, gazdasági ügyek) esetében a perköltségek a követelés értéke szerint változnak:

A követelés értéke	A perköltség összege
--------------------	----------------------

39 RON-ig	2 RON
39,01 RON-tól – 388 RON-ig	2 RON plusz a követelés 39 RON-t meghaladó részének 10%-a
388,01 RON-tól – 3 879 RON-ig	37 RON plusz a követelés 388 RON-t meghaladó részének 8%-a
3 879,01 RON-tól – 19 395,00 RON-ig	316 RON plusz a követelés 3 879 RON-t meghaladó részének 6%-a
19 395,01 RON-tól – 38 790,00 RON-ig	1 247 RON plusz a követelés 19 395 RON-t meghaladó részének 4%-a
38 790,01 RON-tól – 193 948,00 RON-ig	2 023 RON plusz a követelés 38 790 RON-t meghaladó részének 2%-a
193 948,00 RON felett	5 126 RON plusz a követelés 193 948 RON-t meghaladó részének 1%-a

Családjogi keresetek esetében a perköltségek az alábbiak:

A házasélet megromlása miatt bekövetkező válás vagy a házastársak közös megegyezése alapján bekövetkező válás (román családjogi törvénykönyv, 38. § (1)-(2) bekezdés)	39 RON (10 EUR)
Ha a válás azért következik be, mert valamely házastárs súlyos betegség miatt nem képes házastársi kötelezettségeinek teljesítésére (román családjogi törvénykönyv, 38. § (3) bekezdés), vagy a házastárs alacsony (az országos bruttó minimálbérnél alacsonyabb) jövedelme vagy jövedelmének hiánya miatt	8 RON (2 EUR)
Szülői felügyeleti jog megállapítása; kiskorú gyermek lakóhelyének megállapítása; a gyermekek annak érdekében történő elismerése, hogy viselhessék a szülő nevét	6 RON (1,5 EUR)

- **Illetékbélyeg** (körülbelül 1 EUR) – 1,5 RON és 5 RON között változhat
- **Bírói határozatok – a határozathozatal költsége** (kb. 1 EUR)

A bírói határozatok, idézések és értesítések átadása a perben érintett felek, tanúk, szakértők és egyéb személyek vagy intézmények számára **ingyenes**.

A bírósági aktában szereplő iratok és a bírósági titkárság igazolásainak megtekintése és az azokról való másolatkészítés díjköteles (maximum 4 RON).

- **A hitelesített határozat költsége** (kevesebb, mint 1 EUR)

A bíróságokhoz intézett, a jogerős és visszavonhatatlan bírói határozatok másolatainak átadására irányuló kérelmek	2 RON értékű bírósági illetékbélyeggel ellátva
--	--

Egyéb eljárások: rögzített költségek

A fordítóknak vagy tolmácsoknak fizetendő díjak

1. A fordítók vagy tolmácsok díja

A bíróság állapítja meg a tolmácsot vagy fordítót kirendelő határozatában. A minimális 20 RONes díjtétel az alábbiak szerint emelkedik:

- 50%-kal a keleti nyelvekről, illetve a keleti nyelvekre (japán, kínai) vagy a ritkán használt nyelvekről, illetve nyelvekre történő fordítások esetében; valamint a sürgős (24-48 órán belüli) fordítások esetében;
- 100%-kal szinkrontolmácsolás esetében; vagy hétvégén, munkaszüneti napokon, illetve 22:00 és 6:00 óra között nyújtott szolgáltatások esetében.

A pontos díjösszegek a következők:

Az engedéllyel rendelkező tolmácsok esetében	Óránként illetve szükség esetén egy óránál kevesebb időtartamért (töredékórák esetén) 23,15 RON (kb. 6 EUR)
Fordítók esetében	Oldalanként 33,56 RON (kb. 8 EUR)

A jogszabályban meghatározott esetekben a fenti összegekhez héát kell hozzáadni.

2. A bírósági végrehajtók díjai

A díj nagysága a bírói határozat vagy a végrehajtható okirat végrehajtása során elvégzett munka mennyiségétől függ. Az **igazságügyi minisztérium** azonban a [Bírósági Végrehajtók Országos Szövetségével](#) egyetértésben meghatározta, hogy mettől meddig terjedhetnek a díjak. Kérjük, tekintse meg a bírósági végrehajtók díjazásáról szóló fenti fejezetet!

Fellebbezések

Az elsőfokú tárgyalás költsége hasonló a fellebbezési eljárásért fizetendő költségekhez, ez utóbbi azonban a tárgyalás költségének 50%-át teszi ki.

A polgári eljárás azon szakasza, amelyben a rögzített költségeket meg kell fizetni

1. Bírósági illetékek

A bírósági illetékeket **előre kell megfizetni**, az adott irat átvétele, feldolgozása vagy kibocsátása, illetve a kért szolgáltatás teljesítése előtt. A gyakorlatban a kérelmező a keresetlevél beadásakor megfizeti a véleménye szerint fizetendő bírósági illetéket. A bíróság az első tárgyaláson megállapítja a megfizetendő illeték összegét, és ennek megfelelően felhívja a felet az esetleges különbözet megfizetésére.

2. A bírósági végrehajtók díjai

A végrehajtással kapcsolatos költségeket a végrehajtást kérő fél előre köteles megfizetni. A bírósági végrehajtó díjának előzetes megfizetése azonban nem képezheti a bírósági határozatok végrehajtásának feltételét.

3. A tolmácsolás díjai

A tolmácsolási szolgáltatást kérő fél köteles megfizetni a bíróság által meghatározott díjat, a hivatalos utazási költségeket vagy a tolmács díját a díj megállapításától számított 5 napon belül.

4. Szakértői díjak

Az ideiglenes díjként megállapított összeget és – adott esetben – az utazási költségelőleget a szakvélemény adását kérő félnek az igazságügyi technikai szakértő kijelölését követő öt napon belül kell befizetnie az igazságügyi és számviteli technikai szakvélemények helyi hivatala által kifejezetten erre a célra nyitott számlára. A bíróság úgy is határozhat, hogy a költségeket mindkét fél viselje.

Az igazságügyi technikai szakvélemény díját az a szerv határozza meg, amelyik elrendelte a szakvélemény adását, figyelemmel a szakvélemény bonyolultságára, az elvégzéséhez szükséges munkára, és a szakértő vagy a specialista szakmai vagy tudományos fokozatára.

Rögzített költségek a büntetőeljárásokban

A peres felek rögzített költségei a büntetőeljárásokban

A büntetőeljárásokkal kapcsolatban a peres felek számára nincsenek rögzített költségek.

Rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásokban

A peres felek rögzített költségei az alkotmányjogi eljárásokban

Az alkotmányjogi eljárásokkal kapcsolatban nincsenek rögzített költségek.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Romániában a jogi képviselők nem kötelesek a feleket előzetesen tájékoztatni a jogaikról és kötelezettségeikről, a pernyertességi esélyeikről és az eljárási költségeikről. A jogi szakma alapszabálya szerint azonban az ügyvéd **köteles** az ügyfelét pontosan, lelkiismeretesen, helyesen és körültekintően tájékoztatni.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának romániai jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségek jogalapjaira vonatkozó információk nem könnyen hozzáférhetők, mivel nem kerültek közzétételre a közintézmények honlapjain, és a tájékoztatókban sem említik őket. Információ közvetlenül az adott területen dolgozó emberektől vagy a bírósági költségekre vonatkozó alábbi törvényekből szerezhető.

1. **A bírósági illetéket és a bélyegilletéket** a bírósági illetékekről szóló 146/1997. sz. törvény és a bélyegilletékről szóló 32/1995. sz. kormányrendelet szabályozza.
2. **Az ügyvédi díjakat** a bírósági végrehajtókról szóló [188/2000. törvény](#) és a bírósági végrehajtók által nyújtott szolgáltatások legalacsonyabb és legmagasabb díjainak jóváhagyásáról szóló, 2006. november 14-i 2550/C. rendelet szabályozza.
3. **A szakértői díjakat** a Polgári Eljárási Törvénykönyv és a bírósági és a független szakértők tevékenységének szervezeteiről szóló 2/2000. sz. kormányrendelet szabályozza.
4. **Az igazságügyi technikai szakértők díjait** a Polgári Eljárási Törvénykönyv, a 178. sz. törvény és az engedéllyel rendelkező fordítók és tolmácsok díjazásának megállapításáról szóló [2009. március 5.-i 772. sz. rendelet](#) szabályozza.

Milyen nyelven találhatók a költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információkat Romániában?

A költségekre vonatkozó jogszabályok **kizárólag románul érhetők el.**

Hol találhatók a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítést a közvetítésről szóló 192/2006. törvény és a közvetítői szakmai szervezete szabályozza. Az említett törvény szerint a közvetítő jogosult **a felekkel egyeztetett díjra**, valamint a közvetítéssel kapcsolatban felmerülő költségeinek megtérítésére.

Hol találhatók a költségekre vonatkozó további információkat?

Hol találhatók az egyes eljárások átlagos tartamára vonatkozó információkat?

Az ügyek átlagos tartamára vonatkozó statisztika megtalálható a román bírósági tevékenységről szóló éves jelentésben, amely román nyelven elérhető a Legfőbb Bírói Tanács nyilvános honlapján (lásd a 3.4., [A bírói tevékenység minőségi mutatói](#) című fejezetet, 155-162. old.).

Hozzáadottérték-adó

A perköltség, az illeték és a jogi tanácsadásról szóló szerződésben szereplő ügyvédi munkadíj nem héa-köteles.

Az iratok fordításánál a héa a jogszabályban meghatározott esetekben hozzáadásra kerül a fenti összegekhez.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazható jövedelmi küszöb

Átlagos havi nettó jövedelem családtagonként	A kedvezmény igénybevételének feltételei
Kevesebb mint 500 RON (kb. 125 EUR)	A jövedelemnek legalább 2 hónapon keresztül a küszöb alatt kell lennie a keresetindítás előtt, amely esetben a perköltséget teljes mértékben az állam viseli.
Kevesebb mint 800 RON (kb. 200 EUR)	A jövedelemnek legalább 2 hónapon keresztül a küszöb alatt kell lennie a keresetindítás előtt, amely esetben a perköltség 50%-át az állam viseli.

Költségmentesség adható az alábbi esetekben is:

- Ha a tárgyalás rögzített vagy becsült költségei korlátozhatják a fél **hatékony igazságszolgáltatáshoz való alkotmányos jogát**; illetve
- ha az igazságszolgáltatáshoz való jog a lakóhely szerinti tagállam és Románia között a **megélhetési költségekben fennálló különbség** miatt korlátozott;
- a kedvezményezett jövedelmétől függetlenül, ha külön törvény a költségmentességhez való jogot vagy az ingyenességet a **kedvezményezett védelmét szolgáló intézkedésként** állapítja meg (amennyiben a kedvezményezett kiskorú, fogyatékkal élő vagy egyéb különleges helyzetben van).

A büntető igazságszolgáltatás területén a vádlottak esetében alkalmazható jövedelmi küszöb

Jövedelmi küszöb kizárólag polgári ügyekben alkalmazható. Büntetőügyekben a jelen területet szabályozó legfontosabb jogszabályok a Büntetőeljárási Törvénykönyv 171. §-ában találhatók. A **vádlottnak** az alábbi esetekben adható költségmentesség:

1. ha kiskorú;

2. ha átnevelő intézetben vagy oktatási és gyógykezelési intézményben tartják fogva;
3. más büntetőüggyel (büntetőügyekkel) összefüggésben már letartóztatták vagy őrizetbe vették;
4. gyógyintézetben kezelik vagy kényszergyógykezelés alatt áll;
5. a bünyügyi nyomozó hatóság vagy a bíróság megítélése szerint a vádlott nem képes saját védelme ellátására;
6. a szóban forgó bűncselekményre a törvény által kiszabott büntetés életfogytig tartó szabadságvesztés vagy legalább 5 évig terjedő börtönbüntetés.

A büntető igazságszolgáltatás területén a sértettek esetében alkalmazható jövedelmi küszöb

A **jövedelmi küszöb elve** a büntető igazságszolgáltatás területén a sértettek esetében **nem alkalmazható**. A jelen területet szabályozó rendelkezések a Büntetőeljárás Törvénykönyv 173. §-ában található.

Költségmentes bírósági eljárások

Az alábbi igények a törvény alapján mentesek a perköltség alól:

- A következőkre vonatkozó igények: (1) a gyermekek jogainak védelme és támogatása (amelyet a gyermekek jogainak védelméről és támogatásáról szóló 272/2004. sz. törvény szabályoz), (2) gondnokság, (3) vagyonkezelés, (4) a súlyosan kóros (zavart) elmeállapotú személyeknek nyújtott támogatás;
- a törvényes és a szerződésen alapuló tartási kötelezettségekkel kapcsolatos igények és az örökbefogadással kapcsolatos igények (amelyeket az örökbefogadásról szóló 273/2004. sz. törvény szabályoz);
- a jogszabályokban meghatározott egyéb igények.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

Polgári ügyekben a költségviselésről szóló döntést a **Polgári Eljárás Törvénykönyv** 274-276. §-ai szabályozzák. Elviekben

- a pervesztes fél (kérésre) köteles a perköltség viselésére;
- a bíró a bírósági költségeket vagy a pernyertes fél egyéb kiadásait nem csökkentheti;
- az az alperes, aki a felperes követelését az első tárgyaláson elismeri, nem köteles megfizetni a bírósági költségeket, kivéve, ha a bírósági végrehajtó hivatalosan értesítette a fent ismertetett, tárgyalást megelőző külön eljárás során.

Büntető ügyekben a költségviselésről szóló döntést a **Büntetőeljárás Törvénykönyv** 189-193. §-ai szabályozzák. Elviekben

- Az eljárási cselekmények teljesítéséhez szükséges költségeket, a bizonyítékok felvételét, a bizonyítékok fizikai állapotának megőrzését, az ügyvédek díjazását és a büntető tárgyalásokkal kapcsolatos egyéb költségeket az állam által kiutalt vagy a felek által megfizetett összegek fedezik.
- Marasztaló ítélet esetén a vádlott köteles viselni az állam oldalán felmerült bírósági költségeket, kivéve a bírói tanácsok által kirendelt tolmácsok költségeit és azokat az eseteket, amikor költségmentességet engedélyeztek.
- Felmentés vagy a büntetőeljárás megszűnése esetén az állam bírósági költségeinek viselése az alábbiak szerint alakul:

Felmentő ítélet esetén a következő személy viseli: (a) a sértett, addig az összegig, amelynek mértékéig ő idézte elő a költségeket; (b) az a polgári jogi igényvel fellépő fél, akinek követelését teljes mértékben elutasították, addig az összegig, amelynek mértékéig ez a fél idézte elő a költségeket; (c) a vádlott (akkor is, ha felmentették), amennyiben kártérítés fizetésére kötelezték.

A büntetőper **megszűnése esetén** a következő személy viseli: (a) a vádlott, ha büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg, vagy büntetendőséget kizáró ok áll fenn; (b) mindkét fél, ha egyezségkötésre kerül sor; (c) a sértett, amennyiben a feljelentést visszavonják vagy késedelmesen nyújtották be a bírósághoz.

- Ha **kegyelem esetén**, a feljelentés elévülése vagy visszavonása esetén, illetve a büntetendőséget kizáró ok fennállása esetén a vádlott a büntetőper folytatását kéri, a bírósági költségeket a sértett vagy a vádlott viseli az egyéb kapcsolódó jogszabályok rendelkezései szerint.
- Minden egyéb esetben az állam viseli saját bírósági költségeit.

Szakértői díjak

A polgári eljárásról szóló törvénykönyv 274. cikke úgy rendelkezik, hogy a vesztes fél felszólításra köteles megfizetni a nyertes fél által kifizetett eljárási költségeket, beleértve az igazságügyi technikai szakértők díjait is.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 24/06/2019

Az eljárások költsége - Szlovénia

Ez az oldal a szlovéniai bírósági költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi hivatások képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Az ügyvédi munkadíjakat az ügyvédi munkadíjról szóló törvény (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 2008. évi 67. szám; 35/2009-ZOdv-C, hatályos 2009. január 1. és 2009. május 9. között) szabályozza.

Ezt a törvényt addig kell alkalmazni, amíg az ügyvédi díjak új jegyzékét a **Szlovén Ügyvédi Kamara** el nem fogadja, és az igazságügyi és közigazgatási miniszter jóvá nem hagyja.

Közjegyzők

A közjegyzői díjakat az **igazságügyi és közigazgatási miniszter** által elfogadott közjegyzői díjszabás (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 94/2008. szám) rögzíti. A díjszabást elfogadása előtt a miniszter előzetes észrevételezésre és véleményezésre megküldi a **szlovén Közjegyzői Kamarának**, ennek álláspontja azonban a minisztert nem köti.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásban

A peres feleket terhelő rögzített költségek a polgári eljárásban

A rögzített költségek közé az alábbiak tartoznak:

- bírósági illetékek,
- ügyvédi munkadíjak
- szakértői díjak
- fordítók és tolmácsok díja, valamint
- útiköltség (pl. tanúk és szakértők esetében).

A polgári eljárás mely szakaszában fizetendőek a rögzített díjak?

A bírósági illetéket rendszerint az **eljárás kezdetén**, a kereset benyújtásakor kell megfizetni.

Egyes esetekben az illetékeket **a bírósági határozat meghozatalakor** kell megfizetni (pl. szociális tárgyú jogvitákban első fokon, ingatlan-nyilvántartási eljárásban, elsőfokú kártérítési határozat meghozatalakor).

Hagyatéki eljárásban az illetéket a **tárgyalás végén** – azaz az elhunyt vagyonának pontos felmérését követően – kell megfizetni.

Az **ügyvédi munkadíjakat** a bíróságnak az eljárás költségeit meghatározó végzésének meghozatalát követően kell megfizetni. Az ügyvédek kérhetik, hogy munkadíjukat részben vagy egészben **előre fizessék meg**, ami bevett gyakorlat.

A **bizonyítási indítványt** (pl. szakértői bizonyítás vagy tanúmeghallgatás) tevő, illetve **fordítói vagy tolmácsolási szolgáltatások** költségét az ezek igénybevételét indítványozó félnek kell **megelőlegeznie**.

Rögzített költségek büntetőeljárásban

A peres feleket terhelő rögzített költségek a büntetőeljárásban

A rögzített költségek közé az alábbiak tartoznak:

- bírósági illetékek
- ügyvédi munkadíj (amely a tárgyalások számától függ)
- szakértői díjak
- fordítók és tolmácsok díja, valamint
- útiköltség (pl. tanúk és szakértők esetében).

A büntetőeljárás mely szakaszában fizetendőek a rögzített díjak?

A bírósági illetéket és egyéb költségeket rendszerint a **jogerős bírósági határozat** meghozatala, **vagy – azt követően – a kifejezetten az eljárási költségek megfizetésére kötelező, jogerős bírósági végzés kibocsátása után** kell megfizetni.

Rögzített költségek alkotmányjogi eljárásban

A peres feleket terhelő rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásban

Az alkotmánybírósági eljárás **illetékmentes**. Az egyéb költségeket (pl. ügyvédi munkadíjakat és útiköltségeket) a felek maguk viselik.

Az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában fizetendőek a rögzített díjak?

Az ügyvédi munkadíjak az eljárás végén fizetendőek. Az ügyvédek kérhetik, hogy munkadíjukat részben vagy egészben előre fizessék meg, ami bevett gyakorlat.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

Az ügyvédek nem terheli jogszabályi tájékoztatási kötelezettség a jogok, kötelezettségek, a pernyerés esélye és a költségek vonatkozásában. Azonban az ügyvédeknek a díjuk megfizetésére vonatkozó felhívást a díjakat és költségeket részletező, külön számlán kell benyújtaniuk. Amennyiben az ügyvéd és megbízója megállapodást köt arról, hogy a díjakat és költségeket nem az **ügyvédi munkadíjról szóló törvény**, hanem egyedi megállapodás szerint állapítják meg, a megállapodásra külön szabályok vonatkoznak.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információkat Szlovéniában?

A bírósági eljárások költségeit az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- **a bírósági illetékekről szóló törvény** – *Zakon o sodnih taksah* (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 2008. évi 37. szám)
- **az ügyvédi munkadíjról szóló törvény** – *Zakon o odvetniški tarifi* (módosítását a közeljövőben tervezik)
- **a közjegyzői díjszabás** – *Notarska tarifa* (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 94/2008. és 32/2011. szám. Hamarosan újabb módosítás várható.),
- **a bírósági tolmácsokra** vonatkozó szabályzat – *Pravilnik o sodnih tolmačih* (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 2002. évi 49. szám, 2003. évi 75. szám, 2007. évi 71. szám)

- **a bírósági szakértőkre és értékbecslőkre** vonatkozó szabályzat – *Pravilnik o sodnih izvedencih in cenilcih* (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 2002. évi 7. szám, 2003. évi 75. szám, 2005. évi 72. szám, 2007. évi 71. szám és 2008. évi 84. szám)
- **a büntetőeljárásról szóló törvény** – *Zakon o kazenskem postopku* (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 32/2012. szám),
- **a büntetőeljárásban felmerült költségek megtérítésére vonatkozó szabályok** – *Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku*, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, 61/1997. szám, 6897. o. – helyesbítette: 62/2008. szám),
- **a polgári eljárásról szóló törvény** – *Zakon o pravnem postopku* (a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja, **73/2007. szám** – hivatalos, egységes szerkezetű változat, 45/08 - ZArbit, 45/08, 111/08 - Odl. US, 121/08 - Skl. US, 57/09 - Odl. US, 12/10 - Odl. US, 50/10 - Odl. US, 107/10 - Odl. US, 75/12 - Odl. US és 76/12 - helyesbítés).

A fenti jogszabályszevegek megtalálhatók Szlovénia online jogi tájékoztató portálján, a [jogi információs központ](#) címén, illetve a többi országos jogszabálygyűjteményben.

Milyen nyelven érhető el a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információk Szlovéniában?

Az információk csak szlovén nyelven érhetőek el.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre vonatkozó információk az [Európai Igazságügyi Hálózat polgári és kereskedelmi ügyekben](#) c. internetes oldalán, az alternatív vitarendezésről szóló részben érhetőek el.

A bíróságon közvetítői szolgáltatásokat nyújtó bíróságok (pl. [Ljubljana Területi Bírósága](#)) internetes oldalukon a közvetítésről is nyújtanak tájékoztatást.

További információk található a nem kormányzati szervezetek és a közvetítéssel foglalkozó magánszektorbeli szereplők internetes oldalain (lásd a közvetítéssel és a közvetítő keresésével foglalkozó oldalakat).

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A különféle eljárások átlagos időtartamára vonatkozó információk az [Igazságügyi Minisztérium](#) internetes oldalán **a bírósági statisztikák elemzésével** foglalkozó részben szerepelnek.

Hozzáadottérték-adó

Miként adnak erre vonatkozó információt?

A költségekre vonatkozó információk a jogszabályokban szerepelnek, azonban a hozzáadottérték-adó ezekben az adatokban rendszerint nem szerepel. Amennyiben a díjat héa terheli (pl. az ügyvédi szolgáltatások héa-kötelesek), a jogszabály erre utal.

Költségmentesség

Jogosultsági jövedelemhatár a polgári igazságszolgáltatás területén

A költségmentességi jövedelemhatárt a **költségmentességről szóló törvény** – *Zakon o brezplačni pravni pomoči* (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 2001. évi 48. szám, 2004. évi 50. szám, 96/2004-UPB1, 2008. évi 23. szám) 13. cikke szabályozza.

A költségmentességre való jogosultság akkor áll fenn, ha a család pénzügyi helyzete **nem teszi lehetővé a bírósági költségeknek a család létfenntartásának veszélyeztetése nélküli megfizetését**. A család létfenntartásának veszélyeztetése akkor áll fenn, ha az illető vagy a családtag átlagos havi jövedelme nem haladja meg a szociális biztonságról szóló törvényben – *Zakon o socialnem varstvu* (a Szlovén Köztársaság Közlönye, 3/2007-UPB2 {23/2007 popr., 41/2007 popr.}, 122/2007 Odl.US: U-I-11/07-45) előírt havi minimálbér kétszeresét.

A minimálbér 2008. augusztus 1. óta 221,70 EUR, így a **költségmentességi jövedelemhatár 443,40 EUR**.

A bíróság a felet mentesítheti a bírósági illeték megfizetése alól (a **bírósági illetékekről szóló törvény** 11. cikke szerint), ha annak megfizetése lényegesen csökkentené a fél és családja létfenntartására szolgáló összeget. A döntést a bíróság mérlegelési jogkörében, az összes vonatkozó körülmény figyelembevételével hozza meg.

Terheltek és sértettek vonatkozásában jogosultsági jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

Terheltek és sértettek vonatkozásában a jogosultsági jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén megegyezik a polgári ügyekben érvényesülő határral.

A sértett és a terhelt költségmentességére megszabott egyéb feltételek

A sértett és a terhelt költségmentességének egyéb feltételei nincsenek.

Ingyenes bírósági eljárások

Az alábbi bírósági eljárásokban **nem kell** bírósági illetéket fizetni:

- a Szlovén Köztársaság Alkotmánybírósága előtti eljárások
- a munkaviszonnyal és más munkaügyi kérdéssel kapcsolatos jogvitákban hozott bírósági határozatok végrehajtása
- azok az eljárások, amelyekben költségmentességet ítéltek meg
- tartással kapcsolatos követelések érvényesítése
- házasság felbontására irányuló eljárásban hozott ideiglenes intézkedések és gyermektartással kapcsolatos eljárások
- fizetésektelenségi eljárások adós általi kezdeményezése
- külföldi szociális biztonsági jogosultságok érvényesítéséhez szükséges okiratok hitelesítése
- a bírósági illetékekről szóló törvényben és más jogszabályokban meghatározott különféle eljárások és tárgykörök.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

A költségviselési szabályokat a **büntetőeljárásról szóló törvény** és a **polgári eljárásról szóló törvény** szabályozza, mely törvények megállapítják a **pernyertesség** és a **pervesztesség** elvét.

Polgári eljárásban a pervesztes félnek meg kell térítenie a pernyertes fél költségeit. A fél saját mulasztásából vagy a felektől függetlenül felmerült költségeket a felek maguk viselik. A költségtérítésre vonatkozó további részletszabályok a polgári eljárásról szóló törvényben (151–186., valamint 173a. cikk) és a büntetőeljárásban felmerült költségek megtérítésére vonatkozó szabályokban (Hivatalos Lap 15/06. szám) található.

Ha a **büntetőeljárásban** a vádlott bűnösségét megállapítják, a bíróság rendszerint őt kötelezi a költségek megfizetésére. A büntetőeljárásról szóló törvény (92–99. cikk) és az igazságügy-miniszter külön rendeletei a költségviselés tekintetében további részletszabályokat is megállapítanak.

Szakértői díjak

Polgári eljárásban a szakértői díjakat alapesetben a szakértői bizonyítást indítványozó fél előlegezi meg. Ha a bíróság szakértő kirendelése mellett dönt, a díjakat a bíróság előlegezi meg. Ezeknek a költségeknek a viseléséről a bíróság az eljárás végén a pernyertesség alapján dönt.

Büntetőeljárásban a szakértői díjakat a bíróság előlegezi meg.

Fordítók és tolmácsok díja

Büntetőeljárásban a fordítók és tolmácsok díjait a bíróság **előlegezi meg**.

Az olasz és magyar nyelvről történő fordítás ingyenes e kisebbségek anyanyelvhasználathoz való alkotmányos joga alapján (még abban az esetben is, ha az illetőnek büntetőeljárásban meg kellene fizetnie a költségeket).

A fordítók és tolmácsok díjait nem kell megfizetni, ha a terhelt nem érti az eljárás nyelvét.

Polgári eljárásban a fordítók és tolmácsok díjai az eljárási költségek részét képezik. A költségeket annak a félnek kell megelőlegeznie, aki az eljárásra okot adott. E költségeknek a viseléséről a bíróság az eljárás végén a pernyertesség, illetve a pervesztesség alapján dönt.

Esettanulmányok, Szlovénia

A szlovéniai eljárási költségekről pontosabb információk az egyes konkrét esettanulmányokban található.

Kapcsolódó linkek

[A szlovén jogrendszer](#)

[Ljubljana Területi Bíróság nyilvántartása](#)

[Bírósági statisztikák nyilvántartása](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló vizsgálat Szlovéniáról szóló jelentése\(723 Kb\)](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2019

Az eljárások költsége - Szlovákia

Ez az oldal a szlovákiai igazságszolgáltatási költségekről ad tájékoztatást.

A jogi szolgáltatásokdíjaira vonatkozó jogszabályi keretek

A jogász hivatásról, valamint az üzleti és egyéni vállalkozói szolgáltatásokról szóló 455/1991 törvény módosításáról szóló 586 /2003 módosított törvény 1. cikkének (2) bekezdése az alábbiakat írja elő:

„A jogász hivatás gyakorlása az ügyfelek bíróságok, kormányzati hatóságok és egyéb szervek előtti képviseletét, büntetőeljárás alatt álló egyének nevében és védelmében való eljárást, jogi tanácsadást, jogszabályokkal kapcsolatos okiratok megírását, jogi elemzések készítését, az ügyfelek vagyonának kezelését és a jogi tanácsadás, segítségnyújtás, valamint jogi szolgáltatások egyéb formáját jelenti, ha azok nyújtása folyamatosan és díjazás ellenében történik (a továbbiakban: „jogi szolgáltatások”).”

Ügyvédek

Az ügyvédek díjait a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának (a jogi szolgáltatások nyújtásáért járó ügyvédi díjakról és ellentételezésekről szóló 655/2004) végrehajtási rendelete – vagy a jogász díjazásról szóló rendelet szabályozza. Ennek angol változata elérhető a [Szlovák Ügyvédi Kamara](#) honlapján.

Az ügyvédi díjat az ügyvéd és ügyfele közötti megállapodásban kell rögzíteni (szerződéses díj). A jogi szolgáltatási díjak nagy többsége szerződéses alapon kerül megállapításra, kivéve, amikor a jogszabályok tarifaárakat írnak elő. Ha a felek nem jutnak megállapodásra, az összeget a tarifamértékekre (az ügyvédi díjakról szóló végrehajtási rendelet) vonatkozó rendelkezések alkalmazásával kell meghatározni. A tarifaár meghatározása során az alapárat meg kell szorozni az ügyvéd által végrehajtott cselekmények vagy az általa nyújtott jogi szolgáltatások számával.

Bírósági végrehajtók

A Szlovák Köztársaságban nem léteznek bírósági végrehajtók. Azonban ezen funkciókat végrehajtási tisztviselők látják el a végrehajtási tisztviselőkről és végrehajtási tevékenységekről szóló 233/1995 törvénnyel („**végrehajtási eljárásról szólótörvény**”) összhangban.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgárjogi eljárásokban

Peres felek rögzített költségei polgári eljárásokban

A díjak valamennyi fajtáját a vonatkozó jogszabályok határozzák meg, amelyek a díjak összegének különböző úton történő meghatározásáról rendelkeznek:

A **bírószági illetéket** a bírósági illetékekről és a bünyügyi nyilvántartásból való kivonatokról szóló 71/1992 módosított törvény (vagy a bírósági költségekről szóló törvény) szabályozza. Az összeg rögzítetten, százalékos jelleggelvagy a kettő kombinációjaként kerül meghatározásra (a kereset típusától függően).

A **végrehajtási tisztviselők díjaita** bírósági tisztviselőkről és a végrehajtási tevékenységekről szóló 233/1995 törvény szabályozza. Az összeg meghatározása tarifaár alapján (rögzített vagy százalékos díj, a végrehajtás tárgyától függően) vagy szerződéses díjként történik.

Az **ügyvédi díjakat** az ügyvédi díjakról és jogi szolgáltatások ellentételezéséről szóló 655/2004 végrehajtási rendelet szabályozza. Az összeg meghatározása tarifaár alapján (a kereset értékétől vagy tárgyatól függően rögzített díj minden egyes nyújtott jogi szolgáltatás esetében) vagy szerződéses díjként történik.

A **szakértői díjakat** a szakértők, tolmácsok és fordítók díjazásáról, költségtérítéséről és kiesett jövedelmének megtérítéséről szóló 491/2004 végrehajtási rendelet szabályozza. Az összeg meghatározása tarifaár alapján (az egyes szolgáltatások esetében rögzített díj, óradíj vagy százalékos díj, a tárgytól függően) vagy szerződéses díjként történik.

A **tanúk számára nyújtott kompenzációt** a 99/1963 törvény a **Polgári Eljárási Törvénykönyvről**, és ezt követően a kerületi, fellebbviteli, szakosított és katonai bíróságok igazgatásáról és hivatali rendjéről szóló 543/2005 végrehajtási rendelet , a 311/2001 törvény a **Munka Törvénykönyvéről** a jövedelemadóról szóló 595/2003 törvény, valamint a minimálberről szóló 663/2007 törvény szabályozza. A bíróság határoz a felmerülő készkiadások megtérítéséről és az elmaradt jövedelemért fizetendő kompenzációról (az igazgatásról és hivatali rendről szóló rendeletben megállapított szabályokkal összhangban).

A **fordítási/tolmácsolási díjakat** a szakértők, tolmácsok és fordítók díjazásáról, költségtérítéséről, és kiesett jövedelmének megtérítéséről szóló 491/2004 rendelet szabályozza. Az összeg meghatározása tarifaár alapján (rögzített óránkénti/oldalankénti díj a szóban forgó nyelvektől függően, vagy rögzített díj a fordító/tolmács által nyújtott szolgáltatásonként) vagy szerződéses díjként történik.

Ennélfogva a potenciális polgári perek többségében a laikusok számára szakértői tanácsadás nélkül gyakorlatilag lehetetlen meghatározni a várható tényleges összköltséget.

A szakemberek (különösen az ügyvédek) azonban az ügyfél számára sokkal pontosabb tájékoztatást nyújthatnak az eljárás során várható különféle költségekről, az adott ügy körülményeit figyelembe véve. Ahol nehéz előre felmérni az eredményt, az ügyvéd szintén tájékoztathatja az ügyfelet a különböző kimeneteli lehetőségekkel kapcsolatos várható költségekről, amelyek végső soron a bíróság megítélésétől és határozatától függnnek.

A polgári perekben esetlegesen előforduló különböző költségtípusokat külön rendeletek/törvények szabályozzák. Ezek különböző díjszámítási módokat tartalmaznak, amelyek két fő kategóriába sorolhatók: tarifaárak és szerződéses díjak.

A polgári eljárások azon szakasza, amelyben a peres feleknek a rögzített költségeket meg kell fizetniük

A bírósági illetékekről és a bünyügyi nyilvántartásból való kivonatokról szóló 71/1992 módosított törvény értelmében a per megkezdése előtt csak a bírósági illetéket kell megfizetni.

A 99/1963 törvény (polgári eljárásjogi kódex) értelmében bírósági illetékeken kívül a perköltségek elsősorban a peres eljárásban részt vevő feleknek és azok képviselőinek készkiadásai. Ezek az alábbiakat foglalják magukban:

- a felek és jogi képviselőik jövedelemkiesése,
- a bizonyítékok szolgáltatásának költségei (ideértve a szakértői díjakat is),
- a közjegyzők díjazása törvényszéki megbízotti minőségükben végzett szolgálataikért, valamint a készkiadásai,
- a hagyatéki ügyintéző díjazása és készkiadásai,
- fordítási/tolmácsolási díjak,
- képviseleti díj – ha valamely felet a **Szlovák Ügyvédi Kamaránál** bejegyzett ügyvéd képviseli.

Ezeket a költségeket rendszerint a bírósági ítélet meghozatala után kell megfizetni.

Továbbá a polgári peres eljárások költségei nagymértékben függenek az adott esettől és a bíróság megítélésétől (elsősorban a bizonyítás megválasztása, valamint a bíróságnak vagy másik félnek megtérítendő költségek körének meghatározása tekintetében). Ezért a peres eljárások előtt nehéz előre megbecsülni a tényleges költségeket.

Állandó költségek büntetőjogi eljárásokban

Peres felek állandó költségei büntetőjogi eljárásokban

Büntetőjogi eljárásban a bíróság saját megítélése szerint határozhat a költségekről, miután megszületett a jogerős határozat.

Büntetőjogi eljárások azon szakasza, amelyben állandó költségeket kell megfizetni.

A büntetőjogi eljárásokban alkalmazott bármely költség az ítélet jogerőssé válása után kerül megfizetésre, ahol az ítélet részét képezi a perköltségek megtérítésére vonatkozó határozat (301/2005 törvény, **büntető eljárásjogi kódex**).

Állandó költségek alkotmányjogi eljárásokban

Peres felek állandó költségei alkotmányjogi eljárásokban

A **Szlovák Alkotmánybíróság** elé vitt ügyekben, amelyek nem fejezhetők ki pénzürtékben, a tarifaár alapösszege minden egyes különálló jogi szolgáltatás tekintetében a számítási alap egyhatoda (az ügyvédi díjakról és a jogi szolgáltatások ellentételezéséről szóló 655/2004 végrehajtási rendelet 11. cikke).

Alkotmányjogi eljárások azon szakasza, amelyben állandó költségeket kell megfizetni

Az alkotmányjogi eljárások esetében is hasonló a helyzet, mint a polgárjogi és büntetőjogi pereknél. A 99/1963 törvény (polgári eljárásjogi kódex) alkalmazandó.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és köteleességei

A jogászi hivatásról, valamint az üzleti és egyéni vállalkozói szolgáltatásokról szóló 455/1991 módosított törvény módosításáról szóló 586/2003 törvény 18. cikke az alábbiakat írja elő:

1. Jogi tevékenysége folytatása során minden ügyvéd köteles védeni ügyfele jogait, támogatni ügyfele indokolt és jogos érdekeit, valamint az ügyfél utasításai szerint eljárni. Amennyiben az ügyfél utasításai sértenek valamely általános érvényű, jogilag kötelező szabályt, az ügyvédet nem kötik ezen utasítások, és tájékoztatnia kell az ügyfelet a fennálló helyzetről.
2. Jogi tevékenysége során az ügyvéd köteles tisztességesen, becsületesen, és kellő szakmai körültekintéssel eljárni. Következésképpen fel kell használnia minden rendelkezésre álló jogi eszközt és tudást, hogy a lehető legjobban szolgálja ügyfele érdekeit. Az ügyvédnek biztosítani kell, hogy jogi szolgáltatásai a tervezett célt szolgálják és azokat ésszerű díjazás ellenében biztosítsa.
3. Jogi tevékenysége során az ügyvédnek mindig hivatása méltóságának megfelelően kell viselkednie, és nem hozhat szegényt arra. Az ügyvédek ezért kötelesek követni a magatartási kódexben, valamint a kamara belső szabályaiban és rendeleteiben foglaltakat.

A költségek megállapításának jogalapjai

Milyen nyelveken kaphatok tájékoztatást a költségek megállapításának szlovákiai jogalapjairól?

A költségekre vonatkozó, fent említett jogszabályok gyűjteményét szlovák nyelven adják ki (a **Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa 1/1993** törvényének 8. cikke értelmében).

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítés tekintetében a 420/2004 törvény, a **közvetítési törvény** irányadó.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

A költségekre vonatkozó információk rendelkezésre állnak az [IGNUM](#) honlapon, amely a Szlovák Köztársaság összes általános hatályú törvényét, valamint hatályos/hatályon kívüli törvényét tartalmazza. A honlap tulajdonosa a [Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma](#).

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Ezen információk a [Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma](#) statisztikai évkönyvében érhetők el.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Az átlagos költségekre és díjakra vonatkozó információkat nehéz meghatározni az alábbiak miatt:

1. nincsenek közzétett statisztikai adatok.
2. A vonatkozó szlovákiai jogszabályok viszonylag rugalmasak, és szinte mindig lehetővé teszik szerződéses díj/díjazás kiszabását – a térséget, a jogi iroda és a peres ügyvel kapcsolatban szolgáltatásokat nyújtó egyéb személyek hírnevét figyelembe véve. Továbbá, és ez még fontosabb, maga az eset, annak összetettsége, a szükséges bizonyítékok köre, valamint az időtartam is jelentős hatással van.
3. Továbbá a tarifaárak alapján számított összeg (amely csak a peres eljárás végén, az eset kimenetétől és a bíróság megítélésétől függően határozható meg, az eljárási költségek formájában) is függ a peres eljárás hosszától, a nyújtott szolgáltatások mennyiségétől és számos egyéb tényezővel. Mivel nem lehet meghatározni a peres eljárás során végzett munka átlagos mennyiségét, ezért lehetetlen átlagos jogi díjak meghatározása.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan kerül megadásra ez az információ?

Ha a végrehajtó bejegyzett héafizető, akkor a héát hozzáadják a számított jövedelméhez és költségeihez (a bírósági tisztviselőkről és végrehajtási tevékenységekről szóló 233/1995 törvény 196. cikke értelmében)

Ha az ügyvéd bejegyzett héafizető, akkor a jelen rendelet szerint számított jövedelme és költségei tartalmazzák a héát (az ügyvédi díjakról és a jogi szolgáltatások ellentételezéséről szóló **655/2004 igazságügyi minisztériumi végrehajtási rendelet** 18. cikkének (3) bekezdése értelmében).

Ha a szakértő, tolmács vagy fordító bejegyzett héafizető, akkor a számított díjak tartalmazzák a héát (a szakértők, tolmácsok és fordítók díjazásáról, költségtérítéséről és munkaórái megtérítéséről szóló **491/2004 igazságügyi minisztériumi végrehajtási rendelet** 16. cikkének (2) bekezdése értelmében).

Melyek az alkalmazandó százalékos arányok?

A héát nem számítják fel a bírósági díjak esetében (a bírósági díjakról és a bűnügyi nyilvántartás kivonati díjáról szóló 71/1992 módosított törvény értelmében). Azonban alkalmazandó a közvetítési díjakra, mivel a közvetítési tevékenység üzleti tevékenységnek minősül, valamint a választottbírói díjakra 20 százaléknak megfelelő mértékben, feltéve, hogy a fizetséget kapó személy regisztrált héafizető.

Költségmentesség

Alkalmazandó jövedelemküszöb a polgári jog területén

Ezt a nélkülszű személyek számára biztosított jogi segítségnyújtásról, és a Kamaráról szóló 586/2003 törvény módosításáról és kiegészítéséről, továbbá a kereskedelemről szóló módosított 455/1991 törvény (Kereskedelmi Törvény) módosításáról szóló, a 8 /2005 törvény által módosított 327/2005 törvény 4. cikkének i) albekezdése szabályozza.

A vonatkozó rész így szól: „Anyagi nélkülszű akkor áll fenn, ha a szóban forgó természetes személy szociális juttatásban és ellátásban részesül, 1e) vagy jövedelme alacsonyabb a külön jogszabályban meghatározott létminimum 1,6-szeresénél, 2) és a természetes személy saját anyagi eszközeiből nem tudja fedezni a jogi szolgáltatások igénybe vételét”. (311,30 EUR)

Alkalmazandó jövedelemküszöb a büntetőjog területén a vádlottak esetében

A jövedelemküszöb nem meghatározott azon vádlottak esetében, akik büntetőjogi eljárás során *ex officio* jogi képviseletsegítségét kívánják igénybe venni. A **büntető eljárásjogi kódex** (37. és 38. cikk) meghatározza azokat az eseteket, amikor a védelem biztosítása kötelező:

1. A vádlottnak biztosítani kell ügyvédet a tárgyalást megelőző eljárás során, ha:
 1. vizsgálati fogságban van, börtönbüntetését tölti, vagy egészségügyi intézményben megfigyelés alatt áll;
 2. megfosztották jogképességétől, vagy korlátozott a jogképessége;
 3. különösen súlyos bűncselekménnyel vádolják;

4. fiataalkorú;
5. megszökött az igazságszolgáltatás elől.

2. Az ügyvéd akkor is kötelező, ha a bíróság vagy az államügyész a tárgyalást megelőző eljárás során azt szükségesnek ítéli, mivel kétségei vannak afelől, hogy a vádlott képes saját védelmét megfelelően ellátni.
3. Kötelező a védőügyvéd továbbá kiadási eljárásokban, valamint azokban az eljárásokban, melyekben kényszergyógykezelés rendelhető el, kivéve az alkoholbetegség kényszergyógykezelését.

A büntetőeljárásjogi kódex 38. cikke előírja az alábbiakat:

1. Kötelező az ügyvéd azon végrehajtási eljárásokban, amikor a bíróság meghallgatás után hoz határozatot, ha:
 1. a vádlottat megfosztották jogképességétől, vagy korlátozott a jogképessége;
 2. a vádlott fiataalkorú, akit feltételesen szabadlábra helyeztek, és aki a meghallgatás idején még nem töltötte be a 18. életévét;
 3. a vádlott vizsgálati fogságban van;
 4. kétségek merülnek fel a vádlott azon képességével kapcsolatban, hogy megfelelően védje magát.
2. Kötelező a védőügyvéd rendkívüli jogorvoslati eljárások során, ha:
 - ha a 37. cikk (1) bekezdése a), b) vagy c) albekezdésének valamelyike fennáll;
 - ha a fiataalkorú – a rendkívüli jogorvoslati eljárás során a meghallgatáskor – fiatalabb 18 évesnél;
 - ha kétségek merülnek fel az elítélt azon képességével kapcsolatban, hogy megfelelően védje magát;
 - ha az eljárást elhunyt elítélt ellen folytatják le.

Alkalmazandó jövedelemkiszűb a büntetőjog területén az áldozatok esetében

A büntető eljárásjogi kódex 558. cikkének (1) bekezdése értelmében a bíróság az ítélet jogerőssé válása után határoz a sértett költségeinek megtérítéséről.

Az áldozatoknak nyújtott jogi segítséggel kapcsolatos egyéb feltételek

Minden feltételt a 301/2005 törvény, a büntető eljárásjogi kódex szabályoz.

Költségmentes bírósági eljárások

A bírósági díjak alóli mentességnek két típusa van (Szlovák Nemzeti Tanácsnak a bírósági díjakról és a bűnügyi nyilvántartás kivonati díjáról szóló, 71/1992. módosított törvényének 4. cikke). Ilyen mentesség alkalmazandó az alábbiakra:

- speciális eljárástípusok (kiskorúak gondozása, közigazgatási szervek eljárásnak hiánya vagy jogellenes beavatkozása, kölcsönös tartáskötelezettség szülők és gyermekek között), vagy
- meghatározott típusú személyek (felperes munkahelyi baleset vagy foglalkozási betegség kiváltotta kártérítési perben; foglalkoztatás érvénytelen megszüntetésének megállapítását célzó eljárásban stb.). Amennyiben a bíróság helyt ad a keresetnek, az alperes köteles az adott bírósági díjnak vagy annak a bíróság által megállapított hányadának megfizetésére, kivéve, ha az alperes is mentesül a díjfizetés alól.

A polgári eljárásjogi kódex 138. cikke értelmében a bíróság jogosult teljes vagy részleges felmentést adni a bírósági díj megfizetése alól valamely félnek, ha azt az adott fél állapota indokolja, kivéve, ha a kereset ok nélküli vagy egyértelműen alaptalan. A bíróság azonban jogosult az eljárás során bármikor visszavonni a mentességet.

A nélkülvöz személyek számára biztosított jogi segítségnyújtásról szóló 327/2005 törvény (vagy a jogi segítségnyújtásról szóló törvény) értelmében a **jogi segítségnyújtás** jogi szolgáltatások biztosítását jelenti olyan személy számára, aki jogai gyakorlása során jogosult segítségre, elsősorban az alábbiak formájában:

- jogi tanácsadás,
- segítség a bíróságon kívüli eljárások során,
- bírósági beadványok szerkesztése,
- képviselőlet bírósági eljárások során,

- ezekhez kapcsolódó cselekmények, valamint
- a kapcsolódó költségek megfizetése teljesen vagy részben.

Mindazonáltal, amennyiben az érintett személy megfelel a költségmentesség követelményeinek, valószínű, hogy az eljárási költségek (beleértve a bírósági díjakat) megfizetése alól is mentesül. Nincs arra vonatkozó kifejezett rendelkezés, hogy a jogi segítségnyújtásra jogosult személy mentesül-e egyben a bírósági díjak megfizetése alól is. Azonban igen valószínű, hogy a bíróság megadja ezt a mentességet.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Polgárjogi eljárások: a polgári eljárásjogi kódex 142. cikke értelmében

Az illetékes bíróságtól kérelmezni lehet a bírósági illetékek fizetése alóli teljes vagy részleges mentességet. A bíróság saját kezdeményezésére a (teljesen) pernyertes félnek visszatérítheti a szükséges eljárási költségeket (beleértve a bírósági illetékeket).

Részleges pernyertesség esetében a bíróság az eljárási költségek egy részét táríti vissza minden félnek, továbbá úgy is határozhat, hogy a felek egyike sem jogosult az eljárási költségek visszatérítésére. A bíróság azonban visszatérítheti a teljes eljárási költségeket részlegesen pernyertes félnek is, amennyiben a fél által viselendő költségek mértékére vonatkozó végzés szakértői véleményen vagy a bíróság megítélésén alapult, vagy ha a peresztesség az eljárás relatíve elhanyagolható részére vonatkozik.

Büntetőjogi eljárások: a büntető eljárásjogi törvény 557. cikke értelmében

Ha az áldozat legalább részlegesen jogosult az eljárás költségeinek visszatérítésére, az elítélt köteles az áldozatnak megfizetni a szükséges eljárási költségeket, kötelező képviselő esetén ideértve a jogi képviselő költségeit is.

Ha az áldozat javára nem ítélték meg a fentiek szerint a költségek megtérítését, a bíróság akkor is elrendelheti számára az eljárási költségek teljes vagy részleges megtérítését, az áldozat indítványa alapján, figyelembe véve az eset körülményeit.

Szakértői díjak

A szakértői díjakat az Igazságügyi Minisztériumnak a szakértők, tolmácsok és fordítók díjazásáról, költségtérítéséről és munkaórái megtérítéséről szóló 491/2004 végrehajtási rendelete határozza meg. A [Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma](#) által kezelt szakértői lista a minisztérium honlapján áll a nyilvánosság rendelkezésére. Egy adott szakértő akkor kerül be a nyilvántartásba, ha a jelentkező minden követelménynek megfelel (a szakértők, tolmácsok és fordítók díjazására vonatkozó végrehajtási rendelet értelmében).

A szakértői díjat a szakértő és ügyfele közötti megállapodásban kell rögzíteni (szerződéses díj). Ha a felek nem jutnak megállapodásra, a díj szintjének meghatározásához a tarifamértékek vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A hÉa csak a szerződéses díjra alkalmazandó, feltéve, hogy az adott fordító/tolmács bejegyzett héafizető.

A tarifaárak meghatározásának az alapja:

- az eltöltött órák száma,
- az ügy tárgya eredeti értékének adott százaléka,
- átalánydíj az ügy tárgya és a nyújtott szolgáltatások száma alapján.

Szlovákia esettanulmányai

A szlovák eljárási díjakra vonatkozó részletesebb információk néhány konkrét esettanulmányon keresztül állnak rendelkezésre.

Kapcsolódó mellékletek

[A költségek átláthatóságát tanulmányozó szlovák jelentés](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 26/06/2019

Ez az oldal az igazságszolgáltatással kapcsolatos finnországi költségekre vonatkozóan tartalmaz információkat.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

Finnországban az ügyvédi díjakat az ügyvédek megfelelő szakmai magatartásáról szóló, a finn Ügyvédi Kamara által jóváhagyott szabályzat és a díjakra vonatkozó útmutató szabályozza.

Végrehajtók

Finnországban a végrehajtói díjakat a 925/2008. kormányrendelet, a végrehajtási díjakról szóló 34/1995. törvény és a 35/1995. kormányrendelet szabályozza.

Jogtanácsosok

Finnországban a jogtanácsosok díjait a kereskedelmi kódex 18:5, a jogi segítségnyújtásról szóló 257/2002. törvény és a 290/2008. kormányrendelet szabályozza.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári peres eljárásban

Rögzített költségek a polgári peres eljárásban részt vevő felek esetén

Finnországban a rögzített költségek közé az **eljárási illetékek** és az **okirati illetékek** tartoznak. Az eljárási illetékeket (tárgyalási illeték, beadványokkal kapcsolatos illeték, kézbesítési illeték) a féltől az ügy tárgyalásának, valamint az eljárás során megtett intézkedések ellenértékéért szedik be. Az eljárási illeték fedezi továbbá az ügyben hozott határozatot vagy közbülső végzést tartalmazó hivatalos okirat kézbesítését is. A tárgyalási illeték mértéke polgári ügyekben a körzeti bíróságoknál fizetendő 79 euro és a piaci bírósági ügyekben felszámított 223 euro közötti összeg lehet.

Az okirati illetékeket (kivonatokért, másolatokért, igazolásokért felszámított illetékek) a kifejezetten kérelmezett okiratokért szedik be, kivéve, ha az illetékfizetés alól a törvény mentességet ad. Nem terheli illeték például az ügyész által vizsgált büntetőügyben a sértett számára kiadott okiratokat.

A költségekkel kapcsolatos adatok az igazságügyi honlapon és a bírósági illetékekről szóló törvényben (a bíróságok és az igazságügyi igazgatás egyes szervei intézkedéseikért fizetendő illetékekről szóló 701/1993. törvény), valamint az Államtanács vonatkozó rendeleteiben található meg.

A bontóperekben a teljes eljárási illeték egy kezdeti 79 eurós illetékből és a gondolkodási időt követő, folytatott tárgyalásért felszámított 44 euróból áll. A jogtanácsos eljárása megközelítőleg 1000 euróba kerül. Beadványokat is tartalmazó ügyekben az illeték 72 euro. Polgári jogi ügyekben a körzeti bíróságokon a tárgyalási illeték összege 79 és 179 euro között mozog, és újabb 179 eurót kell fizetni akkor, ha az ügyben a Fellebbviteli Bíróság előtt fellebbezést nyújtanak be. A jogtanácsosok költségei elérhetik, akár meg is haladhatják a 6000 eurót.

A polgári peres eljárás mely szakaszában kell a feleknek megfizetniük a rögzített költségeket?

A polgári peres eljárásban részt vevő feleknek a rögzített költségeket az eljárás végén kell megfizetniük.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

Rögzített költségek a büntetőeljárásban részt vevő felek esetén

Finnországban a felek nem fizetnek az ügyész által az elsőfokú bíróságoknál lefolytatott büntetőügyekben.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell a feleknek megfizetniük a rögzített költségeket?

A büntetőeljárásban részt vevő feleknek a rögzített költségeket az eljárás végén kell megfizetniük.

Rögzített költségek az alkotmányossági eljárásban

Rögzített költségek az alkotmányossági eljárásban részt vevő felek esetén

Finnországban nincs alkotmánybíróság; az idevágó ügyeket büntetőügyként tárgyalják. A felek nem fizetnek az ügyész által az elsőfokú bíróságoknál lefolytatott büntetőügyekben.

Az alkotmányossági eljárás mely szakaszában kell a feleknek megfizetniük a rögzített költségeket?

A költségeket az eljárás végén kell megfizetni.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A **jogi képviselőknek** a potenciális peres eljárás feleivel előzetesen ismertetniük az utóbbiak jogait és kötelezettségeit annak érdekében, hogy a felek tisztában legyenek eredményességük esélyeivel és az ezzel járó költségekkel, ideértve azokat a költségeket is, amelyeket a pereszes félnek kell valószínűleg viselnie. Mindezt a **finn Ügyvédi Kamara** [magatartási kódexe](#) szabályozza. Az ügyvéd a törvény erejénél fogva köteles továbbá az **ügyvédi titok** megőrzésére.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található meg a költségek megállapításának finnországi jogalapjaira vonatkozó információkat?

A költségek megállapításának jogalapjaira vonatkozó információk az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján állnak rendelkezésre.

Milyen nyelveken szerezhetek a költségek megállapításának finnországi jogalapjaira vonatkozó információkat?

Az információk finnül, svédül és angolul állnak rendelkezésre.

Hol található a közvetítésre vonatkozó információkat?

A közvetítésre vonatkozó információk az Igazságügyi Minisztérium és a **Nemzeti Egészségügyi és Népjóléti Intézet** honlapján található meg.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó honlap

A bírósági eljárásokkal kapcsolatos költségekre és díjakra vonatkozó részletes információk a [finn Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján **ingyenesen** hozzáférhetők.

Hol található információkat a különböző eljárások átlagos időtartamáról?

Az átlagos időtartamra vonatkozó információk az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján, a tevékenységekre vonatkozó, „Áttekintés” című részben található meg.

Hol található információkat egy adott eljárás átlagos összköltségére vonatkozóan?

Egy adott eljárás átlagos összköltségére vonatkozó információk a finn [igazságszolgáltatási](#) honlapon található meg.

Hozzáadottérték-adó

Az információ elérhetősége

Az információ [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján érhető el. A finn Ügyvédi Kamara díjakra vonatkozó útmutatója szerint a feladat ügyfél számára történő elvégzésének díjára vonatkozó becslésnek a héa-t is tartalmaznia kell.

Milyen adókulcsokat kell alkalmazni?

A jogi szolgáltatásokra 22%-os héa vonatkozik. A költségmentességi díjak azonban héa-mentesek.

Költségmentesség

Alkalmazandó jövedelemküszöb a polgári jogi igazságszolgáltatás területén

A jövedelemküszöböt meghatározott képlet alapján számítják ki. Általánosságban akkor ítélik meg költségmentességet, amikor a kérelmező anyagi forrásai egyedülálló személy esetében nem érik el a havi 700 eurót. Ez progresszíven is csökkenthető, amennyiben a kérelmező anyagi forrásai 700 és 1500 euro közé esnek. Nem ítélik meg költségmentességet, ha a kérelmező anyagi forrásai meghaladják a havi 1500 eurót. Házastársak vonatkozásában a megfelelő összeg 600, illetve 1300 euro.

70 euro költségmentességi díjat kell fizetnie annak a kérelmezőnek, akinek számára csökkentett költségmentességet ítélték meg. Ezen túlmenően kiegészítő csökkentési díjat kell fizetni, ha a kérelmező rendelkezésére álló likvid eszközök meghaladják az 5000 eurót.

Alkalmazandó jövedelemküszöb a büntető igazságszolgáltatás terén a terheltek számára

A jövedelemküszöböt meghatározott képlet alapján számítják ki. Általánosságban akkor ítélik meg költségmentességet, amikor a kérelmező anyagi forrásai egyedülálló személy esetében nem érik el a havi 700 eurót. Ez progresszíven is csökkenthető, amennyiben a kérelmező anyagi forrásai 700 és 1500 euro közé esnek. Nem ítélik meg költségmentességet, ha a kérelmező anyagi forrásai meghaladják a havi 1500 eurót. Házastársak vonatkozásában a megfelelő összeg 600, illetve 1300 euro. Erre vonatkozóan további információk találhatóak az igazságügyi honlapon. 70 euro költségmentességi díjat kell fizetnie annak a kérelmezőnek, akinek számára csökkentett költségmentességet ítélték meg. Ezen túlmenően kiegészítő csökkentési díjat kell fizetni, ha a kérelmező rendelkezésére álló likvid eszközök meghaladják az 5000 eurót.

A fentiekben elmondottakon túl a terheltek kirendelt ügyvéd igénybe vételére is jogosultak – pénzügyi helyzetüktől függetlenül –, amennyiben súlyos bűncselekménnyel vádolják őket, vagy letartóztatásuk, illetve fogva tartásuk esetén. A bíróság hivatalból is kinevezhet kirendelt ügyvédet a 18 év alatti vagy a saját védelméről gondoskodni képtelen személy számára. A terheltek azonban elítélése esetén meg kell térítenie az államnak a kirendelt ügyvéd díját, kivéve, ha költségmentességre lett volna jogosult. Ez esetben a terhelt fizetési kötelezettsége a költségmentességi szabályoknak megfelelően alakul.

Alkalmazandó jövedelemküszöb a büntető igazságszolgáltatás terén az áldozatok számára

Egyes súlyos bűncselekmények – mint például a családon belüli erőszak, vagy a szexuális bűncselekmények – áldozatai pénzügyi helyzetüktől függetlenül jogosultak ügyvédre és segítő személy támogatására.

Ezen felül az áldozatok a közös kritériumoknak megfelelően is részesülhetnek költségmentességben: általánosságban költségmentességet akkor ítélik meg, amikor a kérelmező anyagi forrásai egyedülálló személy esetében nem érik el a havi 700 eurót. Ez progresszíven is csökkenthető, amennyiben a kérelmező anyagi forrásai 700 és 1500 euro közé esnek. Nem ítélik meg költségmentességet, ha a kérelmező anyagi forrásai meghaladják a havi 1500 eurót. Házastársak vonatkozásában a megfelelő összeg 600, illetve 1300 euro. 70 euro költségmentességi díjat kell fizetnie annak a kérelmezőnek, akinek számára csökkentett költségmentességet ítélték meg. Ezen túlmenően kiegészítő csökkentési díjat kell fizetni, ha a kérelmező rendelkezésére álló likvid eszközök meghaladják az 5000 eurót.

Az áldozatok számára megítható költségmentességgel kapcsolatos egyéb feltételek

A költségmentességet mindenkor az állami jogsegélyirodánál kell igényelni. Költségmentesség az ország bármely állami jogsegélyirodájánál kérhető, a kérelmező lakóhelyétől függetlenül. A kérelmet általában a legközelebbi irodánál célszerű benyújtani.

A kérelmezőnek igazolnia kell pénzügyi körülményeit, az esetleges jogi költségbiztosítást, valamint meg kell jelölnie az ügyet, amelyre vonatkozóan a költségmentességet kéri.

A kérelmet a jogsegélyirodánál szóban vagy írásban kell előterjeszteni, a szükséges dokumentációt pedig mellékelni kell a kérelemhez. A kérelmet és a mellékleteket a jogsegélyirodának postán, faxon vagy elektronikus levélben is meg lehet küldeni.

A kérelmezésre szolgáló formanyomtatvány elérhető a költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványát tartalmazó honlapon, illetve az állami jogsegélyirodáknál, bíróságokon és az ügyvédi irodáknál is elérhető.

Ha egy kérelmező bírósági eljárásban ügyvédi segítséget kíván igénybe venni, a költségmentesség iránti kérelmet az ügyvéd is benyújthatja.

Ha valaki családon belüli erőszak vagy szexuális bűncselekmény áldozatává válik, a bíróság ügyvédet vagy segítő személyt jelölhet ki az áldozat számára a tárgyalást megelőző nyomozati szakasz és a tárgyalás idejére. Ha az áldozat követelést kíván előterjeszteni a tárgyaláson, a bíróság ügyvédet jelöl ki. Amennyiben az áldozatnak nincs követelése, úgy segítő személyt jelölnek ki.

A fentebb említetteknek megfelelően kérelem esetén kirendelt ügyvédet jelölnek ki a súlyos bűncselekményekkel gyanúsítottak, valamint a letartóztatott vagy fogva tartott személyek számára. A bíróság hivatalból is kinevezhet kirendelt ügyvédet a 18 év alatti vagy a saját védelméről gondoskodni képtelen személy számára.

Költségmentes bírósági eljárások

A költségmentesség jogosultja minden fizetési kötelezettség alól mentesül.

Ezen túlmenően bizonyos ügyek a törvény (a bírósági illetékekről szóló 701/1993. törvény 6. és 7. szakasza) erejénél fogva költségmentesek. Ilyen ügyek közé tartozik például a magánszemélyek adósságainak rendezése, valamint az ügyész által első fokon folytatott büntetőügyek. Kölcsönös jogsegély esetén külföldi hatóságok és külföldi állampolgárok is részesülhetnek költségmentes eljárásban.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pernyertes fél költségeit?

Főszabályként polgári ügyekben a költségeket a pereszes fél viseli (kivételet képeznek például a kérelmet tartalmazó ügyek, valamint a kötelező törvényi rendelkezésekkel kapcsolatos ügyek, pl. a legtöbb családjogi ügy). A közigazgatási bíróságoknál minden fél maga viseli költségeit. A bíróság ítéletében megállapítja, hogy a pereszes félnek meg kell-e fizetnie a pernyertes fél költségeit.

Szakértői díjak

A szakértői díjakról a bíróság határoz. E díjak tekintetében nincs rögzített felső határ, azoknak azonban ésszerűnek kell lenniük.

Fordítók és tolmácsok díja

A fordítók és tolmácsok díjáról a bíróság határoz. E díjak tekintetében nincs rögzített felső határ, amennyiben azok ésszerűek. Egy fordító átlagos díja 80 euro/oldal. A fél mentesül e díjak megfizetése alól, ha számára költségmentességet ítéltek meg.

Kapcsolódó linkek

[A finn Igazságügyi Minisztérium honlapja](#)

[A finn igazságszolgáltatás honlapja](#)

[A finn Ügyvédi Kamara honlapja](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Finnországra vonatkozó jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 14/10/2018

Az eljárások költsége - Svédország

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sv](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal a svédországi bírósági költségekről nyújt tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Ügyvédek

A jogi szakmák képviselőinek díjazását Svédországban nem szabályozzák. Költségmentesség engedélyezése esetén azonban a kormány által meghatározott óradíjat alkalmazzák. A 2012. évben ennek összege a legtöbb esetben 1 205 SEK volt (héta nélkül, vagyis héa-val együtt 1 506 SEK). A **Svéd Ügyvédi Kamara** tagjainak (**advokater**) magatartási kódexe szerint a Kamara tagjai által felszámított díjaknak ésszerűeknek kell lenniük.

Rögzített költségek

Rögzített költségek a polgári eljárásban

A peres feleket terhelő rögzített költségek a polgári eljárásban

Polgári ügyben benyújtott kereset esetén a keresetet benyújtó félnek perindítási illetéket kell fizetnie a bíróság részére. A perindítási illeték összege jelenleg 450 SEK (körülbelül 50 EUR).

Az olyan, peren kívül is rendezhető polgári ügyekben, ahol a pertárgyérték nyilvánvalóan nem haladja meg a társadalombiztosítási törvényben meghatározott alapösszeg felét (a 2012. évre az alapösszeg 44 000 SEK; tehát az alapösszeg fele 2012-ben 22 000 SEK), a **perköltségek megtérítése** nem terjedhet ki egyéb kiadásokra, kivéve a következőket:

1. jogi tanácsadással kapcsolatos kiadások, alkalmanként minden esetben legfeljebb egy óra időtartamú tanácsadást fedezve, és olyan összegben, amely megfelel a költségmentességről szóló törvény (1996:1619) értelmében egy óra időtartamú tanácsadásért fizetendő összegnek;
2. perindítási illeték;
3. a bírósági meghallgatáson való megjelenéshez kapcsolódóan a fél vagy a jogi képviselő útiköltsége és ellátása, vagy ha a személyes megjelenés nem szükséges, az ügyvéd útiköltsége és ellátása;
4. tanúkkal kapcsolatos kiadások;
5. fordítási költségek.

A költségek megtérítésére csak olyan mértékig kerül sor, amennyire azok a fél érdekeinek védelme céljából ésszerűen merültek fel.

Egyéb polgári ügyekben (vagyis ahol a pertárgyérték meghaladja a **társadalombiztosítási törvényben** meghatározott alapösszeg felét) ilyen korlátozások és rögzített költségek nem érvényesülnek.

A polgári eljárás mely szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A perindítási illetéket a kereset benyújtásakor kell megfizetni a bíróság részére. Egyebekben ezt a kérdést nem szabályozzák. A **költségmentességről szóló törvény** azonban kimondja, hogy költségmentesség engedélyezése esetén a félnek a költségek felmerülésekor költségmentességi díjat kell fizetnie a jogi képviselő számára. Ennek a díjnak alapvetően a fél jövedelme képezi az alapját.

Rögzített költségek a büntetőeljárásban

Az eljárásban részt vevő feleket terhelő rögzített költségek a büntetőeljárásban

Ha a bíróság a vádlott részére **kirendelt védőt** jelöl ki, a fent említett óradíj mértékét alkalmazzák. A rövid időtartamú eljárásokra külön rendszer vonatkozik. Ha a vádlottat elítélik, meg kell térítenie az államnak a bíróság döntése alapján a védője díjazására fordított állami forrásokat. A vádlott által a védő díjazása tekintetében fizetendő összeg azonban nem haladhatja meg azt az összeget, amelyet költségmentesség megítélése esetén költségmentességi díj címén fizetendő lett volna.

A sértett fél ügyvédjéről szóló törvénynek megfelelően bizonyos esetekben ügyvédet lehet kinevezni a sértett fél (vagyis a bűncselekmény állítólagos áldozata) számára. A sértett fél az említett ügyvéd díjazásáért nem felelős. Ha a vádlottat elítélik, meg kell térítenie az államnak a bíróság döntése alapján a sértett fél ügyvédjének díjazására fordított állami forrásokat. A vádlott által a sértett fél ügyvédjének díjazása tekintetében fizetendő összeg azonban nem haladhatja meg azt az összeget, amelyet költségmentesség megítélése esetén költségmentességi díj címén fizetendő lett volna.

A büntetőeljárás mely szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

Ha a bíróság úgy dönt, hogy a vádlottnak meg kell térítenie az állam részére a bíróság döntése alapján a védője vagy a sértett fél ügyvédje díjazására fordított állami forrásokat, ezt az összeget az ítélet kihirdetése után kell megfizetni.

Rögzített költségek alkotmányjogi eljárásban

Az eljárásban részt vevő feleket terhelő rögzített költségek az alkotmányjogi eljárásban

Svédországban ilyen jellegű **speciális alkotmányjogi eljárások nincsenek**. Egy fél azonban emberi jogai megsértése miatt kártérítést követelhet az államtól. Ilyen esetben a jogi szakmák képviselőinek díjazására és a rögzített költségekre vonatkozó, fent említett szabályozás alkalmazandó.

Az alkotmányjogi eljárás mely szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

Lásd a fenti információkat.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A **Svéd Ügyvédi Kamara** tagja által a felek jogaira, kötelezettségeire és a pernyertesség esélyére vonatkozóan nyújtandó tájékoztatást illetően a **svéd perrendtartás** csak annyit jelent ki, hogy a kamarai tagnak a rábízott feladatokat a tevékenysége során becsületesen és kellő gondossággal kell ellátnia, és mindig tiszteletben kell tartania az ügyvédi etikai szabályokat.

A **Svéd Ügyvédi Kamara tagjainak magatartási kódexe** szerint továbbá a tagnak – a megbízás kezdetétől – tájékoztatnia kell az ügyfelet a díjszámítási és számlázási elvekről. Az említett kódex szerint a díjakat a munka egy részére vonatkozóan kiállított számla útján, elszámolás keretében vagy a megbízás teljesítésekor történő számlázás útján lehet felszámítani. Az olyan egyéb jogi képviselőkre vonatkozóan, akik nem tagjai a Svéd Ügyvédi Kamarának, ilyenfajta törvényi kötelezettséget nem írnak elő.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információkat Svédországban?

A költségmentességet illetően a [Rättshjälpsmyndigheten](#) (Nemzeti Költségmentességi Hatóság) honlapján található információk (angolul is). A bírósági díjakat illetően a [svéd bíróságok \(Sveriges Domstolar\)](#) honlapján található információk. Emellett [a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat](#) honlapján is található információk (az EU szinte valamennyi hivatalos nyelvén).

Milyen nyelven érhetőek el a költségek megállapításának jogalapjára vonatkozó információk Svédországban?

Minden honlap feltünteti, hogy milyen nyelveken elérhető.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

Közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információk a [polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat](#) honlapján található.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

A költségekre vonatkozóan a [svéd bíróságok](#) honlapján található információkat. Ez hivatalos kormányzati honlap, amely angol és svéd nyelven érhető el, és amely a svéd bíróságokról és bírósági eljárásokról ad tájékoztatást.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A polgári és kereskedelmi kérdésekkel kapcsolatos ügyeket a svéd bíróságok a körzeti bíróságokon igyekeznek átlagosan legfeljebb 7 hónap, illetve a fellebbviteli bíróságokon átlagosan legfeljebb 5 hónap alatt elintézni. 2011-ben a legtöbb ügy

átlagosan 7,9 hónapig tartott a körzeti bíróságokon és 5 hónapig a fellebbviteli bíróságokon. Ez az adat (csak svéd nyelven) a [svéd bíróságok](#) honlapján található, ahol a svédországi bíróságok éves jelentései is elérhetőek.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Erre vonatkozóan nincs hivatalos információ.

Hozzáadottérték-adó

Milyen adókulcsokat kell alkalmazni?

A svéd bíróságoknak fizetendő perindítási illeték mentes a héa alól. A magán igazságügyi szolgáltatásokat illetően fizetendő héa mértéke 25%.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás terén alkalmazandó jövedelemküszöb

A költségmentesség feltétele, hogy a kérelmező jövedelme nem haladhat meg egy pénzügyi küszöbértéket, amelyet jelenleg 260 000 SEK-ban határoztak meg (körülbelül 25 000 EUR). A kérelmező jövedelmének becslése során anyagi helyzete egészét figyelembe veszik, ideértve például a gyermektartási kiadásokat, az ingatlannal kapcsolatos költségeket vagy az adósságokat is. Határokon átnyúló ügyekben költségmentesség akkor is engedélyezhető, ha a kérelmező jövedelme meghaladja a 260 000 SEK-t, feltéve, hogy nem tudja kifizetni a költségeket. Az engedélyezés alapját a svédországi és a kérelmező lakóhelye szerinti EU-tagállamban érvényesülő megélhetési költségek különbsége képezi.

A vádlottakra vonatkozó jövedelemküszöb a büntető igazságszolgáltatás terén

Bizonyos feltételek teljesülése esetén minden vádlott jogosult arra, hogy a képviselőt a jövedelmétől függetlenül kirendelt védő lássa el. Ha a vádlottat elítélik, meg kell térítenie az államnak a bíróság döntése alapján a védője díjazására fordított állami forrásokat. A vádlott által a védő díjazása tekintetében fizetendő összeg azonban nem haladhatja meg a költségmentesség megítélése esetén költségmentességi díj címén fizetendő összeget..

Az áldozatokra vonatkozó jövedelemküszöb a büntető igazságszolgáltatás terén

Bizonyos feltételek teljesülése esetén – a sértett fél ügyvédjére vonatkozó törvénynek megfelelően – minden áldozat jogosult ügyvédi segítségnyújtásra, jövedelmétől függetlenül.

Az áldozatok részére nyújtott jogi segítség engedélyezéséhez kapcsolódó egyéb feltételek

Bizonyos esetekben a bíróság kinevezheti „a sértett fél ügyvédjét” – általában egy ügyvédet (advokat) –, hogy segítse az áldozatot. A sértett fél ügyvédjét abban az esetben nevezik ki az áldozat segítésére, ha az utóbbi bűncselekmény áldozata (sértett fél), és szexuális bűncselekmény, bántalmazás, személyi szabadság megsértése, rablás vagy más olyan bűncselekmény sértettjévé vált, amelynek elkövetőjét szabadságvesztés-büntetésre ítélik. A sértett fél ügyvédjét a bíróság nevezi ki, de erre csak az előzetes nyomozás megindítását követően kerülhet sor. A sértett fél ügyvédjének költségeit az állam fizeti, és az áldozatot semmilyen fizetési kötelezettség nem terheli.

A vádlottak költségmentességének engedélyezéséhez kapcsolódó egyéb feltételek

Letartóztatásban lévő gyanúsított vagy őrizetes kérelmezheti, hogy képviselőjére kirendelt védőt jelöljenek ki. Kérelemre bűncselekménnyel gyanúsított személy számára is kijelölnek kirendelt védőt, kivéve, ha az adott bűncselekményre jogszabály 6 havi szabadságvesztésnél enyhébb büntetést ír elő.

Kirendelt védőt az alábbi esetekben is kijelölnek:

1. ha a gyanúsított a bűncselekmény kivizsgálásához kapcsolódóan védőt igényel;
2. ha a kiszabandó büntetéssel kapcsolatos kétségekre tekintettel védőre van szükség, és bírságtól vagy felfüggesztett büntetéstől, illetve ezek együttes alkalmazásától eltérő szankció kiszabása indokolt;
3. ha a gyanúsított személyes helyzetével vagy az ügy tárgyával kapcsolatos sajátos okok merülnek fel.

Ha a gyanúsítottat a saját választása szerinti védő képviseli, akkor kirendelt védőt nem jelölnek ki.

Költségmentes bírósági eljárások

Költségmentesség engedélyezése esetén a felperesnek a bíróság részére nem kell perindítási illetéket fizetnie. Az alperesnek semmilyen díjat nem kell fizetnie a bíróság részére. A felek azonban kötelesek lehetnek megfizetni a másik fél perköltségeit, ideértve a perindítási illetéket is. A **fellebbviteli bírósághoz** és a **Legfelsőbb Bírósághoz** benyújtott fellebbezések esetén nincs perindítási illeték.

Milyen esetekben viseli a pereszes fél a pereszes fél költségeit?

Főszabály szerint a vesztes fél viseli az ellenérdekű fél perköltségeit. A perköltség megtérítése teljes mértékben fedezi a tárgyalásra való felkészülés, a bíróság előtti ügyvédi képviselet és a bizonyítékok bemutatásának (ideértve a tanúkat és szakértőket is) költségeit, olyan mértékben, amennyire azok a fél érdekeinek védelme érdekében ésszerűen merültek fel. Térítést kell fizetni a perben részt vevő fél ráfordított idejéért és erőfeszítéseit is. A vita rendezését célzó olyan tárgyalásokat, amelyek közvetlen hatással vannak a fél kérelmének kimenetelére, a tárgyalásra való felkészülés érdekében tett intézkedésnek tekintik.

Szakértői díjak

Lásd a költségek megítélésére/megtérítésére vonatkozó korábbi választ.

Fordítók és tolmácsok díja

Ha az egyik fél, egy tanú vagy a bíróság által meghallgatandó egyéb személy nem ért és nem beszél svédül, tolmácsot bíznak meg, hogy segítse a bíróságot. Szükség esetén a bíróság gondoskodhat a hozzá benyújtott vagy általa kiadott iratok fordításáról. A tolmácsolás és fordítás díját a bíróság fizeti, és a feleket ilyen költség nem terheli.

Háttérinformációk

[A polgári peres eljárások költségeinek átláthatóságáról szóló tanulmány Svédországról szóló jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 19/03/2013

Az eljárások költsége - Anglia és Wales

Ez az oldal az Anglia és Wales területén a bírósági eljárások vonatkozásában felmerülő költségekről nyújt Önnek irányadó jellegű tájékoztatást. Az oldalon többek között a jogi hivatások képviselőinek díjazásáról, a költségmentességről, a közvetítésről és a rögzített költségekről, például a bírósági illetékekről esik szó.

Hol található a költségekre vonatkozó információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

Az Anglia és Wales területén lefolytatott bírósági eljárások menetével és költségeivel kapcsolatos tájékoztatást most állítják össze a [Directgov](#), az Egyesült Királyság kormányának honlapja számára. A Directgov segítségével Ön könnyen hozzáférhet a kormányzati információkhoz.

[Őfelsége Bírósági Szolgálata](#) (Her Majesty's Court Service, HMCS) honlapján külön az angliai és walesi bírósági illetékekre vonatkozó információk szerepelnek (valamennyi eljárásiköltség-típus azonban nincs feltüntetve). A honlapon Ön az angliai és

walesi bíróságokon alkalmazott egyes bírósági illetékekről és arról tájékozódhat, hogy Ön köteles-e ezek megfizetésére. A bírósági illetékekkel kapcsolatos jogszabályokra vonatkozó információk is rendelkezésre állnak.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

Nem beszélhetünk átlagos hosszról, hiszen minden tárgyalt ügy más és más. Adott ügytípusok esetén azok várható időtartamáról az érintett bíróság adhat becslést.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Ilyen átlag nincs, mivel minden tárgyalt ügy más és más. Az egyes költségeket illetően adott eljárástípusokban jártas solicitorok adhatnak felvilágosítást.

Hozzáadottérték-adó

Ügyvédi költségek: a solicitori és barristeri költségeket és egyes költségtérítéseket általában héa terheli (ennek mértéke 15%, habár 2010-ben várhatóan ismét 17,5% lesz). Az Egyesült Királyságban bizonyos összeget meghaladó bevétel esetén kötelező a héa-regisztráció. További információk [☞ Öfelsége Adó- és Vámhivatalának \(HM Revenue & Customs\)](#) honlapján található.

Bírósági illetékek: a bírósági illetékek héa-mentesek.

A jogi hivatások képviselőinek díjazása

A jogi hivatások képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

Solicitorok

A [☞ Solicitorok Magatartási Kódexe \(Solicitors' Code of Conduct\)](#) értelmében a solicitorok kötelesek ügyfeleiket díjazásukról a lehető legpontosabban tájékoztatni (2.03. cikk). A 2.03. cikk előírja különösen, hogy **az ügyfeleket tájékoztatni kell az alkalmazott díjtételekről és a fizetés várható határidejéről**, emellett pedig tanácsadást kell nyújtani számukra a finanszírozási lehetőségekről, a **költségmentességre való jogosultságot** is ideértve. A solicitorok emellett kötelesek ügyfeleiket tájékoztatni arról is, mekkora az esélye annak, hogy harmadik fél költségeit kell megtéríteniük. Ezek a rendelkezések a hivatásukat Angliában és Walesben gyakorló regisztrált európai ügyvédekre és olyan solicitorokból és más ügyvédekből és nem ügyvédekből álló ügyvédi irodákra is vonatkoznak, amelyeket a Solicitorok Szabályozási Hatósága (Solicitors Regulation Authority) szabályoz. Az ügyfeleknek az eljárás megindításakor adott tanácsadó dokumentumokban (a kódex 2.02. cikke alapján) az ügyfelek célkitűzéseit, lehetőségeit és az ügy ismertetését is szerepeltetni kell.

A költségelszámolás véglegesítését követően a solicitori díjakat a Jogászok Elleni Panaszokkal Foglalkozó Szolgálat (Legal Complaints Service) és a bíróságok adózási tisztviselői vizsgálhatja felül. A solicitorok (nem peres ügyekben érvényes) díjazásáról szóló, 2009. évi rendelet (Solicitors' [Non-Contentious Business] Remuneration Order 2009) értelmében a solicitori költségeknek az ügy valamennyi körülményére tekintettel méltányosnak és ésszerűnek kell lennie, ha tevékenységük során bírósági eljárásra nem kerül sor. Amennyiben egy vitatott költségelszámolás olyan tevékenységre vonatkozik, ahol bírósági eljárásra nem került sor, a Jogászok Elleni Panaszokkal Foglalkozó Szolgálat felülvizsgálhatja az elszámolás méltányosságát és ésszerűségét. Ilyen felülvizsgálat során megállapítják, hogy milyen összeg lett volna méltányos és ésszerű, ha az elszámolást túlzottnak ítélik. A bírósági eljárásra is kiterjedő tevékenységek – **peres ügyek (contentious business)** – fejében felszámolt díjakkal kapcsolatos megállapodásra a solicitorokról szóló, 1974. évi törvény (Solicitors Act 1974) szerinti jogszabályi előírások vonatkoznak, és ezeket a bíróság vizsgálhatja felül.

Barristers

A barristerek díjazásáról a tevékenység megkezdése előtt kiterjedt megbeszélések folynak, és arról előzetesen meg kell állapodni; vagyis **itt kevésbé előíró jellegű szabályozásra van szükség**. Anglia és Wales Tárgyalóügyvédi Kamarájának (Bar of England and Wales) Magatartási Kódexe megállapítja a barristerekre a **díjak** tekintetében alkalmazandó elveket, **továbbá az önfoglalkoztató barristerek díjazását**. A kódex értelmében **az önfoglalkoztató barristerek díjat számíthatnak fel bármilyen, a törvény által engedélyezett jogviszonyban vállalt munka tekintetében, a bért vagy egyéb munkaviszonyból származó javadalmazást kivéve**. További rendelkezés vonatkozik az önfoglalkoztató barristerek által másik barrister nevében vállalt munka végzésére. A költségekkel kapcsolatos szabálytalanságok kivizsgálása a **Tárgyalóügyvédi Kamara Szakmai Normáival Foglalkozó Testületének (Bar Standards Board)** feladata, és az ilyen esetek nyomán fegyelmi eljárás indulhat.

Végrehajtók (bailiff)

A megyei bíróságok (County Court) végrehajtóinak díjai részei a bírósági illetékeknek, és ezért a fent említett eljárási költségek ezeket már tartalmazzák.

A bíróságokról szóló, 2003. évi törvény (Courts Act 2003) értelmében a lordkancellár (Lord Chancellor) köteles törvényen alapuló jogi aktus (statutory instrument) útján rendelkezni a felsőbírósági végrehajtási tisztviselők (High Court Enforcement Officer) által felszámítható díjakról. Ezekkel a díjakkal kapcsolatosan tájékoztatást Őfelsége Bírósági Szolgálat (Her Majesty's Court Service) honlapja nyújt.

A tanúsított végrehajtók (Certificated Bailiffs) által alkalmazott jelenlegi díjszabás összetett rendszer: minden egyes végrehajtási hatáskörre eltérő díjazási rendszer vonatkozik. Egyes – pl. az önkormányzati adókkal kapcsolatos – díjazási rendszerekről jogszabály rendelkezik; mások csak a végrehajtó cég és ügyfelei közötti szerződéses megállapodások keretében érvényesek.

Őfelsége Bírósági Szolgálat (Her Majesty's Court Service) most vezet be módosításokat a tanúsított végrehajtókkal és a díjazási rendszerrel kapcsolatosan. Habár a módosítások 2012 áprilisáig várhatóan nem lépnek hatályba, ezt a honlapot a változások tekintetében frissíteni kell majd.

Eskü alatt tett nyilatkozatok (oaths)

Az eskü alatt tett nyilatkozatok lebonyolítása esetében valamennyi jogi hivatás képviselői rögzített díjakat kötelesek alkalmazni. A bíróságokról és a jogi szolgáltatásokról szóló, 1990. évi törvény (Courts and Legal Services Act 1990) értelmében a lordkancellár köteles törvényen alapuló jogi aktus útján meghatározni a jogi hivatások képviselői által az eskü alatt tett nyilatkozatok lebonyolításáért felszámítható díjakat. Ennek mértéke jelenleg írásbeli nyilatkozatonként (affidavit) vagy hitelesítésenként (affirmation) 5 GBP, írásbeli tanúvallomásonként (exhibit) pedig 2 GBP.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található az Anglia és Wales területén alkalmazandó jogi költségekre vonatkozó információkat?

A bírósági illetékekről [Őfelsége Bírósági Szolgálatának \(Her Majesty's Court Service\) honlapján](#) lehet információt kapni, azonban egyéb költségtényezőkről – pl. jogi képviselet – is fontos tájékozódni. A [Jogászegylet \(Law Society\)](#) és a [Tárgyalóügyvédi Kamara \(Bar Council\)](#) segíthet jogi képviselőt keresni, azonban a jogi képviselet költségeiről nem tudnak tájékoztatást adni, hiszen ez az adott ügyben számos tényezőtől függhet. A határon átnyúló ügyeket érintő perekben általában két ügyvédi díjszabás is alkalmazandó, az egyik a felperes illetősége szerinti tagállamban, a másik pedig a per helye szerinti tagállamban.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári peres eljárásokban

Polgári perek felelő terhelt rögzített költségek

A bírósági illetékekről [Őfelsége Bírósági Szolgálatának \(Her Majesty's Court Service\) honlapján](#) lehet tájékozódni. Az említett illetékek nem foglalják magukban az ügyvédi képviselet költségeit.

A polgári peres eljárás melyik szakaszában fizetendő a rögzített költségek?

A bírósági illetékeket minden olyan eljárás megindításakor kell megfizetni, amelyekre bírósági illeték alkalmazandó; a további illetékeket és a rögzített költségeket általában az eljárás lezárásakor kell megfizetni.

Rögzített költségek büntetőeljárásokban

Büntetőeljárások felelő terhelt rögzített költségek

A vád alá helyezett személyek a büntetőeljárásban költségmentesség keretében jogi képviseletre lehetnek jogosultak, ha a feltételeknek eleget tesznek. A költségmentességről és az erre való jogosultságról további információk alább találhatóak. Amennyiben a vád alá helyezett személy nem kap költségmentességet, a költségekről a magánszemély és jogi képviselője állapodik meg.

A büntetőeljárás melyik szakaszában fizetendő a rögzített költségek?

A tanúk költségeit és a szakértői díjakat általában az eljárás lezárásakor kell megfizetni.

Rögzített költségek alkotmányos eljárásokban

Alkotmányos eljárások felelő terhelt rögzített költségek

A bírósági illetékek az adott eljárás típusától és az eljárás megindítása szerinti bíróság szintjétől (típus) függenek. Egyéb költségtényezőket – pl. jogi képviselet – is fontos figyelembe venni.

Az alkotmányos eljárás melyik szakaszában fizetendő a rögzített költségek?

A bírósági illetékeket minden olyan eljárás megindításakor kell megfizetni, amelyekre bírósági illeték alkalmazandó; a további illetékeket és a rögzített költségeket általában az eljárás lezárásakor kell megfizetni.

Szakértői díjak

Az 5000 GBP alatti követeléseket érintő polgári peres eljárásokban a szakértői díjak maximális értéke 200 GBP, egyéb ügyekben azonban a bíró mérlegelési jogkörén belül határozhat az általa megfelelőnek ítélt összegről. A bíróságok kötelesek egyetlen közös szakértőt meghallgatni ahelyett, hogy minden fél esetében külön szakértőt hallgatnának meg. További tájékoztatás az [Egyesült Királyság Igazságügyi Minisztériumának](#) honlapján található.

Fordítók és tolmácsok díja

Az ügyek többségében a polgári bíróságokon igénybe vett tolmácsokat központilag alkalmazzák és fizetik. Csak bizonyos feltételek teljesülése esetén biztosított a központi díjazású tolmács. Az ügyben előzetes meghallgatást kell tartani (annak eldöntésére, hogy az ügyet magasabb szintű bíróság elé kell-e utalni), az ügynek gyermekeket is érintő családjogi ügynek kell lennie, vagy pedig családon belüli erőszakkal (így pl. kényszerházassággal) kell kapcsolatosnak lennie. Ha az ügyben az említett kritériumok egyike sem alkalmazható, tolmácsot akkor biztosítanak, ha a peres fél az eljárást csak ilyen módon tudja megérteni, és nem jogosult költségmentességre, egyedül nem képes tolmácsot finanszírozni, és barátai, családtagjai sem tudnak számára segítséget nyújtani. A díjazásról a tolmácsok megbízási feltételei között rendelkeznek. A díj esetenként eltérhet, a tárgyalás időtartamáról, a bíróságra és onnan vissza történő utazás hosszától és időtartamától, illetve a tolmács által igénybe vett közlekedési eszköztől függően. Minden ügyben szigorúan betartják a feltételeket, hogy túlfizetésre ne kerülhessen sor.

A fordítói díjak nem szabályozottak. Díjszabásáról minden fordító vagy fordítóiroda maga dönt.

Milyen esetekben viseli a peresztes fél a pernyertes fél költségeit?

A főszabály szerint a peresztes fél fizet, azonban a bíró mérlegelési jogkörén belül szabadon dönthet a költségekről. A bíró a költségekre vonatkozó döntéshozatal során figyelembe veszi a felek által tanúsított magatartást, továbbá az általuk az eljárás előtt és közben adott esetben a vita rendezésére tett erőfeszítéseket (az alternatív vitarendezésre tett kísérleteket is ideértve). A költségek között szerepelhetnek előre meghatározott rögzített költségek, illetve a tárgyaló bíró által (a költségek típusától és összegétől függően) bizonyos összeghatáron belül megállapított költségek. A költségekkel külön, részletes költségmegállapítás keretében is foglalkozhatnak, amire általában csak olyan bonyolultabb esetekben kerül sor, ahol a költségek közelebbi megvizsgálása szükséges. Az eljárásra vonatkozó további tájékoztatás az [Egyesült Királyság Igazságügyi Minisztériumának](#) honlapján található.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

Közvetítésre vonatkozó tájékoztatás – a költségekkel kapcsolatos információkat is ideértve – számos honlapon és linken rendelkezésre áll:

- [Alternatív vitarendezés](#)
- [Közösségi jogi tanácsadás](#)
- [Nemzeti Közvetítési Segélyvonal \(National Mediation Helpline\)](#)
- [Alternatív vitarendezéssel kapcsolatos tájékoztatás az Egyesült Királyság Igazságügyi Minisztériumánál](#)
- [A közvetítésről szóló oldal Őfelsége Bírósági Szolgálatának \(Her Majesty's Court Service\) honlapján](#)

Egy házassági vagy élettársi viszony megszakadását követően igénybe vehető alternatív vitarendezéssel kapcsolatos tájékoztatás a (kizárólag családjogi közvetítéssel foglalkozó) [Családjogi Közvetítési Segélyvonal \(Family Mediation Helpline\)](#) honlapján áll rendelkezésre, vagy pedig telefonon kérhető (az Egyesült Királyságon belül) a 0845 6026627 telefonszámon, illetve (az Egyesült Királyságon kívül) a +44 1823 623650 telefonszámon. A családjogi közvetítésről az alábbi honlapokon is lehet tájékozódni:

- [direct.gov.uk](#)
- [azonnali tanácsadás \(Advice Now\)](#)
- [közösségi jogi tanácsadás \(Community Legal Advice\)](#)
- [tanácsadó segítségnyújtás \(Advice Guide, online segítségnyújtás az Állampolgári Tanácsadó Irodától \[Citizens Advice Bureau\]\)](#)
- [azonnali alternatív vitarendezés \(ADR Now\)](#)
- [Őfelsége Bírósági Szolgálat \(Her Majesty's Court Service\)](#)

Kérjük a fenti honlapok látogatóit, hogy használják a „családjogi közvetítés” (family mediation) keresőfunkciót.

Költségmentesség

Alkalmazandó jövedelemhatár a polgári igazságszolgáltatásban

Bizonyos jövedelemhez kapcsolódó ellátásban (jövedelemtámogatás, jövedelem alapú munkanélküli segély, jövedelem alapú foglalkoztatási és támogatási segély [income-related employment and support allowance] és nyugdíjasok számára nyújtható garanciahitel) részesülő személyek **eleve jogosultak** költségmentességre. Ez azt jelenti, hogy **a költségmentesség megítélésékor őket automatikusan jogosultnak tekintik**. A fenti négy jövedelemhez kapcsolódó jellegű ellátás a létminimumot biztosító ellátás (subsistence benefit) néven is ismert, ugyanis ezek célja az, hogy az ügyfél jövedelmét a törvényben meghatározott létminimum biztosításához szükséges szintre emeljék.

A költségmentességre szorulóktól eltekintve **teljes, azaz saját hozzájárulástól mentes költségmentességben** is részesülhetnek, ha bruttó havi jövedelmük kevesebb mint 2 657 GBP, havi rendelkezésre álló jövedelmük kevesebb mint 315 GBP, rendelkezésre álló tőkájük pedig legfeljebb 3000 GBP. Amennyiben havi rendelkezésre álló jövedelmük 316–733 GBP, vagy pedig rendelkezésre álló tőkájük 3000–8000 GBP, költségmentességben olyan feltétellel részesülhetnek, hogy a bírósági költségekhez maguk is hozzájárulnak. Az említett számadatok 2009 áprilisától érvényesek. Azonban mivel változhatnak, kérjük, hogy adott esetben ellenőrizze a(z) [angliai és walesi költségmentességi rendszert irányító](#) [Jogi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottság \(Legal Services Commission\)](#) honlapján az adatok helyességét.

A kérelmezőnek a jogosultság pénzügyi feltételeinek teljesítésén túlmenően igazolnia kell, hogy **ésszerűen** indította el az eljárást, **ésszerűen** kifogásolja a felperes állításait vagy **ésszerűen** indokolható, hogy az eljárás részes fele, illetve hogy az adott ügy körülményeire tekintettel a költségmentesség megítélése ésszerű. A Jogi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottságnak (Legal Services Commission) például figyelembe kell vennie, hogy az ügyben van-e esély a pernyertességre, hogy a perből eredő előnyök meghaladják-e a költségmentesség jelentette terheket, és hogy a kérelmező számára az eljárás jelentős személyes előnyökkel jár-e, figyelemmel a pernyertesség esetén a költségek visszafizetésére vonatkozó kötelezettségre. Az említett tényezők megegyeznek azokkal, amelyek egy átlagos anyagi háttérrel rendelkező, magánforrásból fizető ügyfelet befolyásolhatnak annak eldöntése során, hogy pert indítson-e.

Vádoltak esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

Az angliai és walesi békebíróságok (Magistrate's Court, alacsonyabb fokú büntetőbíróságok) előtt megjelenő vádlottak esetében 2006 októbere óta **vizsgálják az anyagi háttérét, vagyis a kérelmező jövedelmét családi körülményeihez** – ideértve pl. a gyermekek számát – mérten értékelik. Amennyiben a kérelmező súlyozott éves bruttó jövedelme kevesebb mint 12 475 GBP, vagy ha a kérelmező egyéni pénzbeni ellátásban részesül, illetve 18 év alatti személy, számára költségmentesség keretében ügyvédi képviselést ítélnak meg. Amennyiben a kérelmező súlyozott éves jövedelme meghaladja a 22 325 GBP-t, költségmentesség keretében ügyvédi képviselést nem jogosult. Ha a kérelmező súlyozott jövedelme az említett két határérték közé esik, a rendelkezésre álló jövedelmet közelebről is értékelik. A számítás során figyelembe veszik a tényleges lakhatási és gyermekgondozási költségeket, továbbá a megélhetési költségeket. Amennyiben a kérelmező így kiszámított rendelkezésre álló éves jövedelme nem haladja meg a 3398 GBP-ot, költségmentesség keretében ügyvédi képviselést jogosult.

A kormány 2008 novemberében konzultációt folytatott az arra vonatkozó **javaslatokról**, hogy **az anyagi háttér értékelését** kiterjessék az angliai és walesi Koronabíróságra (Crown Court, a legmagasabb fokú büntetőbíróság) is, és 2009 júniusában tette közzé a beérkezett észrevételekre vonatkozó válaszát. A kormány 2010-ben öt Koronabíróságon kívánja a megalkotott modellt tesztelni, és 2010 áprilisa és júniusa között tervezik a rendszer szélesebb körben történő országos bevezetését.

Áldozatok esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

A bűncselekmények áldozatai költségmentességben nem részesülhetnek. Számukra azonban a bíróság alkalmazottai és a Tanúk Támogatásával Foglalkozó Szolgálat (Witness Service) **érzelmi és gyakorlati támogatást** nyújtanak: az áldozatok számára például külön várótermeket biztosítanak. A veszélyeztetett és megfélemlített tanúkról **a fiatalokkal kapcsolatos igazságszolgáltatásról és a bűncselekményekre vonatkozó bizonyításvételről szóló, 1999. évi törvény (Youth Justice and Criminal Evidence Act 1999)** értelmében **különleges intézkedésekkel** gondoskodnak, pl. lehetőség van arra, hogy tanúvallomásukat másik helyiségből, video-összeköttetést igénybe véve tegyék meg.

A Koronaügyészi Szolgálat (Crown Prosecution Service) nemrég vizsgált felül egy áldozatok családtagjainak szánt tájékoztató csomagot (Information for the bereaved), amelyet a rendőrség családokkal foglalkozó összekötő tisztjei gyilkosság vagy emberölés áldozataivá vált személyek családtagjainak kell, hogy átadjanak. A csomag tájékoztatást és tanácsadást nyújt

mindazon kérdésekről, amelyekkel a családoknak adott esetben foglalkoznia kell, és ismerteti, hogy hová fordulhatnak további segítségért, ha pl. jogi tanácsadásra van szükségük a gyermek elhelyezését, illetve azon személyek körének a meghatározását illetően, akikkel a gyermek kapcsolatot tarthat.

A gyilkosság vagy emberölés áldozataivá vált személyek családtagjainak nyújtott jogi tanácsadást az áldozatokat támogató rendszer (victims' advocates scheme) keretében indították el kísérleti jelleggel. Az áldozatok családjai akár 15 órányi ingyenes jogi tanácsadást is kaphatnak a halálesettel kapcsolatos, de nem közvetlenül tárgyaláshoz kapcsolódó társadalmi és személyes ügyekben. A kísérleti projekt 2008 áprilisában fejeződött be, és jelenleg olyan javaslatok feldolgozás folyik, amelyek célja jogi tanácsadás biztosítása Anglia és Wales egész területén, a kísérleti projekt tapasztalatai alapján.

A **Koronaügyész Szolgálat (Crown Prosecution Service)** áldozatsegítő rendszere (victim focus scheme) emellett azt biztosítja, hogy a családok már a tárgyalás előtt találkozzanak a vád képviselőjével, és ennek során ismertessék velük az áldozatok személyes nyilatkozattételének rendszerét (victim personal statement scheme), illetve azt a lehetőséget, hogy az ügyész az ítélethozatal megelőzően felolvassa a család nyilatkozatát. A tárgyalást követően az áldozatokat a próbaidőért felelős szolgálat áldozatokkal való kapcsolattartással foglalkozó rendszere támogathatja. A projekt keretében egy áldozatokkal való kapcsolattartással foglalkozó tisztviselőt jelölnek ki a család adott esetben történő tájékoztatására (ami kiterjedhet pl. az elkövetőt illetően hozott ítélet ismertetésére), illetve abból a célból, hogy támogassa a családot – döntésüknek megfelelően – egy újabb személyes nyilatkozatnak a kegyelmi kérvénnyel kapcsolatos tárgyalásra való elkészítésében.

A költségmentesség vádlottak számára történő megítélésének feltételei

Azon magánszemélyek esetében, akik Anglia és Wales békebíróóságain (Magistrate's Court) vagy Koronabíróságán (Crown Court) költségmentességen alapuló jogi képviselőt kérnek, a fentiek mellett **az igazságszolgáltatás érdekeit is értékelik**. Az említett értékelés során figyelembe veszik, hogy amennyiben a vádlottat az állítólagos bűncselekmény miatt elmarasztalják, az számára szabadságvesztés-büntetés kiszabásával, illetve munkája elvesztésével járhat-e, továbbá hogy a vádlott képes-e az eljárás megértésére és ügyében nyilatkozattételre. Amennyiben a vádlottra a fenti elemek közül egy vagy több érvényes, általában úgy tekinthető, hogy az igazságszolgáltatás érdekeinek szempontjából költségmentességre jogosult lehet.

Költségmentes bírósági eljárások

Bizonyos körülmények fennállása esetén a magánszemélyek nem kötelesek a bírósági költségek megfizetésére. Az adott személy **teljes költségmentességben (full remission)** is részesülhet, amikor semmilyen költséget sem kell megfizetnie, illetve **részleges költségmentességet** is kaphat, amikor a költségekhez neki is hozzá kell járulnia. A bírósági illetékekkel kapcsolatos költségmentességről [Öfelsége Bírósági Szolgálatának \(Her Majesty's Court Service\)](#) honlapján lehet tájékozódni.

Kapcsolódó linkek

[Jogi Szolgáltatásokkal Foglalkozó Bizottság \(Legal Services Commission\)](#),

[Alternatív vitarendezés](#), [Közösségi Jogi Tanácsadás \(Community Legal Advice\)](#), [Nemzeti Közvetítési Segélyvonal \(National Mediation Helpline\)](#), [Alternatív vitarendezéssel kapcsolatos tájékoztatás az Egyesült Királyság Igazságügyi Minisztériumánál](#), [A közvetítésről szóló oldal Öfelsége Bírósági Szolgálatának \(Her Majesty's Court Service\) honlapján](#), [Családjogi Közvetítési Segélyvonal \(Family Mediation Helpline\)](#), [Direct.gov.uk](#), [Azonnali tanácsadás \(Advice Now\)](#), [Közösségi Jogi Tanácsadás \(Community Legal Advice\)](#), [Tanácsadó segítségnyújtás \(Advice Guide, online segítségnyújtás az Állampolgári Tanácsadó Irodától \[Citizens Advice Bureau\]\)](#), [Azonnali alternatív vitarendezés \(ADR Now\)](#), [Öfelsége Bírósági Szolgálat \(Her Majesty's Court Service\)](#), [Solícitorok Magatartási Kódexe \(Solicitors' Code of Conduct\)](#), [Öfelsége Adó- és Vámhivatala \(HM Revenue & Customs\)](#), [Öfelsége Bírósági Szolgálat \(Her Majesty's Court Service\)](#), [az Egyesült Királyság Igazságügyi Minisztériuma](#), [Öfelsége Bírósági Szolgálat \(Her Majesty's Court Service, végrehajtók\)](#), [Igazságügyi Minisztérium](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[Az Egyesült Királyság jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 26/06/2019

Ez az oldal Észak-Írország területén a bírósági eljárások vonatkozásában felmerülő költségekről nyújt Önnek irányadó jellegű tájékoztatást.

A jogi szakmák képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keretek

A megyei bíróságnál (County Court) és a Legfelsőbb Bíróságnál (Court of Judicature) egyaránt léteznek költségsávok, amelyek közül némelyek a jogi szakmák képviselőinek díjazását is lefedik.

A megyei bíróság hatályos költségsávjait megállapító jogszabály [az Egyesült Királyság Közigazgatási Tájékoztatási Hivatalában \(Office of Public Sector Information\)](#) áll rendelkezésre. A felsőbbbírósági (high court) költségsávok interneten nem hozzáférhetők. Ezek a költségsávok csak bizonyos ügyekben és bizonyos körülmények fennállása esetén érvényesek, minden esetben azonban nem alkalmazhatók.

A költségek bizonyos esetekben (pl. a házasság felbontására és a vagyonmegosztásra [ancillary relief] irányuló eljárás esetén) a díjszabással foglalkozó tisztviselő (Taxing Master) elbírálásától függenek. Ide értendő a jogi szakmák képviselőinek díjazása is.

Észak-Írország Jogi Szolgálatának Bizottsága a gyermekekről szóló, 1995. évi észak-írországi rendelet (Children Order) hatálya alá tartozó, a gyermekek feletti felügyeleti joggal kapcsolatos, költségmentességgel érintett ügyekben rögzített díjtételeket állapít meg.

- Az ABWOR (assistance by way of representation, **ingyenes jogi képviselet**) rendszer hatálya alá tartozó, a családjogi bíróság előtt zajló eljárásokban óradíjat vagy rögzített (összetett) díjat állapítanak meg.
- A **költségmentességről szóló**, 1981. évi észak-írországi **rendelet** (Legal Aid Order, solicitorok és jogtanácsosok költségeinek megtérítése a megyei bírósági eljárásokban) 3. cikke értelmében kiadott igazolással érintett, a Családi Ellátások Központja (Family Care Centre) előtt zajló eljárásokban a költségek megállapításakor és megtérítésekor a szokásos díjakat alkalmazzák. Ha nem adnak ki a 3. cikk szerinti igazolást, az ügyek költségeit a rendelet 2. cikkében meghatározott rögzített költséghatárokon belül, óradíj alapon értékelik és térítik meg.
- Az ABWOR rendszer hatálya alá tartozó, a békebírók (Magistrates Court) előtt zajló, különválással és tartással kapcsolatos eljárások költségeit szintén rögzített díjtételek alapján értékelik és térítik meg.

1. Solicitorok

Az [Észak-írországi Ügyvédi Kamara \(Law Society\)](#) weboldala segíthet solicitorot találni, azonban az Ügyvédi Kamara nem rendelkezik információkkal a jogi képviselet költségeiről, mivel ezek az adott esethez kapcsolódó tényezőktől függhetnek.

2. Barristerek

[Az Észak-írországi Ügyvédi Kamara könyvtára \(Bar Library\)](#) weboldala segíthet barristert találni, azonban az Ügyvédi Kamara nem rendelkezik információkkal a jogi képviselet költségeiről, mivel ezek az adott esethez kapcsolódó tényezőktől függhetnek.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári peres eljárásokban

Polgári perek feleit terhelő rögzített költségek

Alkotmányos eljárásokban a rögzített költségek mértéke az eljárás megindításának fokától függ, és azokat az adott bíróság által meghatározott költségtételek szerint állapítják meg. A hatályos bírósági költségek mértékéről az [Észak-írországi Bírósági és Döntőbírói Szolgálat](#) weboldalán tájékozódhat.

Az említett költségek **nem** foglalják magukban a **jogi képviselet** költségeit.

Az **Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága** elé utalt alkotmányos eljárásokban is felmerülnek bírósági költségek, amelyekről itt tájékozódhat: [Az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bíróságának díjai](#)

A polgári peres eljárás melyik szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A bírósági költségeket általában az eljárás megindításakor kell megfizetni, azonban az eljárás során a kiegészítő eljárások miatt további költségek is felmerülhetnek, pl. ideiglenes intézkedés iránti kérelem, illetve a körülményeket értékelő meghallgatás (assessment hearings) stb. kapcsán.

Amennyiben egy személy nem kap költségmentességet, a költségekről a magánszemély és jogi képviselője állapodik meg.

Rögzített költségek büntetőeljárásokban

Büntetőeljárások feleit terhelő rögzített költségek

A büntetőeljárásban a költségmentességben részesülő, vád alá helyezett személynek nem kell költségeket fizetnie. Amennyiben a személy nem kap költségmentességet, a költségekről a magánszemély és jogi képviselője állapodik meg.

A büntetőeljárás melyik szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A polgári felek, úgymint a tanúk és a szakértők költségeit általában az eljárás lezárásakor kell megfizetni. Ezek a költségek azonban nem rögzített költségek, és mértékük az ügy jellegétől függ.

Rögzített költségek alkotmányos eljárásokban

Alkotmányos eljárások feleit terhelő rögzített költségek

Alkotmányos eljárásokban a rögzített költségek mértéke az eljárás megindításának fokától függ, és azokat az adott bíróság által megállapított költségtételek szerint állapítják meg. A hatályos bírósági költségek mértékéről az [Észak-Írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán lehet tájékozódni.

Az említett költségek **nem** foglalják magukban a **jogi képviselő** költségeit.

A **Lordok Háza** és az **Egyesült Királyság** új, az előbbit felváltó **Legfelsőbb Bírósága** előtt zajló alkotmányos eljárásokban is vannak bírósági költségek. Ezek mértékének megállapítása folyamatban van.

Az alkotmányos eljárás melyik szakaszában fizetendők a rögzített költségek?

A bírósági költségeket általában az eljárás megindításakor kell megfizetni, azonban az eljárás során a kiegészítő eljárások miatt további költségek is felmerülhetnek, pl. ideiglenes intézkedés iránti kérelem, illetve a körülményeket értékelő meghallgatás stb. kapcsán.

Amennyiben a személy nem kap költségmentességet, a költségekről a magánszemély és jogi képviselője állapodik meg.

A jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A solicitorok kötelesek a feleket a várható költségekről tájékoztatni. Azonban mivel a költségek az eljárás alakulásától /kimenetelétől függenek, az eljárás megindításakor pontos becslésre nem feltétlenül van mód.

A költségek megállapításának jogalapjai

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat Észak-Írországból?

A bírósági költségekkel kapcsolatosan az [Észak-Írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán lehet tájékozódni.

Az [Észak-Írországi Ügyvédi Kamara](#), illetve [az Észak-Írországi Ügyvédi Kamara könyvtárának](#) weboldala segíthet solicitorot találni, azonban a jogi képviselő költségeiről itt nem lehet tájékozódni, mivel ezek az adott ügytől és attól függenek, hogy a felek jogosultak-e költségmentességre.

Milyen nyelven található a költségekre vonatkozó információkat Észak-Írországból?

A bírósági költségekkel kapcsolatos információk angol nyelven állnak rendelkezésre az [Észak-Írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán. Az információkat kérésre különféle egyéb nyelvekre is lefordítják.

Hol található a közvetítésre/békéltetésre vonatkozó információkat?

Ezzel kapcsolatos tájékoztatást az [Észak-írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldala nyújt.

További információk az [Észak-írországi Ügyvédi Kamara](#) weboldalán is elérhetők.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó internetes honlap

Az [Észak-írországi Bírósági Szolgálat](#) valamennyi bírósági költséget felsorolja.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A bíróságok működésére vonatkozó statisztikai információk az [Észak-írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán állnak rendelkezésre.

Hol található egy meghatározott eljárás átlagos összesített költségeire vonatkozó információkat?

Ilyen információ tudomásunk szerint nem áll rendelkezésre.

A megyei bíróság és a felsőbbíróság eljárásai tekintetében egyaránt rendelkezésre állnak költségsávok. Ezek azonban csak irányadó jellegűek, és nem tekinthetők véglegesnek, mivel minden ügyben nem alkalmazhatók. Emellett kizárólag az említett bíróságtípusokon belül érvényesek.

A megyei bíróság hatályos költségsávjai a [Közigazgatási Tájékoztatási Hivatal](#) weboldalán férhetők hozzá.

A felsőbbírósági költségsávok interneten nem hozzáférhetők.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan lehet az ezzel kapcsolatos információkhoz hozzáférni?

A költségeket és a díjakat terhelő hozzáadottérték-adó összege a hozzáadottérték-adóról szóló, 1983. évi törvény (Value Added Tax Act) értelmében visszaigényelhető. A bírósági költségekkel kapcsolatos információk az [Észak-írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán állnak rendelkezésre, és itt a bírósági költségek hozzáadottérték-adó nélkül vannak feltüntetve.

Költségmentesség

Alkalmazandó jövedelemhatár a polgári igazságszolgáltatásban

Költségmentességben rendszerint az a magánszemély részesülhet, akinek rendelkezésre álló éves jövedelme nem haladja meg a 9 937 £ összeget, kivéve a személyi sérülés esetét, ahol ez az összeg 10 955 £. A költségmentesség néhány gyermekelhelyezéssel kapcsolatos családjogi eljárásban a magánszemély jövedelmére tekintet nélkül igénybe vehető; az ilyen eljárásokat a **gyermekekről szóló rendelet hatálya alá tartozó különleges eljárásoknak** (special Children Order proceedings) nevezik. További tájékoztatásért lásd az [Észak-írországi Bírósági és Döntőbírósági Szolgálat](#) honlapját.

Vádlottak esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

Észak-Írországban a vádlottak költségmentessége esetében nincs rögzített jövedelemhatár. A bíró akkor ítéli meg a vádlottnak a költségmentességet, ha megállapítja, hogy a vádlott a jogi képviselőt megfizetésére nem rendelkezik elegendő anyagi forrással.

Áldozatok esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatásban

A büntető igazságszolgáltatási rendszeren belül a bűncselekmények áldozatai nem részesülhetnek költségmentességben.

Ha egy bűncselekmény áldozata kártérítést igényel, általában nem alkalmaznak költségmentességet. A kormány a bűncselekmények áldozatai számára nyújtott kártérítés céljából jogszabály alapján külön rendszert hozott létre; Észak-Írországban ezt a bűncselekmények áldozatai kártérítési rendszerének (Criminal Injury Compensation Scheme) nevezik. A rendszer értelmében az áldozatok jogi tanácsadás és képviselőt nélkül folyamodhatnak kártérítésért. A kérelem beadásához a kormányköltségvetésből működő [Észak-írországi Áldozatsegítő Szervezet \(Victim Support Northern Ireland\)](#) ingyenes segítséget nyújt.

A büntető igazságszolgáltatási rendszeren belül a bűncselekmények áldozatai a költségmentességtől eltérő támogatásban részesülhetnek: pl. az [Észak-írországi Bírósági Szolgálat](#) weboldalán tájékoztatás és „virtuális séta” áll az áldozatok és a tanúk rendelkezésére.

A karitatív tevékenységet folytató [Észak-írországi Áldozatsegítő Szervezet](#) emellett érzelmi támogatást, tájékoztatást és gyakorlati segítséget nyújt a bűncselekmények áldozatai számára.

A költségmentesség vádlottak számára történő megítélésének feltételei

Ahhoz, hogy Észak-Írországbán egy vádlott a védelem ellátását illetően költségmentességben részesüljön, két feltételnek kell teljesülnie: egyrészt hogy a vádlott nem rendelkezik elegendő anyagi forrással a jogi képviselő fedezésére, másrészt pedig hogy költségmentessége az igazságszolgáltatás érdekében áll.

Költségmentes bírósági eljárások

- Az [Észak-Írországi Bírósági Szolgálat](#) eljárása/szabályzata értelmében a bírósági költségek elengedhetők vagy azok alóli mentesség ítélt meg. Az eljárás során megvizsgálják a kérelmező anyagi forrásait, és a kérelmet formanyomtatványon kell benyújtani.
- A bírósági eljárások költségeit nem kell megfizetnie annak a vádlottnak, aki büntető eljárásban költségmentességben részesült.
- Ahogy azt már fentebb említettük, költségmentesség általában olyan magánszemélyek részére áll rendelkezésre, akiknek az éves jövedelme nem haladja meg a 9957 GBP-t.
- A gyermekek feletti felügyeleti joggal kapcsolatos néhány családjogi eljárásban költségmentesség az egyén jövedelmétől függetlenül is rendelkezésre áll; az ilyen eljárásokat **a gyermekekről szóló rendelet hatálya alá tartozó különös eljárásoknak** nevezik.
- A költségek vagy az azok megfizetése alóli mentesség megítélése a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

A költségek megítélése a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. **Észak-Írország Legfelsőbb Bíróságának eljárási szabályzata** és az észak-írországi **megyei bíróságok eljárási szabályzata** a költségekről is rendelkezik, azonban ezek a rendelkezések interneten nem hozzáférhetők.

Szakértői díjak

A szakértők számát a bíróság eljárási szabályzata – Észak-Írország Legfelsőbb Bíróságának eljárási szabályzata és az észak-írországi megyei bíróságok eljárási szabályzata – korlátozza. A szakértők esetében nincsenek rögzített költségek, sem költségsávok, mivel a szakértői díjak az adott szakterületről, illetve az eljárásban való szakértői részvétel jellegétől függenek.

Fordítók és tolmácsok díja

Ha egy polgári jogi vagy családjogi per költségeit a felek fizetik, a tolmácsról rendszerint az azt igénylő félnek kell gondoskodnia, és neki kell viselnie a felmerülő költségeket.

Az alábbi ügyekben azonban az Észak-Írországi Bírósági és Döntőbírósági Szolgálat gondoskodik a tolmácsról, és központilag fedezi annak költségeit az angolul nem beszélő peres fél számára: letartóztatással kapcsolatos ügy, gyermekeket érintő családjogi ügy vagy családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügy (ideértve a kényszerházasságot).

Ha az ügy e követelmények egyikének sem felel meg, akkor is átvállalható a tolmács díja, amennyiben a bíró álláspontja szerint a peres fél kizárólag így tudja megérteni az eljárást, és nem részesülhet állami finanszírozásban, saját forrásból nem tudja viselni a tolmács költségeit vagy a bíró kifejezett rendelkezése alapján tolmácsot kell kirendelni.

Ha a tolmácsról és díjának viseléséről az Észak-Írországi Bírósági és Döntőbírósági Szolgálat gondoskodik, ezeket a vonatkozó feltételek határozzák meg. A díj mértéke ügyenként változó, a tárgyalás hosszától, a bíróságra történő oda- és visszaút távolságától és időtartamától, valamint a tolmács által igénybe vett közlekedési eszköztől függően. A túlfizetések elkerülése érdekében a feltételeket valamennyi kérelem esetében szigorúan alkalmazzák.

Kapcsolódó linkek

[Észak-Írországi Ügyvédi Kamara](#)

[Az Észak-Írországi Ügyvédi Kamara könyvtára](#)

[Az Egyesült Királyság Közigazgatási Tájékoztatási Hivatala](#)

[Az Észak-Írországi Bírósági Szolgálat bírósági költségekre vonatkozó tájékoztatása](#)

[Észak-Írországi Bírósági Szolgálat](#)

[Az Észak-írországi Bírósági Szolgálat cégnyilvántartásában szereplő információk](#)

[Észak-írországi Áldozatsegítő Szervezet](#)

[Az Észak-írországi Bírósági Szolgálat áldozatok és tanúk támogatására vonatkozó tájékoztatása](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Egyesült Királyságra vonatkozó jelentése\(448 Kb\)](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 26/06/2019

Az eljárások költsége - Skócia

Ez az oldal a Skócia területén bírósági eljárások vonatkozásában felmerülő költségekről nyújt irányadó jellegű tájékoztatást.

A jogi hivatások képviselőinek díjazására vonatkozó jogszabályi keret

Nincs szabályozás arra nézve, hogy a jogi hivatások képviselői milyen **díjakat** számítanak fel ügyfeleiknek. Arra nézve azonban van **szabályozás**, hogy egy jogvitában pernyertes fél **milyen díjak megtérítését követelheti**.

Jogtanácsosok (Solicitors)

Skóciában a jogtanácsosok díjazását nem szabályozzák. A díjazás – az adott ügy körülményeire tekintettel – számos tényezőtől függ.

Ügyvédek (Advocates)

Skóciában az ügyvédek díjazását nem szabályozzák. A díjazás – az adott ügy körülményeire tekintettel – számos tényezőtől függ.

Rögzített költségek

Rögzített költségek polgári eljárásban

Polgári perek feleit terhelő rögzített költségek

Skóciában a rögzített költségek az **eljárás típusától** és attól a **bíróságtól** függenek, amely előtt felmerülnek (perindítás). A rögzített költségeket az eljárás különböző szakaszaiban kell megfizetni:

- a bírósági eljárást megindító dokumentumok benyújtásakor
- további dokumentumok benyújtásakor
- bírósági tárgyalás kitűzésekor
- a tárgyaláson a bíróság idejének igénybevételeért, napi tételben megállapítva
- költségek megállapítása céljából számlák benyújtásakor
- jogorvoslati kérelem benyújtásakor.

Az egyes kereseti típusokra vonatkozó illetékeket jogszabályon alapuló skót jogi aktusok állapítják meg, amelyek **illetékrendeletként** (Fee Orders) ismertek. Polgári eljárásokban a rendőrbírói illetékekről szóló, 1997. évi rendelet (Sheriff Court Fees Order) és a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtti eljárásokban fizetendő illetékekről szóló, 1997. évi rendelet (The Court of Session Fees Order) bír jelentőséggel. Ezeket a rendeleteket később több, illetékeket módosító rendelet (fee amendment orders) módosította, az illetékek növekedésének követése érdekében. A skóciai illetékrendeletekre és módosításaikra nézve a [Skót Bírósági Szolgálat \(Scottish Court Service\)](#) honlapja tartalmaz további tájékoztatást.

Családjog – Házasság / élettársi kapcsolat felbontása

Skóciában a **házasság / élettársi kapcsolat felbontása iránti kérelmeket** a rendőrbíróságnál (Sheriff Court) vagy a Legfelsőbb Polgári Bíróságnál (Court of Session) lehet benyújtani:

egyszerűsített eljárás útján

nem egyszerűsített eljárás útján

A házasság / élettársi kapcsolat egyszerűsített eljárásban való felbontása iránti kérelem benyújtásának illetéke a rendőrbírósághoz történő benyújtás esetén 95 GBP, a Legfelsőbb Polgári Bírósághoz történő benyújtás esetén pedig jelenleg 105 GBP. További költségek merülnek fel, ha a bontóper dokumentumait a rendőrbírói hivatalnoknak (sheriff officer) kell kézbesítenie az alperes részére. A rendőrbíróság és a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt a kézbesítés illetéke 10 GBP, amelyhez a rendőrbírói hivatalnok által kiszabott külön illeték összege járul.

A nem egyszerűsített eljárás a rendőrbíróság által kibocsátott első idézéssel (initial writ) indul. Házasság vagy élettársi kapcsolat felbontására irányuló kérelem esetén az első idézésért megállapított illeték jelenleg 125 GBP. Ilyen eljárásokban a bíróság nem gondoskodik az idézésnek az alperes részére történő kézbesítéséről. Ezért a kérelmezőnek (felperes) külön illetéket kell fizetnie a dokumentumok jogtanácsos (solicitor) vagy rendőrbírói hivatalnok (sheriff officer) részére történő kézbesítéséért. További illetékeket kell fizetni az eljárás különböző szakaszaiban attól függően, hogy az ügy hogyan alakul a bíróság előtt (lásd fentebb). Ha az ügyben az alperes nem terjeszt elő védekezést, legalább egy kiegészítő illetéket kell fizetni a jegyzőkönyvbe foglalt végzés meghozataláért; ennek összege jelenleg 55 GBP. A Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt házasság / élettársi közösség felbontására irányuló eljárás esetén az első idézés kibocsátásának illetéke 140 GBP.

Családjog – Gyermek feletti felügyeleti jog és gyermektartás

Családjogi ügyekben az illeték mértéke a rendőrbíróság előtt attól függ, hogy a **felügyeleti jog iránti és a gyermek tartása iránti követelést (vagy kérelmet) házasság / élettársi kapcsolat felbontása iránti követeléshez (vagy kérelemhez) kapcsolódóan nyújtották-e be**. Amennyiben a házasság / élettársi kapcsolat felbontása iránt követelést (vagy kérelmet) nyújtottak be, a házasság nem egyszerű eljárásban történő felbontása esetén alkalmazandó illetéket kell megfizetni.

Amennyiben házasság felbontása iránt nem nyújtottak be követelést (vagy kérelmet), az első idézés kibocsátásának illetékét kell megfizetni, amely jelenleg 80 GBP. További illetékeket kell fizetni az eljárás különböző szakaszaiban az ügy bíróság előtti alakulásától függően.

A Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt a fizetendő illeték összege 140 GBP; az eljárás különböző szakaszaiban az ügy bíróság előtti alakulásától függően pedig itt is felmerülhetnek további illetékek (lásd fentebb).

Kereskedelmi jog – szerződés és felelősség

Kereskedelmi ügyekben a fizetendő illeték mértéke **a kérelemtől és azon bíróság szabályzatától függ**, amelynél a **felperes** (a pert indító személy) **a keresetet benyújtja**.

Például, amennyiben a felperes a keresetét a „kis összegű követelések” szabályainak megfelelően be tudja nyújtani a rendőrbírósághoz és 3 000 GBP alatti pénzkövetelést érvényesít, az idézés kibocsátásának illetéke jelenleg a 200 GBP alatti követelések esetében 15 GBP, a 200 GBP és 3 000 GBP közötti pénzkövetelések esetében pedig 65 GBP. Később további bírósági illetékek is felmerülhetnek. Például, amennyiben egy idézést az alperesnek rendőrbírói hivatalnok útján kell kézbesíteni, a fizetendő illeték jelenleg 10 GBP, amelyhez a rendőrbírói hivatalnok által kiszabott külön illeték összege járul. A hivatalnok azonban csak akkor járhat el, ha a felperes magánszemély. Más feleknek jogtanácsos (solicitor) vagy rendőrbírói tisztviselő (sheriff officer) útján kell intézniük a kézbesítést, akik részére külön díjakat kell megfizetni.

Amennyiben a felperes a keresetét be tudja nyújtani az „egyszerűsített eljárás” szabályai szerint, ha például 3 000 GBP és 5 000 GBP közötti pénzkövetelést érvényesít, az idézések kibocsátásának díja jelenleg 65 GBP. Az eljárás későbbi szakaszában itt is

felmerülhetnek további illetékek (lásd fentebb). Ilyen esetekben a rendőrbírói hivatalnok nem kézbesítheti az idézést az alperesnek, így a félnek az idézés kézbesítését jogtanácsos vagy rendőrbírói tisztviselő útján kell intéznie. Számukra külön díjakat kell megfizetni.

Amennyiben a felperes a keresetét a „hagyományos eljárás” szabályai szerint tudja benyújtani – például 5 000 GBP feletti pénzkövetelés érvényesítése esetén, vagy amennyiben a szabályzat 40. fejezetét (kereskedelmi perek) kell alkalmazni –, az idézés kibocsátásának illetéke jelenleg 80 GBP; a későbbiekben azonban további költségek merülhetnek fel (lásd fentebb).

Amennyiben a kérelmet a Legfelsőbb Polgári Bírósághoz kell benyújtani, az eljárás megindításának illetéke 180 GBP. A későbbiekben ugyanakkor további illetékek merülhetnek fel (lásd fentebb).

A polgári eljárásnak az a szakasza, amelyben rögzített költségeket kell megfizetni

Az eljárás megindításának illetékét az **eljárás megindításakor** az iratoknak a bírósághoz történő benyújtásával egyidejűleg kell leróni. Rendőrbírói tisztviselő útján történő kézbesítés esetén (azaz kis összegű követelésekre irányuló eljárásokban, amennyiben a kérelmező magánszemély, valamint házasság / élettársi kapcsolat egyszerűsített eljárásban történő felbontására irányuló eljárásban) a kézbesítés kérelmezésekor 10 GBP-t kell fizetni. A rendőrbírói tisztviselő díját a rendőrbírói hivatalnok / a Legfelsőbb Polgári Bíróság hivatalnokának felszólítására, a rendőrbírói tisztviselő díjáról szóló értesítés kézhezvétele után kell megfizetni. Egyéb illetékeket kell fizetni a következő esetekben: további dokumentumok benyújtásakor, bírósági tárgyalás kitűzésekor, a tárgyaláson a bíróság idejének igénybevételeért (napi tételben megállapítva), költségek megállapítása céljából számlák benyújtásakor és jogorvoslati kérelem benyújtásakor.

Rögzített költségek büntetőeljárásban

A büntetőeljárás feleit terhelő rögzített költségek

Nincsenek rögzített költségek, a vád alá helyezett személyek a büntetőeljárásban költségmentesség keretében jogi képviselőre lehetnek jogosultak, **ha a pénzügyi feltételeknek eleget tesznek.**

Rögzített költségek alkotmányossági eljárásban

Alkotmányossági eljárás feleit terhelő rögzített költségek

Emberi jogi kérdések bármely polgári eljárás részeként felvethetők. Az alkalmazandó illeték mértéke ezért a megindított eljárás, valamint a kérelmezett határozat típusától függ.

- 200 GBP-ig terjedő kis összegű követelések esetében – jelenleg 15 GBP
- 200 GBP és 3 000 GBP közötti kis összegű követelések esetében – jelenleg 65 GBP
- 3 000 GBP és 5 000 GBP közötti értékű egyszerűsített eljárások esetében – jelenleg 65 GBP
- 5 000 GBP feletti hagyományos eljárások esetében – jelenleg 80 GBP
- egyszerűsített eljárás iránti kérelmek esetében – jelenleg 80 GBP
- a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtti eljárások esetében – jelenleg 180 GBP.

Ezen eljárástípusok mindegyikének esetében további illetékek megfizetésére kerülhet sor az eljárások különböző szakaszaiban, az ügy bíróság előtti alakulásától függően (lásd fentebb).

Az alkotmányossági eljárásnak az a szakasza, amelyben rögzített költségeket kell megfizetni

Alkotmányossági eljárásokban az eljárás megindításának illetékét a következő időpontokban kell megfizetni: a bírósági eljárást megindító dokumentumok benyújtásakor, további dokumentumok benyújtásakor, bírósági tárgyalás kitűzésekor, a tárgyaláson a bíróság idejének igénybevételeért (napi tételben megállapítva), költségek megállapítása céljából számlák benyújtásakor és jogorvoslati kérelem benyújtásakor.

Jogi képviselő által nyújtandó előzetes tájékoztatás

A felek jogai és kötelezettségei

A jogtanácsosok **kötelesek díjaikról tájékoztatni az ügyfeleiket.** A körültekintő jogtanácsos tájékoztatást ad a pernyerés esélyeiről és a felmerülő költségekről. A „**Skót Jogtanácsosok Magatartási Szabályai**” előírják, hogy a jogtanácsosok egyértelműen és hatékonyan kommunikáljanak ügyfeleikkel.

Költségek megállapításának jogalapjai

Hol található információkat a költségek megállapításának Skóciában irányadó jogalapjaira vonatkozóan?

A Skót Bírósági Szolgálat weboldalán korlátozott tájékoztatás található a bírósági illetékekről.

A **Skót Jogtárna** van egy illetékekre vonatkozó melléklete, amelyet a Lexis/Nexis Butterworths jelentet meg évente.

Milyen nyelveken juthatok információhoz a költségek megállapításának Skóciában irányadó jogalapjairól?

Minden információ angolul érhető el.

Az eljárásokra vonatkozó információkat a Skót Bírósági Szolgálat weboldala az angoltól eltérő nyelveken is tartalmazza.

A weboldal felsorolja azokat a dokumentumokat és tájékoztató füzeteket is, amelyeket ír, bengáli, kantoni, pandzsábi és urdu nyelvre is lefordítottak.

Hol található információkat a közvetítésre (mediációra) vonatkozóan?

A [Skót Közvetítői Hálózat](#) (SMN) weboldalán 2004 óta található egy „közvetítői térkép”. Az információkat már több ízben frissítették. A munkát a skót kormány finanszírozza. A honlap elérhetőségét ([Skót Közvetítői Hálózat](#)) számos tájékoztató füzet és internetes hivatkozás tartalmazza. Az SMN iroda telefonos megkereséseket is fogad, és az érdeklődőket a megfelelő közvetítői szolgálathoz irányítja. A **Skót Közvetítői Nyilvántartás** a közvetítői képzettséget is feltünteti, hogy a feleknek a közvetítő kiválasztáskor több információ álljon rendelkezésére.

Hol található a költségekre vonatkozó további információkat?

A költségekre vonatkozó információkat tartalmazó weboldal

A [skót bírósági illetékekre](#) vonatkozó tájékoztatás a következőket tartalmazza:

- a Felsőbíróság, a Legfelsőbb Polgári Bíróság és a rendőrbíróság előtti illetékekre vonatkozó rendeletek összefoglalója
- illetékmentességi űrlap
- a rendőrbíróság előtt peres felek által leggyakrabban indított eljárások illetéke
- az illetékeket módosító rendeletekre mutató hivatkozások.

Hol található az egyes eljárások átlagos hosszára vonatkozó információkat?

A skót kormány [weboldalán](#) az ügyek lezárását követő 6 hónapon belül információkat tesz közzé az egyszerűsített bírósági büntetőügyek számáról. Az egyszerűsített ügyek teszik ki a bíróságok által vizsgált összes büntetőügy mintegy 95%-át. A polgári bírósági ügyek átlagos hosszára vonatkozóan nem áll rendelkezésre információ. Az egyes ügyek még egy adott ügytípuson belül is különbözőek, és a lebonyolításukhoz szükséges idő változhat. Az adott eljárástípusban jártas jogtanácsos esetleg felvilágosítást adhat az eljárás átlagos hosszára vonatkozóan.

Hol található egy meghatározott eljárás összesített költségeire vonatkozó információkat?

Ilyen átlag nem áll rendelkezésre, mivel minden ügy más és más. Az adott eljárástípusban jártas jogtanácsos becslést adhat a költségek nagyságrendjéről.

Hozzáadottérték-adó

Hogyan lehet ehhez az információhoz hozzájutni?

A közzétett költségek tartalmazzák a héát.

Mi az alkalmazandó adókulcs?

Az adókulcs – amennyiben alkalmazandó – 20 %.

Költségmentesség

A polgári igazságszolgáltatás területén alkalmazandó jövedelemhatár

Polgári ügyekben a pénzügyi okokból biztosított költségmenteséget a rendelkezésre álló jövedelmi szint alapján (mit tud vállalni a fél), egy fokozatosan csökkenő hozzájárulási rendszer (mozgó skála) szerint kell meghatározni. Jelenleg a költségmenteséget azok vehetik igénybe, akik 25 450 GBP vagy annál kevesebb éves jövedelemmel rendelkeznek.

Terheltek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

Esküdtszéki eljárásokban azt vizsgálják, hogy az érintett vagy az általa eltartott személyek aránytalan nehézség nélkül meg tudják-e fizetni az ügyben felmerülő kiadásokat. Jövedelemhatár nincs.

Egyszerűsített eljárásokban – amelyekben bűnösség tagadása esetében teljes költségmentesség érvényesül – ugyanezt a vizsgálatot végzik el. Ezekben az esetekben sincs törvényben meghatározott jövedelemhatár.

A számításokat a **Költségmentességi Tanács** végzi. A gyakorlatban a jelenlegi 26 239 GBP (2011. április 1-jétől alkalmazandó) felső jövedelemhatár heti megfelelőjét alkalmazzák. Ennek alapján a rendelkezésre álló jövedelem alapján biztosított költségmentességre való jogosultság kiindulási küszöbértéke heti 245 GBP, az alapvető heti kiadások és az eltartottaknak fizetendő juttatások figyelembevételét követően. Amennyiben a kérelmező rendelkezésre álló heti jövedelem meghaladja a 245 GBP összeget, az ügy jellegét vizsgálva kell megállapítani, hogy jogi költségeinek megfizetése aránytalan nehézséget jelentene-e számára.

Más egyszerűsített eljárásban tárgyalat büntető ügyekben, ahol a fél bűnösnek vallja magát, illetve az ügyet a fél nyilatkozata hiányában tárgyalják, jogtanácsos vállalhatja, hogy a fél számára jogi képviselő útján jogi tanácsadást végez (advice by way of representation, ABWOR). Ilyen ügyekben a rendelkezésre álló jövedelem határértéke heti 245 GBP. Ebbe valamennyi forrásból származó jövedelem beletartozik, kivéve a „megvizsgált” juttatásokat (amennyiben valamely személy egy bizonyos kategóriába esik, és ezért automatikusan vagyonzvizsgálat alá vonják) és a figyelmen kívül hagyott juttatásokat, amiből le kell vonni az eltartottaknak nyújtott juttatásokat.

Sértettek esetében alkalmazandó jövedelemhatár a büntető igazságszolgáltatás területén

Büntetőügyekben a sértettek **nem részesülhetnek teljes költségmentességben**. A jogtanácsosok tanácsot adhatnak és segítséget nyújthatnak az eljárásban, de a költségmentesség nem terjed ki a jogi képviselőre. Ilyen ügyekben a rendelkezésre álló jövedelemhatár heti 245 GBP. Ebbe valamennyi forrásból származó jövedelem beletartozik, kivéve a „megvizsgált” és a figyelmen kívül hagyott juttatásokat, amiből le kell vonni az eltartottaknak nyújtott juttatásokat.

Ha bűncselekmény elkövetésével okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítésekor igényelnek költségmentességet, a jövedelemhatárokat akkor kell alkalmazni, ha a rendelkezésre álló jövedelem legfeljebb 26 239 GBP. Ugyanakkor e kérelmek némelyike esetében eljárhat a **bűncselekménnyel okozott károk megtérítésével foglalkozó hatóság** (Criminal Injury Compensation Authority, CICA), az esetleges finanszírozás pedig tanácsadás és segítségnyújtás címén nyújtható, eltérő feltételekkel.

A sértettek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

A büntető igazságszolgáltatás területén a sértettek nem részesülhetnek költségmentességben.

A polgári ügyekben biztosított költségmentesség megítélésének nincsenek külön feltételei. A Költségmentességi Tanács (Legal Aid Board) jogosult költségmentességet biztosítani, amennyiben ezt az adott ügy körülményei indokolják.

A terheltek számára biztosított költségmentesség egyéb feltételei

A büntetőeljárásban a bíróság vagy a Költségmentességi Tanács által biztosított költségmentesség megítélése nincs feltételhez kötve.

Költségmentes bírósági eljárások

A következő esetekben **nem kell** bírósági illetéket **fizetni**:

Rendőrbíróság előtt

- születés, halál és házasság anyakönyvezésére vonatkozó jogszabály alapján benyújtott kérelmek esetében;
- a közérdekű munkáról szóló, 1968. évi skóciai törvény (Social Work (Scotland) Act 1968) III. része alapján benyújtott kérelmek esetében;
- a mentális egészségről, gondozásról és kezelésről szóló, 2003. évi skóciai törvény (Mental Health (Care and Treatment) (Scotland) Act 2003) alapján benyújtott kérelmek esetében;
- a gyermekekről szóló, 1995. évi skóciai törvény (Children (Scotland) Act 1995) II. része alapján benyújtott kérelmek vagy fellebbezések esetében;
- a fogyasztói hitelről szóló, 1974. évi törvény (Consumer Credit Act 1974) 129. cikke alapján benyújtott kérelmek esetében;

- adósok és hitelezők esetében az adósokról szóló, 1987. évi skóciai törvény (Debtors (Scotland) Act 1987) vagy az adósságrendezésről és foglalásról szóló, 2002. évi skóciai törvény (Debt Arrangement and Attachment (Scotland) Act 2002) alapján indított eljárásokkal összefüggésben; kivéve az árverési jelentés vizsgálati díját és a bírósági jelentés könyvvizsgálójának díját
- vagyonleltár, kiegészítő vagy helyesbítő vagyonleltár vizsgálata vagy beadása esetében (függetlenül attól, hogy szükséges-e az aktív foglalkoztatás közben bekövetkező halál tényének megerősítése).

A Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt

Adósok esetében az adósokról szóló, 1987. évi skóciai törvény (Debtors (Scotland) Act 1987) alapján indult eljárásokkal összefüggésben

A Kamaránál benyújtott vagy szóban előterjesztett olyan kérelmek vagy ellenkérelmek esetében, amelyek célja csupán az eljárásban további lépések kezdeményezése, ideértve a következőket:

1. 19.1. szabály (az érintett távollétében meghozott végzések)
2. a 22.3. szabály (5) bekezdésének a) pontja (záró jegyzőkönyv)
3. 36.13. szabály (a külsőbírói bírók [Lord Ordinary] halála, cselekvőképtelensége, visszavonulása stb.)
4. a 37.1. szabály (2) bekezdésének b) pontja, a 37.1. szabály (6) bekezdése és a 37.1. szabály (7) bekezdése (esküdtszéki tárgyalás iránti kérelem)
5. 37.10. szabály (ítéletek végrehajtása)
6. a 38.17. szabály (1) bekezdése (tárgyalást elrendelő végzés)
7. a 40.7. szabály (3) bekezdése (a jogorvoslati eljárás átadását követő eljárás)
8. a 40.11. szabály (1) bekezdésének a) pontja (jogorvoslat idő előtti benyújtása), de csak annyiban, amennyiben a kérelem a 40.7A. szabályhoz kapcsolódik (a jogorvoslat idő előtti benyújtásához szükséges kérelem)
9. a 41.15. szabály (1) bekezdése (jogorvoslati tárgyalásra irányuló kérelem jogerős ítéletnek nem minősülő közbenső határozat esetében)
10. a 40.15. szabály (1) bekezdése (fellebbezési tárgyalást elrendelő végzés)
11. a 41.22. szabály (1) bekezdése (további eljárás iránti kérelem)

Ezenkívül a felek bizonyos körülmények esetén mentesülhetnek a bírósági illetékek megfizetése alól, amennyiben

- az érintett személy vagy annak házastársa/élettársa a társadalombiztosítási járulékokról és juttatásokról szóló, 1992. évi törvény (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) alapján jövedelemtámogatásban részesül;
- az érintett személy álláskeresői járadék címén jut bevételhez (az álláskeresőkről szóló, 1995. évi törvény (Jobseekers Act 1995) alapján);
- az érintett személy polgári költségmentességben részesül a költségmentességről szóló, 1986. évi skóciai törvény (Legal Aid (Scotland) Act 1986) 13. cikkének (2) bekezdése alapján az illetéktáblában megadott, illetékköteles ügyel kapcsolatban;
- az illetéket házasság vagy élettársi kapcsolat egyszerűsített felbontásával kapcsolatban kell fizetni, és az érintett személy a kérelme tekintetében a költségmentességről szóló, 1986. évi skóciai törvény (Legal Aid (Scotland) Act 1986) értelmében jogtanácsostól jogi tanácsot és segítséget;
- az érintett személy jogtanácsosa a költségmentességről szóló, 1986. évi skóciai törvény 36. cikke értelmében meghozott – a különös sürgősséget igénylő ügyekben költségmentességet biztosító – rendelet alapján az illetéktáblában szereplő illetékköteles ügyel kapcsolatban jár el;
- az érintett személy vagy házastársa/élettársa az állami nyugdíjhitelről szóló, 2002. évi törvény (State Pension Credit Act 2002) alapján nyugdíjjuttatásban részesül;
- az érintett személy vagy házastársa/élettársa munkavállalói adójóváírásban részesül, feltéve, hogy:
 1. gyermeke után a fél adójóváírásban részesül vagy a fél és házastársa/élettársa együttesen érvényesítik gyermek után járó adójóváírásra vonatkozó igényüket (az adójóváírásról szóló, 2002. évi törvény (Tax Credits Act 2002) 3. cikke (5A) bekezdésének megfelelően),
 2. a fél által igénybe vett adójóváírás oka legalább részben fogyatékoság vagy súlyos fogyatékoság (vagy mindkettő),

3. a munkavállalói adójóváírás kiszámításához alapul vett bruttó éves jövedelem 16 642 GBP vagy annál kevesebb;
- az érintett személy vagy házastársa/élettársa jövedelemhez kapcsolódó foglalkoztatási és támogatási járadékban részesül a jóléti reformról szóló, 2007. évi törvény (Welfare Reform Act 2007) alapján.

Milyen esetekben viseli a pervesztes fél a pernyertes fél költségeit?

Ez az **érintett eljárás típusától** függ. A bírósági szabályzatok viszonylag részletesek, és az egyes ügytípusok szerint külön-külön kell vizsgálni őket.

Általában azonban a következő szabályok alkalmazandók:

Kis összegű követelések (3000 GBP alatti ügyek esetében)

A kis összegű követelésre irányuló ügy végén a bíróság határozatot hozhat a költségek viseléséről. A megfizetendő összeget a rendőrbíró határozhatja meg. Más esetben a bíróság hivatalnok (clerk of the court), illetve a rendőrbíró hivatalnok (sheriff clerk) számítja ki az összeget a költség felmerülésekor vagy egy későbbi időpontban.

A bírósági költségeket főszabály szerint a pernyertes fél javára kell megítélni. Ebben az esetben a költségeket a pervesztes fél fizeti meg. A megítélhető költségek összegére rendszerint vonatkozik egy korlát.

- Amennyiben a követelés értéke legfeljebb 200 GBP, a költségviselésről rendszerint nem hoznak határozatot.
- Amennyiben a követelés értéke 200 GBP és 1 500 GBP közötti, a bíróság által a pernyertes fél részére megítélhető költség legmagasabb összege általában 150 GBP.
- Amennyiben a követelés értéke 1 500 GBP és 3 000 GBP közötti, a bíróság által a pernyertes fél részére megítélhető költség legmagasabb összege általában a követelés értékének 10%-a.

A költségek tárgyában történő határozathozatal esetében a fizetendő összeg meghatározásánál valamennyi megfizetett bírósági illeték figyelembe vehető mindaddig, amíg a költségek és illetékek összege nem haladja meg a fent említett felső határokat.

Egyszerűsített eljárásban tárgyalt ügyek (legfeljebb 5000 GBP értékű ügyekben)

Amennyiben a bíróság az ügy végén határoz a költségek viseléséről, a megítélendő összeget a **bíróság hivatalnok** (rendőrbíró hivatalnok) számítja ki egy állandó költségábra alapján. Ez az összegtől és az ügyben elvégzett munka jellegétől függ. Más esetben a számításokat a független tisztviselőként eljáró bírósági könyvvizsgáló is elvégezheti (amennyiben a rendőrbíró vagy a rendőrbíró hivatalnok ezt megfelelőnek ítéli meg).

Az olyan eljárásokban, ahol az alperes érdemi védekezést terjesztett elő, a bírósági hivatalnok először meghallgatja a feleknek a kiadások és felmerült költségek tekintetében előterjesztett kérelmét. Erre általában minden ügyben az utolsó tárgyalás berekesztésekor kerül sor. Amennyiben azonban a rendőrbíró határozatát későbbi időpontban hozza meg, vagy ha a tárgyalás végén nem áll rendelkezésre elegendő idő, az ügy másik időpontban folytatódhat a költségekre vonatkozó külön tárgyalás megtartásával, amelyen mindkét fél megjelenhet.

A bírósági költségeket főszabály szerint a pernyertes fél javára kell megítélni. A költségeket a pervesztes félnek kell megfizetnie.

Miután a költségek összegét a **rendőrbíró hivatalnok** vagy a **bírósági könyvvizsgáló** kiszámította (meghatározta), a számlát jóváhagyásra be kell nyújtani a rendőrbírónak. Amennyiben erre a költségekről szóló külön tárgyalás alkalmával került sor, a rendőrbíró hivatalnok az ügyben kijelöli azt a napot és időpontot, amikor a költségek elszámolását a rendőrbíró jóváhagyja.

A rendőrbíró ügyet lezáró határozata (végzése) mindaddig nem hirdethető ki, amíg a költségek elszámolását a rendőrbíró jóvá nem hagyta. Erre a az elszámolás jóváhagyásával egyidejűleg is sor kerülhet.

Hagyományos eljárásban tárgyalt ügyek

Ezekben az ügyekben a **bíróság szabadon dönt arról, hogy rendelkezik-e a költségekről vagy sem**. A szabályok értelmében a költségek viseléséről szóló határozat meghozatala előtt minden ügyben meg kell állapítani az engedélyezett költségeket, kivéve ha azokat rögzített összegben határozzák meg.

A bíróság általában több szakaszban foglalkozik a költségekkel. Az első szakasz az, amikor a rendőrbíró határozatot hoz arról, hogy a felperes vagy alperes jogosult-e költségei megtérítésére, és engedélyezi a költségeket tartalmazó elszámolás kiállítását és a bírósághoz való benyújtását. A bíróság ezt követően az ügyet megküldi a független tisztviselőként eljáró bírósági

könyvvizsgálónak, hogy megállapítsa a költségeket, és erről jelentést készítsen. Végül, miután a könyvvizsgáló megállapította az elszámolás alapján a költségeket, és a rendőrbíró határozott a könyvvizsgáló jelentéséhez benyújtott esetleges kifogásokról, a bíróság végzéssel elrendeli a megállapított költségek megfizetését.

Legfelsőbb Polgári Bíróság

A Legfelsőbb Polgári Bíróság előtti eljárás a hagyományos eljárásban tárgyalta ügyekben alkalmazott eljáráshoz hasonló, vagyis a bíróság meghatározza, melyik fél jogosult a költségek követelésére (tekintettel a módosításra vonatkozó szabályokra is), és felkéri a bírósági könyvvizsgálót a költségek megállapítására.

A bíróság a megállapított költségek tekintetében fizetési felszólítást bocsát ki – kivéve, ha megbizonyosodik arról, hogy ettől alapos okkal eltekinthet.

Szakértői díjak

E tekintetben általában a rendőrbíróhoz/bíróhoz kell indítványt benyújtani. Ebben azt kell kérelmezni, hogy a szakértők mint szakértőként eljáró tanúk a hagyományos tanúknak járó költségtérítésen felül további díjazásra legyenek jogosultak.

Fordítók és tolmácsok díja

Házasság egyszerűsített eljárásban történő felbontása esetében a bírósági eljárási szabályok előírják, hogy amennyiben az iratokat olyan személy részére kell kézbesíteni, aki Skócia területén kívül lakik, a házasság egyszerűsített eljárásban történő felbontását kezdeményező félnek gondoskodnia kell az iratnak a kézbesítés helye szerinti ország hivatalos nyelvére történő lefordításáról.

Tolmácsokkal kapcsolatban az a gyakorlat, hogy a tolmács szolgáltatásáért az azt igénylő fél fizet. Bizonyos esetekben ugyanakkor a bíróság is rendelkezhet fordító igénybevételéről az igazságszolgáltatás érdekében, és ilyenkor rendelkezhet úgy, hogy a tolmácsok költségeit a bíróság fizeti.

Kapcsolódó linkek

[Skót Bírósági Szolgálat](#)

[Skót Közvetítői Hálózat](#)

[Skót bíróságok \(illetékek\)](#)

[Skóciai Jogászegylet](#)

[Skót Költségmentességi Tanács](#)

[Skót Közvetítői Nyilvántartás](#)

Kapcsolódó dokumentumok

[A költségek átláthatóságáról szóló tanulmány Egyesült Királyságra vonatkozó jelentése](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 26/06/2019